Joan Valls Jordà

Obra Poètica

El present llibre del poeta alcoià Joan Valls Jordà ha estat possible gràcies a la generosa ajuda de l'Institud d'Estudis Alacantins, entitat que acordà la seua publicació per donar a conéixer una bona part de l'obra lírica de l'autor, la qual s'edità en tiratges curts de cinc-cents o menys exemplars, fa temps esgotats i sense l'ampla difusió que la seua obra mereixia.

Catorze llibres integren aquest volum, tot ell escrit en la nostra llengua autòctona, de la que Valls Jordà n'és espléndid conreador i en la que ha asoolit els seus millors triomfs: més de cent premis literaris al País Valencià, Catalunya, Mallorca, Brasil, Uruguay, Mèxic, França, Veneçuela, etc.

L'autor ha estat traduït a l'anglés en les universitats de Massachu-

Obra Poética

INSTITUTO DE ESTUDIOS ALICANTINOS
Exoma. Diputación Provincial de Alicante

Serie IV

OBRAS DE CREACIÓN

Número 14

I.S.B.N. 84 - 00 - 04873 - 3
Depósito Legal: A. - 371 - 1981

Talleres de Sucesor de Such, Serra y Compañía
Avda. de Orihuela, 51 - Alicante

Joan Valls Borda

Obra Poètica

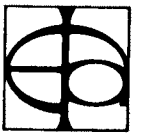

INSTITUTO DE ESTUDIOS ALICANTINOS
EXCMA. DIPUTACION PROVINCIAL

ÍNDEX

Pàgina

PROLEG VII

LA CANÇÓ DE MARIOLA

Crida 3

Paisatges de serra i vall

Així dalt, on tot és llum 4
Obertura del silenci 4
Somni que embauma l'espígol 5
Pels cingles de Mariola 5
No sé quins colors de glòria 6
L'aigua, la serra i el cel 6
La immensa llum del cimal 7
Al barranc misteriós 7
Les estrelles llueixen 7

Cançons i sentirs

Maseres de Mariola 9
Amb aqueixa llum pensívola 10
Fervor 10
Batuda 11
Amb els núvols viatgers 12
Melangia del capvespre 12
Madrigal a Pepa 13
Breu idil·li 14
Baladeta 14
Boira al cim 15
Trinitat 16
Romanç del primer anhel 16

Els mormols sentimentals

Oració a la muntanya 18
Record 19

Pàgina

L'ànima vola pels cims 19
Sembla que la serra tinga 20
En l'Alberri 20
He escoltat en llunyania 21
Alta humilitat 22
Alba d'amor 22
Riuet verd-i-blau 23
Oreneta 23
En un racó bíblic 24
Aquell pi de dolç record 24
Balada de tardor 26
Cançoneta enamorada 27
Repte del pastor 28
Vella cobla 29
Esbandida 30
Goig del camperol 30
Corranda final 31

L'HOME POT ÉSSER ANGEL

Motius al vol

Vot i veu 35
Oració per la paraula verge 35
Vençut per la gràcia 36
El nu de l'aimia 37
Madrigal porta endins 38
Tres paisatges natals 39

Els oficis

El terrissaire 42
El fuster 42
El manobre 43
El camperol 44
El ferrer 44
El minaire 45

Elegies

La pensa grisa 46
Dolor blau 47
Elegia a una enamorada 48
La selva insospitada 50
L'infant tísic 51
Aigua amarga 53
Elegia de l'àngel 54

Pàgina

PRESONER DE L'OMBRA

Els dubtes

Dubte sobre l'amor 59
Dubte sobre la sang 61
Dubte en la nit asserenada 63
Dubte davant l'ombra íntima 64
Dubte sobre la mort 65
Dubte sobre la llibertat 67
Dubte davant de Crist 69
Dubte en fons de tardor 71
Dubte de l'abandonat 72
Dubte sobre una verge davant l'espill 74

Les àries

Aria blava 76
Aria d'amor sofrida 77
Aria del deler diví 77
Aria de l'agraciat moment 78
Aria de primavera 78
Aria quasi prec 79

Les solituds

Les ales 80
Càrrega del solitari 81
Elegia als morts dempeus 82
L'alba inquisitiva 84
Matí de la fe 85
Temps fa que les serres mire 87
Salm dels trenta anys 88

GRUMET A SOLES

Blava plenitud 95

Ritmes d'ona

Ritmes d'ona que pareixen 96
Illa en blau de pur deliri 96
El vaixell que jo somnie 97
¿Per què la lluna traspunta? 97
A tren d'albada la platja 98
Vers al cap de Sant Antoni 98
La quimera es fa deliri 99
Ma ànima nauxera canta 99
A vora mar quins desitjos 100
La mar, el cel i el misteri 100
Hi ha un moment d'oberta gràcia 101
Cap de colla en un vaixell 101
Ha d'inflar la vela un vent 102

Pàgina

Soledat de cala oculta 102
Puig Campana és un cimer 103
Al cíclop d'aquest contorn 103

Cançons de l'assossec
El viatger 104
Marina en gris argent 106
Arieta del grumet 107
Baladeta de l'absent 108
Oració a la Verge Marinera 109
Prec d'amor 110
Les roques humiliades 110
Calada de sardina 111
Madrigal a la lluna 112
Sol.liloqui del pescador de canya 112
L'arrel nadiua 113
Col.loqui amb l'ombra amiga 113
Flama secreta 114
Nocturn a la badia 115

5 elogis fruiters
Elogi a la bacora 117
Elogi al dàtil d'Elx 117
Elogi al raïm moscatell 118
Elogi a la poma camosina 118
Elogi a la magrana 118

Blau d'eternitat
Oda a Alacant 119
Oda al fons del mar 120
Oda al mariner mundial 122
Relat d'un llop marí 124
Faula de la lluna i el vent 127
A un pescador ofegat 129
L'illa solitària 130

L'ÍNTIM MIRATGE
Inici 135
Invocació a l'amor 135
Més viu que la vida 137
Rebel en solitud 139
Signifique remor solitària 141
Cendra que anticipe 142
Criatura en la nit 144

Pàgina

Bellesa inhabitable 146
El saurí 148
Joia secreta 149
Primavera elemental 151
Paraules en la boira 152
Captiu de molts presagis 153
Trencaclosques 155
Sol.liloqui del pària benigne 157
Illa de sempre 158
El bufó 159
Elegia diurna 161
Vagabund per principi 163
Fill d'un desig 165

TOIA D'OFRENA (Poemes guardonats)
Trític de la Festa alcoiana 169
Glosses a València 174
Cant indígena 181
Càntic dels tres dons 191
Rims a Sagunt 197
Cant a Gandia 202
Idil.li de la rosa 205
Poema a l'home que llaura 208
Oda a Joaquim Sorolla 211
Poema de la núvia hortolana 218
Lloança a la Verge dels Lliris 223
A la Senyera 225

TAST D'ETERNITAT
De vida i somni
Regrés a la passió 229
Com una gasela 230
Sacrifici 231
Núvol de capvespre 232
Missatge a un pintor jove 234
Invocació en la nit íntima 235
Ritual de tardor 236
El clam 237
Elegia a una donzella boja 239
Oda a l'home que treballa 241
La sang 242

Cim de solituds
Vinc a estrenar la fe 244
Viure és tenir per fita 244

Pàgina

Afuat per la pressa ... 245
L'assutzena o la gràcia ... 246
Sota aquest blau tan vast ... 246
Delere hostatge ... 247

Crida del cel
Cel pur ... 248
L'àngel pressentit ... 249
Déu entre les coses ... 250
Càntic espiritual ... 252

PARADIS EN BLANC
Llum inicial ... 261
El plor i l'estrella ... 262
Tast de la paraula ... 263
Prop del foc ... 264
Com un ca als peus de Déu ... 265
Do de l'aigua ... 267
Motiu de papallones ... 268
El món donava gràcies als vius ... 269
Germanors ... 271
Regne del prodigi ... 272
Criatura al parc ... 275
Primera vigília ... 276
Fase de melangia ... 278
Sorpreses ... 279
Infant: tendra matèria invicta ... 280
Segon naixement ... 282
Inici de primavera ... 283
A trenc d'alba en la sang ... 284
Elegia a un altre infant ... 285
Prec pel fill ... 286

LES ROSES MARGINALS
Al marge ... 291
Maig mortal ... 291
Averany de la nit ... 292
El dubte ... 293
Cada jorn ... 293
Illa de Déu ... 294
Sol.liloqui de tardor ... 294
Lletra morta ... 295
El batec infinit ... 296
Vera cosa ... 296
Paisatge amb figura ... 297

Página

El jou votiu 297
Dansa de la rosa 298
Les ombres perennals 298
Impressió estival 299
La flama 300
Perdut diumenge 300
El lliri 301
Foc central 301
L'estigma 302
Desig i oblit 302
Vida endins 303
L'etern clarobscur 304
El vers fraternal 304
Providència tardoral 305
La vida i el cant 305
Temps poètic 306
Aquell món de joguina 306
Ocells d'eternitat 307
La justa fita 308
Solitud de l'home 308
Amén 309
Ampolla amb missatge 309
Pregunta al buit 310
L'últim prec 310

VERSOS A SARA

I

Foc nostre 315
Vaig venir del sorral on meditava 315
Erem al camp. Fou un matí irisat 316
Sara, la dolça, la melodiosa 316
Ara que Abril el cor ens esperona 317
He vist, Sara, que tot en tu té ritme 317
L'estel a la finestra fa votiva 318
M'acullc al teu recer. Es indubtable 318
Oh, Sara, mon missatge, em dius les noves 319
Mira, Sara, el barranc que al fons del poble 319
Avui he estat de tu absent. M'he dit: Quin tedi 320
Segurament tenia ja traçada 320
Sara, ma alta cançó de vida anònima 320
En la faula del vers no caps tan plena 321
Joan, home sens norma en sa existència 321
Per les estances de la casa escolte 322

Pàgina

T'assetja l'aire del paisatge núbil 322
De vegades pense si nostra amor 322
Ets el resum gemat on va la gràcia 323
Amb tu des de fa temps vaig compartint 323
Sara et dic i el teu nom de dues síl.labes 324
Es delitós cantar-te, suggerir-te 324
Presència de tu en les hores àuries 325
Ets sempre en to major 325
Vine a les vuit. T'espere. No et retardes 326
Quan aplegue el dolor i el fat s'emboire 326
L'escalf vital del tacte arriba a l'èxtasi 327
Has vist, Sara, en la mar la lluna plena 327
Hem inventat un món on l'amor obra 327
Al començ fou el verb en clara tàctica 328
Entre amor i dolor la fe il.lumina 328
La pluja d'abril canta amb remor tendra 329
Ja no podria, Sara, contemplar 329
De vegades anem, Sara, pel fang 330
Només demane al cel que aquesta ruta 330
Li ha de doldre a la mort que aquesta glòria 330

II

He d'insistir en altra melodia 331
Recorde aquell neguit que la sang d'ànsia 332
Vingué un somrís de Déu 334
Avida primavera ja reclama 335
Oh, vida incendiada que corona 336
Hem ancorat ací, al lúcid estatge 338
Com aliatge de besllums i essències 339
I cercava la veu que em fes fruitosa 341
El record ve a enriquir l'aclaridora 342
Jo sé que anem gastant-se de clarícies 344
Prec en la nit íntima 345

POSICIONS TERRENALS

Preludi 349
Escena teologal 350
L'òrbita de l'ànima 352
El miracle 353
La feliç frontera 354
Aquella bonhomia franciscana 355
Vent de profecia 356
Disecció nocturna 358

Pàgina

Destí de la poesia 358
La cèlica almoina 359
Llei de gravetat 361
El centurió 362
Teatre gratuït 363
Càlcul de convivència 365
La gràcia clou els ulls 366
El reu futur 367
Cardiograma de tardor 369
Rossinyol del no-res 371
Repòs del soldat 372
La nit de l'home 374
Senyals de vida 375
La veritat castigada 377
Conhort definitiu 378
Assaig d'ombra 379
Col.loqui de l'heroi i la víctima 383

ANTOLOGIA DE POEMES PREMIATS

Lloança a Alacant 387
Tríptic del verb nostrat 389
Poema de la rosa infinta 394
Sol.liloqui a temps d'enyor 400
Balada de Teresa Bou 407
Criatura en la boira 414
Balada de l'avi mort 416
Tríptic d'amor i acatament 419
Geòrgica amb figures 424
El pa viu 431
Enyor d'una pàtria 434
Poema de l'hivern humà 436
Elegia de la vida incerta 440
Només amor i prou 445
Elegia a un manobre 451
Estances de l'amor durable 453
Els fills de la sempre viva 458

HEREU DE SOLITUDS

I

Hereu de solituds 465
Preferència grisa 466
La vida entre parèntesi 469
Primavera íntima 471
Coneixement de la mort 471

Pàgina

Encantament de l'ànima 473
Temps de vertigen 474
Invitació a la boira 476
L'ombra perdurable 477
Dansa de Medusa 479
Les ales impossibles 481
Atzar o verí lent 482
Clam del moridor 484
Gola de llop 487
Home d'amor 487
Servei de custòdia 489
L'il.luminat estigma 490
Animal d'esperança 492
Profecia de la purificació 494

II

Cinc salms íntims
Submergit en nebulosa 498
En l'instant enderrocador del dubte 499
Ningú no espera el final 501
Si. Diré adéu al núvol 502
Ara vull desxifrar el misteri 503

BREVIARI D'UN EREMITA URBA
Fou el fang en principi 507
Qui et veuria, Ausiàs March 508
Animeta adormida 508
Mare: em sent hostil entre les matemàtiques 509
A vora mar 510
Ausiàs March, hipercinètic 510
Avui, cara al paisatge del meu poble 511
Ausiàs March també aniria 512
La colla de manobres 512
Darrere de les paraules 513
Del calaix de les sorpreses 513
A la palestra de lluita 514
Hi ha qui s'alia encara al fet palingenèsic 515
Des d'aquest racó de ciutat 516
El mite a la plaça pública 516
Això de collir estels 517
Després que he fet la troca 518
No hi ha res com somniar 518
El fart s'infarta 519
Moltes penes cantades 520

Pàgina

Difícil és donar un nom 521
La verema és a punt 521
De rovellada fèrula 522
Tens propietats d'anhels 522
No faré la partença 523
Assajaré la mínima presència 524
El Sant Pobret diria 525
I direm el salm amb tot zel 525
D'Occident a Orient 526
A temps de cor i fust 527

INTRODUCCIÓ A L'OBRA DE JOAN VALLS

Els alacantins ens hem desinteressat del cultiu del valencià, de la mateixa manera que ho hem fet d'altres moltes coses que ens haurien estat profitoses. Els alacantins hem esperat que les solucions vinguessen de fora. I, amb això, hem après acomplidament la sèrie de recursos mímics que els poders centrals han anat creant en el curs del temps. Els alacantins ens hem autosuggestionat amb mites que mai no ens han pertocat, amb conquestes que mai no hem fet i amb una història que no ens pertany de ninguna manera.

Si els alacantins hem significat alguna cosa dins la cultura, o a la perifèria de la cultura, cal admetre que s'albira un futur més esperançador, on la llengua pròpia tindrà un lloc més escaient. Una prova d'això la tenim en el llibre que ara és a les nostres mans: una reedició de tota l'obra de Joan Valls publicada fins ara en valencià. L'Institut d'Estudis Alacantins ha pres una iniciativa que cal agrair-li, perquè no són fàcils de trobar les obres del poeta alcoià.

Les edicions de poesia són sempre curtes d'exemplars i s'esgoten ràpidament. Posar a l'abast dels joves escriptors valencians l'obra de Valls és una tasca digna de lloança, un servici impagable a la cultura i un complit homenatge al magnífic poeta.

Joan Valls Jordà s'alça al davant nostre com un personatge solitari i sempre mal conegut. Des de les seues esquerpes muntanyes ha embastat una obra que només és coneguda fragmentàriament, i la seua qualitat necessita una exhumació total.

És deure ineludible d'aquesta represa emmarcar correctament la personalitat del nostre poeta, la seua significació i el valor real de la seua obra.

I

Joan Valls i Jordà va nàixer el dia 1 de maig de 1917 a la ciutat d'Alcoi, una data vertaderament significativa que ignore per complet si ha influït sobre ell —almenys l'obra vasta de Valls podria fer-ho creure—. Els ascendents familiars del poeta arrelen fondament a les comarques muntanyoses que volten Alcoi. Son pare era de Muro i els seus besavis materns eren de Penàguila. Cride l'atenció sobre aquestes procedències, perquè es relacionen estretament amb alguns trets característics de la seua obra.

Valls és un home que s'ha fet ell a soles. I això dóna una singular lluentor a la seua obra. Va nàixer a la literatura en el nostre idioma l'any 1947, amb La cançó de Mariola, *un llibre que es va exhaurir a València en un mes. Era un llibre amb aires verdaguerians —d'aquell Verdaguer de* Patria *i* Caritat—, *escrit amb ortografia del Pare Fullana, traspassat d'amor a la seua terra, als racons de la seua muntanya. La seua conversió a la literatura catalana fou una conversió d'escriptor, fruit de lectures i de contactes literaris. Però també, en aquella primera mostra del seu treball literari, hi anava implícita una característica que crida de seguida l'atenció: la seua arrencada solitària.*

Efectivament, traure en 1947 una obra amb ortografia del Pare Fullana significava només una cosa: desconexió inicial de l'ambient literari d'aleshores. La Guerra Civil havia desballestat moltes coses, però no la continuació ortogràfica fabrista. Xavier Casp ja havia publicat dos dels seus llibres: Volar *(1943) i* La inquietud en calma *(1945), ambdós responien a aquelles*

orientacions. Joan Valls eixia, doncs, com ixen molts escriptors singulars: per generació espontània, a tot estirar amb conexions difuses o confuses — Verdaguer, Maragall, Llorente..., Fullana—.

És indubtable que aquella primera publicació li servís decisivament per a conectar amb el rigorós moviment literari valencià de postguerra. Aquell moviment, que Xavier Casp capitanejava llavors, tenia idees molt clares respecte de la llengua i de quines hi haurien de ser les orientacions que calia donar a la nostra literatura. Les relacions editorials d'aquell grup (concretat en l'Editorial Torre, que dirigia el mateix Casp i Miquel Adlert Noguerol) amb Barcelona i les Illes va acomplir una funció primerenca d'esborrament d'antigues reticències, i contribuiren a l'assentament estable de la llengua literària entre els escriptors valencians.

Com a conseqüència d'aquells contactes, publica L'home pot ésser àngel, *l'any 1952. Un llibre prou diferent de l'anterior, i on va ja perfilant-se part del que serà la seua temàtica. Durant els cinc anys que van de la publicació de* La cançó de Mariola *a la de* L'home pot ésser àngel, *el poeta degué desenrotllar una activitat extraordinària: lectures, correspondència, estudis gramaticals i lèxics... L'autor de* L'home pot ésser àngel *s'ha fet més complex i menys ingenu, recerca sistemàticament la paraula justa, treballant l'efecte a cada passa. Aqueixes característiques el porten a elegir un lèxic acuradíssim i, molt sovint, el mot més rar pel més corrent, contribuïnt a crear en els poemes un ambient màgic, una condensació mítica en la textura mateixa del poema. Per exemple:*

«I aleshores
els ulls s'enterboleixen
i el ca basardós cerca la presa anomenada,
la designada tot just,
la que té que occir amb delit sagnant de grata fúria».

(De *Dubte sobre la sang*)

Usa ca *i no* gos; basardós *i no* paorós; cercar *i no* buscar; occir *i no* matar. *Aquestes predileccions crearan per al lector corrent serioses dificultats en encetar l'obra de Valls. Els valencians en general no són homes llegits en la seua llengua, només saben el valencià del carrer del seu poble, desconeixen els seus clàssics i la llengua que és parlada trenta quilòmetres més enllà de la seua ciutat de residència.*

Però Joan Valls, a partir d'aquest moment, escriurà en una llengua normalitzada, *almenys en la mesura que això és possible dins la situació socio-cultural del País Valencià.*

Amb L'íntim miratge *la veu del poeta arrodoneix ja tota la seua especificitat personal. Les obres que vindran després tenen el segell inconfusible de Joan Valls.*

Hom podria dividir l'obra de Valls en quatre períodes principals: un primer cicle de poemes descriptius i emocionals, un segon amb un predomini intimista, un tercer de metafísic i un quart d'intenció més narrativa, crític i irònic alhora amb una recerca ètico-social amarga i dramàtica.

Al primer període respondrien llibres com La cancó de Mariola, L'home pot ésser àngel *i* Grumet a soles (*aquest darrer llibre el crec anterior a* Presoner de l'ombra, *encara que ha estat editat després*). *Al segon període pertocarien llibres com* Presoner de l'ombra, L'íntim miratge, Paradís en blanc, Versos a Sara. *Al tercer,* Tast d'eternitat, Les roses marginals *i* Hereu de solituds. *Mentre que el quart el trobe integrat per* Posicions terrenals *i* Breviari d'un eremita urbà. *En general hi ha una gran interpenetració entre el període intimista i el metafísic, fent molt difícil la separació de les dues etapes. Algun dels llibres és dificilment classificable, perfectament a cavall entre dos predominis.*

La veritat és que si aquestes lletres han de significar una guia per a millor comprendre a Joan Valls, la classificació anterior no pot, ni de bon troç, donar idea dels viaranys per on s'ha menat aquesta poesia.

Podriem seguir l'aventura poètica de Valls de la següent manera: partint del «País sense memòria» que és la infantesa de l'home (i que pot ser no es altra cosa que la memòria, segons uns versos de Joan Fuster que són lema de Paradís en blanc), *el poeta anirà bastint la gran roca de la seua existència al mig de la tèrbola mar d'indiferenciació que l'envolta. Els nombrosos perills que l'assetgen, el patiment continu que el fueteja, tot junt farà que el poeta es senta illa (l'«illa de sempre»). Des d'aqueixa illa contempla el món en solitari, lleugerament esperançat:*

«La soledat tinc trista perquè taste esperances.»

La seua vida des de la soledat oscil.larà entre la visió d'un ordre general, calculat de primer antuvi, i la del desordre còsmic més incomprensible:

«El caos i la rosa m'han fet la sang roent.»

I aqueix sentiment fa que el poeta s'endinse més en la seua solitud. Davall aquest sentiment aclaparant, la vida del poeta estarà feta de petits contactes, de conhorts materials... És indubtable que la idea de Déu el consolarà moltes vegades, però el gran silenci de Déu el portarà a una inseguretat fonamental:

«...amb preguntes nocturnes,
amb arraps a la boira
i amb la lúcida força del ferment més adàmic,
l'home inscrit al parentesi de la fe solitària,
o siga l'home atònit,
sofreix el gran traït de la clarividència
que a la fi es torna nit
o clamorós preludi d'una vasta ceguesa.»

(«Rossinyol del no-res», de *Posicions terrenals*)

Des d'aquesta solitud on ha viscut, farà: «Oh nit de l'home, hipòtesi de l'ànima / contra la neutra argila victoriosa». *El plantejament de la seua existència està bastit. Només l'amor l'alliberarà de l'angoixa, encara que només siga passatgerament.*

Així, doncs, tenim el poeta: des del «paradís en blanc» de la seua infantesa a l'home isolat de la seua maduresa, i a l'entorn la vida que es belluga diferent i sempre observada. L'amor serà per a ell una companyia en la soletat, el do de més preu, concretat sencerament en Sara, la seua muller. Valls tindrà per a ella les seues millors paraules i les més transcendides esperances. Així, humanament acompanyat, podrà copsar amb una tranquil.litat cada vegada més gran l'inquietant món —i en certa mesura rebutjable— que el poeta testifica. Home hipersensible es troba

»criatura d'un imperi
que sols en la solitud s'integra clarament,
perquè la mala bava general i progressiva
no dóna res de si, només empenta
als oficis callats o als espectacles
on l'home creix en lepra latent, en obscurs somnis
que mai no desentranyarà, ni amb esperança,
ni amb clams il.luminats per sobreviure.
I així passa la vida
o la pia existència a nivell de fàstic.»

Sent el patiment al seu costat, i el poeta, madur ja en la seua fe, acostumat als seus dubtes, reconciliat amb tot el seu bagatge existencial, vol endinsar-se,

passa a passa, en aqueix món que va convertir-lo en illa.

«Assetjat de paraules i somrisos
he pogut entreveure el clos secret
d'algunes aparences entre encisos
i al fons l'ungla i l'esguard del càlcul fred.
Els meus pactes, per sort, no hi són moneda
que concerta la venda de l'esclau.
Designada, a la fi, tinc la vereda
que em duu a l'abscència que sempre em plau.
Allí centrat i sense orgull, madur
d'odiar els besllums de la fortuna,
guaite la dansa d'aquell fals somrís.
L'isolament fa l'ésser més segur.
Humilitzat en serenors de lluna,
no m'és advers sentirme un home gris.»

Aquesta declaració perfecta ens ensenya quina ha estat la seua resistència i el secret del seu èxit. No oblidem el temps en què va tenir d'escriure, viure i conviure Joan Valls i d'altres homes de la seua generació. La postguerra espanyola no va estar especialment propícia per a la creació literària, ni tan sols per a migviure. Això donà, en general, una forta tendència hermètica i d'impenetrabilitat a la poesia. Després, en anar afluixant la censura oficial que en gran part motivà aquestes actituds, la creació pren altres camins i s'hi diversifica. Valls també hi acusarà el canvi, encara que sense perdre de vista mai aquesta etapa introspectiva en la que s'ha conformat, i més tenint en compte que va haver de sofrir personalment el rigor i la censura d'aquella època. Però, de qualsevol manera,

el canvi es produeix tímidament en Posicions terrenals:

> «¿Contaré la ja vella, obscura història
> dels èxtasis daurats o d'aquells núvols
> ventruts, hidròpics, que eren base atònita
> de mil metàfores balafiades
> en joc perdut, en causa adolescent
> o en delícia tènue del caprici?
> No és possible. Aquest temps és d'home-illa
> i el paisatge té un caire prou volcànic.
> L'home dels versos ha menyspreat la brúixola
> d'una creació que fou signada
> pel mateix silenci, la mateixa ombra
> i l'eix diví de totes les galàxies.
> Contaré —si puc— com calle l'home
> després de la tempesta i la mentida,
> quan el somni d'alens pàterns s'hi torna
> soroll d'himnes a pas d'una milícia
> formada i vertebrada amb remembrances
> d'antigues torxes extingides.»

Joan Valls decideix de contar totes aquelles coses que hi havia al voltant de la seua illa, totes aquelles coses que el van fer illa. Repetesc: el seu aïllament ha estat sempre un acte d'autoprotecció, d'autodefensa, l'única possibilitat d'autoidentificació que hi tenia. No ha tractat d'isolar-se per motius elitistes, *el seu aïllament naix del sofriment i de la incomprensió.*

Entre Posicions terrenals *i* Breviari d'un eremita urbà *hi ha un altre llibre que no respon a la tendència ara apuntada:* Hereu de solituds. *Aquest és un llibre que cau plenament dins el període tercer. No sé ben bé si aquest llibre és cronològicament posterior a* Posicions terrenals, *si fos així confirmaria d'una manera incontrovertible la persistència d'aqueixa etapa artística, que hi hauria menat consubstancialment la seua actitud*

creadora. Nogensmenys, el darrer llibre publicat de Valls, Breviari d'un eremita urbà, *mostra ja unes actituds crítiques i irròniques envers la societat totalment noves en la seua poesia. El canvi també s'acusa en la forma, amb uns versos curts i de tendències epigramàtiques.*

Per a insistir sobre la persistència d'aquella etapa metafísica de què parlava, només transcriuré uns versos de Posicions terrenals:

La víctima

«Pot ésser que tu estigues
en el just, però la meua ferida
revela quelcom més
que sang i pàtria adversa.»

El diàleg reflecteix quelcom més que el simple desenrotllament d'un drama. Significa, sobretot, el dubte metòdic amb què el poeta copsa tota la problemàtica terrenal que l'envolta. Posicions terrenals *és un esforç considerable d'assumpció d'una temàtica que, fins ara, el poeta no havia exterioritzat.* Breviari d'un eremita urbà *significarà la maduració en aqueixa nova etapa. A base d'ironia, el poeta ha après a conviure amb l'angoixa. El resultat és un llibre molt interessant que enceta una sèrie d'incògnites sobre la seua obra futura.*

Així, doncs, veig el camí poètic de Joan Valls: paradís en blanc de la seua infantesa → ambient aclaparant del nostre món → soledat d'home-illa → paradís poètic personal bastit amb el seu món de valors → regrés a l'ambient aclaparant que l'envolta, amb un revestiment crític i irònic. Aqueix és per a mi l'itinerari poètic-existencial de Joan Valls. Cal tenir en compte que ell comença a escriure en la tercera etapa (la soledat, l'home-illa), les altres etapes no poden escatir-se si no és en el seguici de les seues obres.

II

La soledat de l'home —la de Joan Valls i la de l'home en general— és el principal motiu de la seua lírica. El tema incideix profusament; gran nombre de llibres, capítols o simples poemes en fan al.lusió directa. Les solituds, Grumet a soles, Rebel en solitud, Signifique remor solitària, Cim de solituds, Soliloqui de tardor, Solitud de l'home, Hereu de solituds... *I això sense esmentar altres títols que, si no anomenen explícitament la paraula, sí la presuposen:* Les roses marginals, Breviari d'un eremita urbà, *etc.*

«La nit a la finestra retallava
un batec de corets il.luminats
que l'infant ignorava però veia
com un conhort de solituds futures.»
«Calia a un àngel de servei bressar-lo,
però l'oblit del cel pesava massa.
Era allò un cop d'avís per a la vida:
plorar a soles, liquar l'estrella
amb l'aigua del dolor, fent suc d'estigmes
un nocturn abandó sense paraules.»

(«El plor i l'estrella», de *Paradís en blanc*)

No és fàcil que l'home puga crear bellesa del sofriment. L'expressió justa del sofriment jau en equilibri inestable entre la nàusea i el somrís. Joan Valls ho ha aconseguit notablement en els seus millors poemes: crear-ne, de bellesa.

La soledat, més que motiu de poesia en Valls, en seria el fons. Punt d'arrencada i d'arribada, estat

d'ànim i de l'ànima, visió de la vida i experiència ben apresa:

«Infant que qualla en illa i en graus d'ànima
quan una obscura febre l'il.lumina,
no serà espill del món, sinó del somni.
Un reducte de boira necessària
el guardarà per sempre.»

(«Com un ca als peus de Déu», de *Paradís en blanc*)

Des d'aquesta soledat metafísica en què el poeta s'ha capficat, esguardarà la vida. Home sempre a l'aguait de l'esperança, predisposat a rebre la benaurança que mai no acaba d'arribar, «espill del somni» durant la major part de la seua obra, amb interessos espirituals a vegades difícilment localitzables, amb una vocació eminentment paradisíaca... El paradís de Joan Valls és l'íntima rèplica a tot un món rebutjat per ell.

«Vull encetar l'esguard sense follia,
adormir-me en to blau, lluny del vertigen,
i que els fills del desig em tinguen llàstima.
Així ja sé que a l'ombra d'aquest èxtasi
el meu amor no acaba en nit de llavis.
Ecos de veus antigues se me perden
venes amunt, a l'àmbit on t'exalce.
No vull dubtes de cendra on ja perduren
roses d'etern batec per a ma vida,
que amb l'amor que fa llum de la set fosca
l'home pot ésser àngel.»

Angel d'un món d'encantament, d'un paradís bastit amb esforç estètic. El món del poeta està fet de petites maragdes arreplegades acuradament, amb un amor

d'orfebre. No és un paradís artificial, només significa el que la sensibilitat del poeta ha pogut salvar del seu voltant.

«Car la vida no és sols païr lletres i fruites.»

(«Animal d'esperança», d'*Hereu de solituds*)

El món, per al poeta, deuria ser una munió de meravelles destinades a ser gojades per l'infant.

«Per tot açò, oh Déu, volem l'exactitud del llampec,
per a que ens il.lumine el nafrat destí
i llambreguen de bell nou,
benaurada i fèrtil,
la recobrada puresa de l'ansiosa criatura sens missió,
car només s'estableix a la cofurna de la mort
un cor sense espectres que confia alliberar-se
en les teues platges inconegudes.»

Tampoc no és que Valls menyspree el món real que l'envolta:

«Home sóc i del llot fins a la rosa
sé que hi ha un tret d'amor divinitzada.»

El sentiment reverent que l'envaeix sempre guarda un respecte afable i fraternal envers els seus contemporanis:

«Pel que heu fet i el que fareu
la vostra flama amagada
duu un poc del somrís de Déu.»

Joan Valls cerca Déu des de la seua solitud, encara que de vegades es perda en la gola de llop del silenci. *Nogensmenys, no quedarà sense el gaudi d'algunes espurnes presumptament divines.*

No sembla fàcil de destriar quina és la significació real del mot Déu *en la poesia de Valls. ¿És realment un Déu personal? La idea del Cosmos és molt insistida, i de vegades hom no sap ben bé distingir entre el còsmic i el diví. Per a fer les matisacions necessàries caldria un estudi més seriós i documentat. El Cosmos hi és present, i enigmàtica la seua significació:*

«Hi és tot com una càlida penyora
que ens confia el do pur de l'existència
per a que fem d'ella l'alé exacte
o la faula copiosa, o la matèria
de flor, de plenitud, de lluna o caos,
és a dir, de passió, música i tenebra
abocades a un bell rastre d'estímuls
i còsmiques pruïges.»

(«El món donava gràcies als vius», de *Paradís en blanc*)

També són interessants en aquest sentit poemes com «Germanor» i «Regne de prodigi» del mateix llibre.

No és una poesia ascètica la de Valls, encara que de vegades puga semblar-hi. Contràriament, una poesia del gaudi. Joan Valls té delit del món. Les criatures s'acosten a ell amb tota la seua capacitat de commoció existencial:

«Batega la melangia
de vore't —ulls, cara i pit—
tota la tendror d'espiga,
sense que a boqueta nit
no em sigues núvia ni amiga.»

L'amor no serà per a ell tan sols companyia en l'isolament, sinó presència física i delit material. Versos a Sara *arreplegarà les millors idees amoroses del poeta, la seua concepció sobre el tema, sempre més vasta del*

que hom podria creure en una primera lectura. De tota manera, la concepció amorosa com a trencament de la solitud, apuntada més amunt, i fi comú, és present:

> «No demanava al món sinó un sopluig
> de col.loqui amb les coses, un bell límit
> on l'ànima i la sang tinguessen òrbita
> de perduració reconeguda.
> En to major tu cures aquest pacte
> on fa l'idil.li un llarg curs de tendresa.»

Valls creà també per a la seua amor un món molt peculiar de fondes vessants místiques i de netes perspectives materials. Som lluny de la concepció amorosa d'altres homes de la seua generació poètica...

El poeta ha aconseguit un equilibri existencial perfecte. Em pense que la seua trajectoria poètica és paral.lela a la seua de vital. La seua actitud ha estat la de pactar continuament amb els perills que anaven sorgint en el seu viure. Un pacte, si hom vol, solitari, d'home que fa la guerra pel seu compte. Però cal adonar-se'n: els homes de la generació de Valls fan en solitari fins i tot les tasques col.lectives, i encara gràcies.

Potser l'abscència del tema de la mort s'assente sobre l'equilibri abans esmentat. Les poques al.lusions a la Mort que hi trobem són sempre evasives o esperançades. La mort serà un «alliberar-se / en les teues platges inconegudes». Som lluny de l'esglai o de la por. Aquest sentiment d'esperança brosta, sens dubte, de la consciència de trobar-se enllaçat amb un mecanisme d'un abast insondable —la insistida idea del Cosmos, potser.

III

Un dels trets estilístics més característics de Valls és la rica adjectivació amb què acompanya els noms de tota la seua producció. «Mesura inquisitiva», «celestial concepte», «alfabet verge», «cortina espessa», «llàgrima espremuda», «hores solitàries», «aspres ardències», etcètera, etcètera. Podria dir-se que tots els noms de Joan Valls porten sempre un qualificatiu. És un tret que pot fer fàcilment identificable la seua poesia, perquè és constant en tota la seua obra coneguda. Aqueixa característica hi dóna una gran intensitat al llenguatge, i una gran densitat, que s'afegeix, evidentment, a l'existència d'un lèxic considerable.

Joan Valls pertany a una de les comarques valencianes on el valencià s'ha conservat més sencer i exuberant. Partia, doncs, amb un bagatge lèxic important per a la creació literària, un bagatge que no han tingut altres escriptors de comarques menys vitalitzades o més castellanitzades. A més, Joan Valls ha estat un home de lectures abundoses, coneix la nostra literatura pels quatre costats: els clàssics, la Renaixença, el modernisme, el noucentisme i els contemporanis, tota la literatura catalana. Alguns autors hi han deixat una petja indubtable en l'obra de Valls; la influència de López-Picó en la seua primera època és innegable. I pense que Carles Riba també ha comptat en la segona. Les influències han de ser molt matisades i difícils de destriar, puix el poeta aconsegueix la maduresa estilística completa en L'íntim miratge. *A partir d'aquest llibre ens trobem amb trets d'estil homogenis i personals, perfectament diferenciables de qualsevol altre autor valencià, o de llengua catalana en general.*

La rica adjectivació i el considerable lèxic, estructurats en un entramat metafòric no sempre fàcil d'escatir, han fet —em pense— de Joan Valls un autor no massa penetrable per al valencià corrent, que té una llengua empobrida i fortament automatitzada pel cos-

tum de la parla, que no en sap d'altra gramàtica que la castellana, i que té una idea pejorativa de la poesia.

Tampoc no vull dir que la llengua amb què Valls escriu no tinga incorreccions; hom pot, amb certa atenció, trobar-hi alguns barbarismes (lèxicament, «amanèixer», i «súbit» en serien els més insistents). Però això passa a ca Valls i a ca qui siga. Valls tendeix a totalitzar la llengua, i en eixa totalització tenen cabuda fins i tot alguns barbarismes fortament arrelats a les nostres comarques. Aqueixos barbarismes, de qualsevol manera, alternen sempre amb els seus equivalents correctes: ¿Llicència poètica? ¿Concessió a la intel.ligibilitat? No ho sé, però hi són.

Vull insistir-hi: qui només sàpia valencià d'anar per casa, i mínimes iniciacions de gramàtica fabrista, hi haurà d'agarrar un diccionari per a llegir Valls. Després de la lectura quedarà capacitat per a llegir qualsevol autor de llenga catalana.

Però Joan Valls significa alguna cosa més que un simple aplec de paraules disperses. Ell sintetitza l'assumpció d'una tasca comuna: la represa d'una literatura i el ressorgiment d'un poble.

Les nostres terres valencianes són massa allargassades: de Vinarós a Oriola hi ha massa quilòmetres. La influència directa de València no va més enllà de La Safor o de La Plana. Vull dir amb açò que la consciéncia cívica de valencians només pot activar-se mitjantçant la represa comarcalitzada. Si només s'encén una foguera a la ciutat de València resultarà totalment ineficaç per a les comarques del Sud. Joan Valls significa la represa a les comarques del Sud, una represa de primera qualitat.

Serà d'algun interés per a molts esbrinar de quin llengatge s'ha servit Joan Valls per a escriure. La contestació és taxativa: Joan Valls escriu en valencià. De les variants literàries admeses de la llengua catalana ha elegit la que li pertoca per situació geogràfica. Haig d'aplaudir-li l'elecció, perquè amb ella ens ha alliberat

d'incòmodes problemes. Amb el seu valencià ha guanyat premis a Perpinyà i a Palma, a Barcelona i a València. Amb el seu valencià ha guanyat premis literaris per tota l'àrea de la nostra llengua. Vull remarcar açò per evitar falses interpretacions: Joan Valls té plena consciencia de la llengua de Catalunya, València i Balears, i ha caminat, per ço, confiadament per tots aqueixos indrets amb el seu paquet de versos en valencià.

I Joan Valls és un poeta llargament guardonat. Sobrepuja de cent el nombre del seus premis. I, com deia Josevicente Mateo en el pròleg a Les roses marginals, «ganar premios no es operación tan sencilla, ni tan turbia, como la gente cree. El secreto radica en algo más delicado y difícil que proponérselo con terca perseverancia». *En efecte, guanyar premis com el «Ciutat de Barcelona» (cas insòlit: dues vegades), el «València», el «Joan Alcover», entre altres tan prestigiats, suposa véncer una gran oposició, i haver assolit una enlairada qualitat material.*

El vers llarg de Valls (decasíl.làbic com a mínim) ha assajat moltes formes metriques. Hi ha un predomini del vers llarg i lliure, però el poeta ha provat d'escriure en gran part de les formes mètriques convencionals. Cal esmentar en aquest sentit la magnifica col.lecció de sonets Les roses marginals, *d'un domini tècnic impecable. Només ha escrit un llibre en què els versos són predominantment curts, amb una gràcia fugissera i irònica; em referesc a* Breviari d'un eremita urbà, *el seu darrer llibre publicat. No sé si aqueix canvi tindrà continuïtat: queda la incògnita de tota la seua obra futura i la que té d'inèdita al calaix de treball. Nogensmenys, aquest llibre obre una interrogació sobre la figura de Valls i la seua capacitat prospectiva i de maniobra. Hi tindrem d'esperar per a saber-ho.*

He callat, fins ara, una característica molt important de Valls: és autor bilingüe, té unes obres molt apreciables en castellà. Aqueixa obra no serà comen-

tada per mi, perquè m'eixiria, com és lògic, de l'abast d'aquest llibre, que només encercla les obres en valencià. Endemés, difícilment trobarem un autor de la nostra llengua que no siga bilingüe en certa mesura. El castellà o el francés han estat utilitzats per a una mena o altra d'expressió.

Tampoc no he parlat de les composicions valencianes de certamen, incloses —estes sí— sota els títols Toia d'ofrena *i* Antologia de poemes premiats. *Aquestes composicions mostren un rigor formal molt estimable, perfectament conjuntades amb el fi per al que van ser escrites; però no fan més comprensible l'obra general del poeta, són poemes cincumstancials majoritàriament. De cas, ens parlen de la tècnica emprada i dels recursos abundosos.*

I això era tot el que volia dir. Aquesta perspectiva és la meua personal, la que ha sorgit en mi a mida que avançava en la lectura d'aquesta obra poètica de l'excel.lent poeta que és Joan Valls Jordà.

Alacant, agost de 1976.

EMILI RODRIGUEZ-BERNABEU

LA CANÇÓ DE MARIOLA

A Francesc Colomer
i Carme Constants.

CRIDA

Veniu ací, homes del camp,
veniu a mi si voleu,
a escoltar aquestes cobles
cantades a viva veu.
Or de sol i argent de lluna,
reixius de l'alba en calfred,
refilets del rossinyol,
flairances del bon romer
i el cim de la serra altívola
de grisos tons i el riuet
que serpenteja entre joncs
sa eternitat del moment,
animen la meua lira
indígena i somrient.
La pau del paisatge esbrina
l'ànima de sentiment:
emoció sense fi
que penetrant dolçament
obre un misteri de llum
al pentagrama quiet.

Veniu a mi, homes del camp,
veniu a mi si voleu.
De la Mariola vénen
aquestes cançons i al vent
vaguen cabdellant la viva
corranda dels ocellets.

PAISATGES DE SERRA Y VALL

1

Ací dalt, on tot és llum
i tot blau de cel en festa.
On vibra l'aura en les mates
de la satvatge foresta.
Ací dalt voldria jo,
una vesprada serena,
quan els núvols encotonen
com a joia l'alta cresta
i talla tires de brisa
la venablina oreneta,
i el sol, amb tristor de l'Angelus,
té ferides de rosella.
Ací dalt voldria jo
morir bevent-me una estrella
diluida en un bes cèlic
i amb tòxics de ma quimera.

2

Obertura del silenci
d'extàtic clamor. Batega
el murmuri de la brisa
sa cançó de violeta.
El toll se'n riu de la lluna
fent d'ella
un joc onat de fulgors
en porcellana riallera.
Per un atall ve un soroll
de corbs de levita negra.
L'obertura del silenci
recorda la mort i sembla
que ha expirat en llunyania
una abandonada ovella.

3

Somni que embauma l'espígol
sota el pi patriarcal.
Cants d'ocell broden d'argent
la blava serenitat,
i com un símbol feréstec
de Mariola, a l'instant,
un fardatxo escapadís
sota un timó s'ha amagat.
Quina borratxera rèptil
de somni aromatitzat!
En la cua del fardatxo
tot el solell s'ha nacrat.

4

Pel cingles de Mariola
vaig igual que un pelegrí.
Olc la ginesta, la sàlvia,
l'espígol i tot em diu
una rara melangia
de càntic esborradís
que grava en la pedra grisa
segles de calma. En el cim
l'àguila explora l'immens
amb son vol meditatiu.
Pels cingles de Mariola
vaig igual que un pelegrí.
Del meu gest de bruixot místic
s'ha burlat un teuladí.

5

No sé quins colors de glòria
s'irisen en la muntanya
com una aurora opalina
que el bell paisatge encisara
amb solitud lluminosa
de bellesa assossegada.
No sé quina llum t'ha ungit,
alta pedra solitària,
ni sé el fulgor d'ocre i sang
si ve d'una torxa estranya
que el sol t'ofrena o és Déu
qui posa en la roca màgia
de sa llum que sols als místics
dóna per a contemplar-la.

6

L'aigua, la serra i el cel.
Quina trinitat complida!
Sang que a l'artèria rebull
en coralls de nova vida
amb silenci reverent
sent la magna simfonia,
Fills del sol els ocellets,
Crispen de vidre l'ombria,
i el matí s'assembla a un clar
fanal nítid d'harmonía
sonant melodies altes
on ocell, fulla i espiga
emponcellen el paisatge
en renovada alegría.
L'aigua, la terra i el cel.
S'obre el ventall de la brisa
i riuen en or i vori
el lliri i la margarida.

7

La immensa llum del cimal
en la petita corol.la
d'una flor. Ja tot l'etern
en l'efímer se concorda.
La libèl.lula i el corb
fan duet d'ales en l'hora,
units d'energia lliure,
germans de vida que vola.
Tot és àlgid i cimer
en la serra Mariola.

8

Al barranc misteriós,
què bell el cant de l'ocell!
Còm s'estremeixen de música
les gegantines parets,
i còm el silenci vibra
en les roques presoner
i amb l'heura de les escletxes
fa una harpa de so gement.

9

Les estrelles
llueixen damunt els cims
com agulles
del Sastre diví i celest.

El paisatge
cantellut de la muntanya
quelcom tapa,
quelcom tapa que no es veu.

Un silenci
de cristall a l'horabaixa
vibra en púdica
tremolor de raig vermell,

i un ratot
d'estructura diabòlica
en vols bojos
laberinteja en el vent.

Les esquelles
del blanc ramat que retorna
en són l'ègloga
d'un or trist que mor roent.

I el pastor
amb flabiol de dolceses
posa música
a l'encís del cel-rogent.

Mariola
d'aromes tota s'adorm
fecundada
d'arrels sempiternament.

En l'extàtica
lluna groga que l'esguarda
hi ha un idil.li
i un tast d'embadaliment.

Fins els bojos
vols del ratot diabòlic
fan quimèric
el que de jorn tot llum hi és.

I el paisatge
cantellut de la muntanya
quelcom tapa,
quelcom tapa que no es veu.

MASERES DE MARIOLA

Maseres de Mariola,
mosses del mas llunyedà,
balleu al so de guitarra
que el camperol va tocant
aires antics del fandango
que a Barxell nasqué fragant
amb ritmes de la guitarra
i el tabalet redoblat.
Cenyiu-vos al bust amb gràcia
el mocador florejat
i la calça acolorida
que perfile en joiós ball
els bots del compàs joliu
que les cames trenaran.
Fins Sant Antoni fa dansa
al so de cobla i taball
Maseres de Mariola,
mosses del mas llunyedà.

AMB AQUEIXA LLUM PENSÍVOLA

Amb aqueixa llum pensívola
que entendreix la tarda en pau,
mormols humits ací apleguen
de l'amorós fontanar.

Amb aqueix silenci ple
d'infinit immens i blau
el ponent vibra en els èlitres
de la cigala en el blat.

La netedat de l'oratge
sesteja en el gris barranc.
Sols poblen el buit del vent
dos falcons emparellats.

I llavors la calma verge
és una harpa que a l'ocàs
les mans de lliri d'un àngel
trèmulament han polsat.

FERVOR

Quin fervor de serra amunt
s'encabrita en ma esperança!

Aquest anhel abrivat
de sentir-se vent i saba,
còm a l'horitzó seré
s'allibera de la llarga
lluita amb que el món ens regira
negre de negra esperança.

Mariola és un matern
encís d'eterna fragància.
Amb ella s'oblida el pes
de la gran cadena humana,
i sols un respir d'olor
en l'espígol o en la sàlvia
pot donar-me el paradís
menut d'un minut de gràcia.

Quin fervor de serra amunt
en la sang em sobresalta!

BATUDA

Trill joiós de juliol
bat la daurada gavella
i la palla és un tresor
encatifat damunt l'era.

La cobla del llaurador
és d'un ritme de peresa.
Aigua de cànter de fang
a cada moment l'ofega
i hi ha un brunzir de vespers
en la ferrada parella.
Quina fecunda suor!
Quina olor d'aspra rosella!

Trill joiós de juliol
ressona a l'esplai de l'era.

AMB ELS NÚVOLS VIATGERS

Amb els núvols viatgers
que suren lents i suaus,
amb els núvols tous i angèlics
vaga errívol mon cantar.

Amb la lleugera oreneta
que fa rúbriques al blau,
amb l'escàpola oreneta
mon vers revola i se'n va.

Amb la brisa muntanyenca
que m'embauma el cor de pau,
amb la brisa més cimera
mormola seré el meu cant.

Cançó breu i solitària
que sols un eco tindrà
d'amor al paisatge viu,
pedra i sol d'eternitat.

MELANGIA DEL CAPVESPRE

En la lloma hi ha un solell
de divina clariana.
Sobre el teu pit un clavell
que t'abilla i t'engalana.

Trobador de gran ciùtat
jamai t'enamoraria.
En son vers arravatat
batega la melangia
de vore't —ulls, cara i pit—
tota ta tendror d'espiga,
sense que a boqueta nit
no em sigues núvia ni amiga.

Gris de la lloma em serena.
Ja s'ha finit el solell.
En tot pit queda el clavell
i en el meu la meua pena.

MADRIGAL A PEPA

Pepa:
tu ets una còsmica resplendor,
una tova espiga encesa
de sol, de neu i d'amor.
Quan mire ta cara morena
on posà Déu ses mans de prodigi
i quinta-essència,
sent l'hàlit furiós de la vida,
el baf de la terra,
la humitat dels boscatges serens,
la plenitud de la rosa,
d'aroma i color perfecta.

Pepa:
jo et recorde quan mire des de baix,
des de la ciutat ombrívola
a l'enlairada serra,
i el pi de ta casa em dóna
de tu una exacta idea:
ton cosatge i tos ulls en figura
de lluïssor inefable i em crema
l'instint d'ésser fill d'aquest viure
de lira amagada baix ma ànima en pena.

BREU IDIL.LI

Aquell idil.li de sol
sempre en mi perdurarà.

Sobre l'escabrosa roca,
amb un gest d'ànima en pau,
tota ta verge bellesa
era flor d'un repòs blau.

Als meus ulls somniadors
fores un lliri de carn.
Perlada joia irisada
per la frescura del bany
amb respir d'aire puríssim
al teu pit assossegat.
La roca que t'estojava
s'ablania al teu encant
i jo et mirava darrere
d'una carrasca gegant.

Ai, quin deliqui d'embruix
tinc en el record clavat
per aquell èxtasi mut
d'un breu idil.li solar!

BALADETA

De vegades qùè sóc jo?
¿Fermesa de pi o alzina,
aigua ondulada de toll?

Un dolç somni m'ha ferit
ací en la muntanya altívola
i en canvia en germà humil
de tota aquesta harmonia:
claredat de claredats,
joia de la flor senzilla.
Aquesta amor al paisatge
em fa ser la llavor prístina
d'una enigmàtica força
que no sent del món cobdícia.
Mirant els joncs del riuet,
quina humilitat més íntima!
Mirant les altes carenes,
quina altitud pressentida!

De vegades què sóc jo?
Petit pom florit d'anhels
i desitjos en capoll.

BOIRA AL CIM

Boira al cim, crespó de dol
que sura en el vent humit.
La muntanya ol a frescor
de matinada en reixiu
i el barranc en llunyania
sembla un lleó que a rugits
vaga ansiós de tempesta
esperonat pel cel gris.

TRINITAT

Un estel de l'horabaixa
ben bé podria ésser jo.
Plena de fulgors tinc l'ànima
reblida d'oracions.

Saurí de serra puc ser
perquè conec el barranc
i en ses entranyes de pedra
càntics d'aigua jo he escoltat.

Rossinyol de serenata
sens dubte podria ser.
Versos cantats a la lluna
tinc i cantats al voler.

I con la serra és germana
de tot aquell que la vol,
a l'embruix d'ella jo em sent
estel, saurí i rossinyol.

ROMANÇ DEL PRIMER ANHEL

Quina flama traidora
tos llavis m'han inculcat!
Tan dolorosa d'anhel
i tan joiosa de sang,
que jo ja no sóc qui era:
rei-camperol del barranc.
Què té el mormol de la brisa?
¿Què l'estel al.lucinat?
¿Què el munt de roselles vives
del capvespre extasiat?

Com un altiu soliguer
en son vol era jo abans,
res no em frenava en l'orgia
del bell paisatge serrà.
Amb tot vibrava la meua
vena de fill del barranc:
amb les mates aromàtiques,
amb els núvols lents i blancs,
amb la cobla fogatera
de la nit de Sant Joan
i amb l'aladre faener
que traça el solc ben dreçat.
Però des de que tos llavis
un capvespre vaig tastar,
aquell soliguer que jo era
avui és ocell derrotat.
La teua rialla diu
ressons d'amor anhelat,
però sona la rialla
i la paraula se'n va
—sageta d'oculta glòria—
pel senderó de l'atall.
Feridor dubte sumbís
avui em tortura la sang.
Quina flama traidora
tos llavis m'han inculcat!
Ombra amb pena has fet de qui era
rei-camperol del barranc.

ORACIÓ A LA MUNTANYA

Escolta'm ma veu bressada
en brises de soledat,
tu, muntanya, ma muntanya
de perspectiva natal.
En les llomes que et fan aspra,
quantes mirades d'afany
i quants estímuls de vida
en ton cim piramidal!
Baix de tu la carn lleugera
com un lliri vibra ja,
prec d'amor que alça en els llavis
fidel res d'ànima i sang,
vol delerós de puresa
al capvespre tardoral,
quan et vist el sol morent
de clavells d'immensitat.

Escolta'm ma veu bressada,
alta muntanya natal.

RECORD

Plàcida cançó llunyana
que un capvespre m'encisà,
quan l'Angelus declinava
en roselles d'holocaust.

Canço d'infant que narrava
d'un llop l'espantosa fam
i d'una ovella el candor
indefens i confiat.

Còm un deliqui naixent
m'invitava a recordar
la tendra son protegida
en la falda maternal!

I còm la campana angèlica
era de ressò daurat,
mentre la lluna guaitava
per l'Ull del Moro mirant.

L'ÀNIMA VOLA PELS CIMS

L'ànima vola pels cims
feta esplai somniador.
L'ànima està assedegada
d'aquest blau diví i sedós
de l'alba que, oferta, ens brinda
roses cèliques al front.
He encontrat una amorosa
joia silvestre d'amor.
L'ànima vola pels cims.
Des de dalt albira el món:
vall negra d'homes de presa
que fan un confús soroll.

SEMBLA QUE LA SERRA TINGA

Sembla que la serra tinga
un batec de verge eterna
i eleve càntics d'aroma
des de sa ferma grandesa.
Una calma pensativa
discorre rodona y lenta
entre els espessos fullatges
d'eternitat que aleteja
feta sospir de les aures,
cançó de la lira immensa.
Sembla que la serra tinga,
dins son cor de grisa pedra,
un foc d'amorosa fúria
que a tornar-se volcà espera.

EN L'ALBERRI

Bella serra llegendària
de perspectiva suau,
alli on es llança la fona
del pastor entusiasmat.
Allí on les mates silvestres
de les herbes odorants
són en muda simfonia
encens de la soledat.

A ple sol ets la cimera
d'esquerp paisatge serrà,
on semblen ressonar ecos
d'aquell fragor medieval,
quan era la lluna mora
repte al símbol cristià
i vibraven, sanguinàries,
les lluites a foc i sang.

Bella serra llegendària,
qui quan et mira en el blau
no li crema l'anhel brusc
de perdre's entre els teus flancs?
On té el romer son aroma
més verge i més enlairat
i el silenci la grandesa
de la clara eternitat.
Allí un misteri de segles
sona a faula oriental:
les lluites amb la morisma
que feia setge tenaç,
i la petja d'un corser
de miracle cristià
que el Genet de Capadòcia
sobre ta pedra gravà.

HE ESCOLTAT EN LLUNYANIA

He escoltat en llunyania
la cançó de l'infinit.
Com acompassada cènia
en eix de dies i nits,
rubricant d'àngels surants
el crepuscle escoladís
i sonant la inesgotable
remor de la deu i el riu.
En el vast silenci sembla
que medita un caputxí.
En la punta d'un pollancre
una estrella s'ha ferit.
I en Sant Cristòfol d'Alcoi
un esquelló sona trist,
mentre segueix udolant
el llop del Barranc del Cinc.

ALTA HUMILITAT

On té la flor del romer
son aroma més fragant;
en l'ondulada carena
de l'horitzó gris i blau;
on volen els soliguers
i va el pacífic ramat
de les calmoses ovelles
les esquelletes sonant;
on els murs d'un vell castell
heura d'oblit tenen ja
i fan niu les orenetes
als merlets arroïnats;
junt al cim de Montcabrer
que s'irisa wagnerià,
allí voldria en la mort
eternament descansar.

ALBA D'AMOR

Alba d'amor. Era un àngel
qui em descloïa els parpalls
amb el tacte evanescent
dels seus dits de lliri i nard.

Qui em despertava a la vida
amb càntics de soledat?
Albor de llum aromada
amb un bes celestial
filtrava dolça innocència
al cor ple de claredat.
Mort o vida fou aquella
glòria de somni estrany?

Alba d'amor. Era aquell
matí ple de goig d'infant
quan sentí la poesia
feta arcangèlic regal.

RIUET VERD—I—BLAU

Riuet verd-i-blau, riuet
que llisca en la pedra blanca
la cançó dels meus deliris
d'anhels cèlics turmentada.
Allí, feta un argent-viu,
la lluna desmadeixava
el fervor esperançat
del meu romanç de maragda.

Riuet verd-i-blau, riuet
on s'abeura la calandra,
on sembla, en un bell miratge
de mitologia casta,
veure la nua bellesa
d'una verge solitària,
sa carn feta harpa d'estels
enmig de la limfa càndida.

ORENETA

Capritx de revol esvelt,
tisora de brisa lenta,
mou la coloració
de l'aurora matinera.

Mosquits que viuen un dia
se sacrifiquen per ella.
Feta un arpegi fugaç,
trina curta i senyoreta.

Capritx de revol esvelt,
tisora de brisa lenta,
fa via enfilant el rumb
al seu niu d'argila seca.

EN UN RACÓ BÍBLIC

En un racó en que la pedra
va irrisant-se al sol ponent
amb somniadora màgia
de fulgors evanescents,
i una palmera m'evoca
bíblics records reverents,
mentres el blau m'embriaga
d'indolències silents
i el violí de la brisa
crispa el càntic de l'ocell,
em bressa un somni d'estampes
mon cor d'enyorança ple.

Oriental la palmera
i oriental el voler.
Sóc un nét de Salomó
que mormola salms fidels
a la terra que m'ofrena
gris d'humilitat en Déu.

AQUELL PI DE DOLÇ RECORD

Amiga d'hores llunyanes
que han passat a l'enyorança
per poblar els meus deliquis
de tendresa solitària.
Recordes, ma dolça amiga,
aquell capvespre en què ma ànima
era tota un sortilegi
d'àgils roses d'esperança?
¿Recordes el mormol tendre
dels pins en la brisa llànguida?

El riuet verd del barranc
era de cristall una harpa
i en la líquida puresa
un núvol s'emmirallava,
simulant un àngel blanc
que en aquell moment bogava
lent de celestes capricis
pel blau del cel tot en calma.
Recordes que allí et vaig dir
un madrigal que esclatava
com un clavell fervorós
de nova sang abrivada?
En les branques d'aquell pi
el sol ponent s'esglaiava
mentres un gripau monòton
l'hora grisa mesurava.
Després el silenci era
una estela de pregària
i la lluna, com un sostre
d'encisadora llum blanca,
feia en tos ulls impol.luts
jocs de dubte i esperança.

Recordes que es prometérem
fe en nostra amor que brotava,
i nostres mans s'enllaçaren,
ulls en els ulls, i amb la casta
serenitat del paisatge
ta bellesa era una màgia
de sílfide embruixadora
que el meu anhel inspirava?
¿I recordes el retorn
per la colina encantada,
entre les mates silvestres
de farigola i de sàlvia,
amb un silenci de glòria
dins el cor encés de gràcia?

Amiga, ma dolça amiga:
ja l'absència ens separa
en dos paisatges distints
que han canviat la nostra ànima:
la meua és de serra grisa,
la teua mediterrània.
Amarg destí fou la meua,
la teua una joia blava.

Junt al pi d'aquell record
que nostra amor emparava,
rese a l'hora capvespral
un trist respons d'enyorança.

BALADA DE TARDOR

Fou una vesprada
de tardor. La senda
florida que enfila
vers a ta caseta,
s'omplia de groga
fullaraca seca,
i el ratot traçava
signes de tristesa.

Fou una vesprada
de tardor. La pena
s'esfilagarsava
en la dura penya.
Els núvols formaven
una ronda negra,
endolant la viva
claredat immensa.

Fou una vesprada
de tardor. Còm pesa
aquella blancúria
de ta faç serena
i el fulgor atònit
dels teus ulls i aquella
veu aireferida
de llànguida queixa!
Fou una vesprada
de tardor dolenta.
Amb una alegria
d'esperança ingènua
fervent em parlaves
de la primavera...
i jo et contemplava
com pel cel ja presa.

CANÇONETA ENAMORADA

Quan la primavera
alce l'esplendor
de les belles albes,
et voldré més jo.

Ara, quin desfici
d'huracans i neus
em priven de vore't
al pinar espés!

El llop hivernenc
de fred em mossega.
El paisatge plora
amb gris inclemència.

La neu ha cobert
petits vereqüets,
dels que per amar-te
jo a soles conec.

Els que trepitjàrem
cantant d'alegria
la cançó aromada
de la romeria

Els que foren muts
oracles retrets
de les nostres dèries
i els nostres secrets.

Llavors el sol clar
posava als teus ulls
tocs angelicals
d'amorosa llum.

Em priva d'amar-te
el sudari blanc
que a la serralada
la neu li ha posat.

I alça l'enyorança
de la sang el crit
el goig prometent-me
per al mes d'abril.

REPTE DEL PASTOR

No descendiré
d'aquest cim jamai.
Ací estic jo a soles.
No aniré a ciutat.

Allí m'espiaven,
roïns i bergants,
els qui de «tarròs»
em van motejar.

Aquells no comprenen
el que hi ha ací dalt:
la puresa blava
del cel eixamplat
i aquest vast imperi
d'alta soledat
quallada d'estrelles
i oblit sobrehumà.

VELLA COBLA

A vora del riu
espere l'amor.
La brisa polsava
les citres dels xops
i un fanal de lluna
argentava el món.

—Boig de bojos, boig!—
Em deien a cor
burletes granotes
des del fons del toll.

A vora del riu
ja no espere, no,
veritat florida
que em porte l'amor,
perquè les granotes
no saben que jo
sóc ocell altiu
i somniador.

ESBANDIDA

Ma cançó creua les serres
humilment entusiasmada.

En ella hi ha mil aromes
d'alta carena enlairada,
cingles de la vall d'Alcoi
i llomes de Concentaina,
on es respiren les aures
de la vasta serralada
i en quimeres volanderes
el poema es torna àguila.

Ma cançó creua les serres
con un vent de tramuntana.

GOIG DEL CAMPEROL

Ben solejada la pell
i cantant la cobla vella,
amb l'alfàbega a l'orella
i al trau un encés clavell,
jo, llaurador de Barxell,
fins ací pique la sola.
El meu sospir d'allí em vola,
puix que els diumenges m'espera
la més bella masovera
de la serra Mariola.

Son cos esvelt i lleuger
el meu desig al.lucina.
En la dansa és ballarina,
reposada en el voler.
Però el seu mèrit és ser
d'un escant que no té escola.
Sa mirada girasola
l'encís de l'altiu paisatge
i endolceix el meu nuviatge
en la serra Mariola.

CORRANDA FINAL

Vull en companya de Pep i Marieta
que és torne més clara aquesta ànima inquieta.
Ai, cançó que aspira a ser volandera!

Vull amb els ritmes del tabal antic
deprendre la dansa de l'alacantí:
les de Benilloba, Xixona i Onil.

Poder encarnar-me amb el bleix secular
que inspira el misteri de l'amor natal.
Escalf de la terra que és etern escalf.

Pepet patriarcal, senzilla Marieta,
cediu-li hostalatge al vianant poeta,
líric herbolari de la cançó ingènua.

L'HOME POT ÉSSER ANGEL

I la vida és un instant
que em posa el mon sobre el pit.
Xavier Casp

VOT I VEU

Jo no et perdré, humilitat,
llum de la fe solitària
que fa divina l'alçària
del xiprer abandonat.
Dins de mi el foc ha cremat
llesques de l'antic rancor.
Tinc la ment en blanc d'amor
per a allò que vinga i sé
que el gra que jo sembraré
serà pa de germanor.

ORACIÓ PER LA PARAULA VERGE

Deixa'm en aquest angle de la vida,
oh bon Déu, en aquesta pausa bella
on la llum sempre és nova i la paraula
té un rajolí de neta melodía,
un naixement de rou sobre les frondes.

Altres flors erudites broten fora
del meu clos limitat, altres poncelles
de saviesa usada pels senys amples
que anomenen el món com una folla
immensitat de còsmiques potències.

Jo ací, oblidat de tot, triant els mots
que més tendrors ofrenen al silenci,
els mots que en pura gènesi d'idees
trenquen l'espill dell llac com una pedra
llançada per un nen enjogassat.

Jo ací, encisat per àngels invisibles
que em dicten normes d'afermada absència
i són gràcies, ritmes d'estels púdics
dins del ressò infinit que mai no es farta,
famolenc de bellesa cada dia.

Deixa'm en aquest angle tan difícil,
oh bon Déu, en aquest deliri exacte,
per pujar uns graons de bonhomia,
per fer ben meua la unió que ansie
amb el verb primitiu de la puresa

VENÇUT PER LA GRACIA

Del caos a la rosa —embrió i harmonia—
tot m'ha vençut amb llances d'abundor curullada.
La pobra carn s'angoixa i l'ànima somnia
l'altívola paraula difícil i negada.

Aquest deler de fer del mar i de la pluja
una imatge encarnada de metàfora viva,
és llarg turment de l'home que el cimal petja i puja
volent ésser bruixot de la bellesa esquiva.

La soledat tinc trista perquè taste esperances.
El caos i la rosa m'han fet la sang roent.
La soledat nodreix un blau de benaurances
en aquest dolor gris d'esmolat pensament.

Jo no vullc llibertat per perdre aquesta audàcia
si la derrota empenta l'alada intenció.
Pel càstig de la terra, de l'amor i la gràcia
copsaré la follia de la humana raó.

EL NU DE L'AIMIA

No ha lliscat al teu nu la trista boira
de l'ànsia grossa, ni de l'angúnia
secreta de nafrada impaciència.
El cercle no és de foc ni de martiri.
Centra un blanc colp de ritme a la luxúria
i abat selves de sang amb la perfecta
música de l'espiga.

Angels d'enllunada aparició
rodegen el silenci, el cristall verge.
I el marbre simulat del teu repòs
ordena el tast suau de l'harmonia.

Per a aquest serè instant de pinya exacta
—carn vers l'obscura sínia del tacte—,
pregue una pausa d'ala a l'instint negre
i vullc que la dolcesa pressentida
m'arribe a l'esperit com una aurora:
dàlia, neu, volada de colomes,
arpeig enamorat del meu onatge
que el bes madur allarga al mut deler.
Vullc encetar l'esguard sense follia,
adormir-me en to blau, lluny del vertigen,
i que els fills del desig em tinguen llàstima.
Així ja sé que a l'ombra d'aquest èxtasi
el meu amor no acaba en nit de llavis.
Ecos de veus antigues se me perden
venes amunt, a l'àmbit on t'exalce.

No vullc dubtes de cendra on ja perduren
roses d'etern batec per a ma vida
que amb l'amor que fa llum de la set fosca
l'home pot ésser àngel.

MADRIGAL PORTA ENDINS

Quin obsequi vers la llum els teus ulls
que un llenguatge celeste enfila
amb certesa de blau a l'ànima meua.
Amb ells he viatjat, entre llurs llunes
petites, ordint ma esperança, ma fe de caminer
i descrostant lentament
l'orbetat terrestre,
l'extern contacte material
dels muts objectes.
Que ja la claredat obri sa immensa rosa pia
a la recent sang enamorada,
mossegada d'albes dèbils,
de fogueres victorioses,
de plenituds altes,
de boscatge somniats.

L'envaïment de l'ombra no permet
que aixecat en seda i ritme el teu maluc
dibuixe eternitat d'àlber i riu
i repetida vespra d'amor
a l'ofert horitzó que tu explaies.
Mira la nova coloma que et puja
al pit sa tremolor de primavera,
gerda sensació que brolla en brisa i arpa
el teu esdevenir de poma ben complida.
Et volten els presagis i les dents
del món, el que no pots veure
sinó en lleus esquís d'una Suïssa a temps de vals
pel nevat pendent del teu somni.
Però cal esborrar-ho tot.
Reste la fixesa com estrebada espiga
i al meu pensament l'allau
d'una albada que comença als meus polsos
el seu codi d'aromes esgrimits.

TRES PAISATGES NATALS

1. PONENT DE MARIOLA

En el cim enlairat d'aquesta serra
el meu deler de cel s'ha allargassat.
L'aroma de la sàlvia florida
puja com un encens d'eternitat.

Ací l'ànima i l'àguila harmonitzen
una superba gràcia de pau,
i pensar en la Mort té una dolcesa
de sol ponent o cor il-luminat.

Quin menyspreu més honrat per les cobdícies
i per les ganes fosques dels humans.
L'amor per l'infinit del païsatge
purifica les febres de la carn.

Ja només sóc un bri d'heura estrebada
a la roca blavosa del cimal.
La paraula del vers es torna brisa
en mormols d'orgullosa humilitat.

2. *PRIMAVERA A LA VALL DEL SERPIS.*

Ritme de la saba nova
a la branca ve a gaudir
en flor que amb zèfir s'estova
mentre tot fidelment prova
la flaire del seu respir.

L'oratge esclata de blau
quan escampa el ploviscol.
I una rialla suau
sona com pifre de pau
al salze del rierol.

L'ocell creua la muntanya.
Or d'albada riu al pi.
La flor d'ametler no enganya
perquè en blanc a la neu guanya,
tot lloant-ho el teuladí.

Ja serpenteja en argent,
sota el pont, l'aigua del riu.
I la xemeneia ardent
posa rúbriques al vent
amb traços de fum joliu.

El païsatge és fortuna
de l'amor en joventut
perquè va endolcint la lluna
les paraules una a una
vers el bes desconegut.

Però al centre de l'orgia,
quan la nit bressa l'estel,
agonitza l'alegria
amb un vel de melangia
que un àngel baixa del cel.

3. ALZINAR DE LA FONT ROJA.

La massa de verd fosc en la boirina
aixeca a l'horizó sa mola bruna
i lloa el rossinyol damunt l'alzina
les corbes delitoses de la lluna.

¡Ai la faula de xic! ¡Ai la contalla
de l'avi camperol, quan una nit,
perdut entre el brancatge, viu la dalla
de la Mort en un llop tot enfurit!

Per un dèdal de cingles s'esgarrifa
el silenci. Sols parla el fontinyol
i cruix sota una petja la catifa
de les fulles que moren sense dol.

Jo diria que l'hora està embruixada
per l'infinit encís que l'ombra beu,
però no, aquesta pau no és flor de fada,
és lliri pur de la Mare de Déu.

EL TERRISSAIRE

La forma elaborada de l'argila
per la mà de l'artífex abillada,
té expressió de feina eternitzada
harmonitzant el fang que bé es perfila.

El terrissaire la terra vigila
acurant-la amb tendresa enamorada.
Per a l'ús de la boca assedegada
el cànter contindrà l'aigua tranquila.

Roda la mola de pedra. Al moment
surt l'olla tosca de bella figura.
L'albor de l'home cavil·la la ment.

Déu fón l'artesà de la criatura,
però el fang carnal és molt més dolent
que la fermesa de l'argila pura.

EL FUSTER

Del boscam on la branca udola i balla
en orgies de vent i freda lluna,
baixa al teu banc la fusta blanca o bruna
a fer-se als teus colps cavall de batalla.

Quan la garlopa refina i raspalla
les llenques de noguera una a una,
l'humil Sant Josep et dóna fortuna
pels tirabuixons de la borumballa.

Roure, pi, banús, alzina, olivera,
on resten arpegis de rossinyol,
celatges humits, rous de primavera.

Noble és l'ofici de fuster que esmera
la mena d'una tasca que si es vol,
per la creu i l'aladre, és la primera.

EL MANOBRE

Pedra i guix en amorfa melangia
has animat, manobre, per ta mà.
La matèria tosca ja volia
ésser mur per al viure de l'humà.

La rajola encavalca l'alegria
i és alta la bastida, però va
suant el cansament monotonia
i el desmai apetint el tros de pa.

Per tu les llars són nius on l'evidència
de la vida i dels vincles té saó.
Fons d'eternitat i de consciència.

Teulada, cambra, alcova i paredó
fan de la intimitat la providència
de no restar l'amor en abandó.

EL CAMPEROL

Tu ets un bon monarca d'horitzons
i de ben conreada soledat.
Primitiu com el solc que fa fistons
a l'erm que amb ull de rella has eixarmat.

En pregar per la pluja les cançons
són cobles abrilenques de bon fat,
i albires amb esplet d'emocions
l'esveltesa eucarística del blat.

Treball d'ordre curat en santa escola,
a ple sol, a ple vent, la camperola
tasca de suc terreny i de suor.

Que el miracle només una vegada
lliurà de la fadiga en la llaurada
al madrileny Isidre, el llaurador.

EL FERRER

Vulcà apareix amb rostre de ferritja
i el ferro dins la farga es fa al roig bell.
L'enclusa és un bou negre que desitja
la lluita violenta del martell.

Al taller del ferrer fa una calitja
que perleja en suor sobre la pell,
i el metall en cent formes s'encapritxa
mentre la forja a colps ritma el tropell.

Màgica força que el ferro domina
i amb l'escalfor del foc vincla i afina
fusions designades a un vast fi.

El vell Vulcà en la brasa s'il·lumina
i alena el cau ferrat amb sa divina
defensa de cuirassa al dur destí.

EL MINAIRE

Per l'àngel traucador de la muntanya
que cerca el mineral amb insistència
de formiga titànica, l'essència
del treball té quirats d'or i de manya.

Les fosques galeries esgarranya
tenint per fur la ferma paciència,
però o voltes la mort té més potència
i allí definitiva l'acompanya.

Ressona a l'antracita la picola.
El cantell de carbó per fi rodola
dels segles que el tenien arraulit.

El minaire amb llanterna lluu i registra
la gruta que el grisú fa més sinistra
amb un rostre esglaiat i renegrit.

LA PENSA GRISA

Medite al capvespre. De sobte
un buit d'amargor que m'ompli
l'ànima tant de temps elaborada
per al dolor serè, per al desig,
per a totes les altes cobejances
de la bellesa victoriosa.

¿Quin núvol de presagi,
quina arrel de tristesa pressentida
als ossos i a la sang somniadora?

Surt aquesta melangia
d'ensulsiada estrella
per un tou on sura
la misèria original de l'ésser,
poruga i tremolosa
tórtora del cor,
batec de soledat que diu per sempre
com el riu de la vida jove i gerda
té un curs desordenat,
un broll continu
on canta l'aïllament la seua angúnia
feta de plany secret i flor marcida.

És del tot impossible
véncer aquest vertigen
si el cel m'al-lucina i enfolleix el meu dol.
Sense aquestes recances
el vol blau a la tarda
voltada d'amables, angèlics fantasmes
i records que guaiten a la llum difosa,
tota arpa i tot ressò
serien inabastables.
Ja que el silenci sense
pols de pregària insistint llunyanies,
nega l'home, l'ésser delerós,
el que crida des del fons
del seu abís ple de flama inquisitiva
aqueixes ombres capvesprals,
ecos, fulgors, batec d'ales,
remors indesxifrables de celístia,
paraules de la mort que febles truquen
al meu buit d'home que a la nit s'aflonja.

DOLOR BLAU

Com un comiat de violetes al crepuscle
hi ha un dolor blau en tot, pal-lidesa
de la vida que no abasta sa conquista
amb una fe vibrant d'aurores i corsers.

Aquesta llangor de marbre i aquesta angúnia de neu,
aquest rou fugaç al front pensatiu,
aquest alt allunyament de l'àlber i l'estrella,
són la història de les ànsies perdudes.

No en llums de fira s'abillen els destins,
ni emmudeix la ira amb fuets molls
de flaires que cenyeixen els ventres complaguts.
L'home santifica sa oberta rebel-lia
al compàs jovenívol de l'esplai desfogat.

Però es clivella l'ànima en un àcid de lluna,
en un sabor metàl·lic de besos continguts
i s'arrossega l'absència al través del llampec
amb aqueixa eternitat famolenca
dels fruits a la vora de l'impossible abast.

Dolor blau, cansament
descompost de l'anhel, presència de l'estigma
que insisteix en la nit de la pregària a fosques.

ELEGIA A UNA ENAMORADA

¿Quina llum sorgeix del teu si,
quin dardell d'assutzenes clavat en ta cintura
allarga d'esperança la nafra lluminosa?

Voguen als teus ulls les aigües recòndites,
dels orients somniats, els daurats plomatges
que un estiu d'espigues carnals
varà al teu somni amb ambrosa pudicícia.

Jo t'he vist a la vora de la paraula ardent
consumir el silenci,
desfer amb la llàgrima els capvespres ardits
i tendrament junyida al cor que ancara ignores
dissimular l'esclat de la teua bellesa
per al món que oblides.

Al racó més gelat de la tristor
fila el teu pensament sos núvols llangorosos
i un esplai de parets et traeix.
Habitació del fred. Cau en desempar.

¡Quina estança sense oïdes al foc sospirat!
¡Quina lluïssor als teus polsos de cèrvola abandonada!

A aquella ribera de naus sense missatge
restà l'adéu rendit,
restà tremolant com ona que es trenca i repeteix
sa fúria primitiva d'elemental ressò.
Altra lluna reflecteix sense aquelles vigílies
esdevingudes imatges que sents
vibrar com viva molsa en ta carn solitària
que enfonsa al buit més verge la febre amorosida.

Dic el secret puríssim de l'illa en primavera,
el bes continuat que es perd a la nit,
i el soliloqui astral, la fredor que t'inunda
i volta de gel trist ton corporal abisme.

Llunyanes esplendors, arbres, fruits, selves,
aventures terrestres de qui ja no glateix
ton goig de futurs, s'obrin al sol,
allí on exhalen aquells territoris
llurs daurats contactes,
llurs verges mansuetuds de curullades florestes.
I de tota aquesta història només, només
resta una carta escrita per una oronella.

Jo dic el teu plany i el teu dol.
Perquè sé que els cossos d'amor es derrueixen,
mentre una boira nocturna i nostàlgica
va eclipsant de gris les coses
amb paciència autumnal, lentament.

LA SELVA INSOSPITADA

Hi ha ocells obscurs que es belluguen a l'ombra
de la puresa que s'esgota
i la carn punyida de l'amor
s'abat dins d'una boira d'enderrocat esglai.
¿Què és açò?
Un cíngol de nafres volta la vida en primavera.
Perquè ha aplegat l'estol roent del desig
avarament indòcil, ona de rebel-lia,
derrocant els somnis d'esveltes aurores,
llatzerant la palma de la blanca carícia.
I un túnel vegetal, contradictori,
marceix la gràcia del lliri enterc
per a només oir-se,
només presentar-se
els oncells obscurs de la selva pressentida.
Ells han reblit el gaudi de sangonoses despulles
i han comparegut viscosament entre l'alba.
¡Quina paüra la de l'instint que esclafeix!
Es veuen les serps boa
com anellen els cossos de les daines tendríssimes
amb una contorsió de lenta maldat innocent
que defineix l'eterna llei de l'ànsia destructora.

Les suaus panteres
es veuen també esquinçar les garses més ebúrnies.
I també les formigues,
les pacients i ràpides formigues,
vianants d'un ordre que l'home infaust imita,
a la humida ombria van deixant
un ossam d'elefant
sàviament devorat.

Es la selva infinida,
el tigre amagat que a tots fustiga
mentre fornim nostra beina sentimental o cor.
I tot açò que curulla l'ànima de l'habitant
viu i batega en nosaltres,
perquè som material de món i presa,
sense àncores invertides per a enfonsar-se
al difícil naufragi del cel.

L'INFANT TÍSIC

Davant d'aquesta flor de trista infància
on dolçament la gràcia esmortida
mostra un turment suau de roges nafres
i una suma de fams mai no reblides,
quin abisme, Déu meu, de món culpable.
Quanta amarga sorpresa, quant d'oblit
al so de les rialles consentides,
al foc dels odis, de la cendra mísera,
darrere de les mil gaubances boges
amb què l'home cobreix el seu enfit
i el seu fàstic ocult per la cobdícia.
Per fi ha vençut un vent de malaurança,
una sang penedida per la boira.
Per fi ha estat condemnada l'assutzena
a la greu soledat horizontal.
Rosella de l'esput ja és cosa certa,
que el mal diví com deien els romàntics,
és caverna de pànic i foscúria
que apaga amb les llangors de cada vespre
sang a penes bressada per l'instint,
sang que té ritme d'angèlica saba
i a la pell traspunta amb triomf de rosa.
Al rostre de l'infant guaita amarg rictus.

Ell sospita que aquest assossec bla,
el cos encarcarat i el batec moix,
són tocs d'alerta, són crides obscures
d'una malenconia que allargassa
el dolor de la carn per aquell negre
camí que condueix al cementeri.
Aquell camí que la tardor marceix
de molsa i fulles grogues, fent catifa
per al pas dels taüts, arquetes blanques.
Com una lluna freda en erms de sorra
l'infant albira angoixes de distància,
miratges del no-res. ¿On el jardí
de rialla de branques, primavera
enfollida de vols de papallones,
ombres de salze, somnis delerats
de fades de tan rossa cabellera
com la llum matinal a trenc d'albada?
¿On les visions de geografía:
valls, muntanyes, torrents, rius, arxipèlags,
Austràlia amb el cangur, l'ós del Pol,
i les daines cimals dels Pirineus,
i els cocodrils dels llacs misteriosos
a l'Africa salvatge de les feres?
Tot es mescla a son seny fent-li ganyotes
i esclafeix d'enyorança, i en la lluita
que manté contra el pes d'aquest vertigen
colpeja l'amenaça que fa moure
un crit al cel pel seu pulmó que es gela.
I ve un plany en silenci. És l'esperança,
l'estremiment vital que pot encara
enlluernar Déu només demanant-li
un bri de força enterca en aixecar-se.
Però tot pesa massa: la misèria,
l'oblit, la malaltia i les parets
on llisquen tristament els goterols
i la tos que ressona malastruga.

AIGUA AMARGA

Ara que la bellesa entre les mans
vessa al cor el plaer i l'embranzida,
i l'amor té vivor, grau de rosella,
i malgrat el seu to, ¡que insadollable!

¿Què és el desig per a la set de coses
quan els anys cerquen més, ànima meua?
¿Què són els vincles i les abraçades,
les frases expressades dins la boira,
el tacte furiós en la tenebra,
quan els cossos s'aferren per no caure
a l'abís del no-res, al buit perfecte?

Ara que el somni era una collita
de dons agraciats entre el proïsme,
veig amb por vianants, esquius espectres,
ombres de cobejança, negatives
portes que es clouen quan la crida exalça
l'almoina d'amistat que es necessita
per a cenyir la llàgrima a l'estrella.

Tant que pesen les hores d'esclavatge,
les hores del treball per l'harmonia,
les estones de flama per no veure
els hòmens fets erugues de l'oblit,
per no sofrir l'aspriva llunyania
del germà que no guaita a la finestra
i es passa l'existència amb les xifres.

¿Seré de pasta dèbil o de fang
més sensible, Déu meu? ¿Seré tan sols
un trist assedegat de l'esperança,
una veu extraviada pels boscs,
perquè em pugen a la gorja les queixes
d'aquesta solitud en què viu l'home?

A voltes sent la terra que m'ofega
i quan vullc beure pau, una aigua amarga.

ELEGIA DE L'ANGEL

I

A l'aresta d'un núvol de l'albada,
amb blavor sideral,
apareix fent-se carn humanitzada
l'ésser angelical.
De Déu porta un reflex de profecia
entre ecos imperants —polsos rabents—,
i als llavis la tendror de l'elegia
amb l'arpa veritable dels laments.
Ha vingut com una aura fugissera.
Tan sols el seu albir
és sotjar la caòtica fal·lera
perduda avui i ahir.
I ha retornat a veure entre tenebres
l'aldarull terrenal,
la sang de l'odi foll que brunz les febres
amb tentacles del mal.
I ha vist la rosa pura blasfemada,
el foc sagrat del bé mig arraulit,
el plany de la donzella ensulsiada
i el fang volent lluitar amb l'esperit.

L'àngel al que pertany tal observança
esma de bon ull té,
arpó diví que es llança
i de l'home fereix l'obscura fe.
Angel: gràcia sempre alleugerida
pel vol del gris oreig,
signe misteriós de fe i de vida,
difícil en l'altura en què jo et veig.
Tu que veus d'aquest món les cobejances
amb un dolor diví,
et pregue que nodresques d'esperances
els ossos dins la tomba fins la fi.

Alça la veu i dis-nos la pregària
d'on surt la teua llum,
per a invocar la fita necessària
i mitigar el fum,
aquesta boira espessa que enverina
tot intent d'unitat
podrint l'alta puresa pelegrina
i el plor del teu mandat.

II

Diu l'àngel:

Home: argila formosa
que floreixes tan bell sota el blau cel,
cendra demà a la fossa,
instint de força jove amb gest rebel.
Múscul de gosadia
amb delers d'impossible paradís
i arbre de l'alegria
quan el vincle d'amor et mou somrís.
Perquè fores imatge
del meu regne de llum que no has cercat,
escolta'm el missatge
a l'hora del pecat.
Tu que has rebut la certa,
la més pura dolcesa original
i ofrenares a Déu l'ànima oberta
com un edènic fruit primaveral.

¿Per què oblidant l'origen
et vesses vers l'abís entenebrit
i fas de la ceguesa dol, vertigen,
brega de cobejança, foll delit?
¿Per què la conreada

paraula de conhort que Crist clamà
no és en tu com la llàntia sagrada
en el negre nocturn que et desvià?
Silenci i més silenci. Ombres redolen.
Són corbs després del crim i de l'estrall,
són becs i urpes que volen
la presa més golosa riu avall.
I en corrent que es destria
l'esperança de llum divina es perd
mentre hi ha una agonia
d'estels i àngels que clamen al desert.

III

A l'aresta d'un núvol de l'albada
una veu s'ha perdut a l'horitzò.
Era música en flor ben acordada.
Ningú no li donava la raó.
Ara ja el cel espleta
i desclou policrom el seu ventall,
mentre va l'oreneta
lliscant el rierol de lleu cristall.
I amb l'eterna harmonia
del bosc feréstec que ressona al vent,
es sent la melodia
de l'àngel que s'absenta de la gent.

PRESONER DE L'OMBRA

Home sóc i es humana ma mesura
per tot quant puga creure i esperar.
Joan Maragall

DUBTE SOBRE L'AMOR

Vull encetar aquesta boira que em pesa sobre el seny
com un càstig de déus esmaperduts.
Vull parlar entre rostres clars,
entre mirades netes,
entre membres nus que no sàpien encara
de l'enfit que allargassa les cobejances
de la carn molsuda,
i dir, de sobte,
lluminosament,
com un semàfor en la fosca del camí de ferro,
les nafres que segreguen dubte
i verí verdós,
i mentides sutzades amb els llavis fins,
perquè el germà de la xifra i la civil lloança
té més costats que un icosàedre,
i sap reflectir els seus triangles fluorescents
sobre les retines embadalides de la innocència.
¿Tu saps, caminant pacient,
manobre o oficinista,
criatura castigada per una amarga estrella cosida al (pit,
com és la fusta que et malogra?
¿Tu saps del gripau que escopinya entre joncs
disfressat de dríade?
¿Tu escoltes les siringues que semblen embruixar la (lluna

i són les remors aflautades de l'odi?
Truca a la porta que vullgues.
Percebràs un soroll desvetlat,
uns passos d'insomni. Després
una cara de fàstic il-luminada per una
llantieta grotesca de negació. No volen res de tu.
Ni presents, ni paraules. No res.
Viuen dels fruits de la tasca quotidiana.
Aleshores caragols i llimacs lliscaran la teua ànima
i l'esguard que esperaves no serà esguard,
sinó una cendra trista, un gest de pèls de punta
i un pudent ressò d'aparells de ràdio
reblit d'europeisme a compàs de tres per quatre.
I on vages oiràs la mateixa cobla:
Cadascú mol el blat on més deixa.
Només, sí, en la llunyania de les perdudes alberedes
potser que albires
unes petites mans blanques,
un somrís primerenc de tuberosa
i uns ulls càndids que imploren l'inestrenat contacte.
Però açò és només un dolç
miratge de primavera confusa,
un bri d'inici jovenívol que s'angoixa
mossegant l'esperança
no una veritat marmòria, serena, indultable,
con la llum zenital del sol al llaç
penetrada de Déu per tota banda.

Alleugera el pas, caminant pacient,
escup el teu fàstic en la solitud nocturna,
car la teua tirallonga d'enfollides paraules
no interessa els llops ni les papallones.
Això fou santa màgia d'aquell encaputxat
que al cim de la muntanya i cara al Mestre
tremolava d'amor igual que un saule.
Tu i el teu amagatall mancats d'eco diví
només avorteu clams i petites lluernes de follia
i això —tu ho saps, gris captaire de sempre—
és trencar l'harmonia dels bells dèdals instaurats.

DUBTE SOBRE LA SANG

No hi és tota en la fosca d'una pruïja còsmica
la panteixant, vermella
selva d'assedegades fulles.
No hi és tota una estiuenca gràcia
on l'amor lluita per no vessar-se sencera
per un mínim de fre i mesura, pel que es diu
verge recer de l'ànima.

Sovintegem la dona
com un bosc de lassa obaga: viaranys de sospirs,
tosses que són malucs, pits, muscles dolços
on posà l'harmonia inicial
el flam abellidor, la submissió del mascle
i aqueixa victòria de paradís
tan plena de tebis paranys,
de blaves melodies,
de vellutats esplais
de bafs pregons en bull d'acordat sexe.

No hi és tot el fontinyol joliu
per a sadollar el llavi que delera.
Hi ha una altra zona obscura
on la vida trena les seues tiges
i hissa i mena resplendors sorprenents.
Es com si de l'afrau més escondit,
de l'esvoranc més secretament insospitat,
compareguès un estrany llangardaix,
i l'angoixat baticor que mai no esperàvem
ens diu que la sang té un ressort ruïnós, selvàtic,
un dolent parèntesi per a l'odi,
una força emmetzinada i resoluda,
capaç d'atuir la més voluntaria torreta d'ivori
que en nàixer ens endegà el blanc àngel de l'inici.

I aleshores
els ulls s'enterboleixen
i el ca basardós cerca la presa anomenada,
la designada tot just,
la que té que occir amb delit sangnant de grata fúria,
amb un càlcul d'estímul i dissecció,
i té que lliurar-la a l'ara d'un déu bàrbar,
per a certificar que un impuls misteriós
o un llamp de sang que l'empenta
ha cobejat aquesta víctima
i no pot ésser altra només que aquesta.
I en aixecar l'ofrena.
els ulls li flamegen de verí vermell,
i es torna magrana d'encesos robins,
indòmita brasa,
núvol capvespral,
xarop de venjances.

¡Ai quin abandó de tota claredat!
¡Nafres, tot nafres de rancúnia!
La sang feta mar de fosques ires,
oneig de saba negra,
dansa de rèptils alegories,
pupil-la de la lloba,
de la lloba que hi fa dubtar d'aquella
dèbil criatureta sense ullals
que va creixent en urpes i en pelatge,
encoratjant ortigues i cascalls i baladres,
i encenent torxes en les banyes dels bous
amb rialles de triomf esmaperdut.

DUBTE EN LA NIT ASSERENADA

Sota la gràcia quallada en llums febles,
les ales amagades, tremolosses, humanament inútils,
adeleren el plom de la carn trista.
Furtivament em sotja el més petit,
el més dèbil estel,
el que em xopa de fina transparència
els ossos anhelosos, l'ànima rústega,
i a l'íntima fondària del silenci,
pessigant les aixelles del meu somni
i a cau d'orella, com un àngel pulcre,
em diu la mort del cos des del cel ample.

La grandesa infinita de la nit,
la lluna que rodola a les pupil-les
i fa sortir la llàgrima més pura,
el plany més condensat de solituds,
vessa d'interrogants mon clos batec.

¿Tanta bellesa s'engendrà del caos
per a destrucció del nostre regne?
¿Tanta tempesta vencerà la cendra
i els ulls d'amor es glaçaran de fosca?
¿Esdevindran les boires benaurades
només per abillar la primavera
i les roses futures amb la pluja
divina d'un abril encara inèdit?
Ara un vol de paraules sovinteja
aquests amagatalls de l'esperança
i la nit s'encavalca en el deliri
d'uns dubtes que són serps en la tenebra.

DUBTE DAVANT L'OMBRA ÍNTIMA

Quan el fred aïllat de la consciència
rebleix la pensa obaga amb el càlcul
de sempre.
Quan el batec del rellotge secret que tots duem al cor
ens depara el minut lúgubre de l'íntima certesa,
aleshores
una pena s'allargassa com l'ombra del xiprer,
una humida melangia d'enfollit capvespre
ens aprima l'ànima oferint-nos
l'evidència que tota vital hora d'ocell o d'arbre
és un somni suspens que tindrà música
en l'aire no alenat d'un maig que ha d'ésser lluminós
per a altre baronívol personatge de feliç transhumància.

Quan enmig de la multitud,
gràvid de sang unànime i fraterna,
em considere un hoste de la sort
pel lligam consanguini que em donà la terra,
(vincle de Déu, no ho negue)
la meua ombra s'hi perd en l'atzar comú.
¡Ruïnosa ombra meua!
Nua silueta d'ínfim contacte
a la llum del fanal urbà,
i a la plaça de la general afirmació,
allí on es dirimeix
que el blat i el raïm servits a hora justa
podem alleujar la greu malaltia de sentir-se abandonats
i l'aigua aspergida amb paraules d'herència
tornar-nos infants de galta de préssec,
fills joiosos,
anyells blanquíssims,
jogassers colomins promesos a una mort dolça
que tingués fons encantat de cobla de bressol.

Però aquest camí,
aquesta benaurada melodía,
no hi és per a qui duu un llampec d'origen ivarsós
a les artèries sofrides,
a la medul·la fonamental,
a les obertes parpelles vigilants,
a l'angúnia de posseir sense remei
l'ombra que s'encarna a la dolor humana
i ompli el buit pensatiu de la nit personal.
I sóc una veu més, una més,
inclosa a la fila índia dels cosumidors d'estupefacients,
amb por que em sorprenguen el contraban
entre els folres del vestit o dins del recte,
aquest contraban que fa segles s'acumula
com un estigma, com segell d'elegit o condemnat,
però que a força d'inquirir el que som
i el que hem d'ésser després del lleuger trànsit,
obri una vasta ombra rebel·lada
consumida de vers o de silencis
en nosaltres, els narcotitzats que formen fila índia
davant Déu o l'abís desconegut.

DUBTE SOBRE LA MORT

Dir adéu a la terra que alenà l'evidència
del lloc on l'arrel viva trasbalsà el seu alé,
és tornar a l'inici, a la còsmica suma
que atura cendra i ànima en la total absència.

No crec en les desferres finals ni en el silenci
d'immòbil aparença.
¿Per què ha d'ésser la fita
una llangor quallada de cor interromput
o una fràgil presència de pausa horizontal?

En moviment espars resten les coses:
les veus que són idees de la imatge,
el vers d'eco fidel i so pregon
i la gorja escandint-lo, agombolant-lo,
repetint la cançó, la llum secreta
que una fe el va crear entre parets
per oferir sang i alba als bons germans
que sofreixen silenci en llurs cabanes.
Malgrat la freda norma amb què la mort sosté
el repòs del no-res sota el roser etern,
jo veig la permanència del rieró i de l'àngel,
el missatge nocturn de qualsevol estrella,
la voluble tendresa de l'airina que canta
entre els vímets sonors, dins dels ossos cansats,
i cada colp suau que penetra al meu centre
no em mou vers el vertigen sinó vers el prodigi,
i tots els capgirells que porta el viure
ferint el punt més bell de l'harmonia:
les urpes que m'esperen, els viratges
tenaços que renoven fondes nafres.
Tots els estris d'enginy per a sotjar-me
l'isolat diamant de l'esperança,
em serveixen sortosos en la ruta,
en el viatge llarg del meu exili.
Que exili és viure a vora d'aquest pèlag confús
on s'hi belluguen queres d'odi i fira salvatge,
on res no es pot rendir davant la senzillesa
d'un núvol lluminós surant en el capvespre.

Ben mirats aquests cursos tenen prou transparència,
tranquil.litat de Déu, aigua neta, cel clar.
Només és qüestió de bon ull per a prendre
la toia inicial amb mans nues, sinceres.

Vull sentir-me despulla en la cruïlla
del dubte de la mort, però elevant-me
a un plànol d'imminéncies agudes
que afirmen que la carn sols és mesura,
vibració de llamp, vaixell de sabes
per a contindre un fur de fosca artèria.

Vull atorgar l'origen planetari
a la unció tan curta de la vida,
car la flama pristina que m'exalta
continua essent caos de la medul.la.

Passarà l'ardidesa de les ombres molsudes
i el nu tan pertinaç de les amors que ardeixen,
i els comiats joiosos al moll il.lús de sempre,
i els besos a la galta de la fàcil promesa.
Tot tindrà un tast de sutja per la paraula certa,
la que es diu a la vora del misteri esperat
i aleshores, un pòrtic de preguntes inèdites
s'obrirà com ofrena o com celat abís,
i el retorn de l'amor deslliurarà puríssim
el broll de l'esperit en cada primavera.

DUBTE SOBRE LA LLIBERTAT

Fill meu:
encara que dorms apàtic tenint per coixí qualsevol roc
(de la cuneta
i una coratgia rebel et dóna rauxa per a cantar
sota la joia dels tendres brancatges,
jo et dic que hi ha un clos que fita el terme,
un cercle que amarra cruelment,
una mà en l'ombra que empresona la gorja
a l'hora del deler i l'al.leluia.

Fill meu:
si al món els sentiments fossen joguines
o ocells de revolada fugissera,
o només una mena de retronxa insistent
en la cançó del viure,
pujaríem sovint al santuari a donar gràcies per la nova
(alba
i allí, agermanats de veres,
formant un chor de batecs a l'unison,
una melodia on la cadència ens fes vibrar
aquesta mica de fang de paradís que guardem curosos
per allunyar les dolentes temptacions,
diríem amb un clam de justícia:
—Veniu, germans, per aquesta ruta
que porta al cim veritable.
Veniu i deixeu els aldarulls que enverinen.
Cantem la fragància de les valls ombrívoles
i les curullades amors primaverals,
i la rosa perfecta dels estímuls,
i l'envejat esparver que mai no claudica a la llum
i mira el sol amb un diàleg d'assolida reverència.
Cadascú que enllestesca l'anima,
que es rente el rostre ben bé amb limifa de serra o rou
(verge.

No volem pàtines sobre la pell
ni taques d'antigues sutzures.
¡Veniu, germans, a l'entorn de la foguera que ens
(iguala!
¡Cantarem l'alegria amb paraules sens norma ni codi,
posant música a l'aire benèvol que envia la sal de les
(coses!

L'angoixa es pot véncer deixondint l'albir
i el pulmó que alena pot triar el seu àmbit.

Però ans de l'exordi vingué el tenebrós parèntesi,
l'arc fatídic que tarda a cloure's,
i les veus s'esmunyiren mar endins, vers el gris amorf,
i la boira del temps amarà en sopitesa l'embranzida
(creadora.
Sols restà un embriac contacte amb l'asfalt de les
(ciutats
i un estalvi de tristesa per veure l'albeig a l'hora
de començar la diada al trontoll del que ens fa ésser
saba cega abans del món,
catúfol de la sínia
que mena un vent perpetu de tempesta.

DUBTE DAVANT DE CRIST

Malgrat ésser un fang mòbil de lluites
que creares donant-li pensa i febre,
ple de boira i pobresa puge al cim
per fer del meu neguit fuita secreta.
No instigat per un vent de malaltia
sinó per una rauxa indesxifrable,
mostre el verinosíssim fel del dubte
que em fa sofrir en nit despietada.
I aleshores endrece la pregunta
vers el teu manament que regna entre hòmens,
i veig que, poc a poc, vam oblidant-se
que ta sang exigeix fidel puresa.
En buida solitud tots som captaires
indignes de l'almoina immerescuda,
i amb creus d'argent s'amoixen les pregàries
i la teua paraula ha estat deserta,
sola entre lluïssors organitzades
ressonant en un mar d'ombra confusa.
Absent, oh Crist, et sent i al teu seguici
manquen més veritables criatures,
més clares proves de sentir la norma
i el motle del teu calze en la set viva.

Absent, oh Crist, et sent, neulit al plànol
de les suggestions atrenellades,
fet sols fusta de nàufrag, mot d'angoixa
als llavis que convoquen més dolçors
i més complit somrís de ta presència.
I et fas cada vegada més difícil
al profit de les tèbies conjures,
car voldríem que fosses fruita amable,
fragància rendida, sucre tàcit,
no tempesta de nafres que il.luminen,
tramuntana superba, ardent celatge,
pedra de veritat a l'aire lliure.
I és que l'home conté un racó de cendra
orfe de tot lligam i tota tija
i es mou reblit d'enyor d'un cel que no
li penetra tan fàcilment a l'ànima.
Fins a un tast de roselles mustigades
entre el blat que ens donares per donar-te,
hem aplegat, oh Crist, i al teu silenci
de missatge pregon, perquè Tu ets
resposta de celístia al silenci,
hem amagat el plany de la vergonya
i hem alçat temples a la indiferència.
Hi ha morts que s'anticipen al viatge
definitiu. Hi ha espectres que caminen
sobre velluts de ditxa cotitzada
i amb contractes obscurs temptar-te intenten.
¿Per això el gest tan pur del teu silenci?
¿Per això el buit oblit on l'esperança
caduca tremolosa ací a la terra
del vianant perdut, on fa la boira
sobre les testes un eclipsi greu
i no la mostra ígnia del Pare?
¿Serà només un fur d'amarga prova
la teua llunyania o serà un càstig
per fer comprendre que sols és misèria
el foc i el càlcul de les criatures?

Mentre crema el dolor per descobrir-te
de la pedra a l'estel vull respirar-te.

DUBTE EN FONS DE TARDOR

Ací, front al paisatge
de múst iga i daurada plenitud,
jo, l'únic romeu del silenci,
inquirint l'equilibri hospitalari
de la soledat,
com un ca que cerca
la més rònega presa entre les botges.

Ací, front a la tarda llangorosa de l'autumne,
travessant l'erm de sempre,
l'ombra de sempre.
Ací espere el bell miracle,
la sobtada revelació,
l'eco de Déu entre les coses.

Fet cos de somni tendre,
entre els sonors pollancres
i el petit rierò d'aigua prima,
un minyó al.lucinat surt de mi.

Es un ésser nacrat de llunes pensatives
que adorava la tènue polsina del crepuscle
i el cel rogent sagnant a l'hora trèmula,
i les tristes campanes en la boira.
Un ésser que llançava les preguntes
vers un buit d'orfenesa i terra grisa,
clamant davant de tot amb insistència:
¿És la vida un anhel sense resposta?
I aspirava a tenir vol biogràfic
dins del recer anímic
on s'hi bellugava
una estreta harmonia que feia
grimpar la il.lusió per les palmeres
i per l'atònit foc de les pupil.les.

Per a aquest ésser d'abans
l'amor era submisa coincidència.
Una flaire de rosa que es lliura
tremolosa en estels d'eterna llum.
Paradís imminent, coloma ingràvida,
duet de batecs inopinats,
repetida abraçada sens paraules.
I ara que el recorde
escorcollant els sucs de l'existència
amb una melangia d'escolàstic,
entre polsines de crepuscle i arbres
tan bells a la tardor en llurs despulles,
s'allargassa dins mi un sabor d'argila
perfecte d'escollides pregoneses.

Al paisatge tot queda reduït
a una ombra que retorna
vagarosa i llanguent, a una ombra viva
que és càrcer transhumant,
fosca de somnis,
vella pregunta amiga dels ponents,
¡ai las!, vella pregunta
ja molsuda per l'aigua que no cessa,
vessada per la núvola
que mana l'atzar últim,
quan l'homenia
panteixa lentament
com pluja groga
de fullaraca.

DUBTE DE L'ABANDONAT

Sembla que tot va bé pel riu que porta
oneig d'humanitat, carrils, lleugeres
brises de salutació, vestits que trasllueixen
un començ d'intimitat en la pell de les dones,
i rostres muts, afeixugats
en volums de cobejança i por en fuita.

Sembla que tot va bé per aquesta aigua grisa que
(circula
a l'assut dels carrers, canals d'estrebada vida.
Però una volta passada aquesta impresió d'aquari,
quan sota el ritme urbà udola una fosca lluita
i els anuncis tubulars radiografien la nit
en un negatiu d'espectral sistema,
s'atura en sec el curs d'aquesta fera imatge
i la ceguesa taca la sang, els cors, les galtes.

Sempre hi ha una ombra sobre les voravies,
algú que cerca el gessamí de la felicitat
o un projectat vertigen,
o un minut de central melodia,
o una pausa de llac en el proïsme.

—¿És ací l'indret que cerque?
¿El màgic domicili, vull dir: la vida?
I com la força atzarosa li nega
consol per a la nafra que escondida
no aconsegueix el grau d'una esperança,
marxa pel mateix camí, carregat de boira,
amb el cor empedreït, la pensa obscura
y una punxa acerada dins dels polsos.

—¿On m'espera el descans? ¿On la font clara?
¿Quin alberg obri portes a l'angoixa?
—Ho ignorem, sí, ho ignorem. Potser que allí,
més lluny encara, el bon Déu...

I el viatge pels grisencs assuts
li mustiga els membres,
li esgota fins l'ànima,
aqueixa petita llantieta que fa ganyotes
perquè el seu ble depén d'un oli estrany, massa estrany,
car la dosi la donen en ració curta
i és en va protestar, és en va perquè és mida.

I sembla que tot va bé, però la ditxa
no es copsa ni es llaura sinó que es delera
amb ferides internes; amb camins
o només signa Déu el tot de l'home
amb una fita que contesta sempre,
lluminosa i ungida, ben quieta,
i és la mort: la tendressa més pura
i el silenci més bell de la terra dubtosa.

DUBTE SOBRE UNA VERGE DAVANT L'ESPILL

Em dol el teu silenci com em dol l'harmonia
de la neu i la rosa.
Em dol el teu silenci,
columna d'alabastre sensible, lent doll d'aigua
sota el salze i el blau d'un somni sense història.

Nua en ta solitud, nua de cercles,
plena de la tendresa d'un fang que ara és fruïda
repetició de saba i tiges altes.
Em dol el raig carnal que amb esvelta violència
aürtes contra l'espill demanant febre.

Criatura primera,
trena i galta gronxant-se al jardí de l'ahir,
quan les teues sandàlies petjaven la gespa
i el pomell del teu cos era un furt de col.legi
on la geografia cantava joiosa
com sobre un mapa en relleu.
El sol queia a pètals d'or sobre els teus cabells.
El sol que abraçaves tots els matins
a la finestra dels geranis,
quan una amor inicial i indiferent
et duia el missatge del més pur infinit
i una taronja a les teues mans
tenia el mateix volum que l'alba.

Alat somrís,
alada i flonja brisa,
alada plenitud sense consciència de meditada carn,
gasela amable i solta per les petites prades
d'una qualitat divinament ofrenada
que s'acomiadà dels trànsits lluminosos.
I ara em dol aquest nacre,
la formosor que amb deler tu coneixes
davant l'espill,
davant l'abisme
de veure't en sucs de desig
com un vèrtex de cràter i d'ànsia,
i entre aranyes que t'assetgen nocturna,
al bosc dels anhels obscuríssims,
prompte a ésser consumida pel que es diu amor
o pacte puntual entre dos cossos.

ARIA BLAVA

Pel tràngol de la sang sense riberes
vull l'ànima ancorar en la serena
pausa del cel, del mar i l'assutzena,
besllum ja sense edat d'hores primeres.

Pinya nova d'antigues primaveres,
tremolors de corall en cada vena.
I l'èxtasis fent pont envers la pena
esvelta de les coses fugisseres.

¡Oh pompa adolescent, pensa llunyana!
El ritme arterial és una festa.
(Mans d'anhel sota un nom d'amor suau).

I el cor un bell ressò de branca humana
exacte entre la poma i la ginesta,
arran del just nivell de tot el blau.

ARIA D'AMOR SOFRIDA

Patir un cor recent i una figura
feta de fang contrari al foc central.
Patir un límit cru, un cercle letal
que l'esplet homenívol inaugura.

Ésser només un vèrtex que fulgura
des de la seua veta vertebral,
principi d'os i cendra, escuma i sal,
com una illa sola en pedra pura.

Vida a vora del vent cristal.litzada
per un hàlit d'amor silenciosa,
sofrint humana angoixa d'infinit.

Melangia en el gris de la vesprada,
quan la carn vol la fosca remorosa
i el diví anonimat de l'alta nit.

ARIA DEL DELER DIVÍ

No és mai cristall ni esvelta transparència
aquest mur de silenci que em convida
i amb sa espiral de boira aspra i renyida
em clou del món la mísera presència.

No és mai cristall si alena en pura absència
el parèntesi breu que és tota vida.
La ferida que em dol ja no és ferida,
sinó centre d'amor, cràter d'urgència.

Car el salm ordenat del meu conflicte
és, per virginitat, un clos invicte
que concilia acords de foc i neu.

¡Oh dèria entre pedres amagada
que brolles enquirint infortunada
el difícil ajut, la mà de Déu!

ARIA DE L'AGRACIAT MOMENT

Un càlid goig a la ment radiant
s'obri a vegades en puntes d'estrella,
és el bri angèlic que tusta i clivella
la grisa crosta que encercla el meu cant.

Calze de lliri, delit culminant,
sucre de lluna que el cor meravella,
fos en la brisa que va a cau d'orella
altes paraules el seny inspirant.

¡Quina dolcesa tan lenta i sobtada!
D'ella ha fruït en l'ingràvid moment
el callantívol heroi de l'orgia,

qui espera el brum de l'espiga granada
sense rellotge, escoltant persistent
l'eco del cel el mateix que un espia.

ARIA DE PRIMAVERA

Averany de qui vol i desespera
central d'amor en llavi i flam vermell.
Posa lletra a la brisa l'oronell
amb corba signatura jogassera.

D'incògnit —per reial— la primavera
ha vingut a esmolar flor i solell
i al cor hi ha un laberint i un capgirell
que enfolleixen la saba missatgera.

Sóc perdut entre glòbuls musicals
i entre pifres de dansa sensitiva
per ésser criatura sens camí.

I en aldarull de fulles triomfals
sóc víctima sagnant, desferra viva
sots l'esclavatge blanc del gessamí.

ARIA QUASI PREC

He retut ma follia enamorada
a l'ampla veritat d'aquesta terra.
El nus del ver amor mai no és desferra
car l'arrel viu així immortalitzada.

¡Oh somni de la mort anticipada!
M'abellix l'harmonia amb què s'enterra
la passió total, mà que s'aferra
a l'ombra sense dol sempre esperada.

Diga l'àngel nadiu la grisa faula,
l'alba omegal, l'hossanna, la paraula
i el flameig del meu viure sense pau.

Puix si a la fi la carn mata la vida,
que reste ma cançó al vent escandida,
despullada de foc, blanca, suau.

LES ALES

Davall de les distàncies on el cel ens angoixa
amb fites siderals i dèdals de galàxia,
un foc pensat que esbrina orfeneses antigues
munta com l'heura viva i encén ma trista espatla.

Al dors cansat de càrregues que els atzars han fet vell
sent nàixer l'embranzida d'una pregona gràcia.
I s'assembla el meu cos a una fase melòdica
de tenebra enfollida per una set estranya.

¡Volsaltres no ho sabeu, hòmens, brins de platxèria,
éssers de molsa curta i boira encavallada!
Vosaltres ignoreu el miracle secret
de les ales nascudes com dos delers en flama.

Que han estat ben guanyades en el silenci blau
d'un difícil contacte d'estel i de pregària,
vivent obsessió envers l'altura verge
on s'oblida aquest món de fang sense esperança.

Vull ésser branca viva d'esbalaïda fe,
forma de núvol tènue, fugitiva frisança.
Rompre l'argila obscura de l'origen humà
amb un vol inspirat de follia callada.

CARREGA DEL SOLITARI

No és pas el centre de la flor,
ni el centre de la pietat nodrida de laments,
ni la blava assumpció en il.lusori clam,
ni la capa ígnia i viciosa que usen els mercaders.
Frenat,
permanent al seu vèrtex de diamant hostil,
sap les seues orles limítrofes,
les seues esquerpes muralles carnals,
sa feresa de pèndola i
sa dolor de corol.la.
No és heroi ni és sant.
És una pregunta que dispara sens remei,
feta fúria de tibades ballestes,
a l'ombra melòdica de Déu,
a la diana endolcida de la fe.
I és carn de vida perquè ha fruït queixa,
roca arrelada més que hisse
crits als astres en repte il.lusionat.

Quimeres submergides en llargs insomnis
li ensenyen aquaris que ell sol descobreix.
I tot el que ol a dolor, a múscul forçat.
Tot el que és fontinyol de beutat i plany
i exalta els nervis, els missatges, l'amor tramat,
els tèrbols accidents,
les carícies que inauguren la pudicícia,
estrebant —¡ai dits espectrals!—
nadiues madureses de fruita verge,
i els dols sens lluïssors en flor d'absència
de les donzelles en les nits allargassades de fredor,
i els pobres captaires que somriuren al sol,
i les vídues que aranyen amb desfici
l'obscuritat espessa de llurs alcoves,
i el soldat que compleix la missió homicida
en la lluita
d'un país que és el seu per atzar de naixença.

Visions de clar somnambulisme,
faiçons de l'humà fel vencedor
en rastre a la paràbola
o a la geografia convincent dels hòmens.
Tot açò se li mostra al solitari,
a l'espia innominat
que no és passió de plor ni frívola rialla de pianola,
ni garsa de maig en esportives ales.
És mutisme mundial que encarna als cantons
prisma de setge capalt,
i sap humilment
que ni l'àngel ni l'ocell
dubten de sa pupil.la inalterable.

ELEGIA ALS MORTS DEMPEUS

D'homenia i udols tràgics,
en solellosa glòria reverent i sense dissorts,
formen en multitud la plana norma del viure.

Moltíssims són morts ja.
Dòcils criatures que encertaren llur carn i llurs (adreces
joiosament bifurcades al cel i a la terra.

En espessa amor o en lívida malícia transparent
arrosseguen la cua immensa de la mentida
sobre la crosta d'un món sense perill.

Moltíssims són morts ja.

Morts dempeus, amb algidesa gràvida
de lent esgotament material,
veuen llurs virilitats desviades
dels paisatges lliures que lubriquen
l'àtom hàrmoniós, nou sempre

per a la blanca embriaguesa angèlica
que mai no assoliran per altra sacietat densa.
Morts, en vivent vegetació ruïnosa,
digerint fòrmules de gregari axioma,
poblant aules i laboratoris,
bancs i magatzems,
bordells i jardins
i belles dates urbanes de compliments i somrisos.

Moltísims són morts ja.

Així van embastant clarament
l'aturada existència que Déu els atorga.
Són l'agre soroll de la felicitat
amb llurs pompes, llurs rellotges i llurs mesurats
(baticors.
I aspiren a vèncer el designi de l'atzar
perquè al port segur lluen fars financers,
orients de bàlsams per a la sang aviciada,
car el blanc sanatori sobreïx de remeis
i de vestes de cirurgians disfressats d'arcàngel.

Moltíssims són morts ja.

Enamorats o frígids, bonament pudibunds,
renegant de les complexes tempestes fidels,
les que només poden fruir
aquells que un vent d'averany o culte humil
els signà el front elegit per al dolor i la pensa.

L'ALBA INQUISITIVA

Desbridada va l'alba després del lent insomni
al rieró, a l'alosa, a la muntanya grisa,
a la nau aturada en repòs sens singlades
i al bosc que s'expandeix transpassat d'alta saba.

Desbridada va l'alba, greu cavall venjatiu,

L'insomne i el nocturn venja amb la llum diürna,
pujant en graus de brisa, de flor i crina lliure
altres dolces presències que per la nit respiren.
Torna la funció de les coses obscures
a la set que organitza llurs cegues espirals,
però sota tot obra la potència còsmica
que ens segella amb presagis la isolada homenia.
I la remor circula de les coses vitals:
carrers, carrils, notícies, domicilis sensats,
transferibles somrisos de vincles fugissers,
vestits de conveniència, perfums de bona química
i cignes femenins surant en les mirades.

S'obri la benaurança d'un dia cara al dia.
El poderiu de tot és fàcil com una aura,
com el trau graciós on la núvia posa
el seu clavell de purs captiveris exactes.
¡Ai la claror externa, disfressa de tenebres!
Pregonesa d'amor que s'enterca en creences
de mort o tibat repte en l'averany de l'ànsia
que calcula en secret el seu agut desvari.

Desbridada va l'alba, densa rosa efusiva.

Enemiga de l'oci en ulls i boca amunt,
fixa en la puntual hora del zenit gràvid,
quan la sang enfolleix sa fervor de semença
i el cor mesura el fons de les arrels eternes.

Invasora de lleis i anatemes, sempre àcida
d'urbanes ressonàncies sa crida de vertígens
honorant l'home adàmic que devorà l'amor
com un fruit de clos fàcil amb portes a l'esplai.

El dia va quallant en llarg ferment d'angoixa,
empresonant en l'ombra el bon heroi atàvic,
i no escolta el batec d'un rellotge de polsos
que li mesura el viure amb nombrosos capricis.

Desbridada va l'alba, consumpció primera.

¡Espera't nocturn meu! Desdentaré mon zel
i a aqueix caos de pètals i fuets que em tortura
oposaré la gènesi de ma boira encertada
per assolir el fred que envege a les lluernes.

MATÍ DE LA FE

Trenquen fletxes d'ocells aquest blau arcangèlic
i la febre cansada que s'arrela a l'absència
de sobte guaita en lenta pujada lluminosa
de precs i de campanes.

Els arbres dirigeixen la saba fins la copa.
Adhuc el mar redreça l'escuma ressonant
amb força destinada a agombolar un vent
d'absolut infinit.

Deixeu en la blancúria la divina vivència.
Borrasques en el dubte sien colps de pregària
i que granen les messes en terra ben reblida
d'entranyes matineres.

La llum pregona aixeca les testes pensatives.
Ja la secreta nafra que endolcia els missatges
torna norma segura el bon rumb dels blats tendres
i mou a fam de vida,

a al.leluia suprem de zèfirs i besllums,
a enlairada potència de cùpules i d'àguiles,
verema veritable, collita persistent
d'esdevinguda gràcia.

Si es canvia en angoixa la festa de l'amor
quan la trista ceguesa cerca només els cossos,
deixeu en llibertat els lliris, les espigues
i les mans que demanen.

Que el blanc assoliment, l'esperança fixada
són veritats d'estel, de mort i meravella,
i el cos una ombra lleu d'oblit que sols albira
son desig mineral.

Oïu-me en aquest erm de ciutat tenebrosa.
El ressò dels cimals em nia a les artèries.
Ensulsit el deliri de l'instint sense ruta,
només resta la boira.

Sols al blanc primigeni d'eterna primavera
es va sense neguit de fèrvid esquelet,
i la blava presència ens ofrena un vi pòstum
i un cel sense misteri despullat davant l'ànima.

TEMPS FA QUE LES SERRES MIRE

Deprenent el paisatge dia a dia,
aquest paisatge rònec i dolcíssim
que ompli els meus ulls de coses repassades
i d'enyors d'infantesa esbalaïda,
deprenent aquest cercle de muntanyes
que alça un deler titànic per sotjar
el més petit estel en el nocturn,
oint l'eco que fa la llarga brisa
a les pinedes fosques, a les botges
de les herbes d'aroma inoblidable,
embastant els meus somnis des dels cims
vers un retorn possible de la gràcia,
heu-me ací, com un grill, con una quera,
com una veu guarida dins la nit,
entre la llarga fosca que em retroba.
Ací, on sembla que Déu és un mirall
de tan clar i tan net com s'hi demostra,
de tan just al mormol de la paraula
o al vers, o a l'ala dels ocells gojosos.

On sembla que l'espiga, per difícil,
deu ésser un miracle, un fons designi
de la roca que es cansa d'ésser roca
i venç l'inerme atzar de l'eixorquia.
En deprendre el paisatge que envolupa
la història o la faula en què jo visc,
em sent més arrelat, més ric de música,
més pres de la sang meua, més perdent-me
en solituds d'estrella voluntària.
I sent i veig passar les baixes boires
per les valls, mentre llisca l'aigua verge
als joncars i a les canyes vincladisses.

I veig tornar les vagues primaveres
sempre en el mateix goig de brins benignes,
sempre en el mateix vals de mussolina
i en el mateix perfum de tuberosa.
I em resigne en el regne esbalaït
dels màrgens que em fan vell cantant a soles.

Aquesta veu, aquesta companyia
de la pensa i el mot per deseixir-me'n
en nafra o en cançó, ¿me la donares,
Déu meu, per a sofrir més en carn viva
i per sentir el llos de ta evidència
ferint-me, radiant, entre el misteri?

Aquesta tasca d'enlluernament
entre murs, entre vents, entre el proïsme,
entre amors i follies i espectacles
amb què tot s'hi belluga, ¿me la manes
per tal que em mire el cor en el corrent
del riu humà que em mostres tots els dies?

Deprenent el paisatge em meravella
que la mort siga un vol sense preguntes.

SALM DELS TRENTA ANYS

Déu meu, perquè la vida
aplega, consirosa, a una evidència
d'homenia assolida,
ja el camí és veritable
i la sang frena el vol de la impaciència
com una brida unànime que atura.
La paraula entranyable
que em dus a la nit meua té el misteri,
el ressò que murmura
amb l'averany diví d'un captiveri,
i ma ànima desclosa
roman davant de Tu com una rosa.

El temps dreça el seu repte
amb la fúria errant de cada dia
i per cada hora accepte
el sostre en maduresa,
aquesta solitud que serva, pia,
l'innombrable sentit de la fe eterna,
car perviu la bellesa
de les coses on, pura, la llum mana
i humil seny enlluerna
quan el món ens abriva la set vana.
Així l'amor batega,
deixant desferra i brum de terra cega.

La fruita fou lliurada
per l'edènic mandat del teu somrís
i en goig de flamarada
la gràcia sincera
floria al vincle humà com un encís.
¡Ai, bes meravellat de passió,
ai cos de força feral
Com la tenebra íntima s'afina,
aferma sa faiçó
i lluu en oneig de música divina,
i és lluita i és platxèria
el gaudit cel rogent d'aquesta dèria.

Tirania suau
la sínia dels anys en corriola.
I l'aigua cau i cau,
creixent impertorbable
la molsa de la fusta que s'endola
mentre la primavera va en corranda.
El llavi insadollable
esbrina al fons viril dolçor que augmenta
el desig en garlanda,
sofrint la gosadia que m'empenta.
I és que el foc de Natura
la poma i el clavell sempre assegura.

L'argila de l'origen
jau al pressentiment ja mig neulida
i un pàlpit de vertigen
es fa esvelta pregària,
perquè al blau amorós cerca sa mida
el lloc on puja el cant d'ignota estrella.
¡Ai, Déu, que solitària
l'angoixa de la nau esmaperduda
davall d'aquesta bella
celístia per Tu tan ben mogudal
Per això el meu inici
és pobre per a fer-se sacrifici.

Però en clara puresa
la conquesta del bé ja és amerada
de càlida tendresa
i en bresca natural
estreny la benaurança confiada
dins del cor madurant benevolència,
or espiritual
que escondeix la fervor amorosida,
i rep l'eco i l'essència
de Qui ha d'ofrenar-nos nova vida.
Ja l'instint es despulla
com el bosc a l'autumne, fulla a fulla.

Per la nafra secreta
del desfici impotent que el cel abriva.
Per la dolor retreta
del camí corregut
aixeque la paraula d'amor viva
i al zenit de ta joia il.luminada
que siga jo vençut,
i així l'anhel de vol amb què delere
serà altura guanyada,
estel de l'esperança en què t'espere,
puig que sent la follia
de poder ésser àngel un bon dia.

Déu meu, parle amb so obert,
de bat a bat et diu sa confidència
un fill del gris desert,
un bri d'amor que canta
i resta assedegat de ta presència
al sorral més eixorc del lloc que habita.
Déu meu, la set és tanta,
que, eixut de cansament, no ature mai
i vull guaitar la fita
on t'en fuges del temps i de l'espai.
Mentre dure el curt pacte
siga un trèmol de fe el diví contacte.

GRUMET A SOLES

El món és més jove que jo
i es riu verge per cada fina
fuga blanca del mar...

Carles Riba

BLAVA PLENITUD

Amb set de blava harmonia
davant la mar he pensat
que la vida és una estela
perduda en l'eternitat.
Sóc ocell d'altes carenes
on l'oratge trenca i trau
gris de roca i saba dolça
de pins i de lliris blaus.
On llançar el crit de goig
en la terra o en el mar?
On ordir millor garlanda
de versos que van lliurant
el misteri en recta línea
i el somni en la blava pau?
Diu adéu una gavina
a l'estàtic vianant
amb les seues puntes blanques
de dos mocadors alats.
I és el triangle llatí
de la vela de la nau
un somrís de benvinguda
entre l'or que declinant
fixa violes a l'aigua
amb un foc d'estels bressats.
Amb set de blava harmonia
de la serra jo he aplegat,
fins que mon pulmó arravate
més brisa, més llibertat.

RITMES D'ONA QUE PAREIXEN

Ritmes d'ona que pareixen
sospirs de violóncel
en pentagrames d'escuma
i acompanyament d'estels.
Ecos i espurnes subtils
d'una nit lunar que es perd
en l'encisador silenci
de l'infinit blau etern.
Ritmes d'ona que al grumet,
solitari amb fel i mel,
l'han deixat varat per sempre
entre la terra i el cel.

ILLA EN BLAU DE PUR DELIRI

Illa en blau de pur deliri
és el meu somni que pensa
en el remot d'un viatge
per països de llegenda.
Allí hi ha ocells de colors
i fruits d'exòtica mena,
i litorals de palmeres,
i verí en flors de bellesa.
Quí pogués ésser gavina
d'alta llibertat sencera!
Als meus quinze anys només sóc
cranc sens glòria ni pena.

EL VAIXELL QUE JO SOMNIE

El vaixell que jo somnie
és tronc de pi en la muntanya.
Un dia serà la fusta,
la fusta plena de saba,
carena de solcs lleugers
en vèrtex de nacre i gràcia.
Sis metres tindrà d'eslora,
la vela verge i molt blanca
i el pal amb cofa per veure
la boira quan amenaça.
I per a burlar les trufes
del traidor peix espasa,
el casc estarà defès
amb negra mà enquitranada.
Lluïra a la popa el mot:
«Ondina mediterrània».

¿PER QUE LA LLUNA TRASPUNTA

¿Per què la lluna traspunta
feta nafra de la nit
i al mirall del moll dessagna
la soledat d'un cel trist?
¿Per què en la tristor de l'hora
la mar bressa un color gris
mentres les ones s'assemblen
a queixes de serafí?
¿Per què el ventijol pareix
un embruixat violí
que porta amb remors d'estels
enyors al cor pensatiu?
Jo que sóc grumet d'anhels
vullc tot això descobrir
i ser cargola de l'eco
que Déu llança a l'infinit.

A TRENC D'ALBADA LA PLATJA

A trenc d'albada la platja
ol a peix recent pescat.
Llenguës lentes de l'escuma
l'arena fina han llepat,
i en l'idil.li de la nit
Afrodita s'ha deixat
una túnica de boira
esglaiada sobre el mar.
L'orient té un tremolor
de vidres de catedral
que en un miracle de llum
policroma el líquid pla.
¡Déu meu! ¿Què va ha descobrir-se?
¿Un tritó encoleritzat?
¿Un monstre? ¿Un escafandrer
per un polp assassinat?

¡És una llesca de sol
que està adobant-se de sal!

VERS AL CAP DE SAN ANTONI

Vers al cap de Sant Antoni
van els nimbus del ponent.
Núvols carnals que pareixen
nimfes del Renaixement
a un tint de roses novelles
i pomes de cel rogenc,
En l'ocás tot és triomf.
Res no mor i lentament
la mar reflexa el capvespre
com un espill del bon Déu.
En el cap de Sant Antoni
els senyals ja s'han encés.
El torrer —que és vidu— es parla
a llampecs amb sa muller.

LA QUIMERA ES FA DELIRI

La quimera es fa deliri
en la ratlla de la mar.
Ombra del meu ser fantàstic
governa una blanca nau
en aquesta nit gronxada
pel luxós bressol lunar.
La gana d'ésser nauxer
mata a vegades la pau.
I em quede mirant les ones,
les onetes ondulants,
com mormolen el missatge
d'altres ports per mi ignorats.
El rumb brusc a tota vela
és ara un èxtasi blau.

MA ANIMA NAUXERA CANTA

Ma ànima nauxera canta
com un trist acordió.
Orfe sóc de terra endins,
cor reblit d'il.lusió.
Patesc fam d'alta singlada,
de tempesta i de soroll
i de veure les cuades
atlàntiques del tauró.
Vent de ruta nova que
va de babord a estribord.
Ma ànima nauxera canta
amb el blau suau i fosc.

A VORA MAR, QUINS DESITJOS

A vora mar, quins desitjos
de corsari quixotesc
per la Manxa blava i ampla,
cercant entorts que desfer.
A vora mar d'impossibles,
quin destí sense remei,
i quin somni de ciutats
que a la fi mai no veuré.
Voldria en aquest capvespre
d'apoteòsic ponent,
ésser vol de l'aire lliure,
únic capità del vent,
i fugir de polissó
a bord d'un núvol vermell.
A vora mar van les ones
rient-se dels meus secrets.

LA MAR, EL CEL I EL MISTERI

La mar, el cel i el misteri
de l'horitzó divisat.
La sang del grumet rebull
en el fervor dels quinze anys
i en veure una vela en punta
lleugerament blanquejar,
sos ulls es tornen semàfors
de tremolosos senyals.
—On aniràs que més valgues?—
li diu la brisa del mar—.
Mira el capvespre, l'eterna
plenitud del món astral
i com va la lluna obrint
al somni un cami reial.
Mira quina pau més ampla
el silenci et donarà
si vences l'encís confús
de l'horitzó divisat.

HI HA UN MOMENT D'OBERTA GRACIA

Hi ha un moment d'oberta gràcia
al punt de boqueta nit
en què el mar sembla que cante
salms d'abisme amb un so trist.
Com si un bell solc blanc traçàs
rúbriques d'etern encís
i ales d'àngels i gavines,
amb murmuri fugitiu,
deixassen en l'aire un eco
d'indescobert paradís.
Com si una veu molt velada
digués l'idil.li diví,
la paraula veritable
vinguda des de l'oblit
i que convida als terrestres
a ésser més meditatius.

Aqueix moment de la mar
per a molts es clandestí.

CAP DE COLLA EN UN VAIXELL

Cap de colla en un vaixell,
mestre de vela i bitàcola,
polze ferm al governall,
brio en vent de benaurança.
D'Alacant embasta Alger.
de Rabat a Casablanca,
i singlant pel Sud la proa
al cap de Bona Esperança.
Pense aquesta silueta
amb deler en la meua ànima.
Somni integral de marí
que menysprea vida càndida.

Oblit de terrestre tràfec
per rutes de pedra amarga.
El vaixell vol veure al pairo
després de negra borrasca
i beure's una escudella
de brou de congre i rajada.

HA D'INFLAR LA VELA UN VENT

Ha d'inflar la vela un vent
de tempesta maleïda.
S'han de veure les fragates
navegant a la deriva.
I als colps de la marinada
els rems de fusta cruixida
rompre's, mentres les onades
s'encabriten de malícia
i el cel a llampecs s'inflama
i amb curts circuïts delira.
Por de boira hi ha en la nau
i en el perill molta vida.
L'oracle del mariner
no és cosa de bogeria:
el timoner fa carasses
i la blanca lona s'infla.

SOLEDAT DE CALA OCULTA

Soledat de cala oculta.
¡Quin mitològic racó!
Com el zèfir blau mormola
amb flaires de sal i amor,
i com la gavina blanca
dibuixa un vol d'avió
i amb graciosa paràbola
pica un sorell tremolós.

PUIG CAMPANA ÉS UN CIMER

Puig Campana és un cimer
per a l'àguila libèrrima.
Una exacta dentellada
ha escantellat sa carena.
Baix, la mar esplaia el seu
florilegi de bromera
donant-li un pregó brillant
de serena convivència.
Aguila i peix son veïns.
Blau i gris formen bandera
de vida cara a l'immens,
de sol ample en viva festa.

AL CÍCLOP D'AQUEST CONTORN

Al cíclop d'aquest contorn
li diuen Penyó d'Ifac.
Atlant de roca que s'alça
altívol cara a la mar
i cita estrelles d'horòscop
com l'àugur del litoral.
Allí la rosa dels vents
esclata de llibertat
creixent-li el pètal agut
que apunta recte a llevant.
¡Quin gran orgue geològic
quan l'aurora el fa vibrar!
Sant Jaume li ensucra el cim
com un do celestial
i el tobogan de la brisa
el cenyeix de dalt a baix.
Rondes de lluna en deliri
allí s'han fet immortals.
I amb llurs arpes d'aigua eterna
sirenes solen cantar
al vell cíclop de la costa,
al dantesc Penyó d'Ifac.

EL VIATGER

He rebut la brisa
llarga de la mar
i el vol de gavina
que ve saludant.

Lenta melodia
de foc i de sang
en la viva artèria
i en el cor suau.

¿Què sóc sots l'enterca
bandera de llum?
Una vela vella
que no veu ningú.

S'adorm el migdia
en pau zenital
i el magí somnia
arbres de coral,

cargoles ocultes
d'ivori brillant
on l'eco sirènic
sona extrahumà.

Mareperles pures,
meduses dansants,
peixos cautelosos
lluents i argentats,

i una sireneta
d'escata i de carn
que juga i serpeja
en borbolls de sal.

L'aquari indolent
que el fervor somnia
és la visió
d'allò que vigila

l'ull que en l'ona perd
abast i vigília
amb set de tritó
en l'ona marina.

Sóc un pelegrí
que en son caminar
delera horitzons
infinits i blaus.

Front a la sortida
de l'esvelta nau
plore perquè sóc
grumet de quinze anys.

MARINA EN GRIS ARGENT

Amb l'oreig que vibra
en la vela vella,
quina pau més vasta
la vesprada pensa.

Un vol de capvespre
l'horitzó meneja,
mentres va l'escuma
feta una asutzena
esllanguida i morta
a l'or de l'arena.

¿Assossec? ¡Mentida!
Hi ha una angoixa lenta,
un pàl.lid misteri,
una lluna freda
que diu dels estels
la mirada etèria.

¡L'ànima del mar
roman sempre inèdita!

Jo, com un crustaci
sóc esclofa d'ella,
sediment de roca,
lapa que s'apreta
a la vora viva
del cantell de pedra.

Visc varat i el núvol
que passa és l'enveja
da ma ànima jove,
verge i marinera.

Amb l'oreig que vibra
en la vela vella
s'esmola en les ones
la daga llunera.

ARIETA DEL GRUMET

En un deler d'adolescència
s'arravata mon pensament
i a la mar va la impaciència
amb onejat estremiment.

Visc fet desfici d'aventures
copsat pel blau tot temptador.
Un bell somrís d'escumes pures
m'encisa l'ànima d'amor.

I al trepig en què s'aparella
a trenc d'aurora el bergantí,
ma sang s'encén com flama bella
al to rosat que té el matí.

Com deessa superba i fina
la mar em bressa, fill fidel,
i signa amb traços de gavina
pacte d'ofici en blau de cel.

Sóc altiu cor ja conquerit
per les més pures veritats:
tastar la sal de l'infinit
entre dos blaus divinitzats.

De sobte el goig d'ésser nauxer
es torna dol de bruna estela
i amb renyina de mal voler
tràgic destí vira la vela.

Diuen que els peixos fan espills
per a enganyar des del fons baix,
i en un malastre de perills
guaita i belluga el peix marraix.

¡Fora la por i vinga el brum
de l'ona alegre al malecó!
I ja que encara no faig rumb
em conhórte amb un capbussó.

BALADETA DE L'ABSENT

Mariner absent,
isolada amor,
dona jovençana
deixes amb flairor
de rosa esclatada
en plany tremolós.

(Brama la sirena
del grisenc vapor).

Ofici el teu és
de lliure cançó,
sageta de brúixola
que de sud a nord
vira a esplai del vent
sense més raó.

(Brama la sirena
del grisenc vapor).

Totes les esteles
del mar en tu són
vincladisses línies
de domini moix,
tant les de Bombai
com les d'Estocolm.

(Brama la sirena
del grisenc vapor).

Te'n vas, mariner,
quan et ve el millor:
ta formosa dona
no tardarà molt,
amb esclat de glòria,
a tindre un nadó.

(Brama la sirena
del grisenc vapor).

ORACIO A LA VERGE MARINERA

Tu que ets la claredat en la foscúria
i en la mar el conhort de la llum llesta,
fes que el núvol que avança amb grisa fúria
no ensulsie l'ormeig en la tempesta.

Tu que surts al besllum del raig que trona
com miracle de gràcia sencera,
aixeca en el nauxer la fe més bona,
Verge del Carme marinera.

El pèlag en la nit de la borrasca
esglaia els pits més forts en abandó
i el bramul de l'onatge crida a tasca
de tibar la maroma i el tendó.

A intervals dels llampecs dóna gaubança
i el perill del naufragi que exaspera
que es fassa un bell alé de benaurança,
Verge del Carme marinera.

Quan aürta la tromba en capgirell
i el cor té colps d'enclusa accelerada,
que no manque l'esguard de ta mirada
ni l'aixopluc diví de ton mantell.

Posa fermall de pau al cel irat.
Per l'anhel del bon nauta que en Tu espera
brisa de calma i nord sense pecat,
Verge del Carme marinera.

PREC D'AMOR

Jo no vullc que l'amor en mi sols siga
una flama en desig d'amarga pena.
Vullc que enlaire son goig en la serena
verdor del mar com la mirada amiga.

Amb la brisa l'amor porta flairosa
el batec de l'estel, signe joliu
com un llamp sobre el cor que crida altiu
la veu de la tendresa més formosa.

Vora el mar la cançó no es riallera,
té un dol de fat. La nau que és ancorada
sembla un pur símbol verge de l'amada
que sospira en anhels de llarga espera.

Blanca amor com l'escuma, com el pit
d'un arcàngel, clara amor que s'inspira
amb un reflex lunar i en ell delira
per ser eterna en l'estelada nit.

LES ROQUES HUMILIADES

Han caigut amb soroll de terratrèmol
com al joc caprixós d'un Polifem.
Els segles han passat tenyint la crosta
tiránica dels rocs d'òpal celest.

Han caigut a la randa de l'oneig
com pluja de terror des d'aquell cim.
¡Quina fuita d'escates esmunyint-se
i a l'aigua quants estels han esclafit!

A l'hora que el ponent xafa maduixes
i s'asserena en ocre el rabent sol,
les roques esqueixades són cadàvers
de monstres abatuts en altiu dol.

Lapes, crancs i eriçons brollen feliços
sota l'humit indret petri i salat,
i l'eco en solitud d'aquella costa
sols mormola per l'ona que ve i va.

CALADA DE SARDINA

Al matí de llum rosa, quan sura al zèfir pur
un lleu olor salí de lluna endormiscada,
el grumet aparella el bot de vela alada
i el pal de botafora per sortir més segur.

En la lliure singlada vola, vola lleuger.
Un goig li ompli el pit de verge meravella.
El bot sol avançar igual que una oronella
obrint ventalls d'escuma en resplendors d'acer.

No hissa el drap encara pel curt d'aquest viatge.
Més o menys fins la boia que guaita a l'almadrava.
Allí ja el peix marraix sol ensenyar la bava
quan el vent del ponent rondeja el cabotatge.

Al fons mou un argent sa viva fusió.
Penetrant tuf de peix porta la brisa fina.
I la sort li presenta en un banc de sardina
primer pla per a ornar el plat d'un bodegó.

MADRIGAL A LA LLUNA

Des de les fondes cambres de líquides verdors,
com cúpula moruna d'un palau de misteri,
puges al pla de l'ànsia, llepada de carícies
per estrelles de mar i amerades esponges.

Jo sent al pit ta flama de tebior fosfòrica
i al cor la muda gràcia d'un silenci imperant,
rodona melodia d'eternitat que plora
en la nit marinera plena de llum salada.

Ta formosor, oh lluna, és sols per als que vullguen
a ta claror suau sacrificar els gaudis
del món i la matèria i en nuesa de l'ànima
ofrenar-se al naufragi on Déu tria les ombres.

Assegut a la sorra de la platja suau
et contemple pujar, cercle arran dels meus ulls,
materna lluna amada, ventre d'eterna rosa,
fermall de la grandesa de tothom que medita.

SOLILOQUI DEL PESCADOR DE CANYA

Oint la solitud del migjorn zenital
i el greu bordó de l'aigua que en les roques esclata,
pense, més que en el peix, en la blavor total
d'aquest silenci obert a la bellesa innata.

L'oci és mina fecunda i tresor que sols guanya
qui esmola al sol i al vent l'impuls de la fe plena.
Espere sense pressa que l'ham moga la canya
mentres bec del misteri la gràcia serena.

Goig fidel de l'absència té l'ombrívola amor
de l'home que somnia rostre al mar i delira
per un oblit del món gosant ésser millor,
deslliurant-se dels frens i de la humana ira.

Així l'hora s'apura en llum que mai no enganya.
Una cançó tranquil.la llance al paisatge blau.
Ceptre de paciència faig de la meua canya
i la salada brisa m'agombola suau.

L'ARREL NADIUA

Es curullen els dons amb esclat i follia
de quallada bellesa en rosa d'altes llums.
Per un excés de glòria i alada companyia
s'ompli la sang rabent d'enjogassats perfums.

Acollit al paisatge: maternal transparència
on cerque el diamant de l'eterna unció,
el gai encís profund per a obtenir l'essència
que encenga les imatges en mon cor de minyó.

Les naus són fugisseres, la vida llisca i passa
per la corba espaiada del món com un trineu,
i aquesta violència de fruir-ho tot massa
rebenta en tendror pia i em fa alturar el peu.

COL.LOQUI AMB L'OMBRA AMIGA

Tènue i subtil arribes, ombra amiga,
amb passos de miracle en llum de lluna,
per les algues surants, per les dreceres
del misteri on el fons del mar impera
ple de silenci etern i freda fauna.

¿Què em dius, confús espectre? ¿Ets l'anunci
d'un tenebrós atzar, d'un greu conflicte
per al futur en lluita que m'espera
amb rutes de perill o temptadores
flors de metzina? Missatge o paràbola,
raó punyent al cor que tu articules,
oiré assossegat, perquè sóc hoste
d'una vasta planura sense límits,
d'una gran llibertat de fets i somnis
que m'ha donat l'alé de l'homenia
per a complir al mar l'ànsia obscura
de sentir-me germà de les sirenes.

FLAMA SECRETA

En mi esdevé una joia benaurada,
un miracle curull de saba encesa
quan contemple la verge d'ulls de fada
que amb dolça levitat el front em besa.

No sé si ha estat somni. Jo diria
que entre els rocs de la costa com poncella
es desclou en clivelles d'harmonia
i es fa rosa de carn i meravella.

Ai desfici de quinze anys, consciència
de plenitud humana, frenesí
on l'alçament de l'home en florescència
espurneja com l'arc de San Martí.

¡Amor, flama secreta que deleres
en formes de bellesa insospitada!
La donzella dels rocs és tan de veres,
que m'ha nafrat el pit amb sa mirada.

NOCTURN A LA BADIA

D'argent de lluna a graons
va creixent a la badia
una subtil melodia
de sirenes i tritons.
L'escuma fa els seus fistons
per la roca en esgarrany.
El satèl.lit pren el bany
en sa nua meravella
i al cor fa una dolça anella
l'eco més fi i més estrany.

Centre d'una alta gaubança,
en aquest indret d'encís,
fa en l'ànima el toc presís
d'un ritme etern que no cansa.
Un somni de benaurança
du brisa misteriosa
i en sonar la peresosa
flauta de la fantasia,
emergeix a l'harmonia
una Afrodita gojosa.

¿Són arpes, són violins,
són oboès de tendresa
al càntic d'amor que besa
carn dels abismes salins?
Transverberada de fins
dards de cel, feta un conjur,
—peu sobre l'aigua segur,
cos lleu en esplai de vol—
s'enlaira pel ventijol
abraçant l'estel més pur.

Lluu la visió esblaimada
allà endins, als llumenars
dels reflexos estelars
en la freda matinada.
Un dit d'alba, nit de fada,
escorre el teló del dia.
I la gavina ja envia
missatges de benvinguda
al sol que singla i saluda
—nau de foc— a la badia.

ELOGI A LA BACORA

Llustrosa fruita primera,
tendra flor en forma bruna
que s'obri al raig de la lluna
com nafra santjoanera.
Flairança honrada i sencera
en un gust que no s'oblida.
La dolçor és en la vida
essència inspiradora
i al mes de juny la bacora
—pròleg d'estiu— ens convida.

ELOGI AL DATIL D'ELX

En tou ramell expandit,
a l'aire on esvelt impera,
és esclat en la palmera
i més bo quant més pansit.
De l'oasi espleta el crit,
fruitós tedi que madura,
i en Elx té la glossa pura
en un groc d'or i de flama
que adreça ibèrica dama
amb sucre etern de Cultura.

ELOGI AL RAIM MOSCATELL

Al cep serpentí en ramell
el gra ajunta la dolçor
per a ser gemma d'olor
en luxe de fina pell.
Suc del raïm moscatell,
daurada sang de follia,
parra de filosofia,
brou del cup de l'oratòria
que ompli els calzes de la Història
amb brindis de grega orgia.

ELOGI A LA POMA CAMOSINA

La qualitat s'endevina
tendra, madura i sucosa
en la fruita saborosa
de contextura més fina.
Que és la poma camosina
daurant bocí de plaer,
carn de l'adàmic deler
que es frueix acanyellada
després d'ésser ben guardada
dintre l'armari rober.

ELOGI A LA MAGRANA

Tresor de màgic joiell
on l'embranzida d'abril
va multiplicant per mil
el robí dolç i vermell.
De regina és un cadell
en tendra sobirania,
i en la feliç monarquia
del planter valencià,
ofrena en sang el seu gra
clevillada d'alegria.

ODA A ALACANT

Amb un deler de llum en les celestes nines
per a la forma intacta de la més pura imatge,
Alacant brilla en nacre de cúpula enlairada
fet solar soliloqui de terrasses i grues.
Per la vasta blavor que en l'èxtasi s'afina
com la corba estelar d'una òrbita diàfana,
guaiteu-la en sa nuesa, grega verge marmòria,
amb l'enyor solitari d'una grandesa ibèrica,
remorosa en les arpes del ventijol salí.
¿Quin màgic sortilegi per l'Orient avança
i a ella arriba en flaires d'angèlica promesa?
¿O tempta a l'aventura en la lleugera nau,
sols bressol de les aures o carena ancorada?
Dins son fanal de sol l'esguarda l'Harmonia,
ondina tremolosa que belluga al crepuscle
un idil.li d'estels i tornaveus de lluna,
mentres l'oneig fa randa de fosfòrics capricis
ressonant en la immensa cargola del silenci.
L'esclat de la palmera diu la serena glossa
d'una antiga llegenda de font misteriosa,
i l'aroma del vent s'adoba i ens penetra
d'àcid de llimoner amb llunyà tuf de peixos.
¡Oh balustrada altívola de blavor panoràmica,
daurat castell que empina son bes al cel més ample,
ciutat agombolada per carícies blanques
on l'escuma esclafeix com un càntic de paul

Tens l'horitzó perfecte i la llum necessària,
oh Alacant que t'aixeques a tocs d'alba salina
i al solstici de juny t'espleta el gessamí
i la dàlia en brots d'esvelta pirotècnia,
i feta expansió de blavor marinera,
la brúixola et senyala fidel i senyorívola
al migjorn lluminós de la terra més bona.

ODA AL FONS DEL MAR

Profund trasmon de l'aigua on la llum no penetra
i l'alga i la medusa llur imperi engrandeixen.
Una angoixa secreta fa aixecar en greu somni
l'ofec obscur del nàufrag que en va combat amb l'aigua.

No sé si és bogeria sentir amor al fons
de les coses més mudes. Així la sang salina
s'agermana en el mar, fixa i lliga un gran vincle
banyant de blau etern les anheloses brànquies.

Jo he besat sota el raig de la fredosa lluna,
com un nàutil voltat de peixos policroms,
l'immaculat secret, l'amagada esfereta
que l'home en sa cobdícia roba a la mareperla.

He observat el batec de l'actínia pura
i en la molsa, quan varen tèrbols musclos de dol,
he vist com les conquilles astutes van cloent-se
i esmunyint-se amb esglai de intimitat torbada.

I he vist les caballeres vegetals com si fossen
d'una sirena morta bellament o encisada
dins d'urna de cristall, com imatge votiva
de le verge que canta quan la tempesta udola.

He vist, doncs, el secret i no en forma de aquari
—calaix de gruixut vidre amb estol de museu—,
l'he vist tenint als llavis la polpa tremolosa
de la fina madrèpora com un pit de donzella.

I els arbres dels coralls branquificant la selva
amb un pur escarlata de nervi enamorat,
exitat pel rubor de la lenta harmonia,
polsat com arpa dolça per mil dits transparents.

I tot en un silenci d'eterna confidència,
en un oblit on vaguen ulls sense odi ni por,
i el nom de les desgràcies i els gaudis terrenals
ressonen a absurds ecos d'oprimida misèria.

Al besllum del deliri —fòsfor de peix dormit —
la soledat viatja en nocturna fal.lera
i els estels amb espurnes fereixen la llisor
nacrada dels cargols com un iris aquàtic.

Pupil.les com maragdes il.luminen el fons,
oh inmensa cambra verda que guardes les despulles
de tresors fabulosos, d'esquelets de nauxers
que recercaren glòria en bergantins altívols.

De vegades, quan pense en aquest món ocult
on l'etern no té ritme sino faula embruixada,
m'enfonse més en l'ombra de la mort que designe
al meu cos que serà tan sols bocí de fosca.

Per ço, varat el cor vora mar i complint
un designi en l'assaig d'escafandrar la vida,
el vent em porta lleu a la sina secreta
i amb benaurança cante desitjos clandestins.

I, home amfibi que pobla recances de la terra
en abondó de tot, en sa illa oblidada,
en eclipsi total, mon prec al mar espera
que un destí farà tendre paradís sense esculls.

A compte abrace l'ona com un cos benvolgut,
consirós en la dèria de les algues finals,
les que anhele que fassen en l'etern d'aquest somni
una boia surant per a afalac de l'ànima.

ODA AL MARINER MUNDIAL

Tot el teu cos: salobre de rutes en llibertat vident.
Tot el teu cos: torre de borrasques en la sang engallada.
Tot el teu cos que s'alça nodrit de flaires d'escuma
(aventurera.
Perquè has rebut en ta llengua el sabor de la lluna en
(les ones
quan fores grumet d'a bord, domador d'eriçons, infant
(d'àncora i maroma.

Quan les sirenes rentaven ta pell de dofí nerviós
i el crit de comandament olia a xafarranxo i brea,
mariner mundial.

El croquis fosc de ta pell tatuada
és d'amor tan clara que ni a llança ferit
podria recrear els laments de l'anhel.
Rabent, enlairat, viril,
vius el dolor amb ta litúrgia costera d'acomiadades
(gavines
i de vegades, sota el fanal de la cantina que t'alberga,
no pots menys d'abraçar acordions i heteres.

Fill de l'absència ets.
Perquè les matinades nimbaren ton destí cec.
I si vares en la terra,
és perque et sents un rebel de cobdícies instantànies
per a ornar de mel urbana ta cançó cosmopolita.

La passió retrona en onades blanques
quallant amor de solitud en tu.
Que la teua amor és blanca, blanca, blanca,
i no distingeix rostres ni cors:
infinita amor nocturna sense impaciència de claudicació
(captiva.

Que tu saps, clar com l'aigua que eterna ho murmura:
tota amor canta en la sang.
Tu ho saps, baronívol argonauta, vigia quotidià dels
(mapes.
Tu que menysprees el vegetat concili de l'existència en
(les llars abellaires,
perquè nasqueres per a jugar amb les constel.lacions
(de les nits marineres,
per a ser el nauxer sense enyor de l'estela que dóna
(camí a l'aurora
traçant al governall la singlada segura.

Vers tu aniran litorals de somni inexplorat,
no riberes turístiques on es cotitzen les postes de sol.
Illes salvatges on et rebran donzelles somrients i
(submises.
I et coronaran d'orquídees després de reposar amb elles
(una vigília gojosa
sota el cocoter, el baobab i la fimbrant palmera.
Pots, sense demanar-ho, ésser quelcom que sap a déu i
(a estrelles.

Veuràs la dansa de la verge més formosa de la selva,
i al timbal que empenta glòbuls en el batec del desig,
sentiràs rebrotar aqueixa humana set immortal,
com ton rumb desconegut, com ta carena incansable,
feta agraciada llibertat d'oblit
de les ciutats, de la vida
ordenada sota el signe teòric de l'home anhelós
(d'enderrocs urbans,
mariner mundial.

RELAT D'UN LLOP MARI

Jo sempre he estat hoste gris
d'aquest misteri que canta
i és el mar, jo sempre he estat
esquiu i de poca parla,
mut com l'estel del matí,
seriós com l'ona en calma,
figura que emboira el fum
de la pipa socarrada.
De xic coneguí la mar
fet llac d'oli o maregassa,
turó de crespada fúria
o net cristall de pau blava.
Però no oblidaré mai
el record d'aquella barca
de verge fusta lleugera,
de nom «Bella Juliana».

Travessia la primera.
Ja no em poguérem fer altra.
A la llum de les estrelles
d'una vernal matinada,
sortírem del port d'Altea
rumb a l'illa de Tabarca.

Joia d'estrenar la nau
en el bon patró espletava
manant a crits les faenes,
posant el motor en marxa,
comprovant el governall
i la maroma embreada.

A bord venia sa filla
—coralet, rosa de gràcia,
quinze anys de lliri complits
amb un grat encís de fada—.
A bord venia sa filla.
Cruel destí la cercava.

Férem proa a l'alta mar
quan l'alba parpallejava
tots contents. Nau la més fina.
¡Com bellugava per l'aigua
obrint dos arcs escumosos
amb la blanca vela inflada!
¡Que pròxima de nosaltres
la maleïda desgràcia!

Un núvol com un espectre
a l'horitzó es dibuixava.
Ramats de peixos fugien
del ventijol que avançava,
i com sinistres agulles
la pluja a tots malcorava
tamborinejant el casc
amb un so de cançó tràgica.
Vingueren ones gegants
i als udols de la borrasca
per molts crits que proferíem
ningú no sentí paraula.

Sols l'eco de la tempesta
en mar i cel dominava,
i als fuets llampeguejants
de les centelles, la ràbia
de les cares era un rictus
de flastomia frenada.

De prompte el punyal d'un crit
l'espessa boira esgarrava.
Un cop de mar en la borda.
I com si fos en la grapa
d'un monstre l'oneig cruel
la verge ens arravatava.

Ja calmada la tempesta
allí ens deixàrem la barca.
Manà el patró per sa filla
fer una corona d'alga
i amb un rés de plor amarg
on fon sa mort la llançava.

Jo sempre he estat hoste gris
d'aquest misteri que canta
i és el mar, jo sempre he estat
esquiu i de poca parla,
però des d'aquella mort
tan cruel, tan arrauxada,
que tinc canós el cabell
i el crit d'ella al fons de l'ànima.

Hoste gris seguiré essent
d'aquest misteri que canta
i amb ira de déu colèric
mort i amor mescla dins l'aigua.

FAULA DE LA LLUNA I EL VENT

La lluna

Esquelet esglaiat de llum perduda
en el buit de la nit,
vaig rodant com una òrfena abatuda
i sóc en l'infinit
fanal del navegant,
consol en la tenebra il.luminant.

El Vent

Jo sóc l'alé potent que udola al món,
misteri de buf greu sense ciència.
Els meus bramuls a l'aigua a voltes són
giragonses de ronca impaciència.
Al tronar aparell
esbatusse l'oneig de blanc serrell,
mentres tu vas, poruga,
fent ronda eterna a passet de tortuga.

La Lluna

Tinc banyes de vedell per a ferir
tos allaus, tos estols de força irada,
sens que minve en la lluita l'argentada
cara que solc lluïr.
Jo sóc només esguard i germanor
al vincle i a l'anhel de tota amor.

El Vent

Si amb bravades rabents torne del nord,
el broll glacat i l'eco de basarda,
done senyal de boira i de dissort
al nauxer que en salpar bon temps aguarda.

I a les cordes vibrants
arpegis enfurits sonen a orgia
de nereides de formes palpitants
i nues d'alegria.
Perquè és la meua força el clam vivent
d'una vasta harmonia insadollable,
i a un ritme de quadriga amb trot ardent
rebente vigoria inigualable.
Adhuc al repte de l'humà tritó:
per a forçar el grau del seu tendó
en la bruna singlada perillosa,
assote el rostre amb esmolada aresta
mentres el llamp vessat de la tempesta
fa la por més formosa.

La Lluna

Deslliurat en l'espai. No tens vedruna.
Però el vel de la nit que en el cel mana,
no menteix quan amoixes tramontana
i gronxes zèfir en espills de lluna.
¡Subtilesa la meua! Esbadellat,
el rajolí que envie a la marina,
és el missatge d'una llum divina
que es diu Serenitat.

El Vent

No és la pal.lidessa l'instint meu,
perquè nasqué al traüt
del caos en desordre esquerp i freu
i sóc sempre follia i multitud.
¡Irar-se! Amb brau renill,
com un riu de corsers encabritats,
i fer veure la Mort en el perill
dels abismes als cors desesperats.

La Lluna

¿On és, doncs, ton destí, oh vent?

L'Eco del Vent

On llança
el misteri les ànimes perdudes:
on no brillen estrelles conegudes
i naufraga en tenebres l'Esperança.

A UN PESCADOR OFEGAT

Fores de l'aventura marinera
una ànima enlairada i ben complida,
rebujant les blaneses de la vida
per l'impuls de ta proa matinera.

Amb tu fón mon alé de bordegàs
que amava el vent arpat entre les ones.
Fón gaia germanor a grans estones,
signes que a l'homenia feren pas.

Vaig saber de la mar la saviesa
i parlàrem dels rumbs, de les singlades
per les rutes més grises i emboirades
on la mort pot ser tromba de sorpresa.

Nasqueres en la mar i a ella tornares.
Total fidelitat, destí en dissort.
¿Però quina volença no és ja mort
si l'esperit té passions tan cares?

Ja no veuràs la recta providència
de l'horitzó calmós des del sorral.
No parlarem ja més de l'ideal
de navegar amb plena experiència.

Amares sempre el mar com home lliure.
Sóc testimoni en peu d'aquell succés.
Et va rebre l'escuma amb un fort bes
que el tornaveu de l'aigua va descriure.

Quan el teu nom la boira em fa evocar,
vent lluminós del nord ta faç corona,
canten les ratxes en la inflada lona
i et veig, jove i altívol, cara al mar.

L'ILLA SOLITARIA

Enmig del ventijol, pels hòmens ignorada,
voltada d'un gran cercle de blava immensitat,
filla gris del silenci, s'aixeca en sol nimbada
l'illa humil i perduda en l'horitzó daurat.

El collar de l'escuma l'abilla en un paisatge
on sols el vent salí té imperi i té paraula.
I allí en la soletat, dos blaus: aigua i celatge
diuen la pau eterna d'una senzilla faula.

La pedra que isolada traspunta en viu anhel
com un prec empinat de fervorosa audàcia,
és roca que té ganes d'esgarranyar el cel
sol.licitant de Déu l'almoina de la gràcia.

Quina amplitud celeste reflecteix l'infinit
i com la roca ferma el zèfir agombola.
S'esbadella en la brisa l'esplai embadalit
i el solell de les hores llavors en or s'esmola.

De bat a bat la llum es desclou com la dàlia.
El peix i la gavina signen pau i perdó.
Oblidada del vent pareix una sandàlia
la llanxeta que es gronxa lligada al malecó.

Ara la quietud res del món no ataranta
car l'oneig harmonitza amb fressa de sonall.
El cor s'ompli de joia divina al grau 90
i gaudeix la bellesa fent del mar son mirall.

Ve el capvespre i les ones són com toques de monja,
submises a un rés trist de mística cançó
i, en contrast, al ponent es farta de taronja
un cel assedegat de núvols de cotó.

En fosca llunyania l'esvelt far dialoga
amb la llangor poruga del primerenc estel.
El brum del vent del nord la solitud desfoga
i l'illa, ans enfebrada, sembla fonell de gel.

Tothom és meravella fixada en la cruïlla
del destí solitari que li asigna la sort,
peró el cas del poeta és l'èxtasi de l'illa
que es remet al misteri sense creure en la mort.

L'ÍNTIM MIRATGE

Torbada és la mia esperança,
e dintre mi, sent terrible baralla.

Ausias March

INICI

Carn de clam en la nit fosca
sóc i l'ànima em sosté

com l'arrel de llarga saba
que dóna empenta al xiprer.

En lluita de cel i terra
l'illa del cos esdevé

i una harmonia en tempesta
em dicta uns mots sens remei.

INVOCACIÓ A L'AMOR

Ja els límits de la rosa deleren en l'espera
d'aquesta vora ornada d'ivoris i estupors.
Ja el foc breu de la lluita que els polsos sostenien
batega amb insistència sota un cel d'estels gràvids.
No de sobte s'aixequen les ales dels desitjos
ni en concilis de llavis i d'ulls brolla estremida
l'ànsia jove. Hi ha un procés de graus lúcids
allargassant nocturns en rostres esborrats,
i torsos i paraules que dansen entre espills
el vals de la dolcesa despertant peus,cintures
i objectes amorosos de dòcil criatura
que encara no esperona ni en urpa ni en artèria.

No de sobte l'amor s'instal.la en l'alta zona
de les joies vernals. En instaurar el seu
domini clamorós de pressentida selva,
la gràcia que cou ran del lliri i l'escuma
va perdent sa vigència i, poc a poc, amb normes
de somnis que colpegen pronòstics i evidències,
s'afirmen cabelleres i mans i esguards en l'ombra
amb un goig i destresa d'avinença terrestre.

Mai flors de pau no hi broten, sí cràters i fragàncies
en terbolí confús de nafres amagades.
Als capvesprals silencis dolen les gosadies
i un pensament d'assalt es fa carn de tenebra.
Amor: repte que crema, greu solitud vençuda.
Amor: sorpresa vasta on es despulla el viure,
rumb de submissió fins al darrer glatit
dels cossos que rendeixen tribut al fat tel.lúric.
Amor: fixesa franca d'arborescents misteris,
semença incontenible de deures que no acaben.
Tu has centrat un foc núbil en la donzella intacta
fent-la gemma d'auguris i mesura de dunes,
i en un prodigiós espai de primavera
has obert el parèntesi que la sang dictamina
per limitar jardins en les venes felices.

Sent ta forta freqüència produint harmonies,
aprovant termes íntims, abillant clares llunes,
encastellant el tendre principi de les formes
amb un acurament d'espigues i brancatge.

Ja els límits de la rosa s'han desclòs al deliri.
La nit arrodoneix molts pactes de silenci.
Ulls i llavis segellen assolides substàncies
i la cendra s'oblida per mandat de la saba.

MÉS VIU QUE LA VIDA

Vertical i pensívol de fragàncies,
creixent en voladissa de paràbola
al confí de les vastes primaveres,
jo, presidint en llamps la meua vida
feta de pensaments, miratges, lluites,
i de precs amagat en les boirines,
he refet el meu cor en l'harmonia
de tot el que suposa ritme, cèl.lula
o panorama trèmul en l'aurora.

Només eixir d'aquesta llunyania
amb què m'obliga el freu de les absències,
i enlairar la paraula vers els astres,
i besar la pell nova de les drupes.
Només açò ja és prou per a sentir-se
tan lluny de l'argilenca companyia,
que —home o illa— ja em creme de contactes,
em gaste de llum i obra, de raons
i d'espectrals cruïlles i de rius,
i d'ocells estremits d'instint i música.

Només aquestes clares avideses
i aquesta amor constant d'ànima i vena,
són per a germinar el guany creïble
i ésser immens de sang, lúcid de força,
i deslliurar-se al món, llibert i amb vincles,
i a la volta fonent-se de pureses
amb un alé deífic en l'ofrena.
Aquest submís principi d'ésser saba
i branca d'enlairada epifania,
dins el foc que respira amb buf unànime
i allibera l'amor i altres potències.
Aquest anominat de vena i jungla
em regracia al rou de la tendresa
que les primeres roses acolliren.

I pense: si sóc llot en l'esperança
o clam que encercla un tremp de vives normes,
¿com no assolir la ferma lucidesa
—el designi de Déu— fins eixamplar-me,
o perllongar-me en veu de ressonància
aclarint el misteri ací, en la vida,
sobre la crosta grisa de la terra
tan plena de desig i ampla de membres?

¡Oh el combat de les ànsies perdudes
en el buit abrivat de les paraules:
salm, cançó, soliloqui de vertigens,
orfenesa insegura, arrel contínua!

Si tan sols fóra el viure un sucre dòcil
i un camí de blavoses permanències
pregant fites de cel amb les mans crèdules,
el miracle senzill es compliria.

No cal, doncs, altre atzar que el simple càlcul
d'amar el plany, la cendra, la ferida,
omplir-se de delers inextingibles,
niar en besllums dèbils de preguntes,
lliurar-se al blat i al vent que ens alimenten
com un estol immens de lleus i boques
que es belluguen d'herències i torns,
d'ordrenades mesures que es limiten
amb vedrunes d'exacta convivència.

Però la meua fuita és tan secreta,
tant d'imperi isolat i amor obaga,
que no dubte que sota aquesta faula
que és l'home nu de furs i melangies,
hi ha una força més viva que la vida.

REBEL EN SOLITUD

Lluminós de missatge, de sang trista,
esdevenint en font d'amarga queixa,
fet programa de veu en angle recte
i cantat sota el cel sempre en sordina,
jo, el darrer cavaller sens patrimoni,
enderrocat d'auguris que es compleixen
a data fixa. Jo, l'humà solatge
d'un riu que lliga vingles i jorns fàcils
i passa i passa amb ritme d'ona obscura.

Greu és el pacte de complir la norma
amb què m'empenten ratxes d'altres éssers:
el germà que acompanya la clausura
d'aquesta viva tanca de silenci,
el pare mort que encara indica el cingle
on s'han de trepitjar perseveràncies,
l'episodi que fou bes i follia
al jardí de l'adàmica evidència,
o siga la fervor de flama intacta
que l'impuls de l'atzar i la sorpresa
esberlà em ferm instint d'angel o bèstia.

Greu és viure tenint com astre o xifra
una arrel de consciència bella
en crit de veritable garantia.
I gravíssim parlar de raons amples:
de malvestat, de foc, de confiança,
de convenis, de pau i albes heroiques.
¿On proclamar la llum de la lluerna
si la confusa nit té tantes llànties?
¿On aixecar el llamp d'una paraula
si el món és un oneig d'altes tenebres?
¿On bastir un castell de gosadies
per exalçar el prec al cel que es nega?

Mentres em volta un aire de presagis,
una dissort d'adéus a moltes coses,
una febre d'artèries fallides
que afebleixen la càlida embranzida
de contemplar el món amb beneplàcit.
¡Ai si la criatura d'orba joia
romangués de presència i contactes!
L'esma de la flor nova és primigènia
i conté un abandó d'ales en fuita.

He despertat fa temps amb l'ull sensible,
amb el pols ben seré i amb la mesura
que necesita cada fet per ésser
eco de mi mateix sobre la zona
viva del cor. He despertat amb ungles,
amb mans d'amor, amb clams de set pregona,
i em pesa aquesta vida, aquesta força
de resistir un dol d'ossos que xoquen
amb deliri massiu i plural pressa.

No he vingut a allotjar-me en la quimera
com un ocell o un príncep de lleu faula.
He vingut a queixar-me d'un silenci
que té nom de ferida i estatura
d'absències secretes. Solidari
i amb una dèria d'humana torxa,
em vesse inútilment cara a l'obstacle
de terrenals imperis que oprimeixen
un enyor, una edat, una esperança.

SIGNIFIQUE REMOR SOLITARIA

Voltat de nits esclaves i raons que no poden medir-se
heus-me ací, com una au exilada,
a l'espera del missatge que il'lumine ma testa,
a l'espera d'ésser nomenat sang comuna,
germinada potència per Déu i altres carícies,
home trist, dol que crema,
cor d'enfollida causa, canya o harpa d'ànhels,
més orb quant més donat
a les dolcíssimes tenebres amoroses.

Amb claredat de lluna mene aquest corrent vast
del meu temps tan incògnit,
amb claredat de lluna.
Per principal domini,
per serenor congènita,
per totes les normes que humanes o poc menys
fan exultar els ocells ingràvids
i els àlbers d'argent vibrant en la tarda lluminosa.

Més enllà, en la rodona gènesi embrionària,
es sentia el planeta com un núvol confús,
com un foc de tèrbols mites.
I, llavors, la pell i el múscul
eren uns tènues mormols de pètals i de fosca.
¡Quin abisme d'origen espesseït de nuclis,
tan cecs i tan compactes, però tan generosos!

En canvi la mar ja hi era.
Clam immens, eterna escuma,
blau horitzó que ressonava
amb fúria gegantina d'exultant misteri.
Tot perfecte de línia i ritme estelar, tot ample
per al predomini somniador de l'home.

Massiva és la bellesa quan l'ona del mar canta.
Pluralitat perfecta on té l'amor son signe.
Massiva és la bellesa dels nus insadollables
si el desig ens instal.la a un clam d'obscures músiques
per tot el que s'exposa amb fur d'instint primari.

Signifique remor solitària,
home de centre fosc, freqüent d'estigmes,
encara que pregue amb claredats de lluna
i diga mots que segurament
es perdran en el tràngol d'unes dates.

CENDRA QUE ANTICIPE

Avui, tan ple de roses, d'ocells, de cursos grats,
de tendres fesomies que viuen a la vora
del blat i de les noces. Avui, tan comprensible
per a l'origen vast de ma forta nissaga
i allotjat entre signes d'ordres i confidències,
és quan sent el llarg eco que dictamina el viure
i el colp d'una evidència amb el seu gris perpetu.
Avui copse el perfil de les clares presències
que en sang de profecia em travessen de pactes,
de celísties pures, de pupil.les dormides,
d'aus acomiadades en un matí d'escuma.
Avui que ja comença la funció del repte,
és a dir, la cridada a les serenes penses,
s'alça contra dominis d'aürts que no es temien
un tremp de voluntat i nuesa entre estigmes.

La vida està reblida de petites consignes
que ens fan mudar el crit en peresa de ca.
¡Quantes òrbites pures de llum sacrificada
per mandats de rellotges, de taules, de diàlegs!

I albire un negre estol d'ànimes en ramat,
i veig un estupor de secreta innocència
i una pèrdua immensa de vivències càlides.
¿Qui espera la imminència del cavall i del lliri
en justa avinentesa de pausa alenadora?
¿Qui el clam on bé s'afirma un deler de constàncies?
¿Qui l'inici d'un temps de paradís en blanc?
Jo diria el retorn a les verges amplàries
on el desig tenia simetria de fruita.
On era la paraula un codi d'amnisties
i un ressò de cançó que acordava tendreses:
primavera que obrava en delitosa norma,
fent amb ocells i galtes més vives les aurores
i empentant en la sang una esvelta paràbola
d'alé i de llibertat en lluminoses ales.

Jo diria la joia d'un record tan claríssim
que gairebé només remoreja en les bases
terrenals del meu ésser. Però ha aplegat la boira
o el tremolós contacte d'una data precisa
a ensenyar-nos el brut reguitzell de les òrfenes
angúnies petites. Ha aplegat l'ordre summa
d'afuar amb els dies el bleix de la matèria
que com un cotó en pèl, tan bla, ens cobreix la vida.
¿I el pensament, i el somni, i el desig d'intuir-se
sota un angèlic àmbit de seny i de destresa?
(Preguntaran les ombres germanes de la gràcia).
Però les accions d'espurnes i homenia
són els punts suspensius dels anhels i les boques
que callen a la força de Déu o altres sorpreses,
adduint un mur gris de misteri i de pausa,
un tornaveu tan dèbil com el retrat d'un rostre
que la pluja marceix, que l'oblit va eclipsant
de sostres obsedits als fons dels vells calaixos.
I l'enyor només és un miratge captiu
que estimba el grau vivent de les biografies,

i és precís que a la carn guaite la greu sutzura
i quelcom s'anticipe d'un mineral silenci
o d'un celatge moll de congriats estigmes.

CRIATURA EN LA NIT

Sota la immensa corba d'estels en muda lluita,
entre l'ombra dubtosa
de fuites i evidència,
fet una tossa esvelta de pensaments que cansen,
va l'ésser vivent
a fondre's dins l'espessa massa de bell silenci.
I cauen les escates,
les missions diürnes,
i, aleshores, quan guanya
a l'aparença grisa un pac de signe autèntic,
és quan guaita a la pell del vianant terraqui
un reflex definit de viva criatura.
De sobte torna el ritme
del cel i les absències
a ocupar carn i somni,
mentre sota les teules
hi ha un panteix sense força, una angoixa en parèntesi,
un baf de cansament en costum de membranes,
i un rictus que demostra la derrota contínua
tenaçment obsedida d'eclipsis voluntaris.

Sota aquest joc diví de besllums en polsina
la nit de l'home pensa,
la nit de l'home nu que barrena tenebres
amb sa dura tristesa d'impossibles perpetus,
car l'os escarmentat de treballs i cruïlles
resta vençut a l'ordre del son que l'acompanya
i agusa en el silenci nocturn la seua innata

paciència de viure,
la fidel meravella
que en actitud d'espera
desarrela del món el seu lloc de captaire
per mirar-se a l'espill de la vasta celístia
on Déu sembla que sura
com un company d'atzar en la brega diària.
L'ombra envaeix les cambres.
Perden perfil les coses.
I els records s'aglutinen
en terbolins confusos.
I sols resta el punt dèbil, l'antiga gosadia
dels impulsos gastats en petites conquistes,
això que hom diu amor de melodia i fuita
i es perd al tardoral groc de les alberedes.
La nit va perforant-se de preguntes i pactes
i amb una melangia d'aigua abocada al mar
s'escolta el gran missatge.
¿Quina plural essència
s'enfonsa en aquest mite
de creure's exalçat d'argentades cadències?
¿Som tan sols un bri inútil
que dorm perquè confia
en una mà germana
que aixeque en flor la norma
de viure en somni o ritme de compassades petges?
¿Som silenci d'espills embruixats per la Lluna?
¿O testes festejades per un tacte patern
que ens vol guarir la pensa?
¡Ai xarolada calma, lluentor de dominis!
¡Ai mort de preferències on els ulls absorbeixen
la rodona bellesa de les faules inèdites
que mai no foren ales i sí pedra d'incògnit!
Espai pregon de lluites
la nit esbalaïda,
la nit que a la fi trenca

tant castell de deliquis
i esgarra cruelment, després de la quimera,
la cuirassa molsosa i el gest de l'embranzida,
deixant al descobert l'esquelet de les ànsies.
Un eco d'infantesa
puja sobtat, inútil,
com si volgués tornar-nos
al camp de les lluernes, dels àbacs policroms,
als impulsos alats de l'alegria blanca
o a un petit paradís de lliçons ruminades.
No cap, no, el clar retorn.
Estel, lluita, tenebra.
Déu sotjant en silenci,
avivant la memòria
de tantes caigudes.
I, a palpentes, l'angoixa,
en el negre abandó de la cauta vigília,
pregunta què és la mort, si una absència prescrita
o un conhort candorós enmig de tantes queixes.

BELLESA INHABITABLE

Adonant-me del clar prodigi que la vida
a vegades informa les humanes mesures,
poble aquesta certesa de paradís hermètic
i aplegue a un gris vertigen, a una eixorca recança.
El món no dóna gràcies als qui fan del silenci
un innocent termini de penombra pactada.
Ets, tu, zona suprema de l'ésser que somnie,
ets tu la benaurança com un camí que s'obri
vers a l'alta evidència de l'ànima confusa
que intueix i que crea una acurada ditxa.
Però mai no t'encontre perquè em perd en la lluita
de recobrar el signe que a contrallum delere.
¿Per què, doncs, el mandat del veïnatge rèptil
fueteja el designi d'un fur que em creix ferint-me
la vasta solitud, o siga, l'equilibri?

Ma vida està avui feta de contraris eclipsis,
és a dir, de desitjos que es perllonguen sens força.
Si em lamente d'un somni d'espills i llunyanies
és perquè em sotja, enterca, una oculta impotència.

Amb tempestes centrals d'irradiades nafres
treballe, escric, rumine el meu origen càlid.
I dic el tremp concís de les albes que guaiten
il.luminant les meues vivències absortes.
Ma vida està voltada de càbales moroses
i no sé anunciar-me el goig a temps de rosa.
Potser l'aïllament siga un consol creat
perquè al gris món floresquen estelars melodies.
Potser un bell oblit d'exigides tendreses
encercle la dolor sota una amor perpètua.
O la mort tinga un grat despertar de llum dòcil
o una concreta faula d'acabament puríssim.
Potser aquesta carn de fruïció m'obligue
a un compte d'esqueixades dolceses. ¡Quantes ratxes,
quantes causes assetgen el cor en l'esperança!
Si amb un flam de miracle Déu instaurà ses normes,
tan sols la set em fa bri d'eterna simplesa.
I el viure sembla que és, llavors, un fum ingenu,
una categoria d'hostatge en la pregària,
un remei de remotes celísties que cerque
des d'aquesta finestra d'inútils gosadies.

La vida ja comença a descloure el parèntesi
de sa glòria cauta. No és sols oferta fruita.
Té pedra d'impossibles insospitats, fronteres
i difícils estímuls de veritats estranyes
que s'esmunyen deixant un buit d'àvida cendra.

EL SAURÍ

Entre tantes incògnites de treballs i senderes,
entre tants laberints on la carn és notícia
immensament capida de mesures i tactes,
jo, el mínim individu de fe pronunciada,
creue sortós la boira del repetit paisatge
contra el fur violent de les roses gregàries.

Començí botant foc en la fosca on s'allotja
l'espectacle de l'ànsia sense motius d'estrelles.
Començí esdevenint en oracle terrestre
i cercant la bellesa amb un freqüent prestigi
d'afany que truca al pit ja en amorosa dèria.

He vist com l'atzar mina tantes dòcils tendreses
i aprova l'esperança per un cos que rumina.
He vist dolls de desig abocats al silenci
d'una imatge de climes negatius i formosos.
I ara us dic: en la pedra, en la llisa harmonia
de la terra que trenca tanta edat del misteri,
en l'escuma dels mots que prometen missatges
i en l'origen roent de l'anhel sedentari,
¿quina gorja o volum de ressò veritable
té mida d'avideses i aplec vast de victòria?

Els camins envaïts de noms i tèrbols tràfics
fan la tardor més bruta d'espessa melangia.
I la vida diria's groc fullam de l'anècdota
o cambres on els besos amb consuetud segellen
hores, vincles, espurnes, lluernes del bon viure,
avinences d'esguards ingenus i propicis
que deixaten el sucre benèvol de la ditxa,
del que es nomena glòria de «bon dia» o model
domèstic del gos plàcid que enamora els insectes.

Una engruma de llum s'insinua. ¡Oh sorpresa!
Lluïssor contra el signe de les sabes migrades
o contra el malefici de l'incendi sens ànima,
allò que brinda calzes, mans, setí, túnels gràvids
i plom a les artèries d'il.lusa jovenesa.

Entre tantes incògnites i tantes gosadies,
heus ací la tendresa de mòbil garantia,
el guany d'amor que lliura la lluna i el domini
de la palpebra oberta. En clausura no hi resta
ni la rosella, ni l'espiga que proclama
remors d'aigües pregones solament amagades
per a mans i cobdícies rosegades d'insignes
rovells pulcres, de ferros, d'enderrocs, de capçals.

Així l'entranya activa, l'amor que veu la terra
i és clam de sa potència, fluvial predomini,
esclata en un diumenge d'eterna permanència,
brollant de llibertat, de verge fesomia
sobre el fang que sols és pressa, dubte i angoixa.

JOIA SECRETA

Doncs bé, tinc set de faules en la nit taciturna
i accepte aquest foc dèbil que em creix a les artèries.
El cor, funda d'enyors, em sembla que és com l'urna

que conté una esperança d'inextingibles dèries.
El silenci em recobra a la ferma constància
d'escoltar aquests ecos de mesures etèries.

Haig de concebre el ritme de l'estel, la fragància
dels orígens senzills, la llum ampla i sencera
que redimeix d'estralls les tenebres de l'ànsia.

És millor encertar la difícil sendera

al bell punt del record que la sang ens abriva
i pensar que estic viu: nafrat de primavera.

Sota els núvols ardits la pensa en llum activa
va menant el goig vast d'una serena força
i a cada alba que guaite sembla la carn més viva.

¡Oh esveltesa en sentir el seny com es reforça,
fet angèlica espurna que germina i concreta
la polpa del fruit sòlid dins la daurada escorça!

Amor, brisa d'espigues, deler de rosa feta
amb la pregona fúria de les sentors ufanes.
Domines al meu pit com una espasa dreta

i em cal ésser vassall enlluernet de ganes.
Per l'absoluta llum de saba i gelosia
no vulle plorar, inútil, les salabrors humanes.

El pacte de la terra segella l'homenia
i el bes brolla tibant a l'hora de la festa
com un esclat roent d'abissal companyia.

Cada brot voluntari és un llos i una aresta.
Diamant que té el signe de l'adàmic imperi
com tenen flaires verges la daina i la ginesta.

Un ressò antic, de faula, em jalona el misteri
d'aquesta meravella de viure i em trasllada
a un somni de miratge. ¡Oh tendre captiveri

de goig que en ésser íntim ja compleix l'aïllada
pausa del joc diví! ¡Oh nit sense sofismes
que em dus al seny la gràcia de la fe renovada

en la clara celístia que asserena els abismes!

PRIMAVERA ELEMENTAL

Com una fe esclatada en providència
va enlairant-se el miracle dels brots tendres
i es mostra en teoria d'ocells càndids
la música pletòrica del viure.

Home: esgarra el vel gris que capficava
el teu seny dominat per les tenebres
i dóna't a la gràcia tangible
de l'arrelam perpetu que t'exalça.

¿No hi veus les altes forces del prodigi
combinant llurs contactes en la terra?
Tu, bri de brevetat entre solatges,
ets l'espiga cabdal, la llança intacta.

Del cercle germinal naixes perfecte.
(¡Oh argila principal que s'allibera!)
Del cercle primigeni de la forma,
integrat de matèries agudes,
puges al vot d'amor sota el teu signe,
consagrat en l'escuma i en la saba,
tot emprant fines armes en els llavis
i en les mans que cobegen amb pruïja
la poma i el sentí, la flor i el pacte.

Si és tèrbol el principi o la potència
i al caos ordenat tingueres òrbita,
ara sota el cel viu mous l'harmonia
i elemental i vast regnes, compleixes.

El foc i la paraula creadora
estrenen evidència en ta carn.
¡Quina fortuna en plena contingència,
qui maig esvelt menant misericòrdia!

I sembla que el revol de l'oreneta
signe l'auguri humà que ja es desclou
gosat de plenitud per la vermella
claredat de la sang i ses instàncies.

Tu ets aquell mateix Adam que guaita
entre els pàmpols. Tu ets el plant terrible
de la febre en clavells de gelosia
i en sexe incontingut sense resposta.

No pots morir-te com s'acaba un llum
en la llàntia, no, no pots morir-te.
Tens, igual que les albes, un designi
de reiteració, una fidel suma
que encadena esperances i fills múltiples
i és arbre de l'eterna primavera.

PARAULES EN LA BOIRA

Digueu-me, ombres d'ahir, benvolgudes imatges
de fidel primavera, preguntes fetes rosa
o dansa, o chor, o estels de nit meditativa,
criatures plurals d'esvelta adolescència
que demanàveu llum per fruir més les coses
o per enlluerna-se amb un pecat o un llibre.
Digueu-me de le lúcida companyia dels arbres
i del bleix tremolós del ocells que matinen.
Digueu-me el bell consol dels impulsos que embasten
precs d'èxtasi al capvespre vers una estrella incerta.
Ara que un fred mental calcula l'edat cauta
i la vida té caires de calabruix i vidre,
us invoque amb deler de sentir-vos properes
al somni, al nocturn cercle dels records que em
(traspassen.

No coneixíeu res que destil.làs metzina.
Ereu de fe, d'aurores, de pa i franca abraçada,
lluminosos horòscops de pura calipèdia
davant d'un llis camí d'alegre prometença.
¡Quanta càrrega viva de preciosos signes:
inicis al passeig de l'amor, als somrisos
que diuen gelosia, als mots que semblen tiges
d'intacta marevella! ¡Quanta nova harmonia
obrint-se ànima endins fins un goig que punyeix!
Amb vosaltres vaig retre ofrena a l'esperança
com un cèrvol ganós de rumbs irrevocables.
Amb vosaltres vaig fer de fuita i melodia
aquesta febre meua que sempre resta a soles.
Per això ara invoque la vostra jovenesa
que fou meua també, sota el mateix zodíac
d'un alé que remou aquella primavera,
aquell curt privilegi d'imprecises fragàncies
que ara rebleix de risc la solitud: ma pàtria.

CAPTIU DE MOLTS PRESAGIS

He amat la rosa grata i el pas de les cobejances,
el clam obscur del sexe,
la serenor del pensament que puja
com un encens de miracle humanissim
fins al sostre de Déu,
amic dels qui badallen d'injustícia.

He amat el bell infant que mama o confegeix,
com un centre convincent de bells designis,
i l'enamorat que rep la rialla superba
de la donzella que plau a tots
perquè és sols vibració de jocs tendres.

He amat el tangible i l'eviterna essència
de totes les branques on la bellesa
matisa el seu toc de presència o ritme
franc i veritable.

Ara devalle a un pla de pedra diürna,
a una contingència de vies mortes,
al formigueig de sempre, on la grapa
de la vida que estimba crida l'home
d'ulls oberts i cor de càlculs grisos,
lliurat a la senzillesa del pa guanyat amb joia.

Ací, on la gosadia aplega al seu límit
i les tanques de l'idíl-lic jardí van mustigant-se,
i es despulla el desig obsedit i la força s'amoixa
per un poderiu d'obagues potències
titàniques.
Ací, ¿què pot l'amor?
¿Què fa la mà suau de la mare
o el coixí moll a l'hora de l'èxtasi cansat de tants
(parèntesis?
Hi ha una llei de marbre o verí pròxim
que es porta en veïnatge dins el crani,
i quan el raig sucrós de les estrelles
més ens alleta de bellesa eterna,
és quan se senten mans desconegudes
que priven d'alé i ala la innocència
i enterboleixen graus de bonhomia.

Orfenesa de vincles. L'home a soles.
Glaciars de blanca mort en gel el graven.
El gest oblida el crit del combat àgil
i es sotmet al passiu torn de les víctimes.

Ara em direu que és por aquest contacte.
No és veritat. Paranys hi ha que no acaben
dintre els pits més ferms,
dintre els ulls més lluminosos,
al cantó on la imminència encén cauteles
i a la cambra on la mort guaita de sobte
i altera un rostre viu en cendra fixa.

Venerem l'exactitud, la saviesa,
però no el núvol tènue del misteri.
El núvol rar que s'esmuny entre runes mentals, on
(només resta
el bleix d'una inútil angoixa
que es diu fat, destí, oracle,
atzar o providència,
per no perdre el costum de somriure a l'eixida del sol.

TRENCACLOSQUES

S'haurien d'ordenar les meues xifres
vitals,
els meus càlculs,
els mandats quotidians
que cada aurora clamen implacables i obsedits,
tenaçment destructors,
i oblidar aquest ressò tiànic
que m'empeny, subreptici,
a la humil recerca de Déu en el pa que em guanye
amb llàgrima secreta tots els dies.

S'hauria de véncer un mur de compassions inútils
i canviar els esguards hipòcrites
en fixesa de serenor adolorida
i així reflectir la veritat.
Però, de sobte,
com un fred de medul.lar imperi,
guaita la covardia amb rostre de tendresa
i s'instal.la imbecilment
al centre promovedor,
i acampa amb furs reials i amb molsa tèbia,
per a cantar-nos, domèstica,
la cançó del canari en la gàbia exacta
o la suau consuetud
dels llençols i la menja ben cuita.

¡Quin fàstic d'objectes fraterns
en les hores diürnes!

¡Quin compte d'amarga sensatesa
per defendre's de l'índex del proïsme!
Tot per esmunyir la tossa de la presència
davant dels tractes seriosos i altres preceptes.
Tot per aïllar-se
sota teula i silenci pensant dòcilment
en la fi de les coses benvolgudes
i aixecant amb enyor ensorrat una queixa al no-res.

Jo pague el meu lloc de vida
el mateix que qualsevol inquilí,
el mateix que un príncep o un captaire,
amb moneda d'esclau
i amb servei de respecte humà i cívic.
¿Què voleu de mi? No puc rendir més.
Prou treballós
és combinar graciosament l'existència
com un burleta, complex trencaclosques.

SOLILOQUI DEL PARIA BENIGNE

Ignore a quina llum elevar el meu signe
d'endenyada energia. No sé a quin astre o símbol
parlar d'altes pureses o antics sons de campana,
perquè sóc fill feréstec d'un oblit perdurable.

La meua obscura història no conté testimonis,
ni collites esveltes d'espigada infantesa.
És com un vent remot sense flaires i amb ira
gastada de tant ésser. És malvestat deserta.

Doncs caldria fer fàcil la florida paraula
com un tany d'assutzenes entre les mans d'un ènge,
però, ¿qui no tremola sota aquesta celístia
de la nit consirosa que arrapà el meu exili?

Jo faig el camí absurd del pa rònec, difícil
d'aconseguir amb somnis. Jo faig la via morta
dels qui cremen la teia de la vida en un foc
de fàcil escomesa per no aplegar a l'odi.

Ara pregunte, cec de tantes orfeneses
i voltat de cruïlles que es burlen dels meus passos,
¿Per què la llavor meua segueix fruitant la terra
i aquest mormol es torna muda llengua de marbre?

Voldria en justa causa allunyar-me del tràngol
d'un menyspreu tan febrós que em tempta les entranyes.
Voldria compadir-me del germà en qui apareixen
felicitats com pomes de perfecta dolcesa.

Però no puc. L'origen és la mateixa aurora.
El mateix bleix de caos porte dintre les venes
i el sogall que a mi em força als silencis submisos
em fan sentir-me anyell d'inútils sacrificis.

A voltes em visiten ocells i alevosies.
Cançons no conegudes i espills contradictoris.
No sé si són contactes que els ulls em desentelen
o crides de combat que es queixen del meu somni.

Temps fa que l'abandó és en mi un niu de dubtes,
car la mel del prec no s'atansa al trist nocturn
i la culpa no és meua, perquè si el seny m'eclipsa,
no blasme del miracle de l'ovella que torna.

¿Sóc el fat d'una angoixa que erra el colp a hora exacta
o saó que enverina ferides necessàries?
Aquest cel copiós em diu tan poc, que passe
per l'andana del viure sumant zeros i rostres.

ILLA DE SEMPRE

Crec en la soletat de l'home
com un principi d'obscur oracle.
Crec en la vasta pobresa que centra l'angoixa
i en el vertigen zenital que inspira
paraules verificades en la vidència
de la mar humana.

Perquè un rumb pressentit
en l'hora fortuïta
preparà proes i ales
sota l'òrbita obstinada del cel lliure,
crec en la soferta soledat de l'home.
Perquè el passiu habitant
crida al buit el seu clam i el seu vot confidents
sense eco ni zèfir
que llisque sobre el front amb lleu polsina,
crec en la irrebatible
soledat de l'home.

Car existeix la pluja
en dardells d'enemiga constància
mullant el nu somort entre aigües quietes.

Pedra rosegada,
castell isolat
que en merlets inútils repta estrelles i gavines.
Pedra o carn de batalla
a mercé de l'assalt
que li ronden mil vents invasors
i traginen cruels el seu àmbit.
S'ha acabat la notícia blanca
de les ones fraternes.
Ara és sols l'estrebada remor del raig
qui signa la freda roca de salitre.
De vegades guaita una vela en somrís d'aventura
i et fa la salutació de rigor
trencant amb un triangle el gris paisatge.
Després
tornes al teu somni
d'impotència atònita
i a enfilar la cançó en l'ombra,
ritornello imperiós de l'estel solitari.
I romans entre el petri estupor d'una absència
que et conquista al millor sacrifici.

Crec en la total, immensa
soledat de l'home.

EL BUFÓ

¡L'heu abandonat, sí, l'heu abandonat!
Abans solaçava els vostres tímpans
amb paraules substancioses,
amb gests de cadell filòsof,
amb visatges d'ulls entremaliats.
I l'heu abandonat.

Vaga perdut a la mansió solitaria,
recordant-hi els respectes dels prínceps
a la seua saviesa epigramàtica.
Sa gepa era un graciós tossalet
d'humil reverència.
Son llaüt
un pou de llunàtica delícia musical,
un goig rar
d'adolorits arpegis misteriosos
que sabien a pètals despullats de gessamí
en la glorieta del bosquet rococó
on un Cupidó d'escaiola
apuntava son dard al cor
d'una donzella invisible.

El costum de somriure a molts rostres
li posà una careta d'amable protocol.
Però ell sentia la seua amor,
la seua flama d'aguda nocturnitat,
el seu celibat ferit,
la seua gràvida tristesa.
I seguia cantant
el vers antic en la balada rústega.
Seguia cantant,
com una vibrant despulla de l'oblit,
com una desferra de bella esperança imposible,
en un món de mobles ostentosos,
en un món de porcellanes tristes,
en un món de jardins excitants,
en un món de falsedad subtil sense risc ni aventura.

Ara el bufó gemega.
Ha trencat el seu llaüt.
Ha sentit la vella nafra dels abandonats,
i en somni, com un nen,
com una criatura
la monstruositat de la qual

es transfiguràs en pura ofrena de dolor,
ha sabut que el seu cos informe,
sa lletgesa cedida per un déu cruel,
fou només el motiu de la seua existència,
el continent de la gràcia esmolada
que donà fama al seu mixt transsumpte
de bèstia intel-ligent i sal dilecta.
Però ell ha despertat. I es sent vell,
antic,
com aqueixa cornucòpia embeguda pel contacte
de tant de somrís nàufrag.
I trist, sol, impiadós,
sobre el paviment escacat de la sala,
implora en sa follia un rei ignot.

ELEGIA DIURNA

A la finestra guaita l'ala càndida
de l'aurora roent o el núvol tèrbol.
Es l'hora eixuta,
l'instant de preparar-se
per a la fusió del dia i ses consignes
repetides.
La dolçor del matí s'obri de sobte
amb una apegalosa indiferència.
Ve el captiveri
dels passos ben medits vers a la fixa
i virtual manera de sotmetre's.
Tal com avança el cavall de la llum
matinera. Tal com s'aixeca
la verge entre randes o escumes de mite,
benèvola i avassalladora
surt la joia calenta,
el missatge del colom i del tramvia,
i el sol, com una roda de recanvi
al vehicle de Déum viatger continu.

Truquen a la finestra els greus designis
de l'estigmatitzat que va a rendir-se.
I s'abandona la cambra de l'íntim
retir d'assegurança i de quimera.
Després vénen els graons obligatoris
convidant el carril o el chor anònim
i sona la ciutat com un fantàstic
orgue d'apocalíptica feresa.
Bat el cor esglaiat
pel que es deixa en cada cantó o oficina,
i l'estrall s'agermana
a la suor dels manyans i els manobres,
i al tedi de l'empleat que sembla una òliba
de fatídic esguard
rere la sempiterna finestreta.

Heus ací el ritme d'un petit catúfol
o la biografia transeünt de l'home.
Heus ací l'angoixa lenta
en provisional paraula d'esperances.
Rosegant la diada inconforme,
lluitant contra molses i flàccids tentacles,
obeint el toc d'alerta
que sobtadament pot reclamar-nos
i fer de nostra ànima un número, una fitxa
o un atzar letal en altres terres.

L'home s'uneix a l'home
quasi sempre fent càlculs en la insídia.
L'esclat del pacte triomfa,
el compromís que a la fi es signa
amb tinta de les venes
o amb sang de tinters bruts.
El fàstic i el dia avancen.
No podem estroncar la llum vessada,
ni la sang dels accidents irremeiables,
ni evitar les maternitats subreptícies,

ni assegurar els vots de castedat,
ni els crims que s'incuben en els bordegassos
al brutal contacte
d'uns ulls proïsmals on el menyspreu
lluu fermament
per incògnites causes instintives.
No podem establir en brises d'hort domèstic
el concert corol.lí de la fe col.lectiva.
I llegim i sabem contar els heroismes
i les altes proeses:
des de la formosa transhumància d'Ulisses
fins les troballes intrínseques d'Einstein.
I aplega el dramàtic etcètera
o la intoxicació definitiva.
De bell nou repetim la pujada,
amb un batec cansat,
als graons de sempre,
cercant amb sagrat desfici
la mà submisa de l'esposa
i l'obscura, fidel rosa del somni.

VAGABUND PER PRINCIPI

No puc detindre'm, no, a l'encís del paisatge
puix que el cor se m'aboca a una rabent urgència.
El rumb inevitable em força al romiatge
de fer mon curs terrestre tibat d'impaciència.

No hi és la tiranía del foc jovent que em crema,
ni l'enlluernament que l'anhel necessita.
És l'atzar insotmés convertit en verema
de formosors darreres que albiren ja la fita.

Amb aquesta tessor, ¿què cerque, què ensulsie,
quina fi d'ombres o albes perseguesc ple de fe?
No és possible que en pau la meua pensa trie,
entre boires gasives, el rònec vot del fre.

I no parle de brums d'hedòniques senderes.
La meua curta història té molt de vent i fulla.
Si he früit l'avenença de les vint primaveres,
ara un cerç de tardor l'homenia em despulla.

Cregueu, germans, que no tracte de fer perfecte
un mirall de follia o un fantàstic albir.
Tot s'aboca en cercar al difícil trajecte
la lluerna que és tan costosa d'assolir.

En l'ombra primitiva del dubte remoreja
un broll de vives aigües. Això diu el llegat.
Però la set és llarga i en l'angoixa campeja
i es torna tigre amb fúria de terbolí tancat.

L'herència del viure canta en joioses venes.
Un mandat planetari portem sota la pell.
I se sap el misteri nebulós de les penes
que fan de cada ésser un turmentat cadell.

Mon prec és un combat al camí solitari
i meditant les roses del passat visc la cita.
L'enyorança minaire em recobra l'horari
de les presses immerses en l'amor infinita.

I tot el guany possible que em dóna el món aplega
a envair de tristesa la cançó en caminar
entre un vent que deixata la cobdícia cega
i empenta l'esperit vers el tràngol del mar.

Serenor i tempesta em traspassen junyides.
¡Ai la lluita dubtosa d'aquest deler tan meu!
Vagabund per principi, les rutes incomplides
només em deixen veure les boirines de Déu.

FILL D'UN DESIG

Només que la terra
deixeu en vostra marxa cuitosa,
oh, esperits ufanosos de la joia vernal,
que centràreu la festa del vèrtex diürn
al meu altíssim raig jovenívol.

Vaig dir l'ametler de la blanca infantesa.
Sos pètals urgents arrelaren
el somni més preciós, el que dibuixa
un colomer de rabents experiències
amb suprema rapidesa alenadora.
Missatges d'altra vora al l'ànima anaven
dictant-li la immensa primavera,
atorgant-li una febre
on la geometria era un dèdal virginal
per a la sensació del cos i la violeta
als trists capvespres escolars.
Aleshores —oh fúria delitosa,
sang o núvol inicial de la pregunta—
els vasts materials, les congoixes,
allò delimitat per la forma il.lusionada,
foren una unció que a la retina
reflectia la imatge de la glòria.
I volsaltres amàveu ma llum en el buit,
ma trèmula paraula en el paisatge,
i la dura puresa com diamant
en la breu delícia de l'ombra.
¡Sí, em volíeu per ma fosca tendresa
davant l'alba infinita! Criatura o serp,
rastre d'angoixa tibada en el cingle
de l'humà deliri quotidià.

Recorde les daurades pestanyes,
les gràcies enceses de les galtes joves,
els somrisos com estrelles

al goig pregon d'una ignota tempesta.
Recorde, sí, el suau panorama que oferia
el mar estremit en latituds
d'estesos arcàngels o rosses
donzelles d'amor nítida i grata dentadura.
I el somni d'una abraçada que sorgia
amb túniques de grises indolències
en la penumbra intuïda mil voltes
amb força de fantàstica vivència,
repetida d'anhels i ferida d'esperança.

Només que la terra,
només que la rosa,
només que el vent,
només que el joc diví d'allò visible,
deixeu en vostra petjada,
oh, espectres feliços d'una aroma,
per revelar l'espai cru on l'home
es conclou invocant el seu destí.

TOIA D'OFRENA

Poemes guardonats

TRÍPIC DE LA FESTA ALCOIANA

MEMORIA A MOSSÉN TORREGROSSA

Aquell Mossén Torregrossa
del barret poligonal!
Dia vint-i-tres d'abril.
L'alba du ulleres de sang.
Un soroll de crits de guerra
dirigit per Al-Azraq
ressona en la barbacana
de la torre de Sant Marc
posant setge d'amenaça
per prendre el poble a l'assalt.

Aquell Mossén Torregrossa,
sotana de bon cristià!
Ell arengat els veïns
amb un prec d'il.luminat:
—Hi ha que véncer per la Creu
tropellies de l'Islam!
Tingau fe en aquesta data!
Amunt el cor, alcodians,
que nos empara el genet
Sant Jordi del cavall blanc!
Dia vint-i-tres d'abril.
Amaneix en un esclat
d'heroisme que la lluita
pot tindre negres senyals.

El bon Mossén Torregrossa
du el serrell avalotat
i amb gest de capdavanter
per arma ha empunyat el dall.
La campana de l'església
toca, boja, a l'arravat.
Estrena pólvora el moro
fent clavells de foc i sang.
I aquell Mossén Torregrossa
del barret poligonal,
dóna el pit davant de tots
com el millor capità.
Ja la morisma tremola
—Walí!, Walí!—. I a l'esglai
d'aquells quaranta genets
que En Jaume a Alcoi ha enviat,
clamen triomf les sagetes
del miracle celestial.
Mossén Torregrossa canta
el *Te Deum* més ressonant!
I d'aquest fet fins hui es compten
sis-cents-setanta-vuit anys.

ESQUADRA DE NEGRES

Bruixots d'antiga llegenda,
negres que corren la senda
de quimeres orientals.
El sol bruny metalleria
i ompli el ritme la follia
dels platells i dels timbals.

Bressa la seda polida
la peresa amorosida
que de goig fa cloure els ulls.

L'esperit fester s'estova
i una gràcia sempre nova
mou l'esquadra d'esclaus rulls.

Alça l'alfange que mana
la indolència sobirana
del caporal fanfarró.
I als balcons brillen boniques
les mirades de les xiques
que espurnegen emoció.

Tot s'argenta. La vesprada
té una color serenada
que ol a prímula suau.
I un cavall de fina estampa
fa corvetes per la rampa
del carrer Sant Nicolau.

Bruixots d'antiga llegenda,
negres que corren la senda
de quimeres orientals.
El sol bruny metalleria
i ompli el ritme la follia
dels platells i dels timbals.

Hi ha que fingir una a una
faules de la Mitja Lluna
contra el signe del cristià.
I les hostes musulmanes
quasi fan al poble ganes
de tornar-se mahometà.

Per això a l'encís islàmic,
a l'esclat epitalàmic
d'aquesta orgia gentil,
s'obrin a l'aura llambrenca
delers de rosa abrilenca
i carícies de gesmil.

Passa l'esquadra esllanguida.
La música no s'oblida.
Té un ressò i un sentiment,
que al plany de l'enyor aplega
i amb una llàgrima ofega
l'eco immortal del moment.

Bruixots d'antiga llegenda,
negres que corren la senda
de quimeres orientals.
El sol bruny metalleria
i ompli el ritme la follia
dels platells i dels timbals.

PREC A SANT JORDI

Cavaller del Miracle que en cèlica victòria
has vingut a l'almena cavalcant entre el blau.
Pel pàlpit d'aquest poble que venera ta glòria,
fes-nos la creu alegre i el camí més suau.

Cavaller taumaturg que empunyes la sageta
amb somrís de triomf inspirant viva fe.
Per a que puge al cel nostra pregària inquieta,
abranda l'esperança i esmena el nostre alé.

Si tan puntual fores en la gesta aguerrida,
quan Alcoi fou la presa dels verins infidels,
a l'hora del dolor sigues calze de vida,
aixopluc de bon vincle, promesa entre els estels.

Que ta faiçó enlluerne amb resplendor divina
i a les blanques creences posa escut i fermall.
Sempre sigues el símbol de la creu gegantina
que oneja en ta bandera i dreça el teu cavall.

Com s'albira ta imatge que en el zènit aflora
allunyant la morisma angoixada en rancor,
fes-te present al poble que de Tu el raig implora
per mitigar la boira del pobre pecador.

Cavaller del Miracle, irada la crinera,
lluent de casc i altívol sobre el corser febril,
fes eterna la Festa que esclata en primavera
com rosa que es renova al brot del mes d'abril.

LA TERRA

Gran meravella de gegantina fe sempre humana
aquesta terra fecundadora del pa millor,
el que s'espiga per l'energia que ens agermana
sota el bell signe d'un cel clarissim que espleta amor.

La benaurança del senzill home que fa el poema
amb el vers destre que traça amb rella del seu forcat,
és la sagrada norma contínua que té per lema
amar la terra nadiua amb cura d'enamorat.

L'arrel pregona d'una bellesa que en fruit encisa
la valuosa joia eixamplada del ric verger,
canta en l'estrofa viva dels arbres que amb bleix de (brisa
formen la ronda mormoladora del taronger.

Pertot la gràcia d'un or novíssim que es configura
en tendra forma de fruita que ompli de groc el pla,
abilla l'horta de sols sucosos en miniatura
que al món ofrenen el més perfecte delit bledà.

Oh el temps de prímula, quan es renoven les (maragdines
branques flairoses que es reviscolen en bell somrís!
Quan reflorixen i olen a noces les tarongines
i en feix d'idil.lis l'Amor té un caire de paradís!

Vincle és al terra on s'hi trepitgen els grums que
(donen
el goig més noble, més entranyable que l'home féu.
Vincle que arrela les virtuts pures que no confonen
les cobejances, puix que la terra la dóna Déu.

I, paradigma d'un evangèlic fons que supera
l'alé de l'home fet tasca pia d'ànima i braç,
la terra amada canta un missatge de primavera
en l'oreneta que perpunteja l'alba i l'ocàs.

Ampla, expandida, sempre joiosa, sempre materna.
L'abracen venes de vives limfes voltant-li el cos,
i en quadrilàters d'espills la lluna fa de lluerna
i vetla el vori, petit i múltiple, del gra d'arròs.

Què sobirana per als fills dignes que sovintegen
el baf recòndit que surt edènic del solc vital!
Pura flairança que s'esbatega quan remoregen
canyars, palmeres, aus i pollancres amb so auroral.

I si hom s'allunya per la pruïja d'un fals miratge
pers altres terres, prompte mastega tiges d'enyor,
car la retina serva la gloria del bell paisatge
que en la infantesa tant li reblia de ditxa el cor.

Puix que ets bonica per prats i planes, per les riberes,
per les contrades on la vall brinda fullam d'afraus,
per les muntanyes que amb llurs pinacles semblen
(cimeres
per remuntar-se, fugint dels grisos, cercant els blaus.

I per ta força que aixeca l'ànim per a l'empresa
de conrear-te, volem que sigues sempre millor,
oh nostra pàtria valenciana, vers tu s'adreça
l'estol magnífic dels fills que et llaurem amb fe i amor.

EL MAR

El mar es perfila suau a la vora
del port i la platja de serena pau,
i amb l'aura flairosa que brinda cada hora
l'onatge fa randes d'escuma que esflora
l'immens lliri blau.

Pinedes i cales on l'ona s'atura
i sembla que traça lleus punts suspenssius,
retallen el mapa d'esvelta figura
i un sol sempre verge la costa inaugura
amb àngels jolius.

La vila vorera de blanc s'endevina,
sorgint entre roques com nimfa vernal,
i així s'allargassa la costa nacrina
que rep, irisada com una petxina,
la llum i la sal.

Al ritme de l'ona que bressa i esmola
la fina carena del blanc bergantí,
el mite de Venus s'escolta i mormola
com si rebrollara d'una caragola
de ressò marí.

I surt el bell somni d'empreses antigues,
i es drecen les ombres dels ínclits vaixells,
aquells que solcaren les ones amigues
i per a la pàtria donaren espigues
d'altres indrets bells.

I fou l'alé vívid que assolir volia
amb fermes esteles més eixida al mar.
Ser més que gavina de jocs de badia
i emprendre periples per a l'homenia
que ansia volar.

Tal era la norma. Les proes valentes
ratllaven les aigües amb rumb decidit.
Les veles s'hissaven altives, contentes
de rebre en buf lliure les grates empentes
d'un vent d'infinit.

I aquells nautes, genis de fe sobrehumana,
portant en conquista l'ascètica Creu,
junt d'Ella enlairaven, joiosa i bledana,
la bella, la dolça llengua valenciana,
com un do de Déu.

Una nuviança sense llunyania
els feia plens d'ànim el pèlag gojar.
La idea fou norma d'una simetria
que amb vincles d'escuma lligava i unia
la terra i el mar.

El que era consigna d'ardida destresa
i clam impertèrrit de vela i timó,
complia afegint-hi la blava bellesa
a la capçalera que amb viva fermesa
lluïa el penó.

Sol, zènit i lluna, bessons de la història,
trempaven el càntic robust del nauxer
i amb do calipèdic d'eterna memòria
el mar ensenyava cent rutes de glòria
al bon fill coster.

Ara, com un somni d'ombres esvaïdes
i albirant la ratlla del mar des del port,
l'onatge ens relata passades sortides
d'aquells argonautes, fills nobles d'Alcides,
de mític record.

EL CEL

Ací impotent decau tota lloança.
El cor esbalaït d'amar no es cansa,
creixent sota l'atzur el seu anhel.
I amb esma de revol i de campana
el lluminós missatge inspira gana
de fondre's en la ditxa d'aquest cel.

Cada alba, un receptacle de bellesa.
Cada ocàs, una farga de fe encesa
en gamma de divines resplendors.
I cada estel un ble de llum votiva
que ens mostra la celístia expansiva
d'Aquell que adolla en font d'altes amors.

Les boires són escasses i esvaïdes
i la solar clarícia sens mides
reblix l'àmbit daurant tot raconet,
car des del cim més alt fins a la foia
tot s'irisa en rialla de monjoia
indicant formosors a cada indret.

Que el cel valencià, pal.li de glòria,
no pot aixoplugar ninguna escòria,
puix que és escombrador de tot rebuig.
Diapasó total de l'harmonia,
posa cant al pentàgrama del dia
en la mar, en la terra i en el puig.

Sempre nou, embellint cúpula o runa.
I quan silueteja el clar de lluna
els perfils enlairats de la ciutat,
llavors en un silenci de lluernes
les pedres dels palaus semblen eternes
en un caire august d'immobilitat

I per sa netedat diamantina
que sembla deslliurat de la polsina
i per ser tan propici al tornaveu,
les campanes amb més fervor voltegen
i amb més ressò de festa clamoregen
l'esclat d'un goig que aplega fins a Déu.

Que la unció que inspira un cel mirífic
com el valencià, de tan deífic,
ens fa dreçar l'esguard al Zènit Ver,
que així va rebre el do que persuadia,
amb claredat celeste de migdia,
la paraula de Sant Vicent Ferrer.

CANT INDÍGENA

...llarga cançó de l'home que la rella
enfonsa amb valent puny.
T. Llorente.

I

HIMNE

Aqueix cant que s'enlaira sobre la terra viva
amb un hàlit potent de ressonança activa,
en perllongada rauxa de càlid tornaveu,
batega a les artèries de l'home que esperona
una alta vigoria que a la pàtria dóna
essència i relleu.

Aqueix ressò que naix en la materna sina,
albejant, tremolós com l'aurora nacrina
que contrapunta el pròleg xiroi del rossinyol,
és sempre el do mirífic que alleta l'existència,
infundint —sal nadiua— pregona transcendència
a l'amorós bressol.

Amb melòdica eurítmia s'han nodrid les palmeres
i els brancatges espléndids que ardides primaveres
feren d'ells uns dossers de gaia lluïssor.
I amb remors d'aigua i brisa es belluga l'oratge
i els fills curen amb zel llur congènit llenguatge
congriant-lo d'amor.

Els fills que saben massa el que és fat d'una herència,
el que és saba i és gènesi quan es sent la potència
del clam que ens amanolla en la parla fidel.
Es com si espigolàrem a una ideal artiga
els virginals vocables en la millor espiga
i en la més ferma arrel.

Es com si el tremp d'una arpa en la cançó més bella
donàs diamantines notes de meravella
amb casta senzillesa de gloriós enyor,
i després d'escoltar la lírica tonada
sentírem un delit d'emoció sagrada
amerant sens i cor.

I davant la beutat d'una geografia
que Déu ungí ofrenant-li pacs de policromia
i un verb que és un joiell del més pur or llatí,
és just que el cant indígena menyspreue la sirena
que amb forana cadència adultera i remena
la saó que assolí.

Però el mall en l'enclusa seguix batent el ferro
amb la tenacitat d'un amor sense esguerro,
i els forjadors treballen titànics i a tot lleu.
Front a la trista abúlia dels fills de l'oblidança
s'aixeca l'ànim recte d'un esbart que no es cansa
de menar nostra veu.

No valdran els paranys dels orbs que s'esbadellen
en fites d'oripell. No valdran els que estrellen
la veritat redona amb colps de puny irat.
Es massa l'harmonia i és massa la bellesa
per a que reste eixorc l'avenç d'una fermesa
que té immortalitat.

No sols és la guspira que esclafix en la farga,
ni l'escuma tranquila que en l'arena s'allarga
i és subtil remembrança d'un encís repetit.
Es foc latent, és llàntia de culte veritable,
és veu que ens arravata, és passió entranyable
i llauror d'infinit.

Si amb melòdica eurítmia s'ha nodrid la palmera,
valencians de cor, abrivem la foguera
que el passat encengué en feix de germanor,
i al cel que és pur i ens dóna la raó amorosida
drecem nostres designis amb un verb que té vida
i té sostres d'amor.

II

MEDITACIÓ

Per qué l'amor un dia fou miracle
d'elevada constància sens bleix,
endreça de seny clar al receptacle

d'un alé sense pausa formant feix?
Diu un just testimoni de fervors
que més que enyor devoció es mereix.

Cal, doncs, trucar al pit dels aimadors
inquietats d'ardides escomeses
per a que en fruit s'intenten les amors,

els bells desvetllaments sense tristeses,
car l'arrelam té eterna vigoria
per renovar l'impuls de les destreses.

Així deu ser el cant, flam d'alegria,
per a que ens aclarixca aquest neguit
que ens aflonja, porucs, la melodia.

Massa voltes cercàrem en la nit
rossinyols i lluernes amagades
i encontràrem un fang sense esperit.

Renecs d'harpies que creïem fades
segellaven amb serps el desconhort.
I foren les espigues arrencades!

Oh temps de badomies sense sort
on només les penyores de manlleu
mal abillaven la tristor del mort!

I han restat al silenci del Museu
els records fets presència aturada
i polsina d'oblit i de menyspreu.

Aqueix repós de tomba que isolada
cobrix l'ossera de la vella Història,
vol una resplendor de flamarada,

un chor de cors units per la memòria
que no vacil.le mai en l'alta empresa
de superar el brum de la falòria.

I, després, ompliria de certesa,
amb un ressò d'acord amorosit,
una parla i un ànim de fermesa,

i en l'ombra harmoniosa de la nit
establiríem vincles de clarícia
sota el pal.li estelat de l'infinit.

Quina ofrena més bella i més propícia!
Un càntic de nissaga i veritat
fet raó de benèvola justícia

i a l'àngel de la pàtria engegat.
Aquell que va eixamplar tan dolçament
l'horitzó fins al blau del mar nostrat.

Des d'allí surt el sol divinament.
Doncs si és un missatger del bell diví,
ell ens farà el cor jove i més lluent

en guaitar, ritual, cada matí.
I tot tindrà un somrís de benaurança:
albada, ocell, estela, nau, confí...

Què ric és el tresor de l'esperança
quan Déu demana a l'home lleialtat
i amor al vincle etern de sa frisança!

Que idíl.lic és el solc quan s'ha sembrat!
Aquesta plenitud vol gelosia
i curós sovinteig d'enamorat.

Car si tenim a terra l'alegria,
hem de fer criatura d'abandó
l'esperit d'una llengua que es congria

de bell nou? No tindria açò perdó!
Que Espanya té en València una empresa,
una llum zenital i una saó.

I ho diu en flor i fruit, tota tendresa.

III

GLOSA

Si assolírem la joia
d'una terra fruitosa i beneïda
i avui sense monjoia
l'esperit ufanós
de València té vasta embranzida.
Si els pètals cardinals olen a roses
de madrigals ditxós,
és perquè en flaires d'amorosa cura
hem amerat les coses
de sal de migjorn i llum sens mesura,
i brindant nostre cor
hem donat a dojo el fruit i la flor.

Sóm d'edènic somrís.
La plètora ens fa esplèndids i abrivats
però aquest paradís
té a voltes un vertigen
de colors massa forts i barrejats.
Vital designi d'una llei pregona
que naix en bell origen
i rep des d'orient brisa llatina,
i diafanitza i dóna
un guany agraciat de mel divina
que a vegades, per massa,
ens fa la voluntat quelcom dolçassa.

Ai do de plenitud
en creixement de càlida harmonia!
Ai llum d'alta virtut
que al cel ens sembla ofrena
de claredat que ablama l'alegria!
Guia-nos l'aldarull abellidor
amb brúixola serena.

Tenim la cornucòpia curulla
de fruitosa abundor
i a vora-mar nostra energia es mulla,
lliurant-se a la becada
de la sesta feliç ben reposada.

Per això Déu esbrina
la terra que dotà d'assegurança
i llum diamantina,
i li engega un missatge
per a que aixeque el vol de sa frisança
rebutjant el llast vell que tant l'aploma.
S'ha de rompre el miratge
de tant d'or lluminós que ens enlluerna
i el solell i l'aroma
que inspiren un escalf de fe materna.
Així el vers del trobaire
serà més que l'ocell retallant l'aire.

S'ofrena com la rosa,
ciutat antiga en cúpula i campana,
ciutat tota desclosa
als quatre vents del fat
que l'exalça senzilla, sobirana
i amb gest de pietosa camperola.
Així és nostra Ciutat,
un vast conreu de raça esponerosa
que honora, a l'espanyola,
aqueix afany de fer-se més formosa.
I com viu sense enveja,
es casa amb el primer que la festeja.

Quin bell esvaïment,
fruir d'Amor sens carrincloneria
i fer del sentiment
garlandes de miracle,
toies de tarongina sempre pia!

València que és rica, gerda i bella,
no vol altre pinacle
sinó el pa que ha fenyit per a sa taula,
després que, puny en rella,
afirma que és fidel a sa paraula,
mes que a vegades siga
parot somniador més que formiga.

IV

CLAM

Si ens esdevé la gràcia de tanta reialesa
i per tot arreu brinda ses gales l'abundor,
oh, germans, enlairem la vívida escomesa
que fa que la nissaga i el verb siguen noblesa
d'un poble que en tot posa la fe del llaurador.

Si la flama del geni reviu i és la lluerna
dels lluitadors que tenen tremp de capdavanters,
amb el ressò vernacle de la cançó fraterna
anirem més segurs per la ruta eviterna
que demana avanguarda de virils ballesters.

Oh lligam consanguini d'una amor que reclama
veus de fe i bonhomia signades pel cel blau!
Idil.li de la terra amb el cor que s'ablama
en la pia constància, en la votiva flama
d'un estol germanívol de cultura i de pau.

No sentiu en els polsos un bleix de primavera
exultant el miracle d'una crida que cou?
La sang, no vos empenta a una parla sincera
d'expressió rodona, fidel i missatgera,
com un clarí que, heràldic, les veritats remou?

No heu fruït de les dolces i agradoses paraules
que les mares endrecen a l'infant petitó?
No heu oït les contalles de llegendes i faules
en les nits hivernenques de pairals sobretaules,
dites amb mots riquíssims de pregona unció?

Si, i sabem que és certa la vital harmonia,
i sabem que ens ofrena collites el plantell,
i en brancatge i en saba i arrelams d'energia,
revifallen i brollen els esclats del Migdia
afermant-se en la marxa d'un seguici novell.

Car ens batega l'eco de la citra serena
que tan bé puntejaren nostres avantpassats:
Ausiàs March, Jaume Roig, Isabel de Villena
i el dominic altíssim que ensenyava la plena
vigència de Déu vibrant de claredats.

I aquesta és la fermesa de la deixa més pura.
Saber fer bon ús d'ella és deure de tot fill.
Un tressor no s'esgota si hi ha bona mesura,
ans augmenta, adquirint-hi la vàlua segura,
el poderiu honrat i el vot sense perill.

Ampla sobirania que s'eixampla i entranya
un prodigi que llaura l'impuls d'un bell albir.
És el puny en la rella, l'esperit que s'afanya
i al terreny de València espleta per a Espanya
el triomf de l'aladre que mai no ha de morir.

Així el bell cant indígena serà activa potència
—llarga cançó de l'home fidel i creador—,
i rendint culte al verb que és sang de sa existència,
ennoblirà de glòria la ubérrima València
amb l'estrofa més justa que li escandix l'Amor.

DO DEL PAISATGE

S'ha obert com un ventall de porpra auri-rosada
i, creixent en encís, l'enllumena suau
l'embranzida de l'alba tremolosa i alada
que eixampla la delícia d'una flairança en pau.

I l'ocell al brancatge, i la brisa lleugera,
i el dring de la campana, i el brum del rierol,
reviscolen cromàtics un so de primavera,
donant pauta de joia a l'eixida del sol.

L'arbre de la nissaga s'eleva amb frenesia
de pureses d'Historia pel clam de sa fervor,
Fidel d'antiga força l'arrel té vigoria
en terra benaurada de saba i formosor.

On el goig de Natura en franca reialesa
es concreta ditxós a l'escalfor del niu?
On el fruit i la flor de multiple bellesa
es fa premi i penyora del camperol nadiu?

On el color traspua com un do primigeni
que s'aflonja en poncelles de lluminós esclat?
On fou l'esvelta gràcia del pinzell d'aquell geni
que robava el solell com ningú l'ha robat?

És ací, en aquest regne on la vida és bledana
i el lligam de la pàtria té solc fecundador.
En l'oberta València que ens ofrena en la Plana
conreus de bonhomia i fruits de bona amor.

Per si quelcom mancara per a fer-la més grata,
al fons rep la carícia simfònica del mar
i amb escumes llatines fa una randa de plata
la deessa Afrodita que la vol abillar.

I el peix i la gavina tracen llur signatura
d'escata i ala lenta, com si volguessen dir
que qui aplega a la costa tindrà justa mesura
de claredats humanes i vents de bon albir.

Oh el paisatge que es perd en tèrboles boirines
i remunta sa glòria fins al cim mes llunyà
amb un deler blavós de quimeres divines
que inspira, abellidora, la Serra d'Espadà!

Verd i blau es conjunten sóta el dosser deífic
en pompa de pinedes, en or de tarongers,
i en perspectives amples, com un tapís mirífic,
dóna la benvinguda a tots els forasters.

I es perllonga la terra a l'impuls de la rella
—prodigi de constància, exemple de titans—
Es mostra amb el somrís d'una tendra donzella,
però la teia sacra enarbora amb ses mans.

I al món dicta el missatge de la bona ventura
sense averanys de màgia, ni verinós anhel.
Sols diu que el braç que llaura té la magistratura
de fer del seu paisatge l'antecambra del cel.

DO DE LA PAU

Surt d'una clarícia d'inici que mena
el clam impertèrrit d'amor al terrer,
i amb cura que torna la llum més serena
fidel convivència curulla l'ofrena
del bell brot marcer.

L'angèlica norma del bé ací perdura
i inspira la festa de chor gegantí,
car l'ànim del poble que així es configura
renova l'eterna fermesa quan jura
son vincle diví.

A l'aire que empenta les dolces albades
i alegra ocells càlids de nou revolar,
envers Déu s'eleven les notes daurades
que enlairen la crida de les batallades
d'un vell campanar.

Castell de gaubances que fa la promesa
de viure amb coratge ja en gebre o saó.
Castell d'esperança que lluita i que resa
i eixampla el nom digne que amb so de grandesa
se diu Castelló.

I ple de bonança no perd sa memòria,
puix sempre heralditza son cim triomfal,
i a Espanya li endreça collites de glòria,
fruitant-la de càlida amor i alta història
com sina vital.

Ja esclata la pompa de la rosa fina
com la prometença d'una viva amor,
i la primavera sobtada il.lumina
la vasta planícia que es vist de madrina
de festa major.

En or de platxèria florix la ginesta
i pinta sa joia al verd del pradell.
Ja creua la cúpula d'un viu blau en festa
l'esvelta paràbola de línia llesta
que fa l'oronell.

Dolls de pirotècnia bellunguen per l'aire
brodant canemassos de breu foc follet.
Hi ha l'èxtasi ingenu que sempre té el caire
de la remembrança del jove cridaire
que imita el coet.

I la fe s'aixeca en joiós contacte
amb un evangèlic, fervorós anhel,
i va encastellant-se el vincle d'un pacte
a un bell punt de gràcia que ensenya l'intacte
camí de l'estel.

I, mentres, l'aladre és la norma primera
per a fer conquistes de gran cavaller.
Doncs sempre l'espiga és la noble cimera
que alena el seny digne de l'home que impera
pel cor i el saber.

Sempre el paradigma de la benaurança
fou la providència que dóna el treball,
i en terra fruitosa de pau i bonança
sempre és un tremp jove qui crea i no es cansa
amb rella o amb mall.

Honorem la terra que mou a l'hosanna,
la que parla amb dolça llengua tan fidel,
la que eleva l'himne de la vida humana
a una alta harmonia que té ací, en la Plana,
flor, fruita i arrel.

DO DE L'AMOR

Si a aquesta vall de llàgrimes creares
un foc de permanència en les ares
del tribut de lliurar-te a Tu, Senyor,
també encengueres blens de torxa viva
en la sang que gaudix en la votiva
collita sobirana de l'Amor.

Si a aquesta rodalia delitosa
donares la riquesa més flairosa,
dotant-la d'irisada claredat,
és precís que et drecem clams de lloança
i posem tot el cor en la llaurança
amb un dolç sovinteig d'enamorat.

És precís que davant de la Bellesa
enlairem madrigals d'amor encesa
i cerquem el raig jove d'un somrís,
i enlluèrnats cal retre vassallatge
a la dona que exalça un bell llinatge
de fada del més fèrtil paradís.

A la dona de cara amorosida
que inspira passions de justa mida
i fa un niu calipèdic de la llar.
A la dona d'ulls clars i fina galta
que amb tanta amor pintà Francesc Ribalta
sabent-la, al llenç sublim, perpetuar.

Puix que ella simbolitza l'harmonia,
el principi sagrat, la dinastia
d'un poble d'esperit diamantí,
i encarna aquesta vàlua forenca
que sempre té la llar castellonenca,
joiell bressat pel nostre mar llatí.

I en l'horta, serra i platja remoreja
tot un càntic potent on s'hi barreja
l'amor en ses diverses resplendors:
des del nen que s'alleta en bona sina
fins al jove que cerca la fadrina,
tot s'ajunta en un feix d'altes amors.

És el do que encoratja i reviscola,
i té, al cant de la dolça terrerola,
l'albada amorosida i exultant.
Testimoni total que eleva el signe
d'aquest terrer que té l'arbre benigne
i el fruit com pura ofrena exuberant.

I en plenitud unànime de rosa
—la joia d'ésser franc tota desclosa—,
amostra el poble el ferm gest del feiner
i dóna l'abraçada de tendresa
amb l'esguard de l'amor i la noblesa
del seu geni benèvol i sincer.

Jamai no ha de minvar la transparència
dels dons que t'han nodrit d'eterna essència
i llum de dreturera expanssió,
i sempre al teu escut d'esvelta almena
tindràs com fons blavíssim la serena
immensitat del mar, bell Castelló.

Que Amor en tu glatix, oh Ciutat grata,
que vibres en goig viu que ens arravata
com un encís que al cor tan bé li escau,
i saps ungir-te en Déu amb senzillesa,
ofrenant-li el bell salm de ta noblesa
que és blat de germanor i vot de pau.

RIMS A SAGUNT

I

El bleix de l'aurora t'acarona el blat
que avui és eco ubèrrim de l'antic combat,
Sagunt, ciutat cèlica, que a l'escriny de l'hedra
serves l'orgull vívid de ta il·lesa pedra.
El crit de la història vibrà dins la sort
que crema en la vida i es fruita en la mort,
i els teus fills donaren l'almosta ben plena
per tornar-te calze de divina ofrena.

No et dolga el flagell, car la runa és pia
quan surt l'esperit entre l'agonia,
la flama que, esvelta, és un votiu pacte
cara l'estelada de l'atzar intacte,
el que, estoic, nimbà de foc impol·lut
la summa grandesa en veure't vençut,
per a que esclatara, sota la ferida,
la rosa ansiosa de la teua vida.

Encara el record guaita fent-te estrella
d'una alta vigília, com un sentinella
en nits basardoses. Encara el record
puja com encens d'holocaust. La mort
nafrà ta carn pura, ta carn sense queixa
que avui espigolem en collita i deixa:
herència viva que joiosament
té, en la pairal feixa, el millor forment.

Reberes el signe de la malaurança
després que fruïres la bresca i la dansa.
Quin fat enviava l'oracle que aploma
fent-te niu de corbs i occint la coloma?
Per què es canviava el suc d'hidromel
en la metzinosa sentor de la fel?
Tot fou muda angúnia de testes passives,
terrenal oblit de les coses vives.

Missatge en la sang! Fores espremuda
sense que l'horòscop el lliurara ajuda.
Missatge en la sang! Nuc de germanor!
(El llos de la llança i el llos de l'amor).
Missatge que aixeca l'amarga fortuna
en perfils extàtics contra el clar de lluna.
Però el dolor fou contrapunt vital
que sagnava, esplèndid, com un vi coral.

El bleix de l'aurora t'acarona el blat
que avui és receptacle d'una altra ciutat.
Sagunt del clam fosc, Sagunt de la teia
es transforma en roda, forn i xemeneia,
perquè d'aquell fur d'epopeia en dol
sorgí la vermella fulgor del gresol,
i d'aquella dura, temorenca argila
el solc que enamora la terra tranquil.la.

II

Ja nodrida de sol i sentiment
vora la placidesa dels sentits,
la pau eixampla el pit d'un compliment
que estova el fruit dels arbres assolits.

Fillola preferida de la història,
sempre esforçant-te a l'índex de l'anhel,
ets el seny que s'eleva entre l'escòria
i sap que a terra creix l'eco del cel.

Aquest triomf de l'ànim llatina
és un pifre que et sona dins el cor
com un ressò d'estrofa adamantina,
dolça de verb i fúlgida d'enyor.

Perquè en lloc de pactar fas nuviança.
Domines pel treball i pel somrís
i oberta als quatre vents dus l'esperança
lluminosa de foc festejadís.

Del cant del teu destí que en Déu impera
surt el conreu del fill i del germà
beneït de suor capdavantera
sota l'oratge que obri l'endemà.

I constant de conquesta i de collita,
en favor del forcat i del vaixell,
perllongares, feliç, la teua fita
guaitant al mar amb ull de jovencell.

Saberes que la sang de la desgràcia
trempa el pols de la ferma voluntat
i pot omplir la vena de l'audàcia
amb l'alé del millor avantpassat.

Saberes que quan l'home el seny esmola
en l'alfabet sagnant del sofriment,
es torna cor fidel que es reviscola
cercant la rosa per al goig urgent.

Saberes que és potència benigna
la pregària que alça el punt d'honor
al nivell de la fe que amb sang es signa
i en Crist té l'avantatge abellidor.

Si un puny brandà l'espasa en l'escomesa
i en la immolació del cervatell,
ara el clam d'ésser pa de vida encesa
culmina en els merlets del teu castell.

I sota la celístia que esbrines
al teu renou de festa per la nit,
lluïxes la foguera entre ruïnes
com un ritu d'amor restituït.

No és prodigi que es torne fruita amena
l'alarit i l'arrap de la dissort,
i que abille el clavell i l'assutzena
la petja astuta que deixà la mort?

No és prodigi el titànic forn que abriva
metall perquè la vida estiga a punt?
No és miracle d'entranya rediviva
l'eviterna fermesa de Sagunt?

Tasca de gegantina polidesa
respires des del foc fins al tarquim,
perquè en tu regalimen gentilesa
pedra, blat, poma, ferro, feix, raïm.

I sempre, a l'ull de l'home descoberta,
cures de no semblar-li d'oripell.
La teua ànima té la porta oberta
i engalanat de flors està el cancell.

III

A l'hora del resum i el romiatge,
quan les boques t'engeguen la cançó,
serás l'obra valenta i la saó
d'amor i fe en la sang del teu llinatge.

Déu no ha de fer en tu ningun triatge,
car ets sancera en verb i en unció
i pots donar al món llarga lliçó
del que és tindre suor per heretatge.

Del mar venen les tèrboles boirines
i sembla que pregunten si endevines
els indrets que et nomenen per fecund.

Com si la mà de Déu —do en primavera—
volgués fer-se cabdal i mitjancera
entre el goig i el martiri de Sagunt.

Per un camí d'espines i turment
anava la donzella abandonada.
cap destí li donava bona albada.
Tot hi era desolat bandejament.

L'eixorquia sotjava ferament.
Tota gerdor fou morta i fou dallada.
El llop rondà en la pedra maltractada,
però el riu no aturava el seu corrent,

ni l'oneig amb l'escuma sempre en doina,
no cessà el seu somrís que era una almoina
d'esperança que prega cel amunt.

La donzella avui és lliure de l'espina
i acarona al seu si la tarongina
prometent riques noces a Sagunt.

En un adveniment de branc florit
mostra la saba eterna el seu futur.
Conreu de terra i mar tindràs segur,
privilegi de múscul agraït.

Rella, forn, governall, al braç fornit
jamai tindran l'angoixa de l'atur.
Són alens d'homenia que té el fur
d'un jurament de vida ja infinit.

Distribuïda en tres clams d'existència
i oberta enmig del Regne de València,
ets conquista del poble més profund.

I si el guany del seu pa ja és beneurança
l'amor serà un niu càlid de gaubança
vora l'escalf pairal de tot Sagunt.

Ara que l'embranzida jovençana
té l'ull i el seny per travessar confins,
abilla't tot arreu de gessamins
i de ressons joiosos de campana.

Ara, quan la dolcesa s'esbatana
i el sol fa d'or la calma dels matins,
sembla que van al cel tots els camins
i la pau del bon Déu es fa hortolana.

Ara, quan la bellesa al món s'atura,
i el fruit du el sucre que en l'amor perdura
i en la dona té pàlpit i conjunt,

lliura't com una esposa amorosida
i en tu sabrà l'absent, si ama la vida,
com li l'ofrena, pròvida, Sagunt.

CANT A GANDIA

Eixamplada de goig en la planura,
polida, reposada i somrient,
mostres el fur i el signe de l'Altura
que Déu et va endreçant joiosament.
I ets tu, Gandia, un feix de gentilesa,
floració coral per als sentits,
tarongina d'Amor en la bellesa
dels teus camps expandits.

Guardes com un tresor d'antiga història
els costums casolans, el senyoriu
de la parla materna i tens la glòria
d'adreçar-te tu sola el vol i el niu,
i a l'aura que et desperta matinera
—tasca d'esteva o nau de pesca al port—,
s'aixeca amb voluntat capdavantera
el fill que fa ta sort.

Gestes diuen que tens fèrtil l'entranya,
múscul titànic, fusta i tremp d'heroi,
que donares un Sant a Déu i a Espanya
i que reps, profitosa, el riu d'Alcoi,
i abrivant ton caliu a la somorta
petitesa d'un poble trit i esclau,
has obert solc al mar i solc a l'horta
conreant verd i blau.

Arcàdica pels fruits de tota mena
que abillen el teu camp vora la mar,
ets l'alegre canèfora que ofrena
el corn de l'abundor sense aturar,
i al paisatge que lluu la maragdina
primavera d'eterna resplendor,
la taronja i la poma camosina
et fruiten de dolçor.

Tens l'encís lluminós, l'antiga marca
d'una ciutat que és poble i és joiell,
i traspues a seny de patriarca
que en odre antic conserva el vi novell,
car amb noblesa franca tens mans tortes
i esguard que esbrina un nord conreadís,
i saps obrir a tots les teues portes
amb el millor somrís.

Quin gaudi de sentir llum i flairança
abocades a dolls pels teus carrers!
Quin do el fruir del riu que a tu s'atansa
nodrint l'esclat pompós dels teus vergers!
I en la fe que esbatana i que congria
un esperit ubèrrim de treball,
exemple de suor ets tu, Gandia,
en rella o governall.

Tens un passat fornit en bella forja
que al món dictà pragmàtiques de cel:
el gest d'aquell Sant Duc Francesc de Borja
fou missatge de Déu en diví anhel.
En vore en la fi humana la tristesa
d'un cos formós que els cucs van consumir,
digué: — Prou de servir per reialesa
senyor que ha de morir.

I seguint caminois de bonhomia
el llustre aristocràtic ell deixà
per la mística i sacra gosadia
que aspira ésser de Crist fill i germà.
Així aplegà al bell cim de la noblesa
que només assolix un cor astruc,
el cor d'aquell baró sense feblesa
que oblidà que era Duc.

Quina deixa tan pura i evangèlica
la dels fills que et llegaren germanor!
Una vasta harmonia de fe angèlica
es respira en besllums d'alta claror.
I com el blat que surt en bona artiga
amb l'esveltesa alegre de l'abril,
la dona del teu camp creix com l'espiga,
moreneta y gentil.

Plena d'una tendresa que enamora
i que abellix com rosa i com estel.
Tant si és camperola o si és senyora,
la gràcia li brolla ja d'arrel,
puig que idíl.lica font d'amor i vida
insadollable té per agradar,
amb una exquisitesa amorosida
al beneït fogar.

Pulcra per a l'amor, fina i bledana,
diàfana i melosa sense enfit,
amb un esplet de sal valenciana
prou per a governar nuvi o marit.
De la vida l'esquerpa senderola
ens ajuda animosa i sense por,
perquè té per mandat i per escola
els dictats del seu cor.
Així, Gandia, guaites generosa
en conreus de profit i fruits d'amor
i avances somrient i esponerosa
vers a la fita que et farà millor,
aquella que és bon premi i és lloança
al treballós afany sempre fidel
i mou o renovar-nos l'esperança
de la terra i del cel.

IDIL.LI DE LA ROSA

En corol.la divina,
feta per al deler més fervorós,
mostra l'esclat fidel la rosa fina,
fent d'abril un preludi gaudiós.
I al paisatge on dardeja l'oreneta
el punt blau del seu rumb impacient,
el roser es fa etern per al poeta
que en la dilecta flor veu son present.

Ell servà en la boirina ciutadana
congriar-se els afanys.
Ai dèbil força humana!
Ai fàstic dels enganys!
Malgrat fer sa sendera amb melangia
i punyit en son foc,
el poeta avui és tot tendra harmonia,
pensament que s'enlaira poc a poc.
Tal com el salze resa
ombrívol i estremit,
fa a la flor del seu cor una promesa:
endreçar-li cançó d'íntim delit.
I amb so de madrigal que té per guia
l'exalçada tendresa de l'amor,
el plectre just embasta una alegria
pautada en to major.
I diu l'ampla estructura
que en fons i forma gaudi li assegura:
Res no hi ha al món més pur que la presència
de la rosa suau
que en apinyada essència
conté un missatge de serena pau.
Rosa: centre de joia cisellada
per la mà del bon Déu,
tu ets regal de fada,
ivori, gemma, nacre, escuma i neu.
De bellesa tostemps encisadora,
fas a l'ànim claror
i amb tu és verge la llum de cada aurora
que, fonent-se al teu si, lluu amb més amor.
Fas pressentir aquell
paradís primigeni tot perdut,
quan del primer ocell
refilava, dolcíssim, el llaüt.
Quan l'alé creador, tot harmonia,
sota el jou argentat d'un bell estel,
l'arribada feliç ens prometia
a la llinda del cel.

El principi el tingueres
en núvols de caòtic terbolí
que enamorats de veres
concretaren en tu la seua fi.
Dels nuclis imperfectes
fins al vèrtex exacte de dolçor,
rodola el món en múltiples aspectes,
però en la rosa abasta el punt millor.
I en viva meravella
sempre inspira bellesa el teu encís:
des del brot de poncella
fins al desclòs esplai tremoladís.
Ai rosa ben complida,
resum immaculat de l'univers,
imatge benaurada de la vida
quan maig mesura el ritme del seu vers!
Ai rosa solitària,
polida per la brisa agombolant
quan reps el buf fresquívol com unaària
que el donyet de l'Amor et va endreçant!
Ai rosa gerda i àgil,
tan perfecta de tija i lleu d'arrel,
malgrat ésser tan fràgil
regalimes ton rou d'ofrena al cel!

La pensa del rondaire que bé t'ama
vol glossar el que tens de foc i flama,
i et diu tot cautelós
per encertar l'encís misteriós:

La gènesi del pètal fou obscura.
Tot en vòrtex batega amb so vital
i el triomf de la rosa ens assegura
que no mor l'ideal,
el bell anhel fervent,
captaire i freturós de poesia,
que davant la flor sent
l'encant diví que ens dóna l'Harmonia.

Ta dolcesa es desclou i prolifera
a un indret lluminós, ditxós país
que amb tu sa cura esmera
per assemblar-te, en flor, al Paradís.

Sota el blau més formós
—dosser celest de gloriosa joia—,
sobirana entre el verd esplendorós
ets tu esvelta, xiroia,
carnal, abellidora, tova, exacta,
flairosa dia i nit.
Pregonament perfecta, pura, intacta
i amb virtut d'infinit.
Donant l'alé diví d'una esperança
d'eternitat i amor,
cedint la primavera i la bonança
al cor del trobador.

La bellesa és la saba creadora
que ungix tothom de gràcia enaltida.
La rosa serà sempre inspiradora
del còsmic poderiu de nostra vida.
I al vincle que fidel tot ho agermana
—pomell de l'alegria terrenal!—
avui l'Amor és rosa catalana
encenent amb l'enyor foc immortal.

POEMA A L'HOME QUE LLAURA

Llaurança: treball sacratíssim que omplena ta vida,
fidel sustentacle d'eterna mesura farcida
pel puny amb que menes la rella, tu, l'home que llaura
i prega l'oracle que cure la messa que es daura,
l'oratge que xopa la pàtria com pròdiga artiga
i esmena en foment evangèlic el cep i l'espiga.

Tu, l'home que llaura, el del múscul ardit, el qui sua
cantant amb la glòria complida de vore's l'arrua
al pas de l'anyada que en cicle de joies i penes
culmina en l'almosta curulla que al bon Déu li ofrenes.
Els segles antics ja escoltaren la dolça corranda
transida del so que, afermant-se en ta llengua, engarlanda
la història nodrida d'herències que fan tou el niu
on trobes l'amor com un foc allarat i votiu.
Camí d'existència reblida de vents i esclavatge,
deler de la branca i la tija que volen regatge.
Llaurança! Domeny d'una excelsa semença i paor
del llamp que anuncia el cel gris quan traïx la gerdor.
Quin fat malastruc de vegades el fruit va semant
si el teu braç d'amor la collita esperava puixant?
Pren d'ull l'eixorquia per vore si el tremp llaurador
vacil.la i renega la terra d'inútil suor?
Sotmés i forçat a cruïlles de por i esperança,
no et torbes, que Déu fa la prova en la justa balança
i amb bell aixopluc —cobricel d'alcavor casolana—
et dóna a la fi el crisma august que duu l'aigua plujana.
Ell sap agrair-te, malgrat les adverses desgràcies,
l'esforç beneït que tu poses tan ple d'eficàcies.
I creix el blat tendre en esclat d'alegria novella,
i és or cereal d'abundor quan ta falç l'agavella,
i és pa de la pàtria que tu, ferm heroi batallat,
pel puny en l'esteva i el prec vers a Déu has guanyat.
Si el torn del bon rec és de nit, et desvetles propici,
car tens per mandat que la terra vol ton sacrifici.
Fidel si reclama a trenc d'alba esmolades les dalles,
zelós si el guaret et demana que el solques a ratlles,
les ratlles que són vives pautes on traces fervent
la música pia que arbora ses branques al vent.
Tu saps de l'arcàdica pau que en el pla i la muntanya
l'oreig contrapunta en llenguatge que mai no t'enganya,
car sembla el missatge diví que ens tramet bell consol
en vívid besllum de celístia o en dolç rossinyol.

Tu tens saviesa nodrida de mel refranyera
i en tu es coromulla la sacra ciència primera:
batuda i verena del goig que a la cura de Déu
fa bresca al bell rusc que formares amb fe de romeu.
Sens tu, què seria la pàtria? D'eixuta cauria
en caos de feres urpades. No l'àngel, l'harpia
i el llop famolenc anirien amb fúria campant
a l'erm de l'instint que seria un estigma sagnant.
Qui llaura fa pàtria, qui llaura sustenta la vida
i duu el prec al cel amb la fe més oberta i junyida,
i l'home que enfonsa la rella amb millor reverència
té un nom que és un títol de sang: llaurador de València.

ODA A JOAQUIM SOROLLA

I

GENESI

Vençuda la penombra amb designis d'oracle
i la pupil.la oberta a un trenc d'alba ditxós,
la gamma en la paleta somnia amb el miracle
de l'ampla perspectiva que inspira un cor joiós.

Desperta un broll d'inici: alé i golafreria
de veles, d'ones blanques, d'ors prístins, zenitals.
De bat a bat s'eixampla el somni d'una orgia
que ha de tenir per àmbit els tremps valencians.
Si al branc espés florix l'aroma tendra i flonja
de la flor nuvial —prometença en somrís—,
després, rabent de plètora, es daura la taronja
quallant de ferms propòsits el suc d'un bell encís.

I naix la jove empenta d'una policromia
—arbre de la nissaga, taronja oferta al sol—
i l'ull del pintor copsa la còsmica alegría
i es marida amb sa terra per aixecar el vol.

I constant s'enamora de la clara nuesa
que té el cel, que té l'aire, que té el blau mar llatí,
i encontra el seu cabal de nítida bellesa
on el cor intuix que el paisatge és diví.

No remouen sa pensa abstruses teories,
ni la boira li engega grisalls pertorbadors.
La claredat de Déu s'irisa d'harmonies
quan es fa un ús honrat dels cabdals set colors.

Car sembla que quan traça l'esboç o la figura
de qualsevol motiu de terra, cel o mar,
tingués un nou batec el món que ell inaugura
amb la infinita gràcia de l'esplendor solar.

Ungit per la vivència amb que el dotà l'Altísim,
sent amerar-se en llum diàfana el cervell.
Quin goig de benaurança i quin deler fermíssim
batega al pols mestrívol del lluminós pinzell!

Diria's que un misteri de diamant propici
fa do d'augusta màgia la saba del verdanc.
És el geni que brolla dins un foc de solstici,
jovenesa desclosa al blau d'un clar inici
que il.lumina de glòria la massa de la sang.

II

MARINA EN SOL MAJOR

El blau ritme és la pauta
que l'amorosa flauta
del mar li bressa al sol,
i fent retronxa bella
s'escolta, a cau d'orella,
la veu del caragol.

També la sentiria
qui reflectir solia
l'immens encís del mar:
el pàlpit de l'onatge,
l'encegador solatge,
el nen que vol nadar,

la brisa que pentina
el vol de la gavina,
el gest del mariner
que lluita amb força llesta
contra tota tempesta
i tot vent batusser.

Sobre tot claredat.
Sembla que haja esclatat
a ple doll el solell
i en l'hora més serena
què bé la fe li mena
el ceptre del pinzell!

Car hi ha sobirania
del geni que fa orgia
divina del color,
i exalça la Natura
fent-la més clara i pura
i rutilant d'amor.

Devoció i contacte
amb l'immens i l'exacte:
la mar, veu d'infinit,
el caos, la bonança,
l'eterna i viva dansa
del cosmos deixondit.

Diria's que la vida
és més amorosida
si l'abriva el sol clar.
Afrodita és nuesa
de zenital bellesa,
carnal rosa solar.

Naix al mar, amerada
per l'escuma nacrada,
i amb ulls d'alba suau

ens mostra l'harmonia
de l'atzar que la guia
sots la llum del cel blau.

I a qui la invoca endreça
un poderiu d'encesa
fervor pel sol llatí,
i a vora-mar li porta
el besllum que el conforta
i li esbrina el destí.

El blau ritme fa eterna
la claror que enlluerna
de l'astre inspirador,
i al llenç la vida brolla
de Joaquim Sorolla,
forjada en sol major.

III

ANIMA RADIANT

I l'ànima es complix en l'expandida
festa tumultuosa del color.
I a la terra i al mar qualla la vida
arrelant-se de saba i germanor.

Filla de la tendresa lluminosa,
la joia de pintar ja li ha esclatat
com una crida en sang, com una alosa,
com encesa rosella enmig del blat.

I lliurant-se amb segura trajectòria
a la creença augusta del terrer,
il.lumina les ratxes de la història
mostrant-nos de la pàtria el graner.

Oh impuls que engega el crit de les essències,
creació del cor que, radiant,
dóna vital batec ple d'excel.lències
que a la terra nadiua va ofrenant!

Plenitud de la forma i del llinatge
que reblix d'ampla llum i de claror
el goig obert del sensitiu paisatge
que riu en la nuesa del color.

I alenat per la càlida embranzida
de l'horta i els costums valencians,
veu abocar-se al calze de la vida
la glòria dels vins més casolans.

Allí on hi ha bonhomia i niu de raça
té la seua paleta un bell motiu.
No l'esglaia la plètora i la massa,
li agrada de l'humà el fervent caliu.

I a la grata escalfor de la foguera
que concilia els vincles de la llar,
tasta un fons d'existència planera
ennoblint la llaurança secular.

Allí contempla un món sense brutícia
tot sencillesa i tot clara raó
i es xopa de la flaire i la delícia
d'allò que és un miracle de saó.

Oh mestre de la viva transparència,
pintor Sorolla, llum de sol joliu,
la sagrada esplendor de ta València
en tu tingué el millor càntic nadiu!

Déu et donà la claredat per fita
en equilibri exacte i migdial,
i un verb de ressonància infinita
que és el crit de la pàtria immortal.

Escollires l'essència nostrada
en l'esclafit ubèrrim del color,
i amb l'anhel de la clara pinzellada
vinculares la terra ben amada
a l'alé enamorat que et féu pintor.

IV

CRIATURA DE LLUM

Vull parlar del miracle del teu estil de foc
que agavella la gràcia i menysprea el retoc,

les roses curullades per l'alé de l'instint
que al teu seny lluminós de fervor van florint,

les onades lluentes del teu mar solejat
que en ritme de pau blava són ja d'eternitat

i subratllen la vasta serenor del teu cor
on l'harmonia es torna claredat que no mor.

Vull parlar del misteri que el teu esguard entranya
en copsar amb destresa un món que mai no enganya,

perquè mostra presències que el bon Déu conjumina
inspirant-te un prodigi de fe diamantina.

Tu sabies que el joc de les teues ardències
percibia del cel el rou d'unes essències

que havien d'ésser vives tremolors d'un bell pacte
que l'àngel missatger feia amb curós contacte.

I aclarires el món. La flor fou més polida
i tingueren més joia les arrels de la vida.

Quin millor mecenatge si la llum en tu era
un estrenat imperi de nova primavera?

Al teu llenç la bellesa sorgia despullada
com una erecta espiga d'esveltesa daurada.

Calia bé esbrinar entre la roca dura
l'adàmica puresa de tota criatura,

ungir-li d'aire lliure el nu massa arraulit
sota el tedi moral, sigilós, del vestit.

I els nens d'aquella platja que l'orient perfuma
foren fills benaurats del sol i de l'escuma,

deprenent la bellesa amb el joc d'un anhel
que només pot infondre l'oratge del blau cel.

Feres presa de tota la fecunda esperança
que en la terra assolella la branca que no es cansa.

Per això el teu estil d'humaníssima amor
s'abocava, massiu, per gaudir la claror,

per donar-se, planer, a l'esplèndida deixa
d'un camp que tot ho fruita i no té inútil feixa

que hi siga mustiguesa de feina en desconsol
perquè elegí, en poblar-se, la llum fidel del sol.

Dir voldria el designi de la teua destresa.
Omplir-me l'esperit de la llum més encesa

per posar sols un tany de lloança al record
del teu pinzell de flama que no apagà la mort.

POEMA DE LA NÚVIA HORTOLANA

I

Per fi es tasta l'amor com bresca camperola
donant festa a la tènue polsina del mati.
L'esclat de l'horta vibra: des de l'ocell que vola
fins a la humida gràcia de la gentil viola
que aroma les petjades del conegut camí.

Per fi, sobre la terra que és tota bledania
i on la saó abrilenca xopà llavor i arrel,
els somnis de l'Amor fan tanys a l'alegria
i l'albada traspunta en la blanca alqueria
en tremolors d'or verge i contrapunts de cel.

Diria's que la joia té sols un niu propici
i que el feliç horòscop només glatix a un pit.
Tant és el goig que anima la fe d'aquell indici,
que a l'hortolana núvia li fan nimbe i seguici
estrelles, roses, arbres i ocells en dolç neguit.
Diria's que un prodigi al seu entorn ressalta
i que il.lumina l'òrbita del seu riure tan clar.
És la daurada espiga que en la tendror s'esmalta,
l'encís primaveral de la rosada galta
i la llum agradívola d'un esguard estel.lar.

Tota ella és una glòria de claredat submisa
envers la primacia morena del baró.
Una apinyada toia on la blancor s'irisa
i el toc de passió tan bellament matisa,
que el grau de la puresa no hi perd floració.

En viva transparència l'amor com s'endevina!
Com reblix el silenci d'espera el seu cantar!

La cobla asserenada quan subtilment esbrina
la fragància esvelta del ram de tarongina
que ha d'ésser el blanc símbol del jou davant l'altar.

En el pressentiment de l'amor infinita
ets, donzella de l'horta, com un arbre fruitós.
L'anhel de l'hortolà bona faiçó sospita
i espera que tindrà complida la collita
i un blat de pau en casa li farà el pa ditxós.

Li serà estimulada la jornada feinera
en dur treball d'aladre, de sega o de sembrat.
El retorn a la llar de flama sobrancera
li donarà escalfor d'abraçada sincera
i un somrís de tendresa dirà que és estimat.

Ara, hortolana núvia, el teu deler somnia
en la blancor galana del vestit nupcial,
i en veure't recolzada al braç d'aquell que un dia
trucà amb encert al cor, al teu cor que glatia
entre el goig i l'angoixa d'un misteri augural.

El tast d'amor en vespra et deixa tota absorta.
Què bell l'idil.li canta entre l'ocell i el riu!
Ets ungida pel fat que tot dol aconhorta
i en tu, com una ofrena fecunda, espleta l'horta
tot el que té de pàtria, tot el que té de niu.

II

És pel bon temps del grat descans
i la dolcesa setembrina,
quan els rebostos casolans
olen a poma camosina.

Ara el revol de l'oronell
s'acomiada del marjal.
Penja al trespol el moscatell
i el meló dolç per a Nadal.

Blat d'abundor és al molí
que el candial tritura i sacsa
i l'aviram en remolí
joiosament pica la dacsa.

Al gris brancatge del vell om
el solell lluu color de gema.
El most al cup, de gom a gom,
mostra que ha hagut bona verema.

La brisa fresca de llevant
porta remors de melangia
i té el ponent un or llampant
en vermellons d'alegoria.

Núvols lentíssims com vaixells
van surant fins al blau misteri.
Sembla que els àngels faran d'ells
llits blancs i molls de llur imperi.

Ara du el temps brums de tronada
i de vegades vibra el llamp.
Que Santa Bàrbara invocada
prive de pedra el nostre camp.

I al prec devot del llaurador
s'unix el rés ple de fe bona,
mentres pel poble amb santa amor
el toc de l'Angelus ressona.

I llavors sembla que del cel
ve un dolç missatge de bonança,
com si l'arcàngel Gabriel
dugués eterna banaurança.

Natura lliura el seu tresor
a terra que és ben acurada,
igual que en tu, dona amb bell cor
franc i senzill, d'enamorada.

Puix que tu guardes ta virtut
en un joiel de meravella,
car ets la vida en pulcritud
i soliloquis de poncella.

Prompte l'amor tindrà conreu
sota el nou sostre on tu, hortolana,
seràs el goig i l'apogeu
de la dolcesa novençana.

El bell oratge tardoral
en la vesprada setembrina
dauradament en tu endevina
una fruitosa ombra frescal.

I ell t'ha vist tan gerda i tan bella
junt al bassal del llavador,
que t'ha engegat a cau d'orella
la justa frase de l'amor.

III

És necessari tindre la paraula senzilla
per deslliurar l'amor de complexa cruïlla.

Descloure el mot com una llavor que enlaira al cel
el seu vèrtex d'espiga, el seu agust anhel.
El gest de l'esperança quan tasta l'alegria
és ja promesa ubèrrima que porta coratgia
per estimar la vida amb desig vehement,
la boira, la celístia, el sol, la pluja, el vent,
l'eternitat serena que renova el bell toc
quan els llavis segellen en besar el seu foc,
quan benèvolament s'afirma al cor l'espera
del missatge flairós que duu la primavera.
Claredat en l'aurora i bon so en la campana.
El prec ja és do de Déu, Qui del blat al raïm
harmonitza el lligam de la vida hortolana
amb la paterna cura del vincle més sublim.

S'ha de teixir el viure amb el fil de la fe
per a que nostres ànsies tinguen segur alé.
I si alguna vegada el dol ronda la porta,
mostrem-li el sacrifici de l'ànima més forta,
que el tremp que desafia amb fortituds d'amor
venç la crespada fúria de qualsevol maror.
No dic sols la bellesa de la poma pel mos,
ni la jovent matèria que s'afirma en el cos.
Vull dir també la joia immortalment lluenta
de l'ànima bledana, de l'ànima valenta
que sap fer ús i lluita en defensa lleial
d'allò que és al seu poble sement patriarcal.
Açò et dic, hortolana, dolça filla en puresa
de la terra que et volta —besllum del Paradís—.
A les noces aplegues expandint la noblesa
del teu sagrat llinatge per sempre sembradís.

Has constel.lat l'idil.li amb peregrina faula,
camperola exquisida de senzilla paraula.
Ton verb, entre el paisatge d'exuberant riquesa,
fou sempre el segell digne de la teua fermesa,
car sona a renaixença de rebrot perennal
i a l'amor dóna encís d'una ègloga immortal.

Oh dona amorosida! Per ta fe sobrancera
la teua descendència tindrà la mà feinera,
tindrà l'albir formós de qui el sol necessita
per nodrir d'alta llum la festa i la collita,
i aqueixa ampenta ardida que Déu t'ha concedit
sabent fer del fogar un culte enfervorit.
La pàtria il.lumina amb fe valenciana
ton bell destí de dona que fruita la llavor.
Gaudiràs en ta vida de la pau hortolana
i la tindràs resolta en flors i en fruits d'Amor.

LLOANÇA A LA VERGE DELS LLIRIS

A l'altívol pinacle de la verda muntanya,
on l'alzina té regne de joia i de cançó,
uns lliris de miracle i un rostre que no enganya
florixen amb tendresa d'angèlica unció.

Murmuri de les aures més pures agombola
la puresa divina del somrís maternal,
i els estels fan un cercle d'ofrenada auriola
per a que l'alta Verge tinga nimbe reial.

La solitud dels cims al paratge agradívol
és el millor refugi de cara vers l'etern.
Al brancatge benigne tens dosser senyorívol
i humiliat baix tes plantes el Barranc de l'Infern.*

Un jorn, per alt designi del cel —tija entre espines—,
pels cingles laberíntics sense petjada humana,
la flor que és com un calze de formosors divines
la teua dolça imatge lluïa ben gravada.

L'arcàngel que et dictava quan l'anunci ditxós
profetitzà el miracle amb célica alegria:

* Barranc a la part baixa de l'alfinar de la Font Roja.

—A l'alzinar més bell tindràs lloc gloriós.
Déu et salve en els lliris, Santa Verge Maria!

I foren un esclat d'arpades harmonies
àngels, ocells, cigales, zèfir i fontanal.
I allí en l'oblit tenia feréstegues ombries
fou revelat un símbol de blancor triomfal.

Pelegrí que camines on ton cor millor goja:
vers la verda muntanya que s'encontra al Ponent,
freda limfa que adolla i que es diu la Font Roja
durà al teu esperit el bàlsem del creient.

Als peus de la Senyora que és llum immaculada
i regna amb el somrís més pur i redemptor,
voràs el cel obert, la lluna allí prostrada
i la serp del pecat vençuda per l'Amor.

Per sempre és meravella el que duu bon missatge
i ajuda aixecar l'ànima del tràfec mundanal.
Per sempre és bona fita el cim d'aquell paisatge
que fon, sols per un lliris, remei celestial.

Hi ha bellesa perfecta en la rosa i l'aurora
i en les nits de llunada amb cants de rossinyol,
però l'èxtasi teu és tan bell, oh, Senyora,
que de pudor s'emboira la claredat del sol.

Salva, oh Verge dels Lliris, força miraculosa
de divina fermesa, salva des de ta serra
els cors enverinats per la tempesta ombrosa
de les lluites satàniques que ensangonen la terra!

I a l'altívol pinacle de l'alzinar que atura
la marxa del romer que vol divins captiris,
concedix la puresa de la fe més segura
a aquest poble que jura ser fidel als teus lliris.

A LA SENYERA

Ens donares el signe de l'ofrena
entre la sang i l'or del teu escut,
i ens has fet carn d'amor que ha combatut
sota el flameig heràldic que ens ordena.

L'arrel del crit antic creix i avui estrena,
en un llorer de pau, foc invençut,
car la pàtria té per atribut
els vincles de la terra més serena.

Al cim del cor tu ets la consciència,
l'escalfor d'una vasta pervivència
que flameja espigant-nos vida i blat.

El vent unànim en tu s'acarona
i el Rat Penat et posa la corona,
Senyera, feix i fur de llibertat.

TAST D'ETERNITAT

REGRÉS A LA PASSIÓ

He retornat ací, àngel de vida,
a ton cercle impur que abranda lentament
el vòrtex que inculca
aqueixa lluïssor d'assedegats misteris
com corbes d'onatge o cabellera torbada.

Finà l'adolescència
entre somnis i aromes de pudorosa lluna,
isolat entre boires,
sols albirant el rumb d'un blau emmudit
i ardent a l'ocàs amb delícia anguniosa.
Mon curs de rierol,
ma nadiua potència de voluntat i sang,
saberen que es regeix en vèrtebres de gràcia
la formosor del món.
I esbriní la bellesa:
¡Quin avenc resplendent d'ulls en malefici,
quina destrucció curullant fidels músculs
allí on rellueix en llavis i contactes
el desig amagat,
còmplice ardent del cor que ha de morir!
Allí el boscatge antic, l'aigua ballarina,
la soledat amb ecos de missatges blaus.
Allí la boca verge del preludi vibrant
en estat d'ésser submissió i esperança,
àuria forma de nimbe eixamplant-se al sol,
rodona melodia d'eternitat callada.

Allí l'ample llampec,
el dèbil lliri,
la primera gosadia de la carícia,
els trèmuls clarejars d'un colomer novíssim
que animen joiosament
la gènesi pregona que amant es desboca.
No vull ja véncer-te.
Ni el cos, ni aquesta flama intangible de l'esperit,
superen la victòria de la imperiosa testa
que sotmet a un obscur destí el meu desassossec.
Però retorne a tu, àngel de mort,
per a fondre el pes del meu nadiu ardor,
per a eclipsar-me en tu,
en ta forma confusa de tempesta,
esgotant amb besades
la nocturna impaciència que em derrota.

COM UNA GASELA

¡Ai, ¿com tinc que comparar-te a un estel, només
per la lluïssor, pel destinat imperi
d'un dòcil diamant en l'ombra espessa?
¡Ai, ¿com instituir-te, imaginada
en riu, minsament reposant
al curs tremoladís que dibuixes tan viva?
¿O flor dansant al buf
de Déu?
¿O ventura de fràgil nuvolet volador,
o arbre creador de nous llinatges?
No ets d'humanitat un ximple tranç,
ni tan sols ruta d'alada primavera.
Dominant el confí del teu atzar
hi és ma veu clamant ta presència,
i a la vora d'un silenci fidelíssim
manaments d'arrelam l'amor sustenten.
Aleshores escolte el pas de tos peus
que voregen les senderes del capritx.

—Clareja al bosc—, diu l'alba.
Mostren roses fluvials llurs dons efímers,
i tu ets ací,
i jo sóc en tu,
poblant l'àmbit de ta carnal melodia.
¡Quins violins de brisa volten ritmes fugissers,
i com l'olm fa més esvelta l'ànima,
per assetjar-te amb rauxes feridores,
anomenant-te estel, dona, núvol, gasela!

SACRIFICI

Tinc que ésser en ta carnal aurora
un tió humà,
una encesa gosadia
que en sa expansió inicial
volte
aqueixa superfície vibrant
de ton cos nascut
per a l'astorada creació de la tendresa.
Car a un mar de contradiccions
es debat la pura amor.
Car la mudesa de l'ànima
es creu perla íntima del cel,
quan el desig i el seu escorpí puntual
aïllen en la sang
una joia de cim,
un revol d'oreneta
i una il.lusòria aspiració d'infinit.

¿Ja sabeu el que cerque darrera del desig?
¿Ja sabeu l'arrel que enfonsa en la meua homenia?
Secret diamant,
pedra duríssima,
¿qui et descobreix
rera la ceguesa

que es quotidiana i dura
negació de la vida?
Així òbric les meues finestres
com ulls esbalaïts
davant ta immensa forma,
davant ta inesgotable
permanència oceànica.
I rese a Déu —confús
de dubtes i llampecs—
ma veritat amorosa,
ma conquista irrevocable de solitud i tendresa,
fet un tió de fúria pel seu volcà etern.
I malgrat els breus calendaris de boira
que ens cedeix sa mà,
amb una enamorada rosa de foc i d'ombra,
seguesc fidel en mon salm,
home enfront l'enigma
de l'amor.

NÚVOL DE CAPVESPRE

Gira el món sense saber que aquest núvol
vermell de l'horabaixa és el misteri
d'una nafra remota. Gira l'aire
i al pollancre més vincladís s'abranda
la lluentor serena de l'estel.
Ací, que dolçament agonitzar,
sabent que el viure ens dóna aquesta llum
de la fervor que acaba en lentes brases,
regnant a l'ocàs sa intacta grandesa.
¿Qui ets tu, ànima abrandada al buit,
núvol radiant penedit en foc?
Des de la infantesa el mire, quan blaus
eren els delers i les commogudes
innocències que fixen als ulls
l'absorta llum petita amaneguda
per a somniar virginals enyors.

La delícia obaga de l'instinst
era un àngel ocult rera l'espatla,
ardor de núvol sol i al front novell
aqueix hàlit d'enigma sense atzar
que brota en naixement de gessamins.
De tu arrenquí la fèrvida rosella,
capritxós d'amor, orb de tanta vida.
I vaig saber el missatge, aixecat
al cimal de l'èxtasi. La diürna
impaciència, el càlid secret
titil.lant a les venes innocents,
foren aroma d'infinit i tèbia
sospita immarcessible de la carn.
La muntanya i el mar eren besades
per tu, núvol regnant, amb gelosia.
Les vastes criatures de la terra
xuclaven en ton si llur esperança.
Contra allò fosc anaves, a l'espai
ta llarga espasa ardent que contristava
la suau fervor de la innocència
per encendre carboncles als ulls purs.
Confonent-se en ton foc, servant l'esglai
que vessa el teu robí, només sabríem
veritats tenebroses que s'enfonsen
a l'absolut abís del firmament.
Per això, en soledat davant ton raig,
tan reblit com ahir d'amor, tristesa
i deliquis de mort sense preguntes,
entre les roses i la lluna moren
els meus desvetllaments quasi cobdícies.
I sóc a la sendera lluminosa
perquè en mirar-te sempre hi ha una angoixa
que curulla les ànimes pensívoles.
Seguirà el teu imperi d'horabaixa
i a la limfa tranquila la serena,
rosada llum es fondrà en bells designis.
Mentre, l'encís que en tu inspira tenebres

de sang en les nafrades criatures,
reblirà el fons d'amor en llurs vigílies
i glòbuls de miracle a les artèries
seran del teu missatge la certesa.

MISSATGE A UN PINTOR JOVE

Jo sé que aquestes paraules que t'endrece
en l'exacta mesura de l'absència,
signifiquen només un tremolós
batec, un crepitar de flama sota la pell habitual
de l'amistat.
Jo no puc explicar el daurat amagatall del teu art
amb límits precisos. Còm el pols
pot orlar els entorns amb la viva
plasmació innegable. Còm l'hàlit
de la bella figura s'expressa i, al fons,
el color o la boira propícia que lliura,
cenyida a l'ànima, sa vibració constant.
Jo només sé que ta impetuositat recull
llums i material vital, espigues, branques,
ritmes d'impacients contactes amb la gràcia,
persuacions nascudes a la sang
en el moment de les diàfanes evidències.
Jo només sé l'epifania tumultuosa de la Bellesa.
Cada eclosió de clavell sona als meus ossos con un eco
i el cordell dels anys em lliga més a la terra.
Per això arrodonesc ma tasca nocturna
amb una dolça ignorància d'au solitària,
oposant a la vida mes lentes reaccions,
ma innocent estadística de criatura a banda,
és a dir, allunyada de la molsa ennoblida.
De front al panorama voraç que ens encercla
amb rabent tirania, amb enderrocs antics,
la set d'un aire verge i clar ens confia
al món que somniàvem en infantil mosaic,

ingenu i amb campanes de crida càndida,
o amb lleuger revol de colomes aurorals,
animant un paisatge de blaus primitius.
Tot açò, si, tot aquest almívar de benaurança,
aquesta còsmica tendresa que irradia felicitat,
resta només al paper o en la fugitiva
delícia inaugural de les paraules.
I ara et dic: el rovell ens assetja,
la floridura dels segles, les escames del món,
terribles reintegraments del fòssil que ens mina, i hi ha
que derrotar-lo a colps d'alta batalla
per a no convertir-se sols en pau d'esquelet.

INVOCACIÓ EN LA NIT ÍNTIMA

Es precís que envaixques la nostra petita òrbita,
aquest tros d'espai on respirem ton missatge,
la teua alta raó inspiradora,
el teu manament al.lucinant,
car la soledat ens socava,
ens encadena a aquesta superficie tirànica
que diem terra-mare.
Es precís que envaixques la nostra essencial angoixa
(primitiva,
oh, Déu de mans ardents entre la boira humana
que fermenta el món en son trist abandó.
¡Es urgent, si, és universalmente precís!
Perquè hi ha zones d'absència en l'home,
porquè hi ha cegueses com mars borrascoses,
perquè hi ha pútrids formiguers de traïció subterrània,
perquè proliferen bacils de cobdícia que l'home-
(element-escòria

conrea apassionadament
volent endoncir la rosa transitòria del seu regne,
volent gronxar el seu paradís transferible,
per a que sa descendència —fills o bells antílops
(regnants—
seguixca el curs de les tribus sensates
que alenen l'organitzada ditxa,
el bell-útil que rendeix son benefici:
la puntual amor pactada,
el vestit nou per a cada fruïció dita social
i el paper-moneda que graciosament
defeca la fada dels bons artilugis.
I és precís que penetres en aquesta selva,
oh, Déu,
com un vent encertat,
com un trasbals ferament radiant,
com un missatge de primigeni retrò,
i amb la infal-lible exactitud amb que jugues
en les teues embrionàries nebuloses.
Que ens estan minant els dubte, l'abandó
i aquesta lepra invisible de la desesperança.

RITUAL DE TARDOR

La violeta assolellada
i el rierol tan grisós
on reflecteixen núvols
com espectres que diuen
de presagis llunyans,
d'hores que vindran
com mans de boira sobre les testes
i rebran els darrers
sospirs de l'esperança,
són al paisatge de la norma pensativa.

El temps despulla les joies de la flama
i la pressa del cel no té carícies.
Açò és l'harmonia tirànica de la tristesa,
l'himne total dels comiats,
les desfilades lentes de les amors
que han d'ésser pensament entre el vent
i a la nit absoluta del fondal últim
una brisa entre salzes.
Com un preludi de cendra
la tarda de l'autumne
posa una poruga teranyina
sobre el ulls.
I la vida alena a les venes
lentament,
com un prodigi rar massa benigne.

EL CLAM
(Elegia)

I de vegades,
d'un aire negre embotits els pulmons,
plens de l'espessísima melangia
de veure com els hòmens
viuen entre nàusees i càlculs
i entre molses de subtil hipocresia,
clamem en el buit.
¡Quina inútil llibertat
clamar en el buit!
Com lleó adolorit,
com un cerç que travessàs la jungla
i torturás les palmeres,
i els bells nens salvatges,
i les estrelles de conte,
i els rínxols de les dolces col.legiales de quinze anys.

Però us diré en secret:
cap força amoixa
aquest cràter plural de la inconformitat creixent,
ombriva,
absoluta,
aquest gegant escorç de dolor antiga
contra l'home-xifra.
Car hi ha massa tendresa en les coses
i en els ulls de les daines,
i en la poma que expressa el seu cel-rogenc
com una crida vers la salvadora senzillesa.

I servem el dòcil captaire,
i la senyora gràvida de maternitat satisfactòria,
i la cautela del rendista
que ordena el seu règimen alimentós
i les alegres donzelles que dansen
el vals de la imminent felicitat.

I no es açò tot, no.
Ni és el que s'esperava
amb l'ànsia jovenívola en proa
vers altres virginals horitzons,
vers altres contrasts de vida
on el somni semblava tenir andana possible
amb que nodrir de llet ideal el nostre esperit.

I ve el cansament
corrosiu,
impertèrrit,
—llet agra, vinagre, saliva pestilenta—
i el mirar sempre el mateix tràfec
de plenitud absent.
I venen les crisis que és callen
amb por d'esverar el veí,
el que ens diu «bon dia» i «bona nit»
amb mormol de gralla agonitzant.

I el clam continua,
insisteix en ses fissures transparentment,
com l'avançada d'una purulència
en la galàxia medul-lar de nostra ira.

ELEGIA A UNA DONCELLA BOJA

T'he vist al carrer trist
del poble on ta mare
tingué l'estrella amarga de donar-te
la boira o la vida que et sacseja.
T'he vist entre les dàlies i els anyells
com una canèfora enlluernada,
trista sota la llum d'horabaixa,
a les pupil.les una gràcia raríssima
i al pit un batec
d'arrítmic somnambulisme.
L'ombra t'allargassava pietosament
la silueta entranyable
i com si una tendresa
et donàs nimbus de misericòrdia,
cantaves rient-te
dels peixos fugaços, de les buixqueroles,
dels núvols i els carros que corren i avancen
per les llunyanies dubtoses,
per les rutes que es perden temptant els bons somnis
que tu tens a voltes,
sota la imatge d'un Jesús Infant
al capçal del llit.

¿D'on ve el teu èxtasi, d'on ve
aqueix besllum de paraules deslligades
d'allò que es defineix com a raó concreta?
I dius:

tinc ganes d'ensenyar a resar els pollets,
o: voldria menjar-me un bon tros de lluna.
I, de sobte,
sembla que un arcàngel fueteja en l'aire
i s'encenen insectes entre el solell.
Jo em pregunte si ets una pietat abandonada
o un missatge enigmàtic de protesta,
o la trista despulla d'un vincle que consum
el seu ressò de carn i obaga forma.

T'he vist al carrer del poble que et volta.
Del poble que et té com una relíquia sense nom.
I m'oblide, en veure't, de les cantelludes coses
que a la ciutat m'empresonen:
de les rialles conqueridores,
dels gestos domenyadors,
de les molsoses lluites,
de les mil lubricades consignes per al bé i el mal.
M'oblide, inclús, de les saludables pregoneses
que la vida ens endreça de vegades
com un sortós,
com un esplèndid premi d'inesperada herència,
i per tot açò tinc que considerar la felicitat,
l'anomenada rodona felicitat,
com un fàstic,
com una mena d'injúria a la puresa
del món que tu tens i tu sents,
de l'òrbita que et guanya
en aqueixa orla inintel.ligible
on vegetes i rius
i és la teua impecable, dolça, marginal
bogeria encantada.
Et pregue digues els mots que tu saps,
allò de: voldria ésser una branca de salze,
voldria tornar-me nina malalta,
voldria pujar als núvols
i, sobre ells, viatjar fins a Mallorca.

(El nom de l'illa el sap per una cosina
de quan li contà el seu viatge de noces
i demés trets atrevits per fer-la riure.)

¡Adéu, felicíssima donzella boja
del trist poble entre serres!
Mai no oblidaré les teues lletanies
de mots il.luminats per la ximplesa.

ODA A L'HOME QUE TREBALLA

Al besllum de les mèdul.les sensibles d'una angoixa,
al bramular altíssim de la sirena boja
que et crida a les bastides, als ferros, a la fusta,
a la neutra matèria que colpeja ta carn.

Al ressò adolorit dels ossos puntuals
i en les hores feixugues dels ritmes contundents,
i en la suor antiga que ungeix tota ta vida,
un clam sona i s'aixeca sord i ample com la terra.

Lenta i llarga és ta història de músculs grandiosos
i l'esguard del teu ull un dardell vers el blat,
i en la set primitiva, en la ruta diària
vas cenyint molses tristes de costums necessaris.

El cansament remous amb les fredes estrelles
o amb el núvol panxut que passa suaument
per la trista finestra de la nau i després
mastegues el destí com una tija aspriva,
i et sents l'heroi anònim, freqüentment abatut
pel motor i la màquina o per la son tan còncava
que acumula a tes dates llarga monotonia,
posant plom a les ales d'una grisa esperança.

De xic tu no senties que la parpella es clou
al xiulet d'una tralla invisible, ignorant
el verí del guarisme que insadollable engendra
piràmides de fem o xifres positives.

De xic l'ambient era una cançó rosada,
dolcesa que penjava als filams gaudiosos
del gran guinyol del cel. Fill de daurat vestit,
endreçat d'alborada, de tendresa i col.legi.

I ara formes el vívid formiguer perennal.
I el món es delimita pel teu senyal de cíclop.
Home de gest exacte, saba humana que crea
l'arbre de la ciència que és dolor perquè és vida.

I seguiràs menant sobre la terra neutra,
cúspide de mirades però no d'alt designi,
eclipsada ta sang per fums i roncs reductes
i ta mà valorada amb càlculs mil.lenaris.

¡Oh fraternals silencis que t'assetgen i et corben!
Amb ells cante la tasca de ton braç gegantí
i el meu clam s'encoratja a l'alba amb que matine
perquè traballe i sóc un alé al teu costat.

LA SANG

No es pot capir l'estranya gosadia
de la força que bat aquest contacte
amb l'obscur regne en flor: meta o designi.
És un vot que ens lliurà la realesa
del caos per fruir més amb les coses
o per complir millor el vassallatge
d'afirmar en la terra un deure tàcit.
De música i tenebra, d'ampla massa
és el miracle tèrbol que ens vincula.

Ets brou al got de la fruïda argila
que hi roman amb vigència sencera.
La sang aïlla l'home i l'encadena
a un pac de prometences ordenades.
Tumultuosa festa que colpeja
i arrel continua de tirànic àmbit
que ens aboca a la lluita de sumar-se
al plànol d'una vasta confiança,
i al sorollós desfici del desig,
i a la sorda harmonia de l'artèria,
i al puntual començ de la vergonya,
i a l'amor que sorpren com un miratge.
¿Quina resposta tens per a que siguen
agradívoles sempre les senderes?
¿Quina llum ens aixeques per a veure
claredat en el lliri o en les gorges?
Si ta força vermella ens afermara
només la fortalesa entre los runes!
Si fores la fixesa que no crema
i el pas florit que no vol cobejances!
I si t'unires, justa, al seny clarissim
d'un angèlic conveni immustigable!
Són de pàtria antiga elss origens:
penedit terbolí, saba i fragància,
grau d'ofrena per sempre, benefici
d'heroiques meravelles i tendresa
tremolosa de precs i d'insistència.
No hi ha entre tu i la mort més que un anhel
de vagarós imperi, una distància
que la terra cobreix mostrant el pacte
del foc que sembra en cada criatura.

CIM DE SOLITUDS

I

Vinc a estrenar la fe i l'ocelleria
junt a l'arbre del cim que el cel es guanya,
car per a mi s'ofrena la muntanya
en trets de farigola i satalia.

A la vena el glatir d'una harmonia
i un clam obscur de saba que no enganya,
Als ulls l'esclat roent que em desentranya
l'eterna set de blau que s'anuncia.

Botxa sóc i no vol d'escàpol signe.
Un fons somniador tinc boig, benigne
i lliurat al destí per tot arreu,

i a l'estel de la tarda consirosa
es centra —sang o rosa llangorosa—
l'angoixa de mostrar-se davant Déu.

II

Viure és tenir per fita o romiatge
un vot d'amor en cendra a la sendera.
Viure és cercar el fruit quan més impera
la sorra eixuta d'un lunar paisatge.

Home: illa de seny en nu llinatge
on el desig clivella la fal.lera
d'estendre's fins el lleure en què es llibera
el caos a la carn com un solatge.

Viure és tan poc per a combatre el vent,
o l'atzar, o el menyspreu del gris veí,
que ens xopa una humitat de cansament.

Viure és un transpirar el serenî
de l'abandò que en la tenebra es sent
i a la cruïlla del forçós camí.

III

Afuat per la pressa i l'enyorança
visc i calcule els tràngols dels meus dies.
Màscares socials o fesomies
fan de mots i ganyotes una dansa.

Sóc absent dels fal.laços. Sempre em cansa
l'espectacle feliç en gelosies
que tenen dents d'anunci i ulls d'harpies
i formosors greixoses de bonança.

Afuat per un regne d'urpa llarga
i d'insistents acords d'humanitat,
la data del romeu és força amarga.

Em salve de vegades i sobtat
per un pressentiment d'encesa farga
on forge el glavi de la Veritat.

IV

L'assutzena o la gràcia tangible
del cos que es vol o bé la impaciència
d'una aurora que apunta a l'evidència
de l'amor esbrinat en foc possible.

¡Ai, flor de plenitud irreprimible!
La flaire que m'ofrenes és l'essència
de l'evitern recer, tast i potència
de la terra abissal, inexhaurible.

Així a la nit de febre i de dolcesa,
el secret puja en graus d'espés anhel
i el jou humà es capfica en la bellesa.

Envaït per la branca i per l'arrel
sóc l'adàmic incendi i la tristesa
d'un submís esclavatge sense fel.

V

Sota aquest blau tan vast de l'alegria,
quina esperança viva de contactes
sense límits. Els ulls em semblen pactes
que m'han reblit de festa i energia.

La cúpula lluenta al jorn confia
en la coloma blanca i en l'exacte
domini de la llum al marbre intacte,
serenitat perfecta del migdia.

Sota aquest blau immens i sobre lloses
d'urbana solitud faig ruta certa
d'home sacrificat per tantes coses.

I és precís un assaig d'ànima oberta
i veure en la donzella un risc de noces
i al cor l'escalf que un bell desig concerta.

VI

Delere hostatge en una mà germana
i paraula entranyable com el blat.
Delere emmirallar la veritat
al lloc més just: en la pupil.la humana.

Delere la bandera i la campana
més arran del goig pur i el dol sagrat
i l'amor sense núvola, enlairat
a un llamp de matutina clariana.

Esbrinar a grapats l'eclipsi greu
que ens fa ivarsós el vincle d'home a Déu
i es nomena amb mot dèbil: benaurança.

¿Quin somni d'àngel càndid em diria
l'alba verge que fóra cada dia
avenç diamantí de l'esperança?

CEL PUR

I resta verge el cant, el tornaveu
de l'ànima que no es dóna als origens petris.

Vola vers el blau l'esguard perdut
i pels íntims zenits,
car l'esclavatge de la terra morta
no coneix maig de goig ni crit serè
on la rosa perfila el seu silenci
en breu perfecció sense contactes.

Home o arbre
clavats d'arrel i instint,
dins el clot de l'anhel,
no poden mai
xopar-se en les espurnes infinites
de l'ample cel que tempta,
que imanta i domina
amb vasta i tirànica força
de vol en cobdícia.

De vegades aquest blau dóna angoixa
d'impossible,
car a la llunyania
de l'inabastable
Déu es fa difícil i l'horitzó
clou portes al deler que en mi somnia.

Malgrat l'arrel de cendra
robe el tast d'aquest blau amb fe de fuita.

L'ANGEL PRESSENTIT

Perquè sé que seràs al buit clarissim
de les llargues absències o al menys
perquè sé que les ales del bon somni
sempre baten al seny com un do neutre,
t'endrece els meus miralls de cor anónim
i els quaranta graus tímids de ma vida.
Perquè sé que tu sotges en les ànimes
el verí en llurs clarors i de vegades
obris a la congoixa un bell parèntesi,
tinc la dèria ximple d'acollir-me
dins l'elipsi estel.lar del teu misteri.
I dic:
¿Sóc un home disolt entre deliris
o un pecat que ha crescut en cent tentacles?
El fang original em crea símptomes
de contínua derrota entre les roses
gerdes del món i sé que encara em tempten
materials dolceses que, de sobte,
guaiten entre cortines esperant-me
com un festí de vins tumultuosos.
Aparences felices em traslladen
a moments de proïsme i d'espectacle
i, llavors, veig ferides i rialles
al cru i al nu com una congriada
visió d'ignorades malalties.

La sutzura es disfressa de lleugera
ballarina impecable i entre lliris
i queixos de donzella va encenent
els graduats encisos, les petites
estrelletes de goig i papallones.
I tots som orfes tristos de la gràcia,
rondinant en la nit amb una astúcia
que té nom de cultura o altres fites.

Per açò tinc que dir que semble un sostre
o una petita gleva indescoberta
i el meu dèdal de fe em cou tots els dies.
Per açò cloc la porta i em desitge
un bom somni a la nit i encara plore
agraïnt-te la teua companyia
vasta i silenciosa com un pacte.

DÉU ENTRE LES COSES

Quan veig les llars humils i llur cuines fumades
i al voltant d'una taula una parella jove
que es reparteix el pa amb bella complaença
i sols demana a Déu, per estrenar la vida,
una mica d'alé sortós i un poc de joia,
crec en les criatures que afermen el lligam
d'allò desconegut que sura entre celísties.
Quan serve els ancians en llur silenci al sol,
mastegant els moments com si fossen de bresca,
—preciosos moments de comiat en la fita—,
i fumen el tabac d'un enyor callantívol,
sent que batega en l'aire quelcom més que els ocells,
sent que un respir immens posa compás al món
i que la flor y el fruit s'esmenen en la terra
como un prodigi vast de benignes sorpreses.

He de creure que l'home és un hereu fidel,
un riu de forces pures que esmerça sabes vives,
i al seu fur germinal de pristina presència
una dúctil matèria en mans del Terrissaire,
del bon Déu que li tria esperances i cingles
per a una fi segura de repòs i d'ofrena.

Déu està entre les coses com un serf ben amable.
Ordena i concilia les estrelles i els arbres
i compta els cabritets del seu ramat tan dòcil,
i al dubte posa brases per a que sa evidència
creme perennement dins els precs últims.
Déu sap que entre les coses humanes hi ha prou tasca.
Un cel d'infinitud es només un silenci
que aplana amb sa victòria tothom i a la fi nafra
la pèrdua de l'home mossegat a preguntes.
Per aquest motiu tens, oh Déu, l'encert d'anar
guaitant discretament els planys i les fretures,
curant de cloure els ulls dels cansats ja per sempre
i obrint-ne de novells per revelar-te en Llum,
editant noves proves de nissaga i collita
i daurant les espigues fraternals dels llinatges.

No puc menys que sentir-te sotjar entre boirines,
i al nocturn esglaiat de les llars més humils
vas curant de la taula i del llit on traspua
l'amor humana un codi de flama inextingible.

EL PREC EN LA BOIRA

Déu ens dóna la lluita del dubte en la Bellesa,
el vertigen que a prova posa nostra fermesa,
i en aquest confús dol
es debat en tenebres la humana gosadia.
Llavors una ombra eclipsa la ingènita harmonia
privant-la de tot vol.

S'ha aplegat a la crua i a la fosca impaciència,
al cingle que delera la cèlica imminència
d'una ampla claredat.
Hem fruït, baronívols, de les tangibles coses
i al bell punt del desig s'han ofrenat les roses
en llur flairós esclat.

¿Per què l'ànima empenta l'angoixa que és la vida
quan la nau del desfici s'encontra esbalaïda
i vacil.lant de por?
¿Per què en la solitud ombrívola s'atura
l'esperança que un jorn fou do de criatura
amb seny de verge cor?

¿Per què un aürt de boires la serenor espanta
i amb tocs de consciència la greu tristesa canta
el tedi del camí?
¿On l'exquisida brisa que anava a cau d'orella
relatant subtilment l'amigable cónsella
del benaurat destí?

Adolorida l'ànima va en recerca ablamada
d'un nord d'esguard difícil, d'una fita albirada
en consol de futur.
I el vereqüet serpeja com un dèdal burleta,
provant el seguiment de l'alta pau que enceta
el guany del blau més pur.

¡Ai las! Si la vergonya delata la metzina
i una quera constant i enfurismada esbrina
l'afrau d'aquest dolor,
dona'm, Déu, en la lluita l'estel que mai no erra
i així el fang que em sustenta serà més que desferra
i sabrà a teua Amor.

RECERCA DE DÉU

En tràngols de penombra curulla de contactes,
amb el pressentiment d'un raig tremoladís,
sembla que la tenebra dóna pas als abstractes
delers d'una esperança d'acatament submís.

Llavors la primavera ens duu el gaudi pensívol
de que tot té embranzida d'immortal tornaveu,
per a nodrir de gràcia el fullam del pi altívol
amb força de set jove que enlaira el buf de Déu.

Per ço en misteriosa i senzilla tendresa
res no és erm si es renova dins el diví gresol.
Hi ha que sentir-se nua criatura sotmesa
a un èxtasi d'espiga que daura el bes del sol.

Hi ha que rebre el miracle amb ulls de confiança,
sota l'esguard i l'índex de l'àngel del bon zel,
qui vetla si se'l crida a l'hora en que s'atansa
l'eco eteri que inspira la fe com un anhel.

Doncs si, ja és l'hora exacta! El temps de la follia
i del traït sens esma que s'enfonse en l'óblit.
Que s'aixeque en l'aurora el prec de l'alegria
i en dolç penediment tinga llum d'infinit.

I l'arbre que ans sols era luxúria de brancatge
i aixopluc on el tedi minava l'abandó,
ara vol ésser pal.li del neguit, del missatge
que amb refilar d'ocells ens brinda ascensió.

I al plant d'aquesta joia que surt amorosida
en batecs enigmàtics de ressò gradual,
glateix l'epifania de la nafra guarida,
resorgint, com la rosa, de la gebre hivernal.

Déu s'encontra en el vèrtex d'aquesta senzillesa
que té el blat, que té l'ona, que té el nuvol petit,
però el bon receptable de summa pregonesa
és l'ànima de l'ésser com calze d'Ell reblit.

I en el sempre de l'àmbit on la fe delimita
la drecera encertada vers l'alta llibertat,
resta l'alé de l'home que s'atura en la cita
amb el Crist que li mostra son cor de bat a bat.

I vol ésser l'empenta que deslliura l'absència,
la llunyania ombrosa del fat esmaperdut,
i donar-se sencer a la divina essència,
car la fi d'ell seria l'os de la solitud,

i, presoner del dubte, impotent en la pensa
que encercla ses quimeres a l'abís del no-res,
l'ajut li mancaria, orfe a la mar immensa
i en un ofec etern de residu malmés.

¡Recerca del gran Vincle! Directriu salvadora.
¡Font que brolla aigua viva en dolls d'eternitat!
En Tu és la Saviesa que es fa prometedora
de la pau que delera qui vol la Veritat.

BESLLUM REVELADOR

Ja l'Amor ha amoixat amb mans de fina cura
el foc rebel
on l'esperança en pia formosor inaugura
l'esguard del cel.

Dreça el silenci el mot com un dardell que es llança
enfervorit,
el mot que el pensament engendra en sa recança
de cor punyit.

Però hi ha una presència sens lluïssor de faula
i és el Verb Sum
que remou la tenebra amb sa vera paraula
plena de llum.

L'aire porta un ressò de serenes campanes
igual que un plor.
Són remors de infantesa que en imatges llunyanes
playen d'enyor.

I ara que esberla l'alba el fons sense brutícia
del pit humà,
es sent el diví anunci del zèfir que és delícia
al front germà.

¡Ai dolça evasió de pacte callantívol
que vol el blau!
¿És Déu qui mana el rumb d'aquest glatir altívol
d'ànima en pau?

¡Si, és Déu, no hi ha cap dubte! Puix que amb pater-
(na cura
llisca sa mà
per la testa angoixada de l'erta criatura
que a Ell pregà.

AL.LELUIA EN LA SANG

La fe canta en la llum on ja s'entranya
el remei de saber-se a la sendera,
el goig vast que s'eleva i acompanya
un esclat de puresa que no enganya
perquè és brum de joiosa primavera.

Com la rosa desclou sa gentilesa
i és perfecta per gerda i per senzilla,
així el cor amerat d'alta tendresa
s'ha lliurat a l'atzur d'una promesa
i ha vençut encertant en la cruïlla.

I al seguici del càntic, quan l'estrella
es fa eixam de la més alta victòria,
als pinacles dels cims lluu blanca i bella,
com l'esguard del bon Déu que meravella
mostrant-nos un petit bri de sa glòria.

¡Quin clarí d'arcangèlica sonada
trenca el nucli suau de la boirina
i glateix en la sang tota abrandada,
deixondint del secret la mel guanyada
i el flam abellidor que s'endevina!

I el que era l'àugur de cendra solitària
i horòscop de mesquina fesomia,
s'ha tornat melodia de pregària,
fent propera la cèlica llunyària
per l'alé en la creença que hi confia.

Que ja el Pòrtic obert ens dóna hostatge
i convida a serena retirança.
Tot arreu s'auriola el romiatge
que l'humil fa del seu vital viatge
vers el nord dreturer de l'esperança.

Per on va l'ull golut veu que agombola
una gràcia a dolls sense mesura.
L'ocellet que el seu cant al vent esmola
sap que es so d'una immensa caragola
que rep la simfonia de l'Altura.

I així en festa perpètua i serena
s'afermen ressonances creadores.
I esdevé el Blat que sempre fou la mena,
el Convit que, nodrint l'ànima, esmena
les dèries del món tan traïdores.

No volem pregoneses ben ordides
per l'enginy freturós que regalima
sucs d'engany i miralls d'ombres ardides.
Volem ésser les veus que van unides
al bell clam penitent que Déu estima.

¡Al.leluia en la sang! ¡Dringuen campanes!
Ja clareja l'albada a la sendera
i el Miracle en les ànimes humanes
és la fe que lluitant amb boires vanes
ha capit la divina primavera.

PARADÍS EN BLANC

Aquell país real on no entra la
memòria, és no més la memòria?

Joan Fuster

LLUM INICIAL

Des d'aquesta vigília congriada pels anys,
des d'aquest faust miracle de la brasa resolta,
jo, despullant records,
com un vent de tardor que comença,
conte un estat de lliri entre les coses
i una clara realitat dormida
en la pasada neu de la innocència.

El món donava lliçó de núvols
a les recents pupil.les
i la carn, si era argila
complia el seu pacte de tebiona rosa
i al garbuix dels objectes entrevists
sortia ben novella.
El fet historiat és aquest:
l'infant caigut sobre un imperi
d'harmonies hissades,
de colors acordats amb vincles fúlgids,
de pedres assolellades i ocells màgics.

Era aquell bri tan fill de la tendresa,
que la sang li tenia por encara.
Acollidora mostra fou la terra
al batec estrenat i a la llum verge
de la ribera única,
paradís en blanc, bell sostre
sota el blau signe dels amples somnis
que el cel d'un bell matí perlava i duia.

¿Era oracle joiós sentir al cor
un renou de carícies sens mans
com la misteriosa
pruïja d'un missatge?
¿Quina força tenia aleshores
aquella delitosa remembrança,
aquell èxtasi de cadell entre les fulles
i entre la claredat embadalida?

Per aquesta pregunta,
jo, despullant records,
em vesse en la tendresa d'unes dates
que tenen gust anònim de poncella,
i encara que la sang i el seny cuitós
neguen normes a l'home fet de lluites,
no vull perdre'm l'esclat de ma memòria
en la nadiua gràcia d'un pètal
que assenyala el principi d'unes petges.

EL PLOR I L'ESTRELLA

Era un lligam de vaga transparència
aquell punt lluminós vist entre llàgrimes.
Del cel negre baixava un rajolí
a clavar-se en els ulls de prec i febre.
La nit a la finestra retallava
un batec de corets il.luminats
que l'infant ignorava però veia
com un conhort de solituds futures.
¿Temps d'inici sorgint en la quimera
amb l'esguard tremolós o l'esperança
cercant en la celístia les fites
on ensopeguen els humans desficis?
La nit també es tornava criatura.
La nit tan llangorosa i tan melòdica

per a la gana trista de les bèsties.
La nit espessa d'ombra i rou de gespa.
L'infant plorava a soles i dormia
el món de les persones i dels arbres.
Calia a un àngel de servei bressar-lo,
però l'oblit del cel pesava massa.
Era allò un cop d'avís per a la vida:
plorar a soles, liquar l'estrella
amb l'aigua del dolor, fent suc d'estigmes
un nocturn abandó sense paraules.

TAST DE LA PARAULA

Aplegava a la llengua un brunzir de fullatge,
una remor primària de rierol naixent
entre bardisses fosques. L'ocell del verb intacte
cantava obscur i neutre i l'alfabet encara
sonava a joc de lletres sense conreu ni estímul.
L'origen de la crida per demanar al món
ses punxes primerenques, no amaneixia i era
una boca petita la que brollava en doina
d'encenses alegries, quan la vocal oberta
nimbava de sorpresa la testa nodrissona.
¡Quin misteri el bateig dels objectes quan s'usen
veus que semblen sortides d'unes coves llunyanes!
Si el cavall i la rosa moïen llur bellesa,
els noms els animaven de ritme i de mesura
i eren, rosa i cavall, dues gràcies plenes.
Cada contacte amb l'alba incitava el secret
de les coses a obrir-se en pinya lluminosa,
en definició tot seguit de la imatge.
¡Quin lliurar-se al bescanvi del plor o del silenci
en l'abassegament dels mots vitals que vibren!
I venia el domini de la paraula als llavis,
seguici multiforme de coses i animàlies
que han de creuar la vida tots els jorns i han de coure

les passions i els pactes tan veritablement,
que de no respectar-ho, verins ens faran cercle
y tot tindrà una feble, persistent malaltia.
Mentre a la llengua aplega un brunzir de fullatge
o un tremolós mormol de gorja trinadora,
tot sembla en la puresa fet diamant propici,
fins que un dia i a una hora l'amor traspunta en repte
i amb gemecs se inaugura la veu immensa: mare.

PROP DEL FOC

Prop del foc està el nen.
Els ulls en flor adveren un goig ample
perquè esperava veure aquest ball d'or
ja pressentit en còsmiques marors
dins l'esgarrifança del seu somni.
Un culte silenciós ret a la flama,
però no digam que açò és trist si l'homenia
encara dorm boirosa en un corimbe
de cèl.lules pregones.

El fogar és un centre on la quimera
té pensívol el gest per al designi
que ha d'inflar el demà de clams i desitjos.
El foc és la primera formosor.
El foc ens duu frissances que, remotes,
no s'esbrinaven
en l'atmosfera externa de la vida.

El nen mira el foc amb fixesa.
¿Veu l'espill del seu ésser estremit
o la ingènua, cabalística salamandra
en joc d'enginyoses faules? ¿O el gresol
on s'hi fondran les marques violentes del món
en un acabament de sorollosa destrucció?

Més endavant ja sabrà que existeix
un element de fàcil meravella: el foc.
Una potència a l'abast tràgic o joiós dels seus germans,
com la consciència purificadora, quan el pecat
fa la seua collita d'amargues experiències
o l'ocell negre del remordiment
es mor de fred i solitud entre el proïsme.
Aquest foc és, per ara,
caliu de reunida companyia,
congregada amor, consol de les tempestes
o simplement remei contra la gebre
i els vents de basarda.
Més endavant, quan la pupil.la
tinga la serenor de l'equilibri
i els músculs i les dents pacten amb l'ànsia,
la foguera serà una inextingible
llei comminadora
i Déu reclamarà l'escalf que sobre
d'aquella epifania poderosa,
per veure si a la cendra
hi ha quelcom més que un cansament o un fàstic,
és a dir, si perdura
el caliu incandescent de sa harmonia.

COM UN CA ALS PEUS DE DÉU

Aquell deler obscur sense resposta,
quan el plany submergia dòcils ganes
de fondre's en la múltiple dolcesa
del món que ja guaitava en blau ingenu,
posava un vel de gràcia submisa
al verge esguard que començava a tindre
una llarga pregunta consirosa.
Se sabia el sopluig dels braços càlids
i la llet puntual, com una rauxa
de joia en blanc perfecte. Se sabien

les rosades floretes dels geranis
i aquell gat las tan callat a les moixaines,
i el perol per a quatre racions,
i el vas d'aigua claríssima que es duia
als llavis la germana adolescent.
Se sabia el món simple dels objectes,
però una arrel d'angoixa s'ignorava,
una arrel primerenca que dormia
dins el nucli boirós del seny que cou
quan l'instint s'enlluerna entre les coses.
S'oïen les veus grosses dels majors
com unes batallades de campana
cridant a manaments, a pactes grisos
i a treballs de terrestre melangia.
La vida es despullava sorollosa.
De vegades era un cromo de ventall
i altres voltes un bull d'estranys ocells,
mentre músiques mòltes en polsina
realçaven al sol llums colpidores
que amb delit feien cloure les parpelles.
Res no ensenyava el cos de versemblança
que s'exigeix al càlcul de les formes.
Per això aquella òrbita en puresa
contenia un fidel èxtasis en límits
de criatura rònega entre boires.
Cap penell marcaria el vent propici
ni cap estel duria el bell oracle.
Nebulosa del somni, aquella força
de la rosa que naix a l'harmonia
i a l'alta claredat del cel intacte,
era només una esperança, un llimbs
d'inconeguts contactes que ens abriven.
¡Ai l'arrel primerenca, somoguda
per les mans de la vida sorollosa!
Infant que qualla en illa i en graus d'ànima
quan una obscura febre l'illumina,
no serà espill del món, sinó del somni.

Un reducte de boira necessària
el guardarà per sempre. Sa fretura
d'amor, de soliloqui i consciència,
serà un ca als peus de Déu ple de silenci.

DO DE L'AIGUA

Venia des dels grisos amagatalls selvàtics
aquella festa íntima tan clara de carícies
i es rebia com un miracle fragilíssim,
mormol de joies altes, filial fruit dels núvols.
Venia a la pell nova del nu que estrena pètals
amb destilada música del minuet amable.
Cansada d'ésser pluja o deu inextingible
s'obria en dolces ales d'amorosos impulsos.
Dins aquella matèria d'elemental puresa
el cos es complaïa d'haver nascut tan tendre,
tan dúctil als fraterns designis de la terra
i tan summat a l'ordre dels estels infal.libles.
Aigua dolça rentava petitones promeses.
Al simple receptacle d'aquell setí corpori
aplegava el toc dòcil d'un ungit equilibri
angelitzant el pacte submís d'una pau líquida.
¡Quin idil.li format de carn i transparència
el bany aclaridor! La vida és un bany múltiple
on s'espera el cop dur de les eternes ànsies
que en cada criatura puntualment mosseguen.
El do de l'aigua —herència— canta i assetja sempre
com un repte que mana amb lleis de vast domini,
i hi ha en tot ésser un congènit fur que empenta
a l'extrema condícia de Narcís solitari.

MOTIU DE PAPALLONES

Aquella pau tan blanca entre marlins,
quan el sol feia sa melosa visita
i només s'oïa l'ocell de la gàbia al balcó,
i l'hivern tenia a la casa
un escalf de niu sense risc,
i el rellotge mesurava la seguretat,
la humil seguretat casolana,
filla del salari i la suor,
com un pa recentment tret del forn.

El nen bressolava els somnis neutres
i la mare, curosa per una amor primària,
enllestia l'ambient calmós i tendre
amb tan sols sa presència.
Hi era com una aurora de clarianes gratíssimes
voltant els primers pensaments,
les primeres poncelles d'aquell seny que sentia
les papallones d'un feliç jorn
revolar amb la pau d'un cor anònim.

¿Foren els ecos d'un missatge cèlic
que en lluminós assossec
Déu regalava a la infantesa un dia,
un dia de blavosa coincidència,
de transparent mesura feta d'ales
i rumbs entercs al vent lliure i benèvol?

El cos resta al bressol,
però hi ha un somni,
un eteri desfici d'ànima esvelta
que frueix, de sobte, com un descobriment,
l'hora rodona i única
al llindar del món.

Baixen corpuscles entrevists
semblant-hi una dèria angèlica
vista per Jacob.
L'ocell de la gàbia al balcó
refila de joia bullidora.
¡Quina exacta dolcesa de sol entre marlins!
¡Quina lluentor immaculada
d'inefables inicis
en l'inoblidable tornaveu d'aquella hora!
Al record sols resta el pòsit d'un enlluernament.
Jamai retornaran amb llur revol daurat
aquelles tènues, blanques papallones.

EL MON DONAVA GRACIES ALS VIUS

Insinuava's com un èxtasi en sorpresa
aquell símptoma de perla merescuda
en la primer rialla.
Aquella blanca força que celebra
coses inaugurades amb el tacte encara tou,
aquella misteriosa presència d'arbres
i desconegudes contingències que punxen
com un soroll de fira llunyana.
¿Era la vida,
la vida d'agudes ales, feridora,
tremolosa en un començ de perfils pàl-lids?
Rostres indefinits,
ulls que ja llueixen
el migdial concepte de la humana amor
vers les íntegres formes ofertes en la llum
com una suavísima, perfecta, esferoïdal
taronja assaonada.

Si hi ha àngels propicis en custòdia,
hi ha també la crescuda al.legoria
del món que es descobreix en flaire d'assutzenes
i en contactes molls, de primeries

que marquen en la pell la despertada
sentor que puja peus amunt i exulta
la contextura elemental de l'home.
Hi és tot com una càlida penyora
que ens confia el do pur de l'existència
per a que fem d'ella l'alé exacte
o la faula copiosa, o la matèria
de flor, de plenitud, de lluna o caos,
és a dir, de passió, música i tenebra
abocades a un bell rastre d'estímuls
i còsmiques pruïges.
Aquell símptoma de mans i dents novelles
deia d'una feresa que, dormida,
no sabia l'oracle de la saba,
ni l'esvelta vigoria de les cèrvoles,
ni el combat dels anhells esmaperduts
quan a la sang
guaita l'alba instigadora de l'instint
amb sa radiant potència,
amb tota la invicta destresa
del fur adàmic.

Llavors era el joc net de les sorpreses,
el paisatge que embadalia
i la mòbil visió dels perfils pàllids.
Però l'aguda flama inextingible
creixia aclarint coses en la boira.
Per tot açò sens dubte es descobria
que el món donava gràcies als vius,
als vius il.luminats per l'alba única
en un esplai de cor que pastureja.

GERMANORS

Entre el món que voltava aquells ulls simples
i la fruició del crit en joia
articulat encara tènuement,
hi havia un vincle dens i un vast designi.
Però tota l'amor quallava en límits
de petitesa estricta, de senzilles
mostres vitals i qualsevol objecte
tenia lluïssors insospitades:
un ocell, una flor, una granota,
portaven a l'abast de la mà oberta
la insígnia de vida que esclatava
poc a poc, amb els graus ben mesurats
i les precises cèl-lules. L'argila
floreix en carn, com sempre. Dóna proves
dúctils on el remei de la llum obra
la concreta eclosió de nàixer
cos on la incipiència es manté inerme
i llisca per l'instint com peix atònit.
La joganera gràcia està a punt
de moure l'univers amb un gemec.
I el nen sent les obscures germanors
que un origen li brota a l'animeta.
Ell ve d'una boirina que surava
allà endins, en la mar. Ve d'un oracle
de cicles puntuals on les cigonyes
no tenen res a fer. Ve de la immensa
floresta on l'arrelam de Déu no atura
i el batec dels estels ritmen propicis
els cors que han d'estrenar-se a una hora fixa.
Ve abillat de clarors i melodies
per a fondre's a l'ordre de les coses.
¿Sentarà plaça de gatzara solta
o serà, entre parets, una vigília?
Ara el somni és un bleix de pausa càndida
i un oli que lubrica la tendresa.

Arraulit en la feble circumstància
dorm l'esdevenidor sens calendaris.
Vindrà la gosadia i el tendó
amb un foc de victòria a l'esguard.
Vindrà el seny calculant forces i anhels
i el múscul tindrà orgull de la matèria.
El crit de rebel-lia es farà escut
de la inconformitat. Serà la lluita,
la febre, el trot del bisó primitiu,
la conquesta sagnant de l'altra amor,
la que és bocí o deler insadollable
de carn victoriosa en dolces llunes.
Curem l'anyell. La tempesta és llunyana.
Gaudim la flor, l'ocell i la granota.
Les clares germanors dels bells objectes
facen la majestat d'aquells ulls simples.

REGNE DEL PRODIGI

Era un adveniment de dolls i espigues
assajant l'esperança,
incrementant de gemes
l'oberta, lluminosa garantia
del signe més solar, on l'aire es feia
gènesi de virtuts, grau de nissaga
i pronunciació
d'il-limitada sang reveladora.
Era la començada
salabror dels origens i dels pactes.
Pedra, rosa, campana, bes i aroma,
s'obrien als sentits fèrint silencis.
Allotjant-se en l'escuma
del pac embrionari,
una blanca serenor s'eixamplava
en flor d'avís a la bellesa còsmica.

Aplegava l'escalf del goig intacte
a esbrinar privilegis en el somni.
Els residus opacs de l'ante-vida
se diluïen trèmuls,
donant gràcil estatge
a l'arrel adquirida
bellament, amb l'esclat
d'una avidesa absorta.
El món s'edificava com un temple
a la intempèrie de l'harmonia.
Resident en un tel de nit quallada,
la criatura enceta centres dòcils,
reflexos, fesomies,
arestes, patrimonis
de sòlides, resoltes referències
per apropar-se al grau de la Presència
que ha d'inquirir preguntadors impulsos.
¿Quina dolcesa d'ales
identifica els amoplats morosos?
O dic: ¿Quina potència
roman absent de belles aliances
i fixa normes a allò que enlluerna?
Ran de Déu és l'inici
del múscul, la pupilla i la paraula.
Vora el domini exacte
de l'innegable alè que tot ho fruita
surt l'esguard de mesura inquisitiva,
nacre votiu envaint la memòria
per a futures ànsies que encara
no mostren robins íntims,
ni àvides tiranies,
sinó un arborejar lent de cel nítid
per saber que els ocells volen tan lliures.
¡Oh regne del prodigi,
celestial concepte d'una aurora
arrelada en llums dòcils a la pensa
de l'edat fugitiva!

¡Oh faula de sorpreses en garlanda,
seqüència de dolces transparències!
La carn no romp, selvàtica,
la seua contingència de pètals.
Hi és un oblit abstracte
ofert en espai clar de pausa i duna
i en mormol d'alfabet verge d'estigmes.
La carn no té, llavors, pues nocturnes
que esgarren el seu zel d'amor u obstacle,
Hi és una reservada complaença
per a la joia de l'empar i el signe
que sovintegen mans
puntuals i sol.lícites:
dolls de dotada essència i fortuna
que esbrinen moments auris de naixença
amb llur ordre i custòdia.

La carn només concreta un respir tendre
fora de tot sentit d'aspres ardències.
Llet i fat de bonança es descobreixen
repetint-se en bellesa,
instaurant-se en substància,
compareixent en festa de presències
i afalacs primigenis.

Va aclarint-se el misteri
de les boires molsudes.
Els ulls, espills de l'èxtasi,
van allarant-se al lluminós estímul
d'una vida lluenta,
i els ocells i les roses intuïdes
nodreixen l'alçament de la matèria
i el clima de la vena i la delícia.

CRIATURA AL PARC

Els ulls han descobert terra serena
i una fressa de branques a l'oratge.
¿Quin alè o quina fuita empeny i mena
l'avidesa de fondre's al fullatge?

Presència del verd, festeig massiu
de teuladins i d'èlitres sorpresos
fan la pompa a trenc d'ala de l'estiu
quallat de pluja i sestejat de besos.

El goig del gessamí renta el migdia.
Fulles i mans hi brollen fent-se amigues,
i el nen aprent lliçó de cortesia
en el tràfec curós de les formigues.

Surt la faula del sol i de la poma
que es mossega —oh Adam incipient!—
amb la percepció d'un nou aroma
que al parc empaita sigilosament.

Al parc on la sorpresa de la vida
enlluerna amb un bleix d'esveltes flames.
El joc empenta a escàpola embranzida
i el saltiró joiós bull a les cames.

Hi ha a la sang un afany de llibertat
que alleugera en sentí la seua pell,
i l'afalac del zèfir li ha brotat
en una lluïsor de cervatell.

I la poncella i el broll de l'estany,
i la libèl.lula de vol sinuós
el converteixen en un torsimany
que esbrina el càntic de l'ocell joiós.

El cel lluent abasta el lloc benigne
d'aquell inoblidable esclat de llum
que nacra, duplicant-li el coll al cigne,
l'estela emmirallada del besllum.

I amb l'aguda sorpresa de l'inici
l'empelta un tremolós adveniment:
l'estiu al parc té un delitós desfici
que encisa amb pètals de perfum calent.

¿En quin amagatall l'anhel dormia,
l'anhel de brisa lliure i senderó?
¿En quin cau l'escomesa s'arraulia,
poruga saba de cadell nadó?

¿En quina nebulosa d'esperances
se designava l'arbre del futur?
¡Oh joc il.luminat de benaurances
que al demà serà gest de repte i fur!

Mentre, al parc el delit es torna a fer
un somni zenital d'etern oratge
i la infantesa en blanc copsa el deler
de confondre's, submisa, entre el fullatge.

PRIMERA VIGILIA

El primer àngel gris ha despertat libèl.lules
en les teues preguntes de tendríssimes cèl.lules.
El primer àngel duu a ta palpebra oberta
una blanca coloma i una lletra coberta,
la xifra que comença a macular-te el seny
amb les tiges enceses que et fan portar el reny,
el reny d'afinitat que cobeja el teu cor
entre un pressentiment de silenci en el plor,

el silenci molsut que medita l'oracle
d'allò que no serà poncella del miracle,
sinó l'urpa que fa sagnar el pensament
amb el punxós desfici d'un somni impacient.
Els teus ulls s'han obert a vives vigilàncies
i a l'abast del teu nas suren noves fragàncies,
i en rompre amb vigoria el fruit d'esclofa dura
lluu en triomf d'os novell la teua dentadura.
D'homenia central les dents et formen zel
del que ha d'ésser el risc de l'esperit rebel.
Besllum que creix i esmola el llos de l'ull lluent
que germina al fons vívid d'una saba en ferment.
Entre el llop i la rosa la teua gosadia
serà mesura d'ànima o almud de salvatgia.
Has nascut d'un missatge de carn que s'esclavona
amb el ritme infinit de l'estel i de l'ona,
i el tel.lúric acord de l'humà laberint
copsa el fang o l'espiga amb la fe de l'instint.
Ara clames al vent el crit coral del joc.
(Déu et guarde la neu a la vora del foc).
Ara puges a l'arbre fet mà escorcolladora
i fas presa de fruit el teu deler que aflora.
Beneïda la tendra escomesa que fa
un ferm acte d'amor del desig de la mà,
i el que era solament tendresa d'aire buit
es torna saborosa rodonesa del fruit.
El nord del teu destí traspunta en llamp, infant.
L'arrel es converteix en vena culminant.
Un rajolí feréstec el rostre te il.lumina.
¿No sents la sang pregona com glateix fera i fina?
¿Lluita o festa? ¡Qui sap! Cada pas del destí
és còmplice perpetu de qualsevol camí.
Festa o lluita moldran les hores més formoses
perquè la vida apinya tendreses doloroses,
i el fur que en forma d'àngel avui t'ha despertat
somou el núvol càndid amb un llampec daurat.

FASE DE MELANGIA

Conec també el blau neulós d'horabaixa,
les hores solitàries,
quan pensativament un aire tèrbol
mormola entre el fullatge.
Conec, com tu, el domini temorenc
de les ombroses faules.
La llàgrima espremuda en un silenci
que aplega al llavi sec sense paraules.
Llavors el món té una cortina espessa,
un naixement de febles esperances,
un trist perfum de místigues senderes
i un tremolós sospir de lluna i salze.
Tu ja indagues, extàtic de penombra,
el misteri que encercla el teu miratge.
I dius: ¿D'on surt aquesta companyia
que no esperava que pogués lliurar-me
un abandó fredós, un toc de séver
i un quall de boira fins a les entranyes?
¿D'on brolla la tristor que penedeix
les meues ales?
El riu que juga en trets d'empenta clara
em xopa cuixes àgils
i amb anhel de cadell assedegat
bec aigua de muntanyes.
No esperava aquest gust de fofa absència,
entre el joc de la vida, penetrant-me.
¿És que la joia té una meta verge
on comencen ortigues i animàlies?
¿És que hi ha dins la gràcia dels grills
un plany empresonat d'obscur missatge?
Tinc els músculs novells, la sang gemada
i el rellotge del cor junyit al pacte
de sonar sens rancor, sens feixuguesa,
com un repic d'acompassat llinatge.

Tinc els matins sonors
de sol i ocells en harmonies vastes,
les aurores propícies,
la galta saludable,
l'artèria dreçada,
el pols inalterable,
i enmig de l'horitzó el vaixell que albire
i fa rumb del meu seny que va esbrinant-se.
Però hi ha entre tot,
com un eclipsi de sentors amargues,
l'hora que s'eixampla
en confusos rastres
de grisors humides,
de negres, subreptícies aranyes.
¿Es açò la tristesa, vincle precís de l'ànima,
quan d'escata innocent van despunllant-se
les dolces primeries
d'aquell eixam bressat de benaurances?
¡Quina esllanguida nuesa a la tarda!
¡Com el capvespre atansa l'insondable
reflex de les estrelles que ens espien
amb la llàstima eterna d'un arcàngel!

SORPRESES

No pots deprendre encara les súbites sorpreses que
que cada jorn et punxen com un glavi dins l'ombra.
No pots assabentar-te d'aquest munt negatiu
que obscureix els matissos de la teua alba atònita.
Ací, on la placidesa de l'aire lliure a soles
té un just acolliment de respirada norma
i els pulmons s'acompassen a l'orde de les tiges,
ets una illeta mínima en carn de sacrifici.
Ací saps de les tristes, difícils convivències
que els hòmens estableixen en contactes massius

per fer d'aquell mandat de Déu un espectacle
de somrisos fugaços, d'odioses disfresses.
Tots han mamat tendresa, però han nascut feréstecs,
amb massa pes d'estigmes congriats en la sang,
amb massa ádolorida dolència que mena
l'orgull d'ésser crescuts per a tristes victòries.
Veus que el cérvol s'amaga amb por. Veus que la gràcia
que a vegades s'ungeix de gessamins i lluna,
s'eclipsa front al repte d'un sorollós contrast
i només resten durs objetes violents,
tot per justificar la consuetud tiránica:
comerç confús i rònec. Llotja darrere els mots
de dolça cortesia. Les mans s'encaixen ràpides
fent una signatura de vincles profitosos,
i una gana superba de selvàtics orígens
veus rodolar, immensa, als carrers laberíntics.
Vénen contrasts que couen i que tenen ferides
de fat tan inguarible, tan d'amargor i angoixa,
que mouen a un neguit de nàusea o pregària:
l'home que dóna almoina, l'agraïment cansat
dels nens plens de parracs i mansuetud als ulls
i altres coses que et calles per esglai o puresa.
Però el plany és només la força solitària
d'un infant que com tu és fet de fites càndides
i de llet sense història i d'anhels nebulosos.
Vénen els tres Reis Màgics a fer-li ofrena a un Nen
i encara en nits de gebre la fam i el fred perduren.

INFANT: TENDRA MATÈRIA INVICTA

Véns del fons d'un mar verge, d'una escuma
de tàcites mesures. Véns d'una òrbita
d'amor fosquíssima o remotes llunes.
Perfecte de presència afermada
per a florir donant relleu al món.
Sempre, sempre serà l'esclat d'inici

que en tu arboreja en vol d'alta guspira,
una bellesa aguda, solidària
del raig que entre les núvoles traspassa
la grisalla feixuga dels orígens.
Ets el flum de la càlida tendresa,
testimoni de flor i joc que brolla
amb la virginitat de l'arbre dòcil
que empara ocells i gradacions d'alba.
Et fas possible en el miracle trèmul
de totes les vives aquiescències.
Dolçor vibrant al sucre de l'os càndid
que et mena en creixement de tija esvelta.
Plenitud que inicia força i música
per a batre la llum amb la mirada.
¡Quin alfabet continu al món comença
quan tu, infant celosíssim, et bellugues
en saltiró trenat de suficiència!
Car si, ets la sapiència primera
sense signe i raó, fora de norma,
lluint el blanc designi que t'exalta,
pregón principi etern de l'alegria.

Ets matèria invicta, venturosa
de múltiples potències nadiues.
L'home, no! Tu ets l'infant de sempre.
Somrís immaculat, somrís on dura
el vèrtex de l'aurora. Somrís sense
positures de càlcul ni destresa.
Tot tu et lliures complit d'epifania
a la terra en ofrena descoberta.
L'home, no! No transpunta en tu aquest repte
de garanties mòbils, ni d'estigmes.
L'ésser de Déu en tu guaita i domina
com una blanca joia perdurable.

SEGON NAIXEMENT

Ara has nascut al tebi afalac de les coses
i possessionant-te d'una viva collita.
Ara has nascut com una eclosió de roses
embranzit per l'oracle d'un impuls sense fita.

La blanca ocelleria de la teua innocència
fa una fuita joiosa entre el llibre i el joc,
fa sendera complerta en l'exacta llicència
que et dóna un nord diàfan i un horitzó de foc.

Caldria ésser més dúctil, més germà voluntari
de l'espurneig ingenu que brolla en les joguines,
però la pensa tria son deler solitari
cercant, per provatura, el goig de les espines.

Raïms de la delícia en la saó serena
també mouen a festa de dolçor primitiva,
però més adient la boirina t'estrena
en una pietat de tristor instintiva.

Sents els tocs de la vida que el món extern despulla
amb la folla cruesa que revela el cantal
i sents la solitud del bosc que, fulla a fulla,
en gris s'esqueletitza pel buf del vendaval.

I els ulls es desentelen amb un albeig que sura
dins tu i el seny domina l'empenta de la sang.
Has nascut per a viure amb una fe madura
de sentir-te quelcom més que un crit entre el fang.

INICI DE PRIMAVERA

Ara t'esclaten pètals als sentits
i en ales de llum súbita comença
una estranya insurrecció.
Ara clames entre un espai bellíssim
de cel, de melangia o margarides,
uns mots que per primera volta
apleguen als teus límits.
I penses: —¿Què són els ulls, Déu meu,
sinó un floreixement embadalit
davant l'horitzó de la teua harmonia?
¿Què són les mans, Senyor,
sinó un deler trenat de gosadies
on la mesura fuig del bé i el mal
amb una llibertat salvatge i trista?
¿I què és el cor, bon Mestre?
¿Què és el cor?
¿Un terrenal batec del paradís,
del teu misteriós paradís
on els morts elegits tenen una serena
perpetuïtat d'estrelles fixes?
No puc pensar que aquest batec
de visceral realitat complida
siga només un eco esmaperdut
que accelera el viure.
No puc creure tan sols
en el joc confús de les aparences.
Deu haver més foc o més cendra
en la primavera del donzell que creix
per als brins de les herbes,
per a la melangia o les margarides,
per al toc de la sang que pul.lula
amb la insistència
d'un torbador missatge.

Pels senderons alegres vas, infant.
Cantant entre brises i lliris,
ple de pietat per les coses visibles,
ple de prodigi i vida assolellada
que t'ha lliurat reveladora primavera.
¿Sents un repic calent de saba i música?
És el teu cor.
T'ajuda a fer camí de dolços climes
amb la fidelitat d'un viu rellotge.

A TRENC D'ALBA EN LA SANG

¿Ets tu el mateix cos dòcil que emitia
el mormol primigeni, el gemec feble
quallat dins la son pura i perllongada?
Ha amanegut un jorn a les artèries
que instal.la bases de salud i fúria.
Ja tens els ulls oberts a la llum ampla
i el món és a l'abast de ta avidesa.
Il.luminat de fe en el teu destí,
et complaus en les plàcides espigues
i enveges el bell rumb de l'esparver
i l'arc esvelt quan fan fuita les daines
als boscos de l'insomni que deleres.
El teu cos ara és càlida mesura
per a la veritat que funciona,
nua i creixent, al teu espai implícit,
al teu espai que eixampla les preguntes.
Has de rebre les súbites ferides
i els enlluernaments de Déu encara.
Ara deixa recórrer meravelles
per ta galta de préssec. Ara deixa
que domine la mar al teu albir
com una simfonia al.lucinada
de peixos i d'estels en joc fantàstic.

Ara deixa que en tu espurnege lliure
el flamareig indòmit de la sang.
¡Quin univers de vastes harmonies
et fan manoll humà, brúixola viva
de principal domini, norma exacta
per consagrar-te a un goig que pregon vibra
al fons misteriós de l'existència!
A trenc d'alba en la sang guaita el teu nord.
En tu s'afirma el pacte de la terra
amb un foc de presències benignes.
(Déu encara té cura dels més tendres
i canta dolçament dins la teua òrbita.)

ELEGIA A UN ALTRE INFANT

El teu batec vital és un bri d'infinit,
però la petitesa omple un lloc tan escàs,
que tu, infant repetit d'hospici i fosc enyor,
ets la mínima llum i l'engruna del cens.
Has nascut per a ésser una closa tempesta,
passiva queixa dòcil de cadell consirós.
I no tens qui establesca amb tu el vincle, el diàleg
que t'aplegue a somoure les grises branques tendres.
¿De quina mare fóres el llast insostenible?
¿De quina contingència fóres el centre amarg?
En nàixer ja tingueres l'edat del solitari
i un cognon uniforme de lluna i de tristor.
La pietat germana t'endreçà un llit de número,
però l'obscur origen sense sina materna
va intuir en l'instint del teu plor insondable
una negra vigília de deserta tendresa.
Déu, si, Déu t'ha promés un trosset d'ålta pau,
però, mentres, les punxes de l'esbarzer t'empaiten
i no saps la lliçó del rònec sil.labari
perquè creus que aquells signes t'han de fer sofrir més.

Vas al joc entre els altres que també foren nafra
de pecat o d'estigma. Vas al joc sens calor.
La pilota rebota davant els teus ulls simples
com la imatge del món feta alegre follia.
Un dia et diran que l'aire és lliure i les mans
són ferraments de tasca per assolir la vida.
I tu preguntaràs què és això que es diu viure
amb un gest tot confús. I tu preguntaràs
què té que fer-se, doncs, per a que el món ens done
l'harmoniosa festa de la pau que la monja
explicava amb paraules com a fruites rosades,
amb so subtil de flauta en dolça melodia.
Quan fine la infantesa —país sense memòria—,
veuràs que el sol desperta amb punxoses urgències
un destí d'ocell entre la llibertat i el dubte.

PREC PEL FILL

Per ta abundor curulla de blats i anyells d'ofrena
i tes pluges que xopen la set del guaretó,
oh bon Déu, cura el vincle del fill que ja t'estrena
gaudint els teus bells àmbits amb càndida saó.

No sap del Teu foc súbit el llamp que el cor instiga
a la tibant frontera d'exacta claredat,
però ell suma energies i sota el sol s'espiga
a flor de pell propícia i a punt d'humanitat.

Per sa rialla solta d'alegríssim matí
que l'irisa la joia en pètals de tendror,
fes que el joc que l'exulta li drece fins la fi
el múscul, l'os i, més, el verb aclaridor.

La sang i la paraula li donen la mesura
de la seua escomesa amb pacte afirmatiu,
i que no oblide pas que tota criatura
en Tu té el sopluig ample i el guaridor caliu.

Que no oblide que sempre pots ésser-li fidel
si el rumb que el mena a terra li engega aspres cruïlles.
Fes-li el glop del dolor mes que siga rebel
un credo il.luminat de dreceres senzilles.

LES ROSES MARGINALS

Mes tu deus a la vida ton tribut.
¿No sents l'host qui se canta a sí mateixa...

Joan Alcover

AL MARGE

Deixeu-me ací, en el buit d'aquest paisatge
que albira la finestra del meu viure.
Deixeu-me amb la bonança del miratge
ja que ma petitesa no pot riure.

Faig l'esforç d'aguantar-me entre ruïnes
i una cauta tristesa em desenredra
aquest panteix d'anhels entre boirines
i el crit confús de vida entre la pedra.

No sé si un curt missatge d'esperança
aplegarà al meu marge, si es congria
dins de mi tant indòmit devessall.

Deixeu-me al menys dubtar de l'alegria,
puix que sé que la llàgrima no es cansa
i, menada per Déu, va riu avall.

MAIG MORTAL

Ferm de fruició pel clar jovent
i en furs de plètora sense monjoia,
revisc un maig a l'ànima fervent,
llarg de desig i matiner de joia.

Era el repte en besllum que duia al cor
l'abrandament del diamant propici.
¿Quin atzar senyalava sense por
la vespra allargassada del desfici?

Transparentment la vida era un bell pacte
entre el seny i la sang. Al blau exacte
la coloma del goig alçava el vol.

La mà i l'esguard delien, fent-ne presa,
l'esdevenir sobtat de la bellesa
reduïda, llavors, a cel i a sol.

AVERANY DE LA NIT

Als ulls tot és diàfan pel matí:
l'oratge transparent em regracia
l'humilitat fidel de l'harmonia
que, com un bleix d'oreig, naix dintre mi.

La sang i el seny que dol en la mesura
dels anhels incomplits, fan la sendera
d'un curs al.lucinat per la fretura
del joc que m'endreçà la primavera.

Car la cançò irrompia en clam benigne
—preludi de l'amor, foc de bon signe—
verdejant les voreres del meu pas.

I ara, quan el record creix i s'abriva,
sent degotar a l'ànima captiva
l'estel que ha percebut mon cor al ras.

EL DUBTE

Faig via concertada d'avinences
i, ardit de nafra i rosa, vaig complint
mon lloc d'amor que salva d'aparences
la certesa fruitosa de l'instint.

Cada cop del destí, cada frisança
que punyeix impertèrrit abandó,
em recobra al si obscur de l'esperança
i a l'anònim recés de l'embrió.

Auscultar per Déu i pel proïsme,
confús de tant eclipsi i tanta llum,
en la humana corrua visc absort.

No sé si sóc la presa d'un abisme
o blanc del diví impacte, o trist volum
del més poruc cadell ferit de mort.

CADA JORN

Sembla que s'acumulen de pruïja
el coratge gastat, la lluita greu
i tot el que delera i que desitja
el temps que ens dóna roses de manlleu.

De vegades hi ha una ombra que ens usurpa,
poc a poc, aquest tremp abellidor,
aquesta curta fe que esquinça l'urpa
de la fera que naix dintre l'amor.

Cada jorn duu una pàtina afermada
per al rostre, com un subtil sudari
que encobreix la sentor inicial.

Cada jorn té la seua dentellada,
i un cendrosa calma al calendari
mostra, en xifra aparent, l'alba final.

ILLA DE DÉU

Et sent voltat de boira i solitud,
oh Déu, flam de ma vida fortuïta.
Sota el tou de ta cúpula infinita
s'hi sopluja la meua esclavitud.

M'omplenes el silenci interrogant
de llosos feridors i anhels en flama.
¡Quina estrella de foc va penetrant
el centre del misteri que em reclama!

El teu ressò en ma carn —trista cofurna —
glateix amb la presència nocturna
de la teua celestía insistent.

Sembla que et veig en l'ombra vagarosa
—illa ígnia, sagnia lluminosa—
sotjant-me l'orfenesa confident.

SOLILOQUI DE TARDOR

Sota un cel de preguntes inquietes
la tristor de la tarda és a la sang
una febre de roses inconcretes,
un silenci submís de cor en blanc.

La vida sembla ser només l'oratge
d'un deliri perdut al vent d'ahir,
quan l'ànima copsava al païsatge
la ruta vagarosa sens complir.

Temps de cor aïllat, tardor immensa,
pedra crepuscular del meu desert
a l'ombra del destí que sagna i pensa.

La solitud ensenya un camí obert
on la fita és un bosc que ja comença
a despullar la joia del branc verd.

LLETRA MORTA

Lletra morta i mà balba en l'orfenesa
foren les aliances del passat.
Un pòsit de boirina i cendra em pesa
ara que ja la rosa hem esfullat.

Voltàvem com catúfols d'una sínia
—¡oh el goig de l'ordre reduït a set!—
i érem com somnis d'una sola línia
i com espigues d'un mateix esplet.

La febre travessava la tendresa
per confiança amb la magrana encesa
i adduint benaurança i dolç conhort,

però arribà el fur negre de l'escòria
i sols deixà, al garbuix de la memòria,
el parany infal.lible de la mort.

EL BATEC INFINIT

Jo no sóc més que aquest mot que batega
dins el meu clos humà sense remei.
Si ahir el somni blau fou dolça brega,
avui el verb és mon ferro de servei.

Entre somni i ferida, la paraula
s'hi fa rosa secreta i el seny vol
cenyir al cor el mite de la faula
com el cant isolat del rossinyol.

Ofert al buit nocturn. Veu esmolada
que em diga de la lluita i del desfici,
del neguit que incendia el pensament.

Jo sóc tan sols la lluïsor frustrada
d'un instint esmolat amb sacrifici,
flama d'amor a la mercé del vent.

VERA COSA

Tots som de fang, tots som pastats en lluita
entre tenebra i llum vers al no-res.
La paraula enpenyada és sols la fuita
del cor que s'evadeix al bosc espés.

Assaborim la polpa de la fruita
i el guany joiós i fortuït del bes,
però l'humà verí va a corre-cuita
quan s'envenja el grau bàrbar de l'excés.

Ja ni el goig primigeni de la rosa
el pensament de l'home no assimila,
sinó que el fàstic és l'única cosa

que impera entre el domini de l'argila.
I el vertigen confús que cou i ens cansa
posa llunes de sang a l'esperança.

PAISATGE AMB FIGURA

Com els blats que curullen el paisatge
amb l'or de la collita més propícia,
voldria ésser l'ofrena a la delícia
d'aquesta serenor sense miratge.

Clara, florida, vasta, lluminosa,
la pau que a la sang dóna la mesura
de Déu ha apaivagat la consirosa
cançó de melangia que perdura.

Però la flor i el fruit van fent llur cicle
i, en solitud, damunt d'aquest monticle,
sóc l'illot menyspreat pels aldarulls.

S'hi sent la calma que, divina, exhala
la gràcia que a l'ànima recala
i encén, joiosament, la fe dels ulls.

EL JOU VOTIU

No voldré ja altre nom ni altra puresa.
Descobrí en tu l'oreig i la bonança,
l'idioma indulgent de la tendresa
i el tany aclaridor de l'esperança.

¡Quina lliçó de tàcita dolcesa
menant la voluntat que mai no es cansa
en oferir el tast de la bellesa
al lloure que ha assolit nostra aliança!

Encara que no tot siga ventura,
encara que un vent fosc ens assegura
un avenir d'eixorca consuetud,

ja no voldré altra llum ni altra esponera
que el record exalçat de primavera
que fruïrem en nostra solitud.

DANSA DE LA ROSA

Bellesa exacta que has donat a l'aire
un centre d'esveltesa i de ventura,
i per ésser model de criatura
tornaràs a les mans del Terrissaire.

El teu ritme de càlida mesura
serà breu, però un goig d'escuma i flaire
emplenarà aquest món. Tot tindrà un caire
d'harmonia al bell pas de ta figura.

Resum ingènit de poncella tendra,
joiosa saba de fidel corol.la,
alba de carn en resplandor vivent.

Si un jorn has d'ésser sospir que s'escola,
plany de recança i avenir de cendra,
la teua dansa viurà eternament.

LES OMBRES PERENNALS

Recorde els rostres del passat, figures
que emplenaren el temps de la infantesa,
quan la galta i el préssec l'aire besa
amb una tendra amor sense tortures.

Veus i mots caducats per les malures
del designi hivernal. Tanta dolcesa
deixà un solatge gris en l'eixutesa
de l'enyor que avui és buit de roses pures.

Ara en són altres veus el veïnatge,
no el vincle consanguini, ni l'estatge
d'aquells que m'endreçaren vida i fat.

Esvaïdes en fredes llunyanies
m'acompanyen aquelles fesomies
amb misteriosa fidelitat.

IMPRESSIÓ ESTIVAL

Pel clim solar l'amor recolza l'ala
a la riera on ens plau romandre,
delerant el brunzir de la cigala
i l'ombrívola flor de l'oleandre.

Ha esclatat la més grata polidesa
en el blat, en la dona, en la daurada
hora del gaudi lent. Per la tendresa
tenim l'oreig suau, la llum guanyada,

l'aigua a la pell en dolça primacia,
la fruita oferta, el doll de companyia
i la veu conjugal que em fa captiu.

En la nit, al besllum de l'estelada,
inflama el cor la pau extasiada
que acurta el nostre viure fugitiu.

LA FLÀMA

Flama del vers, ardor que m'envolupa
en l'atur i en el repte d'un anhel
que no aplegà al mossec en dolça drupa
per por al joc invicte de la mel.

He volgut muntar setge a la bellesa
de la paraula verge que m'incita
i només he covat ma vida encesa
fent preguntes a Déu. Resta la fita

del nocturn que concerta el vast missatge.
¿Seré tan sols monòleg al no-res
o un trist bellugament d'ombra captiva?

Flama del vers, consolador miratge.
Sospite que demá tindré en excés
l'encert implícit d'una fe més viva.

PERDUT DIUMENGE

El blau d'aquest diumenge, pau sagrada
d'enyorança, de sol, de llunyania,
em retrotrau al guany d'una alegria
de verge plenitud iniciada

als meus primers esguards. Llavors sentia,
amb un respir de flor recent rosada,
l'esveltesa del viure que somnia
en un món de puresa confiada.

Tot tenia un dolç hàlit de sorpresa,
miracle felicíssim d'infantesa
en la seua perfecta nuditat.

Després el setge de la sapiència
definia la cèlica tangència
amb un mot de verí: ingenuïtat.

EL LLIRI

He sentit germinar una semença
dins el cor, com si fos l'agut estel
que, per menar-me al gaudi, ja comença
a esquinçar el misteri de l'anhel.

No sé si a la nuesa defallida
reflorirà la branca de l'estiu
en un tany abrivat de nova vida
que endrece de bell nou l'escalf del niu.

El prec al llavi amorosit immola
i el mot d'amor pel rierol s'escola
com un senyal de vespra en el deliri.

Puresa de la febre encastellada
ungeix la fosca set enamorada
amb l'enyor —que és renúncia— del lliri.

FOC CENTRAL

De vegades m'aplega l'eco astut
del món de fora com un crit que afluixa
la meua integritat. La joventut
encara em duu sa flaire de maduixa.

Un tornaveu d'edènic averany
posa en mi la volada endolcidora,
però hi ha un fre que hi té el secret del plany
allí on la rosa és més corferidora.

Pense en el risc del foc. Si l'illa és freda
és pel celatge que com grisa seda
eclipsa la fermesa que irisà

el sol que duia tantes apetències.
Malgrat la solitud i les absències,
tota roca té un somni de volcà.

L'ESTIGMA

M'he compadit de mi però ja és tard.
Dolor rerassagat de consciència
punyeix en la foscor de la inclemència
que m'acusa, impassible, de covard.

Penediment i enyors eren en l'urna
del meu íntim recer. La melangia
em fou angèlic do de poesia
i origen de ma flama per sa espurna.

Però el proïsme vol urpa i ballesta,
cobejança i somrís en fibra llesta,
menyspreant tot esguard d'acatament.

¿Hauré viscut en un llimbs d'eixorquia,
tan apart que ja un punt de salvatgia
potser siga el meu buit d'home innocent?

DESIG I OBLIT

Massa curullament d'amples ardències
han assetjat el lleure de ma vida.
Si l'argila és resum d'impaciències,
l'amor s'ha de saber per la ferida.

La saba de natura sempre ablama
el designi que arbora en viva deixa,
perennizant el signe de la flama
que a la tardor humana es torna queixa.

El silenci subratlla la mesura
de la joia eclipsada. El seny vigila
la benaurança dels sentits absorts.

Entre desig i oblit quelcom perdura
que transforma el vertigen de l'argila
en victòria exacta sobre els morts.

VIDA ENDINS

Assetjat de paraules i somrisos
he pogut entreveure el clos secret
d'algunes aparences entre encisos
i al fons l'ungla i l'esguard del càlcul fred.

Els meus pactes, per sort, no hi són moneda
que concerta la venda de l'esclau.
Designada, a la fi, tinc la vereda
que em duu a l'absència que sempre em plau.

Allí centrat i sense orgull, madur
d'odiar els besllums de la fortuna,
guaite la dansa d'aquell fals somrís.

L'isolament fa l'ésser més segur.
Humilitzat en serenors de lluna,
no m'és advers sentir-me un home gris.

L'ETERN CLAROBSCUR

Déu és possible en l'amargor humana
com una petja de rosada pia,
i en el soroll ardit de l'alegria
com un ressò solemne de campana.

Rera els núvols sa faç tota és missatge,
i el gest de sa presència ens ordrena,
de la mel a la fel, la vida plena
que irradia, sens truc, el seu guiatge.

Siga'ns a la tardor la mà germana,
no la fredor obscura de l'absència
que limita el clos dèbil del vivent.

I si encara sa llum ens és llunyana,
que agite nostra boira amb violència
com una tramuntana convincent.

EL VERS FRATERNAL

El teu règim de flauta errant alena
en paraula de sang, nit i lloança
i amb passió que cou el ritme ordena
la cadència oculta, la frisança

de voler restaurar bandera i lluna,
o ànsia estremida en vena antiga,
per cenyir la nostàlgia comuna
a la mida i al motle de l'espiga.

Retrobament lumínic, fur possible
del sentiment, saó d'experiència
pel verb missional, resurrector.

El do de la paraula inexhaurible
ha de capir els cors amb la insistència
del vers com un solc viu per a l'amor.

PROVIDÈNCIA TARDORAL

L'esclat d'abril en pau diamantina,
el revol vers l'atzur de la coloma,
la dolça benaurança que culmina
en la saó rotunda de la poma.

En fi, la vida exterior que esmerça
els seus dons de presència curulla
i ens mou a l'esperit la set diversa
en arrel, branca, tronc, flor, fruit i fulla.

Tot vibra en mi en un clam que afina l'aire
amb la joia benigna del captaire
que fa via d'obscur il.luminat.

I malgrat que sóc buit d'altes audàcies,
tinc el tret de donar a Déu les gràcies
per madurar-me en jocs de voluptat.

LA VIDA I EL CANT

Per fi han conjuminat sang i destresa
el designi i el vol de cada jorn.
Esfullada damunt la vida estesa
tinc la rosa complida del retorn.

Una tàcita empenta planetària
m'ha disposat en música verbal
la llei del ritme, al cor tan necessària,
i el lliure albir de l'home temporal.

Oh el deler de fecunda inquietud,
naixement endreçat a la cadència
per compartir amor i sembradura!

Vaig al recer de tu, sacra virtut
de reprendre en els mots l'equivalència
del foc que crema al fons de l'escriptura.

TEMPS POÈTIC

A la recerca fruitosa d'una hora
va el delit del propici enlairament.
Diamant delerat que l'ull implora
per nodrir de fulgència el moment.

No el temps que deixa brins en la memòria
i mustiga la febre del combat.
Vull l'horari del tremp que no té historia
i copsa un clim diví d'eternitat.

Doncs si abismada llum aplega al seny
i el zènit ens inspira inútil brega,
quin temps de cel vers el neguit m'empeny?

Oh gràcia cruel d'angèlic reny
que cedeix l'espai curt que afirma i nega,
proximitat de Déu, certesa cega!

AQUELL MÓN DE JOGUINA

Després del tracte adust dels hòmens grisos,
m'ha sobtat la puresa de l'infant:
ulls nous, rialles, jocs, primers encisos
d'una encetada vida al.lucinant.

A la curumullada melangia
m'aplega, joganer, el tendre estol.
Sembla que un llimbs passat em regracia
aquest moment del parc daurat de sol.

Sent esvair-se en mi l'ordre diari
i el gest extern, disfressa del gregari
caire forçós que els somnis em derrota.

I aquest encant d'un món que es fa joguina
em duu el somrís immòbil de la nina
i l'ingràvid rebot de la pilota.

OCELLS D'ETERNITAT

Digam-li colp de fe a aquesta enyorança
que porta, per oracle i per anhel,
el viu rampell de l'ànima que atansa
a l'èxtasi un reflex àvid de cel,

perquè la set a terra es torna dèria
d'insatisfeta norma decadent,
i ens cou la gravetat de la matèria
en estèril foscor de cansament.

El somni a plena llum ara em diria
d'un alt recobrament de fantasia
que esclata dins ma grisa soledat.

Avideses d'atzur al vent propici
exasperen la boira del desfici
evadint-se en ocells d'eternitat.

LA JUSTA FITA

En una serenor que al seny advera
bonances de la sang afirmativa,
l'hair, farcit de febre i primavera,
addueix al present la cendra viva,

imatge d'aquest món. El desengany
no és ferida odiosa, és transparència,
estricta visió de torsimany
que del passat trau justa conseqüència.

Maduritat sense urc salva l'angúnia
del tòxic obssessiu de la rancúnia.
Les mans i els ulls encara en són conhort.

Jo diria del dol l'urpa enemiga,
però el temps ha endenyat sobre la intriga
l'equilibri perfecte de la mort.

SOLITUD DE L'HOME

La solitud de l'home, fita heroica
quan l'oblit li alça murs contra el no-res.
La nuesa de l'ànima es l'estoica
rosa de foc que esclata al seu recés.

La vida interior copsa un contacte
de plenitud soferta al cor i a l'ull.
Si tota claredat s'encarna en pacte,
no tindrem mai la quera de l'orgull.

I encara que en el glaç de l'aparença
hi haja un gest isolat de viva alçària
i a l'ensems una font de passió,

no hi serà davant Déu febre i temença.
Sabrem tenir en l'alba solitària
la ferida i el prec sempre en saó.

AMÉN

Difícil és capir de Tu el missatge,
perquè l'eco que em portes en la nit
encara és com un trist aprenentatge
d'esperança en almoina d'infinit.

El dubte em feu confusa l'embranzida
de la fe virginal d'aquella edat,
quan el somni era rosa repetida
i enigma de l'instint il.luminat.

Ara, Senyor, somous amb lucidesa
l'ombra d'aquesta angoixa. L'ala encesa
s'impacienta sota el Teu albir.

Tu saps que aquesta boira bé voldria
copsar l'alè immortal de l'Harmonia
al penúltim batec ans de morir.

AMPOLLA AMB MISSATGE

Com un nàufrag en fosca maregassa
he lluitat amb l'aürt dels elements,
i m'han deixat els llamps l'ànima lassa
per al goig ordrenat dels pensaments.

Si en mesurar el viure cal la joia
compartida amb el bé que s'ha perdut,
només un gest rebel fou la monjoia
que signà la passada joventut.

Silenci desolat traça la pauta
del dramàtic periple. L'argonauta
d'avui segueix per l'ona maltractat.

La maror no permet bon ancoratge.
I el vent li ha dut l'ampolla d'un missatge
on sols un crit d'angoixa ha desxifrat.

PREGUNTA AL BUIT

Ens has donat poc temps de primavera,
Senyor, per a la vida. El vianant
ja és l'ombra que medita fugissera
i sent a la tardor una fe errant.

Dolcesa de l'aurora missatgera
cada jorn ens anava exercitant
al seny un lliure esplai sense frontera
i al cor la nova febre al.lucinant.

Ressona una pregunta inconeguda
al buit íntim, on l'ànima està muda
i sobtada pel glaç d'un foc absent.

Aquesta brevetat que ara ens limita
¿s'eixamplarà després en infinita
joia de llibertat reviviscent?

L'ÚLTIM PREC

La veu del vers en íntima volada
—ala i rosa en un prec humilitzat—
a l'instant de l'angúnia enfebrada
troba llum en conhorts de soledat.

Pel sol deler benigna és la ferida,
encara que la sang brolle amb fervor
de retindre les roses de la vida
amb un desig de perllongar l'amor.

Terra de Déu fruïm, llarga bonança,
però curt és l'alè de l'esperança
i el fatic impedeix trencar el mur.

Ans que el retorn a boires pressentides,
adreça, oh Déu, les ales esllanguides
que guaiten en l'anhel del meu futur.

VERSOS A SARA

Aquest és dit Amor de home propi,
car és compost de ses dues natures.

Ausiàs March

A Roser Colomer Nadal, la meua esposa, motiu total i joiós d'aquest llibre.

FOC NOSTRE

Tenim un guany de lluna enfervorida
que obre camí al misteri del no-res.
Tenim l'amor, la rosa i la ferida
i el mot que endreça al cor càndid recés.

En tot estel hi és Déu i a amar convida.
S'ha de fruir la poma i el després
que ens deixe el pòsit dolç, la caramida
del desig que s'eixuga en cada bes.

Per la petja del temps, ¿qui fa oblidança
de l'esclat corferit, si l'esperança
dóna sempre pruïja de verdanc?

Pel desfici sagrat que el viure abreuja,
seran amor i mort justa revenja
més enllà de la cendra i de la sang.

I

Vaig venir del sorral on meditava
—després del camí eixorc— al teu llindar.
Bledania i hostatge —roses súbites—
m'oferien la deu inesperada,

l'aigua suau d'amor i la tendresa
que no coneix el càlcul de les grises
aparences del món. L'amor anava
fent obra en la collita d'un missatge
novell com els verdancs de les acàcies.
Al capvespre rajaven les paraules
igual que estels nodrits de ta presència.
¿On estroncar pretèrites ferides
sinó al teu món de càlida corol.la?
El vèrtex en amor tenia un nom:
Sara sorgida entre espigats estímuls.

II

Erem al camp. Fou un matí irisat
d'afermada esperança en nostres vides.
El teu somrís tenia un tany de glòria
que obria el paradís d'un futur íntim.
Alegrement les teues mans s'uniren
a les meues.Vaig dir: un bon destí
reflecteix al meu cor. Tu respongueres
amb un fidel esguard de llum sincera.
I era la vida tota un matí blau
de zenital promesa assolellada.

III

Sara, la dolça, la melodiosa:
imagina't un món tot solitari,
despoblat de vivents. I tu i jo a soles.
Clou els ulls. ¿T'ho imagines? Sens diàlegs
de compromís i pacte. Terra i cel
entre nosaltres. L'abandó seria
un oblit infinit de lluna inèdita
i les nostres paraules anirien
poc a poc encetant l'amor més verge.

IV

Ara que Abril el cor ens esperona
i la vida es despulla tan benigna,
deixa'm, Sara, que parle en blau i en rosa
per amansir la sang, per amansir
la base inicial de l'existència.
Deixe el foc a un costat. Parle de tu.
De tu, com una transparent llacuna
on s'emmirallen els millors moments
del meu seny que tu ordenes tots els jorns.
Ordre i custòdia. Perfecta norma
i culminació del clar designi,
netedad impol.luta i veritable
que tu m'ofrenes sempre vora el somni.
I ara que Abril ens mena de delícies,
al teu costat m'esclata un blau de gràcia.
¿No són rosa i amor furs d'un miracle?

V

He vist, Sara, que tot en tu té ritme
de foguera fidel. Veig en ta imatge
una unitat que canta. Veig que encetes
tots els jorns el prodigi de la vida,
adonant-te que el món és el paisatge
que es veu des dels balcons de nostra casa.
¿Per a què vull més món, si està el resum
del mar i de la terra en el teu cos?
Definida i concreta pel teu ritme,
ets, Sara, la presència total
del món que en tu té graus intransferibles,
i solamente sóc jo qui mena el goig
d'aquesta llum, d'aquest somrís dilecte
i d'aquesta rodona melodia.

VI

L'estel a la finestra fa votiva
la intimitat vivent dels moments auris.
L'estel que sap dels angles delitosos
quan parlem de les coses que ens encenen:
la fe en el vincle pur que ens esclavona
a aquest fet d'aclarir noves vivències:
el poderiu del cor, l'alba que creix
a la cambra rosada del descans.
I sobre tot, la vasta plenitud
de l'amor que nivella nostra vida
escau en serenors de flama exacta.

VII

M'acullc al teu recer. Es indubtable
que si alguna dolcesa hi ha en ma vida,
és la teua paraula vora el somni.
De cristall i de nacre està formada
la suau veritat de ta presència.
De cristall i de nacre limitats
per un nimbe que et mena en joia clara.
¡Quina música esvelta t'acarona,
i com l'angoixa fuig al teu contacte!
Si la tristesa guaita al nostre cercle,
no és tristesa, només és quall de boira.
Però tu poses blens a l'alegria
lliscant la teua mà sobre el meu front.

VIII

Oh, Sara, mon missatge, em dius les noves
de l'amor a tota hora. Tu reps un
buf de goig des de l'alt, car em regires
les ombres del destí amb la voluntat
sempre esponerosa. Si ve l'obscura
au del trist malefici a nostra porta,
saps allunyar-la. Pots guanyar la lluita
per gràcia del cor despert, per gràcia
d'aquesta fortalesa ben nascuda
que surt al teu esguard com un prodigi
suficient i exacte.
M'enquimere
de vegades en veure que el teu zel
està nodrit de roses voluntàries.

IX

Mira, Sara, el barranc que al fons del poble
on vivim aixeca ses dues puntes
de pedra vasta i viva. El poderiu
del planeta sembla que vullga occir-nos
amb cruel terratrèmol. Surt la idea
que ens domina quan passem pel barranc
del poble on vivim. Jo després contemple
els teus braços nus, ta carn color d'ambre
junt a la pedra grisa del barranc.
Confoses la grandesa i la tendresa
sota el cel del bon Déu. Tot el paisatge
—dona i barranc— omplena l'harmonia
de l'amor i la mort sense discòrdia,
en carn i pedra d'univers fruïble.

X

Avui he estat de tu absent. M'he dit: Quin tedi!
El viatge, que buit em resultava.
Corria el tren per un terreny volcànic?
On els arbres, els blats, les aigües vives
de la mar que voreja aquell trajecte?
Se m'adormia el seny i no copsava
el goig de las matèries fruitoses.
Les vinyes en sa plètora tenien
la pia maduresa del vi verge.
Però mancaves tu. Mancava l'ànima
que em fa complet el viure amant les coses.

XI

Segurament tenia ja traçada
la sendera vers tu des de l'origen
del meu broll vital. Fores la monjoia
d'un bell destí sense reserves. Fores
frontera immaculada del desfici.
Rera tu el món: miasmes, pactes grisos,
funcionals cadàvers transeünts.
En tu la perspectiva saludable:
llavis, mans, ulls i cor a plena albada.

XII

Sara, ma alta cançó de vida anónima,
el meu plantell de fruits, la meua artiga,
el meu rou i el meu rusc d'abelles vívides,
la meua llei d'amor predestinada.

De nit l'estel ens guaita sota teula
i sembla afirmativa llum que esbrina
nostra pau lluny del món. La nit enfonsa
les més àlgides ombres al no-res
i diu de solituds juntes que ardeixen,
de solituds que tenen un llinatge
d'amor en la tenebra il.luminada.
Tu i jo en la nit som jou amb sang d'estrella.

XIII

En la faula del vers no caps tan plena.
Necessites espais de més amplària,
òrbites de cel lliure, cims altívols,
boscatges de serena magnitud.
Treballe en ta essència impotentment,
com un pobre artesà que renuncia
d'avantmà a conquistar la forma exacta.
Malgrat l'obstacle, crec que el que t'endrece
en flor, fidelitat, temps i paraula,
te un complit veïnat de poesia.

XIV

Joan, home sens norma en sa existència,
perdut entre la boira dels seus dubtes,
assoleix l'harmonia confiada.
Que pobre fou Joan ans de la flama!
Segurament tu penses. I és de veres.
Estava buit i anava consirós
pel camí de l'incert. Mossec de l'ombra
era a la fi. Sens tu, núvol que vaga,
tràngol d'humanitat sens tornaveu
sota la lluna freda, entre l'oratge
d'un món enverinat d'alegres màscares.
Avui Joan té norma i claredat
cara a un nord de complida transparència.

XV

Per les estances de la casa escolte
et teu riure feliç mentre la feina
s'alleugera suau a les mans teues.
Es matí de diumenge. El sol ens sembla
que ha d'anunciar-nos algun prodigi.
Però no. És sols a la casa on refila
el goig d'un miracle, l'alegoria
commovedora: sentir ta presència
en passes, en rialla i en aromes
d'un viure clar on la tendror esclata
a flor de serenors enamorades.

XVI

T'assetja l'aire del paisatge núbil
talment una rosella vincladissa.
Madrigal del solell a maig et canta
amb l'abundor del blat que oneja en gràcil
dansa de verdors càlides. Hi pense
en l'amable silueta tan espléndida:
malucs harmoniosos al blat tendre,
testa tranquila, cabellera solta,
primavera abrivada pel contacte
de tants somnis fets carn pel fat que ens lliga
a la fruïda amor d'esplai i joia.
T'assetja el zèfir migdial i em graves
un gaudi de rosella en l'abraçada.

XVII

De vegades pense si nostra amor
és una faula encesa entre el miratge
del somni o de la vida. Som estels

d'una coincidència? Som flames
d'una pira aïllada en la darrera
llinda del món? Els dies es renoven
en llur cicle imperant. Tu i jo ens volem.
Tenim mans, ulls, calor i convivència.
No som un doll d'eternitat que canta?

XVIII

Ets el resum gemat on va la gràcia
a junyir-se en corimbes de dolcesa.
Ets el vèrtex flairant que en nucli d'ànima
apinya els pètals de l'exacta rosa.
Viva llum, dona immensa, flama esvelta
que il.lumina l'anhel de la nit íntima.
La torxa del teu cos centra la història
de l'univers que en mi, per tu, batega.

XIX

Amb tu des de fa temps vaig compartint
el pa, la sal, el goig i la desgràcia.
Amb tu, que tens el seny i la destresa
d'ésser plena, absoluta companyia.
Amb tu, dúctil matèria on s'esbrina
la fosca cobejança de l'instint
per elevar en flor la llei terrestre.
Ara permet que aquestes línies facen
un solc en ta tel.lúrica existència
i et diga que no sols és la lloança
el meu designi de fruitar-te en lletres.
La pau al teu recer té una alta incògnita
de clima més enllà de les paraules.

XX

Sara et dic i el teu nom de dues síl.labes
em brolla com un vol d'ocell, em brolla
a la gorja com una ressonància
d'insadollable afany per estimar-te.
Ets, Sara, per a mi, bella estatura
del viure que m'encercla. Unica glòria
d'esperança que em dóna les vivències
per a seguir fidel ací, a la terra
on t'he encontrat vivent. I en nomenar-te
tots els jorns fet costum de cor en crida,
assaboresc, corpori i bategant,
el nom que et descobreix vasta, amorosa.

XXI

Es delitós cantar-te, suggerir-te
en besllums de vers càlid. Pensaràs:
aquesta no sóc jo sempre. I et dic
que tu, com la foguera, com la mar,
ets igual i distinta a tu mateixa
i, a la fi, el bell objecte del meu goig.
Exactament com tu no existeix altra.
L'exemple d'açò el dóna la bellesa,
la perpetuïtat de l'harmonia
en l'astre o en la flor.
El cos i l'ànima
unifiquen en tu la cançó excelsa
que jo copse i els versos en són l'eco.

XXII

Presència de tu en les hores àuries
de nostra vida a soles. Que estem sols.
L'oblit del món de fora enfeixa el vincle
que tu i jo apinyen d'íntima victòria.
Filla de solitud dins el meu àmbit,
no vols escorcollar grises quimeres.
Mira al ràfec de casa com s'ajunten
dos oronells i el cel lliure s'hi ofrena.
La llibertat de nostra amor comença
on a molts l'alegria se'ls acaba.

XXIII

Ets sempre en to major, alada, encesa,
fluint en mesurada melodia.
Amor que no s'eclipsa ni s'atura
en fàstics de costum, en afers místics.
Jo et somniava així des del meu cor.
Era demanar massa? Entre la boira
d'aquella perseguida i justa imatge,
una flama creixia i augmentava
pressentiments de màgiques notícies.
No demanava al món sinó un sopluig
de col.loqui amb les coses, un bell límit
on l'ànima i la sang tinguessen òrbita
de perduració reconeguda.
En to major tu cures aquest pacte
on fa l'idil.li un llarg curs de tendresa.

XXIV

—Vine a les vuit. T'espere. No et retardes.
Recorde las paraules per telèfon
dites amb un mormol de placidesa,
i sabies que el temps en mi s'omplia
de motius estremits, d'ocells vibrants
i de floreixements inevitables
pel poderiu xifrat en tu que feia
aquella hora —les vuit— tan delerada.
No era l'ànsia sols de ta presència.
Era saber que tu, Sara, seguies
fidel a la creença om s'erigia
la primavera fèrtil, l'amor única.

XXV

Quan aplegue el dolor i el fat s'emboire
per designi imperant de temps o nafra,
siga l'amor remei i resistència
i arrecerat domini del silenci.
Ara els dies trascorren amb mesura
de suau simetria i a la terra
sentim l'ofrena d'un goig planetari
que ens tramet suc i ritme a les artèries.
Si el sofriment assaja nostres ànimes,
la unitat de la flama testifique
que la fe venç la carn adolorida.
Ai, cova de l'amor, quan enigmàtica
ofereixes tresors i fortalesa,
votiva confiança en les tenebres!

XXVI

L'escalf vital del tacte arriba a l'èxtasi
primigeni. L'arrel humana eixampla
el bell dèdal fruît amb complaença
i el clima abasta un grau d'agut deliri.
Hi ha un creixement de mans i un fur de llavis
assedegats, fervents, per encontrar-te
a punt de bresca, a punt d'estrella viva,
acotxada als meus braços i en col.loqui
de reunits batecs insadollables.

XXVII

Has vist, Sara, en la mar la lluna plena
omplint d'argent movible l'aigua grisa?
Has vist com al bell punt de l'hora màgica
la pau regna a la sang i la celístia
lubrica el cor amb claredats eternes?
Sents l'ampla serenor de la nit com
volta l'ànima pulcra de les coses?
Hi ha una vibració de tremp diví
que no acabem d'assaborir sencera.
Nostra vida és un tast curt de desitjos,
però en tu, lluna, pau, mar i celístia
verifiquen estats de fulgor pròpia.

XXVIII

Hem inventat un món on l'amor obra
de cor a cor i lluminosament,
infinit com la rosa repetida
en cada primavera. Hem inventat
un sopluig de platxèria invencible
que no coneix eclipsi perquè regna
sobre nosaltres: vera llum, victòria

de passió que amaga una bellesa
per damunt dels volums i les matèries
concretes. Hem inventat un celatge
que cobreix nostra vida treballada
pel dolor i l'amor. Al vers batega
un eco de miracle intransferible
i un testimoni en flor d'aquest contacte.
Quelcom restarà en peu sobre la cendra.

XXIX

Al començ fou el verb en clara tàctica
i l'intent d'ésser veu sobre la pedra.
Tot tenia un inici emponcellat,
una aroma abrileny tastant la pluja.
I fores la sorpresa en broll continu,
la branca dreturera i el sud càlid,
el missatge entre esqueixos que floria
donant a la paraula un tany intacte.
Al present el record juny la tendresa
antiga i la renova tan visible,
que el temps passat pels dos ens sembla un zèfir
i als ulls guaita el mateix zel d'aquella hora.

XXX

Entre amor i dolor la fe il.lumina
un regne asserenat, un atzar fèrtil
que té nom concient d'alta carícia
i assossec penetrat de meravella.
Vindrà l'hora d'ornar l'amor segura
amb un pacte que allare el sacrifici
sota la llum de Déu. I tu, tranquila,
en la minuciosa diligencia

que tens per a ordenar lentes nostàlgies,
seràs el centre ferm de la ventura,
dona exacta d'espina i de dolcesa
conferint al dolor un sucre addicte.

XXXI

La pluja d'abril canta amb remor tendra,
xopa l'arrel de totes les fragàncies
i és benedicció, do, fortalesa
de saba grimpadora i flor contínua.
La pluja d'abril sembla una esperança
on es renova l'hàlit de les coses.
I no puc menys que conferir-te el símil:
tu ets la pluja que cau sobre el meu solc,
germinant, benaurada, els meus camps grisos.
Ja no pot véncer l'eixorquia. No
pot assedegar la terra. Ta pluja
—miracle enfortidor de rosa i ànima—
mormola intermitent, canta en promesa
de collites —amor fruitat— rodones.

XXXII

Ja no podria, Sara, contemplar
el món sense que fores fita i òrbita
dels meus desvetllaments. Ja no podria
sentir els diminuts encants festívols
dels ingenus motius que no s'expressen
per por d'inspirar llàstima al proïsme.
Ja no podria, Sara, sense tu
ésser l'ull i la veu d'aquest silenci,
d'aquest silenci d'acordats encisos
en l'eterna nuesa de la gràcia.

XXXIII

De vegades anem, Sara, pel fang,
i les humanes normes ens hi obliguen.
Anem entre muralles toixarrudes
i esguards hostils d'alegre hipocresia,
closos davant la formosor i obscurs
per no girar l'esquena als vincles tèrbols.
Clou la porta després de l'espectacle,
Sara amada, i que reste la caràtula
de l'ídol ensopit lluny de la música,
de l'esvelta harmonia que creàrem.

XXXIV

Només demane al cel que aquesta ruta
on l'amor ha traçat rumbs de miracle,
seguesca per als dos blanca i senzilla,
únic camí propici a nostra història.
Creixeran primaveres. Oms altívols
seran fullatge d'ablamada música.
L'ocell i el rierol riuran la ditxa
dels paisatges mirífics. Criatures
naixeran amb la set d'amar. Nosaltres
haurem ja trepijat la ruta blanca,
deixant-hi un eco de paraules vives
i un salm de lluminosa convivència.

XXXV

Li ha de doldre a la mort que aquesta glòria
es quede en tornaveu de la bellesa.
Esgotat a la terra el cant gaudit
per la joia en la fe que ens arborava,
algú sabrà que fórem un esclat
de meravella atònita entre estigmes.
I a la mort li doldrà la fortalesa
i el bell adveniment de la pau nostra.

I I

I

He d'insistir en altra melodia
i en altre esplai de flama que cal dir-te.
Sang i seny tenen zènits de migdia
i el cor sustenta el mot per definir-te.

He de fer aliances de solstici
vora al teu equilibri de dolcesa,
perquè en articular nostre epinici
demana el ritme la paraula encesa.

En la fidelitat distribuïda
entre tu i la cançó de justa cura,
vull diafanitzar la meua vida
brunyint l'ofrena que amb bon so fulgura.

I en oferir al nord de la bonança
la música de l'aire que tu omplenes,
creix un present de càlida fermança
sota al blau de les hores més serenes.

El nivellat punt d'obra enfervorida
que nodreix el destí del meu desfici,
concerta un curs de sort ja decidida
per la mercé fecunda de l'inici.

I tot es torna benaurada artiga
en l'advingut alé de la preguera:
l'alba, la pluja, la tenebra amiga
i el nacre viu de tu en la primavera.

El col.loqui amb les coses diminutes
sembla dringar en cascavells angèlics.
Nien a l'ull i al cor les impol.lutes
destreses que afaiçonen dons modèlics,

i àdhuc nien silencis sense faula
en la febre feliç, fruint l'espera
que és vèrtex missatger de la paraula
roent d'estels i en solitud primera.

Amor: cendra vençuda en la presència
del cos on s'emmiralla l'harmonia,
espai per respirar tota tangència
amb la rosa en la fe de cada día.

Ara que el temps confirma la despresa
gerdor fidel entre el no-res i el massa,
amor, dus-me al futur de la tendresa
el goig que augmenta vida en la lligassa.

II

Recorde aquell neguit que la sang d'ànsia
delerava en figures esvaïdes
per la maror jovent, grisa distància
de les lluites en l'ombra mal sofrides.

Pense en l'estremiment que fa la vida
quan respon en desig a la pregunta
de l'anhel que edifica sense mida
l'impuls silenciós que en febre apunta.

I sota l'homenia il.luminada
per l'enlluernament de blanca vènia,
la voluntat sofria avassallada
d'espessa formosor heterogènia.

On era el nivell dòcil i la pauta
del pensament propici al bell domini?
On era aquella índole tan cauta
que cerca entre les flors son vaticini?

On l'esvelta puresa creadora
de l'àmbit clar sens boira i sens frontera,
que fa amb la set mercé alliberadora
en zones immortals de primavera?

I el dèdal dominava el seny que duia,
en un adveniment d'ànima intacta,
l'inèdit goig d'un gràcil al.leluia
per a la meravella més exacta.

Tot sorgint al clar món de l'esperança,
quan la volença surt en punta d'ales,
tot combinant el crit de la lloança
en l'auguri del vers frissós d'escales.

Aquell bleix encarnat de profecia
era un vertigen de cimal i abisme.
Ai, l'amor quan no troba fesomia
i s'ajorna a la llinda del sofisme!

La rosa resurrecta, la primera
i única causa de central substància ,
aplegà en ulls, en mans, en cabellera
i en cor nodrit de càlida constància,

I és a tu a qui demane la clarícia
de les divines lluïssors insignes,
dona que aferma el fat de la delícia
amb la fixesa dels estels benignes.

III

Vingué un somrís de Déu i amb roses pures
la fruita al mos en la fervor complida.
Vingueren les potències obscures
en un batec novell de clara vida.

Al nivell del matí el desig copsava
l'esclat de la dolcesa en fruit i aroma,
i la sang en duet s'enamorava
de la joia de l'alba i la coloma.

Tot hi era un esbrinar clams de fe antiga,
sentint saba d'inici i tebi oratge.
L'amor duia l'or verge de l'espiga
perfecta d'esveltesa i de missatge.

Do agraciat pel joc de seny i flama
a un pensament de música ens eleva.
Cada calze de flor vibra i s'ablama
pel goig arterial d'Adam i d'Eva,

puix que les mans i el cor es conjuminen
al vincle sobirà que ens articula
com els clams acordats que dictaminen
la foresta que a terra s'acumula.

Per curar la bonança que assegura
un do de dues mans i dues gràcies,
podrem dir allò que en la criatura
és punt sagrat que l'omple d'eficàcies.

Nostra comunió té escassa història;
copsà el misteri de la sang invicta,
i el nuc fidel que ens priva de l'escòria
ens fa tenir un grau d'ànima addicta.

Hem descobert l'afirmatiu contacte
intuint la sorpresa més senzilla:
en saber que l'amor té el pols exacte
quan la parella humana en pau s'aïlla.

Vingam tots dos a la promesa certa
d'aquesta irreductible fe entranyable.
Hem aplegat a l'esperança oberta
de la perfecta rosa immustigable.

Vetlla o somrís de Déu concerta espigues
en la gènesi encesa per sa espurna.
Tu i jo som un batec d'ombres amigues
enlluernats de cel i amor nocturna.

IV

Àvida primavera ja reclama
l'oreig del bon atzar amb la presència
de la ventura fèrtil, car s'inflama
d'or el sol i la sang de providència.

Coralls de pudicícia despullada
orlen d'angèlics límits l'alegria
de l'ofrena, per fi ja revelada
en un lligam de dolça companyia.

I de la renovada coneixença
que al vèrtex de l'amor te ses collites,
surt un silenci que a fruir comença
la mel de les paraules mai no dites.

La voluntat té el ritme indefectible
d'una íntima escaiença pressentida,
tota abillada de domeny fruïble
i en gràcia d'estrella compartida.

L'ordre clar que orienta la fortuna
en què tots dos sentim l'auguri exacte,
ens porta al bell triomf que desenruna
la vida verge per al goig intacte.

El temps passat abans del nostre clima
sembla un tou d'emboirada mesquinesa:
dates sens llum, cruïlles sense estima,
dol del somni perdut en l'eixutesa,

puix que no cal el vol sense el prodigi
d'albirar una fita delerada.
L'amor no pot poblar ningun vestigi.
Ha de tenir el cor a punt d'albada.

El gessamí concerta la mesura
del do assolit. Tu ets la pinya vera
que ressumeix la càlida estructura
d'un esplai vertebrat de primavera.

L'avidesa en les noces trenca llances
amb potència digna de victòria.
No aturaran ací les esperances,
perquè sóm fills dilectes d'una glòria,

fills d'un somni encarnat en la Natura
i en el centre submís de l'harmonia
que anomenen les coses amb fe pura,
sense amanir dardells a la ironia.

V

Oh, vida incendiada que corona
l'ímpetu ardit en sa contínua ofrenal
Cada jorn ens supera aquesta zona
d'amor assolellat en ulls i en vena.

Intima pulcritud que crea l'hora
asseranada d'avinença viva.
El món ens porta l'eco tan de fora,
que l'oblit es fa do de pau votiva.

I el temps buida el seu pes d'anys i enyorança.
I de sobte la vida ens enlluerna
com un respir de llum tota bonança
en el miracle de la flama eterna.

D'aquesta congriada contingència
que creix en vius estímuls de collita,
naix la troballa de l'experiència
crescuda en goig de passió infinita.

I és un present de límits lluminosos
la fruitosa impaciència benigna
que arrodoneix la mà sobre els formosos
volums del lleure que l'amor assigna.

En cadascuna de les meravelles
que hem creat a la vora del misteri,
sobtadament sorgeixen les vergelles
en renou de fermança i refrigeri.

Vernal auguri lliga nits i aurores
en inèdita pauta sostinguda
pel seny i per la llum en que t'arbores,
oh, estel que en cos de dona s'hi trasmuda,

ordenant la tendresa i la paraula
amb un designi de lligam propici,
per a que reste net de cendra o faula
la nuditat fecunda del desfici.

Del sempre de la sang l'amor trau roses
i espais de vol en càlida mesura.
Ai, força que emmiralles tantes coses
menant pactes en tota criatura!

I en un descobriment de fe daurada
pel temps que ens ha enriquit de tanta ofrena,
s'hi suscita la vida incendiada,
pura en el foc i de respostes plena.

VI

Hem ancorat ací, al lúcid estatge
on la veu de l'anhel s'hi concilia
com el rusc en l'abella. Cap miratge
trasbalsa la serena fesomia,

perquè tot el que ens volta ens comunica
missatges d'avinença compatible
i a l'esguard lluu la fe que magnifica
la veritat al mot intransferible.

Aplega a curullar la melodia
d'encís el cor i de puresa el tacte:
arpa d'oneig daurat per l'homenia
quan l'amor assumeix son guany exacte.

Subtilitats de seny, en la destresa
que governa la nostra convivència,
inculquen de tanys súbits la promesa
que ens acordà un delit de providència,

tot per sumar conreus secrets en doina
de llibertat en l'íntim captiveri,
sense pregar la tremolosa almoina
a l'atzar imprecís d'un encanteri.

Hem corregit l'instint amb la cautela
d'un predomini de delicadesa,
tot diamantitzant l'estat que ens cela
al clima esponerós de la tendresa.

I a l'abast de la pròvida ventura
que una estrella recòndita ens envia,
no hi cal el jurament, perquè fulgura
un madurat escalf de companyia.

La voluntat tramava aquesta dolça
plenitud d'inspirada polidesa,
sense càlculs reblits de trista molsa,
només amb llos i fur de lucidesa.

El dilatat silenci que a vegades
omplena el pàlpit de la vena ardida,
resumeix les primícies forjades
en una espera de bell nou sofrida,

perquè la cosuetud vibra novella
i no duu el tedi del cansat oratge.
La dolçor fa el rusc plàcid a l'abella
i al cor li plau la repetida imatge.

VII

Com aliatge de besllums i essències
manifesta l'amor subtil guspira;
al silenci li trau noves seqüències
i a ésser més ple de coneixença aspira.

En la sancera ofrena renovada
que el temps ha senyalat en fruit i aroma,
hi ha un regne vast d'intimitat daurada
que arrodoneix la joia de la poma,

i sembla una concòrdia prescrita
el bell deixondiment que ens fa palesa
aquesta edat del somni sense fita
en plena llibertat de maduresa.

No hi ha tenebra que ens assetge el viure,
ni pensament penós d'oculta absència.
L'enuig s'allunya d'aquest clar conviure
que irradia el tast dolç de la presència.

Convergeix el nocturn al cercle màgic
de nostra vida en doll, fruita i frontera.
El món aürta hedònic, gris o tràgic
contra l'illa del goig i la foguera.

Lliures el seny i el cor en la primícia
del corporal designi vers la gràcia.
Lliure la bresca en l'àvida delícia
i fidel al bell punt de l'eficàcia,

car l'amor no és bocí d'ordida astúcia,
sinó vèrtex d'encontre i perdurança.
Transcorre des de Déu fins la minúcia
del més fràgil pronom de delectança.

Niem a l'infinit en la petita
candidesa vital tan lluminosa.
Tota mínima estrella és infinita
i espurneja de vida poderosa.

Ai, suma terrenal de pregoneses
que fa a l'arrel humana do d'artigues
i en nosaltres aviva les tendreses
per ésser flor de fe entre les espigues!

I a l'or del blat, que és lloc on l'alegria
surt en cicle d'ofrena i de mesura,

sembla encarnar-se el goig de cada dia
amb l'anhel que l'amor sempre inaugura.

VIII

I cercava la veu que em fes fruitosa
l'espera enamorada entre eixorquies,
la veu que em reflectira esponerosa
les més fidels i vives eufonies,

la veu que en nomenar hàlit o objecte
tingués possessió de llum i essència,
envers la ungida norma del trajecte
que l'amor corre amb peus de providència.

I el somni era un toc dòcil en l'extàtica
dèria del neguit, tot lletra morta
als laberints glaçats de la gramàtica
i al tedi d'un pronom de vida absorta,

puix que l'home isolat vol la defensa
d'un centre abellidor per integrar-se
al tel.lúric redós. Ai, forca, immensa,
clam que en silenci sap sacrificar-se

en fer arbre la sang si la ventura
li limita en la dona el món que el fada!
D'ofrenes viu l'amor quan s'assegura
l'arrelament a terra conquistada.

Pel tot el que es tornà veu afluïda
—resplendor de promesa gloriosa—,
conteste a la bellesa que en tu em crida
amb prodigis de vida harmoniosa,

i el miracle golut d'alta delícia
vol el pronom encés de fe a tota hora:
des del tràsit suau de la carícia
fins al repós de l'íntima deshora,

i vol entrar dins el misteri tendre
de l'ànima novella que s'esmalta
tots els matins quan la claror ve a cerndre
la renovada sang en cada galta,

quan sembla que l'oblit de la mort furta
una xifra de fe a l'eterna força
de l'univers en l'escaiença curta
del terrenal destí que Déu escorça.

I llavors l'alegria acumulada
del matineig que en terra i cel confia,
vibra en la teua veu com llum daurada
i en la certa promesa d'un bon dia.

IX

El record ve a enriquir l'aclaridora
llum del nostre present i hi deixa un rastre
d'encís que deixondeix en llum d'aurora
la netedat segura del bell astre

que ens mena tols els jorns. La llunyania
de tot el que hem viscut torna en l'escuma
dels dies clars en ors de gelosia,
orejadors del goig que ens acostuma

a repetir la deixa del missatge.
I l'enyorança té un perfum de roses
que congria la pompa del paisatge,
i ens fa expertes d'amor les nostres coses.

I fuig la virolada incoherència
del món farcit de bonior gregària,
i un foc secret encén nostra evidència
en la joia coral de la pregària.

Voldríem ajuntar en viu col.lotge
les dates clamoroses i senceres
i que el batec del pols i del rellotge
tingués un mateix gust de primaveres.

Voldríem en la porpra dels crepuscles
fruir el temps immòbil que no cansa
i sentir degotar als nostres muscles
el rou de Déu signant nostra fermença,

i encavallant quimeres ja fruïdes
en l'èxtasis feliç de la certesa,
cenyir la suma de les nostres vides
al ritme retrobat de l'avidesa,

somni estival de solitud sagrada,
brisa d'àngel fressant a les parpelles
i un manament de mar assolellada
grimpant pel pit, pels ulls, per les orelles,

omplint-nos de semença necessària
i del bell poderiu que el cel vigila,
dient-nos la paraula solitària
que ha de véncer l'estigma de l'argila.

Per al nostre futur inviolable,
els records de l'ahir donen naixença
a una alta serenor tan respirable,
que eclipsa el món amb sa harmonia immensa.

X

Jo sé que anem gastant-se de clarícies
per l'impuls de la llum que s'ha fet flama.
Sé que un dia vindran altres delícies
i l'arbre tindrà el gris nu de la rama.

Sé que el silenci sembrarà tendreses
en la terra feliç de la memòria,
i l'amor posarà en ses escomeses
la viva variant de nostra història.

Uns nous ocells de càlida cantúria
refilaran en l'àrea petita
d'altres íntims matins, en la boscúria
de l'espessa gerdor, saba infinita.

Vindran a punta d'alba àuries ones
entre l'angoixa i el somrís intactes,
i un joguineig astut de papallones
animarà el nord blau dels millors pactes.

El temps obrirà el verb de la Natura
amb un vast espurneig de fruita i ala.
Cada niu serà un motle de ventura
i cada flor un calze que es regala.

I el més petit indici en tota cosa
que cal copsar si el cor gaudeix la vida,
tindrà l'esclat perfecte de la rosa
en el candor de l'ànima agraïda.

La petja de nosaltres és senzilla.
Perfila les implícites essències
i quan troba el parany de la cruïlla,
s'allunya envers les blanques coherències,

guanyant l'ajuda del batec ombrívol
que aclarírem de festa un matí lliure,
quan la campana de ressò agradívol
quallà de serenors el nostre viure.

Sara: tu i jo som clams de fortalesa
en la pròvida amor de cada día.
En aplegar la carn a l'eixutesa
farem del prec submís mitjanceria.

I la foguera es tornarà lluerna
en la nit de la fuita planetària,
quan al si de la mort la flama eterna
done fe terrenal de nostra alçària.

PREC EN LA NIT ÍNTIMA

Et pregue en la nit íntima, oh, Déu que l'esperança
fas enlluernadora per tremolós atzar,
vessant a l'home ombrívol de joia i de recança
el rajolí de l'astre que mai no ha de copsar.

Si l'ànima vacil.la i perd la confiança
i un dubte de boirines li ve el seny a guanyar,
no deixes l'anhel jove perdut en l'enyorança,
no deixes la sofrença sens ganes de plorar.

I al nocturn de ton regne, on s'obre la Natura
i mostra, pel teu centre de benaurada altura,
celísties eternes de blanca serenor,

et pregue, oh, Déu de l'home, del fat i la tempesta,
que el viure que ara em mena entre el dol i la festa
tinga el besllum pacífic de la segura amor.

POSICIONS TERRENALS

Cap a l'ombra darrera teu,
com una ironia de Déu.

Carles Riba

PRELUDI

¿Contaré la ja vella, obscura història
dels èxtasis daurats o d'aquells núvols
ventruts, hidròpics, que eren base atònita
de mil metàfores balafiades
en joc perdut, en causa adolescent
o en delícia tènue del caprici?
No és possible. Aquest temps és d'home-illa
i el paisatge té un caire prou volcànic.
L'home dels versos ha menyspreat la brúixola
d'una creació que fou signada
pel mateix silenci, la mateixa ombra
i l'eix diví de totes les galàxies.

Contaré —si puc— com calla l'home
després de la tempesta i la mentida,
quan el somni d'alens fraterns s'hi torna
soroll d'himnes a pas d'una milícia
formada i vertebrada amb remembrances
d'antigues torxes extingides.
Contaré allò que cal dir quan la rosa
ja careix de flairança i té l'espectre
de la comsumpció meditativa.

La medul.la dels versos
roman dintre el silenci, rera els mots
que a la fi són pretext per omplir fulles.

Però fa tan bonic la lletra activa
i el ritme, la cadència, la mesura.
Tot tan humà i tan buit de crit o nafra,
solament bleix pneumàtic de la idea.

Si tu vols, bella aimia,
seré l'extrovertit, l'home rialler,
el del dolç madrigal, el del sonet
bo i químicament pur, lluint l'esclofa
de rima social, fons evangèlic
i quelcom emmelat per al gran públic.
Tu saps que açò sé fer-ho força bé.
Sóc d'un país de rossinyols i serres
que ens cenyeixen dia i nit. I açò fa pàtina
de ciutadà fidel als bells edictes.
Però travesse ja l'edat insigne
de l'ombra articulada —¿saps?— i és lògic
que l'harpa reste al porxe i la premissa
siga contar exactament les coses
despullant de saludables túniques
la veritat rodona que s'aixeca
com un credo de foc que intenta véncer
tanta feliç garlanda, tanta brossa.

ESCENA TEOLOGAL

Cal descarregar la consciència
de residus terribles
o sospites de pecat.
Encara que al bany maria s'hi purifique
la blasfèmia,
el ressentiment,
l'angúnia
i el llast molsós
de les dates corrompudes
en la lliça diària
del pa i el fals somrís
per quedar bé.

A la fi formem part
de l'escamot massiu
i no és honesta
la inhibició.
Seria un luxe olímpic,
una entelèquia
de vivències marginals
que solen molestar
el proïsme.

Colom, anyell, peix gros, maneu-mel
Tot està encés:
l'oli votiu i el nervi prest.

Un jorn, en primavera,
jo em deia, a consciència,
antípoda del cel per excel.lència.

Ara el seguici
és un torn en filera
cap al sacrifici
adorant, odorant,
rememoratiu d'aquell Home,
centre fulgurant,
bòlid continu
de les eternes aliances.

Cal, doncs, descarregar la consciència.
De ferritja, de pinyol, de borumballa,
del que siga.
La qüestió és humilitzar-se,
capir l'anagrama que cega:
misteri de l'Alfa i l'Omega,
car l'orde del dia diu:
amb salms a l'armònium salveu
la idea massissa de Déu.

L'ÒRBITA DE L'ÀNIMA

Els àngels —qui ho diria!— li empeltaren l'oracle
com un càstig en llum de solitud, substància
d'oposades raons i lleialtats infuses.
Era inclinada a l'angle dòcil, a la mesura
de l'orígen i els termes, dels desitjos en ala.
Allotjava al seu bleix una tendresa
pels predominis vastos. S'hi inscrivia,
en somni o credo, al goig de pàtria i als àmbits
estructurats pels homes. Però en capir la norma
del pols quiet i els ritmes aprovats,
un fàstic l'estimbà vers al lloc gris
de l'espera bullent, encesa pauta.

Era el món a preu baix. Era la densa
majestat de la terra qui volia
un cos prescrit en raça o una mida
de blava versemblança a l'aire lliure.

Com un torrent que atura el seu curs àvid,
l'esperança quallava tristos límits.
La fel i el seny invicte ja erigien
llur justa gosadia entre la pedra.
De moment, joventut, joia, tenebra i ànsia
fomentaven l'afany i l'avinença
als vincles del proïsme espés de fites.
¿Era allò un bell conhort, un trampolí de gràcia
en la cançó instintiva, en la semença?
Fou un tenaç treball d'esllanguida clausura
en colps de profecia que reservava boira
on s'hi dictaminava, ple d'imperant puresa,
el fre que acaba en crit d'anònim exercici
davant la tirania de les lleis mustigades.

Esclatà el grisú aspriu —ferment d'aquell estigma—.
Als ulls guaitaren teies que li mostraren l'odi.
Els àngels —qui ho diria!— s'allunyaren en l'ombra.
La cendra fou un ordre d'acabament dolcíssim
i Déu una ciència d'incompresos contactes.

EL MIRACLE

Ací glateix el nuc de l'aliança viva,
l'amor, la placidesa, el termini rosat
i el grau vermell que puja a la sang per a dir-nos
de la set terrenal, de la compacta tija
on batega la vida feta vena i pregunta.
Ací la plenitud d'un encontre resolt
mina sa residència de xifres peremptòries.
Jorns plegats assumeixen diverses ressonàncies:
la paraula sofrida, la feina humil, el pacte
del cor i de l'instint afiançat, cenyits
de breus signes concisos i càndides troballes.
Ací hi és el resum d'un callat heroisme.
La pluja avui repica sobre el terrat. No és hora
de queixa. Està el foguer al màxim. La minestra
és força nutritiva, encara que al mercat
cal anar domenyant les gosades papil.les.
(Cubets de brou sintètic, mantega vegetal
i gelatina en plaques a l'abast de tothom).
Si compreu moltes coses criareu adiposi.
El sobri té més fibra de místic o diable.
L'estampa del camell ens dóna un ferm exemple.
¿No capiu al fogar lluïssors de miracle?

LA FELIÇ FRONTERA

El clam en vers juga a ésser un codi
de follia. No hi mena
cap criatura per la ruta
del blasme
o la sentència
metafísica.

Seria massa ambiciós
voler arringlerar gent per al crit,
quan la feblesa és medul.la precisa
en la trista podridura dels missatges.

Els veíns prosperen. Tenen cotxe,
engendren un fill cada any
i cobegen, al compte-corrent,
un saldo tranquilitzador.

La collita no deixa
d'ésser humana,
rectilínia.
Hi és el retrobament de l'alta lògica
i el dictamen pacífic de la saba.

Carrera de món,
marxa de carn,
suor i grapa
lluita lluitant.

Hi ha excepcions. Ho comprenc.
Al blau sempre romanen puerils estels.
El rèprobe potser siga jo.
Però —que conste— no faig reclam
d'aquesta, digam-ne, follia.

Sé que han de seguir les matemàtiques
farcint els senys coetanis
i la màgica força progressiva
d'aquest món cada vegada
més alliberat d'hipòtesi i lirisme,
més fronterís,
més saviament encasillat.

Ara cal fruir la pau.
La pau com un gos
vora el foc patriarcal.
I la cigarreta anglesa,
i el sillló moll,
i la Bíblia.

AQUELLA BONHOMIA FRANCISCANA

Tendresa concebuda en la pregona herència
d'una amor tan obscura, d'un clim tan estelar,
que infiltrava al cor dòcil la joia dels missatges.
Açò nasqué com un baf de selva ardorosa,
perquè la germanor és germen tributari
a l'àrea del mite que s'endenya en pregària.
Però la mineral salabror de la terra
ens arribà en dominis d'alborada benigna,
unció elemental, puresa que cernia
la farina més verge, el verb més fecundable.
¿On l'amarga tenebra i el càlcul de la insídia?
Tot tenia una pàtina de candorós prestigi.
El riu i les aloses eren la companyia
d'una sacra avinença d'antiga obediència.
La bona llet dreçava l'organitzar imperi
on el símbol primer s'encarnava en colomes.
El zoo començava amb parrups indefensos.
Quina exacta harmonia d'inici en la imminència
dels cans i dels felins que havien de venir!

I el fruit era abundós i la mare callava
donant la generosa fluència dels pits
als cadells més formosos mancats d'urpa i temença.
I venia la nit. La lluna venerable
nacrava les pupil.les d'aquelles animàlies
amb una lluïssor de fraternal silenci,
amb un do primigeni de forestal penombra.
Les nissagues sols eren uns motles imprecisos
que no catalogaven cap ordre o discrepància.
Tendresa concebuda en el zero fecund
d'una pia potència que aclarava l'instint
en un seré contacte de divina intempèrie.
Déu era un buf suau de causa inspiradora
en vena i correntia de bategant puixança.
Cossos i amor vibrants ablamaven l'accent
d'aquella melodia tan remota i silvestre.
I ara escric tot açó com si em prengués un opi
ja prop de la llobera que s'estremeix de joia
en aquest dens exili que ens ha pertocat viure,
a millor, empobrir-nos de trista sapiència.

VENT DE PROFECIA

No és herència, no, aquesta lucidesa
de sentir-se a la terra com un feix bategant
de virginals preguntes.
Altres digueren ja les paraules invictes
que articularen totes les valors florescents:
«virtut», «paciència», «aurora»
—lustrals basaments dels llinatges—,
«pruïja», «esperança», «tenebra»
—substantius d'estatura torbadora—.

Al segle vinent, però,
s'hi desorbitaran els antics rètols,
quan l'ànima s'engresque en cercar
les noves resplendors que han d'amanéixer
cada jorn als ulls joves dels genets.

Llavors cauran les columnes d'aquell palau
i es convertirà en joc pirotècnic
la flor de la semàntica,
els solemnes assaigs de la docència,
i als cervells dels catedràtics
restara l'estantissa baluerna
de la cultura
en curs formiguejant per nodrir
—encara—
la vital defensa de l'home
contra el fosc domini
del rinocerontisme.

Però he pensat només
que l'entrellat social és massa espés,
i a cada jorn cal donar-li
la seva empenta anònima per sobreviure
i, en conseqüència, no abatre's.
Seria una mena original de suïcidi
anar-hi en contra
per anticipar els esdeveniments.

Mentrestant beurem,
barbarament, desordenadament,
els solatges imprescindibles
de la saviesa codificada
i el pensament patri.
Encara que un batec arrítmic
ens esterilitze la medul.la congènita
i tingam que xisclar bestialment
a la massiva assemblea del futbol,
com orats innocents d'una terra
en remanent fecundíssim de pregàries.

DISSECCIÓ NOCTURNA

M'han dit que jo pertany a un tipus d'home ombriu
que per les voravies arrossega el seu somni
com un càstig de Déu o com un tranç
d'impossibilitats color cendra submisa.

Jo sé que a les dreceres del món tot és misteri
i el prec en la nit fosca revela adop de nàufrag.
M'és difícil fixar-me a l'ordre substantiva
o a l'enriolament de la humana frissança.

Al dors obscur de l'ànima tremola una gasela.
Domina la tardor als horitzons contraris.
He recobrat el fur de la tristesa que obre,
a l'enigma del viure, un secret de fragàncies.

També podríem dir-ne un estat d'oblit tendre
o un tenaç soliloqui de confinada petja,
perllongada renúncia que incrementa la febre
al silenci més auri d'aquesta nafra inútil.

DESTÍ DE LA POESIA

Abans de tot, la sola raó que esbrina el somni,
puix que el somni és la festa única de l'home.
El desig sempre aporta un miratge perpetu
on l'estat de la gràcia vagareja sens fites.

S'evoca la nuesa dels déus fonamentals
i a la vora del mar en repòs cal absoldre
el paper verinós i el coltell enemic.
Una set de vi autòcton sempre és bo a l'esperit.

Pressuposada sembra de claredats s'aferma
en l'alegre simbiosi de l'alga i el bolet.
La poesia guaita al matí solejat
feta vasta fluència de curs elemental.

(Eh, poetes, veniu! Formem el cercle càndid
i enllestirem els mots amb la regla tribal).
Si el desig és l'espectre d'una fe llangorosa,
la follia del somni esdevé en llibertat.

Això sí, hem de recórrer la presó introvertida
amb cura de no caure en l'enganyós parany,
i posar punts i comes, clarobscurs i altres signes
on s'extrema l'arpegi del rossinyol cansat.

LA CÈLICA ALMOINA

Tots —o gairebé tots— hem rebut
el buf germinador,
l'almoina alenadora
i l'aigua lustral del neòfit,
és a dir
els basaments imprescindibles
per no perdre's al dèdal planetari.

Tots cantem —vullgam o no—
al chor dels esperançats.
Si algú filtra dèries al nucli
morirà en la malvestat,
corroït d'àcids
o podrit per la llebrosia
de l'ambigüitat.

Posa't la vesta, Joanot,
al votiu pelegrinatge
del Divendres Sant.
No oblides la lletania
ni les roses sagnants.
Primavera moridora,
agònic pal.liatiu del viure humà.

I done les gràcies
tot brut de pesta,
enverinat de mots enciclopèdics
que només em serviran per a una rúmia
de pècora descarrerada
als cims feréstecs i als tocoms infausts.

A preu d'esperança tenim
la cèlica almoina que Déu engega
als qui pensen per son compte.
Ai el naufragi en l'aire,
sobre el mapa en relleu que Tu albires
des de la magna altura
del núvol pompós i els nuclis estelars!

El prec es fa precis:
—Dóna'ns la vista clara
i el pa provisional.
La ritual garlandeta per als altres,
car tinc l'òrbita eixuta en la nuesa
del jorn ras.
I els mitjans escassíssims,
i els càlculs marejats.

Sols per l'escletxa
que al cel fan els llampecs
m'aplega —eremita ciutadà—
un bocí de la ira lluminosa
o el no-res del teu joc que és al buit blau.

LLEI DE GRAVETAT

Hi ha precéptes de boira, estàtues anònimes,
despulles d'altres èpoques, zones interrogades
que ens forgen el silenci d'un conformisme gràvid
en la pedra enlairada, en la cendra votiva.

Hi ha draps i també insignies de claudicació
per als cossos que abriven la creença esmolada:
tot un desig constant d'arrodomir la mort
amb una perspectiva de fuita i benaurança.

Plató enarbora el tirs i encoratja la dansa.
Potser siga la mort aquest bull a la terra.
Potser aquesta poma i aquesta melodia
ens siguen el conhort del buit i de l'absència.

I el ritme de la saba, i l'estel a la llàgrima,
i la boca assumint les polpes de dolcesa
potser siguen preludis d'un somni entre parèntesi
i en despertar tingam un mar de providència,
o un marginal designi de carn adolescent,
i uns ulls d'infinit tendre copiant altres àmbits,
capint, sense cap d'ombra, un cicle inacabable,
un espai lluminós sens temps ni mustiguesa.

Per a la resistència del fat i de l'angoixa
hem inventat encisos de vena i correntia,
i grans experiències de llibertat teòrica,
i ordenades històries de tristesa messiànica.

Els semblants dels qui moren tenen gest d'haver fet
un balanç de blancura al darrera de l'ànima.
Quin zero de sal, quin retorn a la potència
de la fúria cauta en l'orbetat dels astres!

La llei de gravetat triomfa dels ocells.
De la rosa vençuda surt el foc d'aquest ritu.
El viatge final s'inicia des d'una
solitud fins el pes del fang que tot ho ignora.
I ara sóc jo qui munta la guarda de sang fosca
a la llinda invisible d'una alba que panteixa
en el cor de la víctima, quan l'eclipsi de Déu
infiltra als vius l'abstracta veritat de la terra.

Ha aplegat l'hora digna d'encendre i de transcriure
la impacient foguera i l'arrel resurrecta.
Tots tenim la puresa de la calç heretada
i un submís testimoni que lliurarà al silenci
el sangonós secret de tota criatura.

EL CENTURIÓ

¿Hedonisme somàtic o revol d'avitarda?
Val més el frenesí,
la força de la hipòtesi que exalça
el centurió d'avui.

Empassem-se el periòdic i que ens moga
a una literatura sens verí,
polpa blana, fumera i espectacle
d'afirmació comuna per qui
serva els llibres del protocol
—pa, evangeli, sal, somrís—
al marge de les òlibes que dicten
llur savi codicil.

Tinc arrelada al seny la meva déria
d'home espès, d'home humil.
¿serà açò una deixalla dels fenicis
o un esclau atavisme obscur i antic?
Com jo hi ha molts.

Sí.
Formem corrua de nord a sud,
meridià cansat de somni i crit.
Formem corrua i cercle.

El centurió
demana, al dematí,
pregar per pluja, treballar per deure,
callar i obeir.

(El rellotge i la pressa fan l'eix bàrbar
del nàufrag vianant del segle XX).

TEATRE GRATUÏT

Per més que matineges pensant veure
ocells i claredats en l'atmosfera,
una sentor infame t'indueix
al parany, a l'endeny, a la claveguera,
al teatre obligat del fàstic lúcid.
Per més que matineges.

La consciència és l'illa del paràsit.
¿Definicions? En sobren. La disfressa,
el mascaró alegroi, la gran rialla
de l'ensorrat cantaire que ja es torna
prec entre la tenebra i plany de gaita,
segellen veritats amb lacre digne,
perfectament social. Cal no escolar-se,
puix que hi ha mots que promouen
seïsmes indeguts.
El majordom
surt. (El majordom del rei!) I apaga
veles després del vals de gelatina,

després del resultat de la batalla,
després del lliurament de les medalles
i a l'hora de l'estel que plora anís
sobre el bell mugró de la comtessa
cloròtica d'amor.
El majordom
és discret. I també matineja.
I vota per la pau. Té el seny dels nobles.
No accepta la desintegració
de les fórmules escolàstiques,
és a dir, del ball unànim. Els tirabuixons
i l'harpa són els seus exvots.
I també la perruca
i la casaca.

Ja el teló s'ha aixecat per al gran públic
que vol veure com dansa l'heroïna,
la comtessa hiperestèsica que no
pot parir fills. Els súbdits ho lamenten,
fan rogatives per l'hereu que salve
l'ancestral casa noble. Quina llàstima!
(Ací un silenci d'interludi que ompli
un violí vienés. És el més propi).

Per més que matineges
observaràs que un teatre gratuït governa el món
amb el seu vals de cambra,
aqueixa dansa viscosa de la hipocresia
on s'hi transparenta
una enorme rosa sagnant,
un clam ofegat de reclutes,
una munió d'esquelets irremeiables
que blanquegen la història amb la calç de la mort,
amb la calç de la mort que posa pàtines
de puresa a l'estigma.
I en la dansa
caldrà somriure, sí, per més que matineges.

CÀLCUL DE CONVIVÈNCIA

He fet els meus càlculs d'home que ordrena
pols i sèny per al ritu. La carcassa
de la bona presència i l'origen
del meu germen no compta, però cal
tenir irradiació, somrís
i un mot abillat de bona criança.

La ciutat ens espera, ens sol.licita,
ens agafa pels peus. Sols m'acompanya
un trist àngel de boira i una xifra
d'irredempta i molsosa primavera.
Ja hi som al chor funcional dels homes,
fent tornaveu civil, servint d'exemple
al codi de les belles avinences.
Ja hi som tots al servei de l'aritmètica.
I em pregunte:
¿fer cas i oir, i atènyer la textura
de les fites fructíferes? ¿No podria
dedicar-me tan sols a dir com vola
un oronell després d'afalagar
la seva tendra ocella? ¿O submergir-me
on la secreta gràcia dels peixos
broda d'escata el blavíssim silenci?

Veig el procés de l'home que va i mana
el vast congriament de l'esperança,
sols perquè té una pròvida bandera
enmig de l'or urgent dels patriarques.
Veig la freda paciència farcida
de castes intencions per sobreviure,
i un feix de músculs bells gastant-se al sol,
al límit dels guanys rònecs que estimulen
l'ordrenat esclavatge.

Hem d'acatar
tot aquest entrellat d'història tèrbola,
puix que cal la convivència, la justa
correlació, el fraternal missatge,
l'encaixada de mans que tot ho esborra,
menys el sostre enquistat de la injustícia
i altres motius de grapa i dentadura.

Per fi aplega la nit i ses moixaines
i la muller ens lliura sa tendresa,
i el baf de casa tot ho purifica,
i l'esperança es queda molt enrera,
perquè hem perdut l'ivori càndid i hem
ultrapassat la línia dels dèspotes.

LA GRÀCIA CLOU ELS ULLS

¿Hem de creure a la fi que la bellesa
ja és un límit de somni ultratel.lúric?
¿Que tot s'hi redueix a fixa nòmina
o a inicis fortuïts d'aprenentatge?

L'espai vital de l'home no és la cambra
on regula el seu fat de soliloqui,
ni tan sols el sentit massiu de pàtria,
ni al pa assolit amb treves incomptables,
ni la quotidiana sapiència
del treball, tan anònim, tan sens vincle.
Hem nascut amb anhels sense frontera
i quasi tots morim al mateix poble.
Mentrestant tenim sostres de bonança
i uns cicles de daurada infal.libilitat
com l'estiu i l'hivern,
com el fred i el calor
i la pia abraçada per Nadal.

No.
Jo cerque altre domini, altres estímuls,
altra realitat sense preceptes.

Sols un pressentiment d'ala i bandera
s'aixeca amb cobejança i harmonia
en l'impuls i en l'objecte que delere.

Ja estic fart del paisatge empedreït,
ja estic tip de rosades aquiescències.
La Gràcia clou els ulls i es transfigura
en laberint inicu de filferro.

¿Hi ha eixida?
Sí, vers el silenci
definitiu: millor nivell
de mort, millor naixença
duta a un zero de suma planetària.

EL REU FUTUR

Si és la vida una tangència de llums
i una saba que puja al cel
amb mena estranya de golafreria,
jo em quede en llaminer escàs,
varat, balder i gairebé
neutre de folgança i de quimera.

Jo he vagarejat tan sols entre dos núvols
i confiant amb Déu per do i herència.
Soldat de a peu, peató sense discòrdia,
sòrdit, il.lés,
absent dels gràvids
esdeveniments.

Un jorn em van deixar
a soles i entre uns mots per no morir-me.
I apleguí a ésser
un recte i rialler donzell civilitzat.
Una fada, cautament,
em deia que podia al vent cantar,
però evitant punxes, focs follets i urpades
de viking. No era bó fugirse'n
de la sagrada ponderació lírica.

Passaren moltes primaveres
i vaig aprendre el cant.
Natura em donava les ordres
i un oli metafísic les matràfoles
de les elucubracions al ras.

Passen anys i vaig seguint.
¿Per convicció, per fe, per joguineig?
L'important és la culminació
fins al judici final.
Déu em preguntarà si a l'embalum
porte vol resurrecte o fardell d'ombres.
(«Passa, passa, vell Joan.
Et posarem la desgràcia
al nivell dels teus pecats.»)

Reu futur, tornaré aquelles paraules
fetes flors sangonoses del meu cas.
Reu d'alquímies i ingenu, quasi estúpid,
culpable d'innocències astutes
i amagant-me en el prec per no dubtar.

CARDIOGRAMA DE TARDOR

He de decidir el fet de l'aliança
amb el proïsme.
No puc restar al marge esperant
el panteix del destí
en l'estel o en el sucre de les treves fàcils.

He de decidir,
en aquesta cruïlla,
entre el fàstic benèvol
o l'espluga rebel del meu jo viu.
Puix que no cal la terbolesa
de les afirmacions a mig color,
ni el mot circumspecte en què es filtren
la diplomàcia, el vinagre
i l'entrellat dels jurisconsults.

El simi antic
guaita, puntual i acrobàtic,
amenitzant l'espectacle
i tornant-nos infants,
però amb astúcia
de joc que amaga les reserves
i punyeix fent sang, i cala foc
a la cabana dels humils.

Si deturàssem la llum
dels set anys al cor passiu,
podríem tenir la norma
de la carn a punt de somni,
i Déu ens seria
com una terra d'heretatge que aixeca
la collita de l'amor sense cap risc.

Quina tardor immensa
sense arrel i tendresa de l'ahir!
Memòria que mor
als núvols en dansa lenta
i a l'aire que el mot s'enduu
per fruitar senys que vindran
a reseguir la sendera.

La lliçó del vent s'acaba
on el solatge es podreix:
al fons d'un calaix portàtil
que demà posseïrem.

Però podria ésser
que una essencial harmonia
en dolceses de no-res
capira en la rosa, en la lluna, en l'espiga
l'encesa tangència
i el bri voluntari
que ens duu en la nit densa
un eco levíssim
de summa companyia.

No aplegue, no, a queixar-me
d'aquesta absència mare.
A la fi som tots fills
d'un grumoll rodó que sura en ritmes cíclics.

Malgrat tot dic aquesta
expansió reial que avui em corona,
perquè sóc home de gravetat corrent
i agafe els mots que em dicten
la sang i un munt inviolable
de personals
—i tenebroses—
circumstàncies.

ROSSINYOL DEL NO-RES

No al jardí del fervor esmaltat per la lluna,
ni al fons del bosc espés
on la calma guarneix una pau i un domini
de plàcid soliloqui.
L'home del cant feréstec
hi és a un altre ambient, a una altra zona neutra,
tot envaït de cursos que obliguen a adreçar-se
a un cendrós vaticini,
a una obscura evidència de buits irremeiables
i, sotmés a l'espai que la pedra li mana,
articula la música
vora el caos o el cràter d'un destí d'orfenesa.
Mai no es troba resolta la set que al cor perdura.
Amb preguntes nocturnes,
amb arraps a la boira
i amb la lúcida força del ferment més adàmic,
l'home inscrit al parèntesi de la fe solitària,
o siga l'home atònit,
sofreix el gran traït de la clarividència
que a la fi es torna nit
o clamorós preludi d'una vasta ceguesa.
Quina obligada fita té l'angoixa de l'home!
Múscul, ment i paraules: treballs de gosadia,
suor damnificada, història d'estigmes:
la vida plena, sí, d'auguris en potència,
de festa lluminosa:
arborades essències de bellesa tangible
i amor de preferències si acàs no s'equivoca.
Heus ací disposada la material causa,
el que ha d'ésser a terra
en codi d'arrel fixa
i en la fidelitat del pols i del rellotge.
El somni resta rera
tot el tumultuós domini del proïsme.

I el dolor ens governa
amb una pedra al pit perquè cal la puresa,
cal sentir el subtil
formigueig i la queixa s'ha de fer prec forçós
d'un tendre paranostre.

¿Qui ha d'escoltar la veu de l'ocell que no envia
cap missatge de joia
i sí el tebi mormol d'una febre isolada?
¿On espera la mà de Déu en confiança
com un amic de ruta o un fidel sentinella?
Bèsties substantives, formes de mar i terra
hi són presents al tast d'un reflex que renova
el món en sa presència
concreta i absoluta d'impetuosos signes.

I el cant bull sempre a soles,
i és un dictat intrèpid a cavall de l'aurora,
i a voltes sembla un doll
de punxoses urgències, un eco o una engruna
d'esperançat contacte
amb l'estel més llunyà,
oh bella gelosia!

Però torna l'absència i el fang indòmit
i la son com un plom d'afirmada cadència.
El plor inútil venç la fe de la paraula
i ací resta, en vigília,
l'home del vi heteròclit, l'esmaperdut cantaire,
rossinyol del no-res ferint les ombres.

REPÒS DEL SOLDAT

Despossoït de tota residència
i a cavall de la mort,
i de la treva i del llarg somni que covaves tendrament,
muntes guarda d'ull i àlgida fermesa.

Obeeixes al crit
i a l'escamot de la magna ofensiva
assumit pel trucatge de l'emulació,
rosa de sang que regalima
el darrer adéu
dels qui han mort quallant estels a mitjanit
amb les retines interrogadores.

Tu creïes que el cant de la sirena
era serenata o curs
de tèbia voluptat enjogassada.
L'amor, amb freqüència,
es recolza amb això,
en donar-se a una mixta
catalèpsia d'oblit i fúria eixuta.

Tu volies la veu que concilia
fraternals avinences. No l'urc en punta
d'odi complementari, com un
abillament inprescindible
per a sentir la pàtria, aqueixa terra
on tots som peces d'un escacs fortuït
o gasives criatures
entre l'ordre i la temença.
En tu irromp un esclat decebut
que tacarà en vermell
la teua verge biografia.
Rius de virtut tancada. ¿Quin paper
fan a la casa dels humils que compten
l'edat del fill que només veu solcs tirànics
per al pervindre?

Per trencar el nadiu tedi
cal provocar el joc bèl.lic
i l'estratègia justa,
matemàticament idealitzada
en graus de ferment èpic.

Ara el somni és distant i el teu repòs
una pedra caiguda a l'estany del tarquim.
La boira i la neu en les nits denses
vertebraren la teua ànima, esclavonant
les petites promeses d'infantesa,
quan encara els ulls eren
un do d'inici que sovintejava
els objetes concrets del que es delera
en sabor, en volum, en esperança.

Per ésser pedra o cos d'atac
cerques repòs després de l'embranzida.

No oblides que el destí és un joc trist
de gratuïtat sagnant, ardent,
capint fins el més mínim
vol de desig que s'impacienta
i mor en la ceguesa
de les més amorfes nebuloses.

Reposa, soldat, reposa.
Encara que ta innocència cruelíssima
t'encadene al missatge d'un déu tèrbol
que s'esvaeix cada vegada més
en la llunyania d'unes quimeres
sàviament
—i astutament—
codificades.

LA NIT DE L'HOME

La fosca treva que la vida engega
quan sembrem i esperem el fruit fàcil,
hi és buida d'estímuls i sols
la remembrança d'unes escasses sensacions
batega en la zona orgànica i també
al tou secret dels cors anònims.

Hi ha, doncs, preferències
per morir cara a l'est o a l'oest,
i per rebre alé cèlic o clim panteístic,
i per capir normes o clamar
en aïllada rebel.lia.
Però el vianant s'angoixa davant la immensa
frontera viva del silenci,
del silenci com un mirall cruel
on l'èxtasi adàmic sembla fondre's
en una passivitat de bèstia,
en una espessa suor comuna
de carn esperançada.

Marginal de preguntes, la nit torna.
La nit, pàtria vasta i provatura
d'auscultar, al fons del bosc,
el batec o la mida torbadora
de l'Ésser que en l'oblit mou la sínia i torna
a flamejar silenciós en la sang cega.
Oh nit de l'home, hipòtesi de l'ànima
contra la neutra argila victoriosa!

SENYALS DE VIDA

Manifeste l'experiència tenaç
de l'ànima que es decanta
a l'obscur del missatge de Déu.
Dic l'amarga imperfecció
que s'ha estacionat al meu cos,
per a que el destí em desgaste
com una poma
ja mig podrida.

Curt xiprer mal dreçat,
acote la queixa subjectiva,
el bleix temperamental,
el foc captiu de sempre
i l'íntim calendari de la sang.
La resta és cendra.

Us declare humilment
que el salm personal no em manca.
Endrece al cel les paraules més nues,
més impensades,
tan plenes de clarícia primogènia,
que a penes tenen sentit.
Açò quan estic a soles,
cenyit d'orgull i amb fums de torsimany.

No us negue que l'amor provoca
un arcàdic prurit a les aixelles,
ni que el exercici del sexe
aureola la parella enamorada.
No us negue, doncs, que hi ha dolceses
prescrites per a les més fruïcioses realitats,
i pactes voluntaris
entre homes, pobles i animals,

La vida madura l'home
amb lliçons d'urpa i bresca,
meitat i meitat.

Fugir d'açò seria
escàndol, vaga, commoció desintegradora
i marginalitat d'inconveniències disolvents.
(Ara cal emprar
el lèxic social dels dirigents).

Heus ací el símptoma que eixampla
la meua garantia dins el cens,
car moriré sense causar pertobacions,
immolat al reducte d'un rectangle
i sota sumes de zeros sense herència.
La resta —ja sabeu— és cendra,
però amb deixes de gràcia en la vigília
de l'àngel que em dicta ses paràboles,
verificant uns mots contra les tristes
misericòrdies.

LA VERITAT CASTIGADA

Som idees bullents, som clams indòmits,
argonautes antics en recerca premiosa
de la llum infinita.
No al joc dels mots estèrils
erigírem el pacte humanitari,
sinó en la fe de les places lliures
i en les més apinyades evidències.

Mentrestant
tots som pastura indefensa,
soliloquis de foc,
delers d'ígnia comunió
i furs d'obscura sang que costa congregar-se
en el vincle somniat
de la fermesa exacta.

¿Quin espia inclement ens fa anar
pel camí de la reiterada estupidesa?
Vet ací el quefer de sempre:
escalfar el brou,
conbregar aparents unanimitats
i respectar els radiants diumenges,

car hi ha estadis i curses de braus
i decòrum somrient i encastellades
meravelles.
Per a que el ciutadà imite el místic
pot disposar d'una bona escapatòria:
la intempèrie.
Hi és una tendra manera de morir-se
lloant la natura i el melic del món
i, sobretot, fent costum mil.lenari
el guinyol virgilià:
mel i vers clàssic,
llana gregària,
mustigada joia dels antics poetes.

Si a l'àgora es promou la raó resurrecta
caurem en desgràcia.
Molts índexs en confusió
i amb imbècil conhort
senyalaran l'exemple de la darrera víctima.

CONHORT DEFINITIU

Hem d'assumir el suc d'aquesta terra
com la semença en el cicle del conreu,
però el flam que als ulls dúiem
restarà en l'orbetat
d'una por tenebrosa.

Encara que fos possible
assolir segell de benaurats
i un passaport fins a la fita càndida,
preferiríem la boira
o la joia del simi,
o la lluna indiferent dels vagabunds.

Qualsevol ponderació agnòstica
no aplega a satisfer-nos.
I ens hem de conformar
davant de la desolació volcànica
i sota els tiànics estels impassibles.

La semença no és totalment roïna encara.
Després de tot,
una mica d'amor pot embriagar-nos
d'eternitat o llamps silenciosos.

ASSAIG D'OMBRA

Aquesta nit em ficaré en el llit,
com totes les nits.
Vindran el son, el malson,
el somni o l'insomni
i no podré assajar la mort.
Considere important la provatura
que en l'ombra un bell silenci ens assegura.
I dic: la raó plena
sempre hi té un dèbil punt per a l'esmena.
(És millor el no-res que la set cega).

Travesse el pont insigne
per a dur, a la fi, so de nom digne.

¿Estantís el poema i el crit feble?
Poseu-me, doncs, al ramat dels irredempts,
però amb esquellinc especial.

Per aquests minuts de vida entre tempestes
i dubtes d'excelses interrogacions.

Per aquesta futura cendra
que somnia constantment la pau intacta
dels déus inimitables.

Aquesta nit potser m'aprope
a l'assaig, amb ulls clucs,
de la mort tutelar que ens cou i ens cova.

COL.LOQUI DE L'HEROI I LA VÍCTIMA

L'HEROI

L'atzar,
en carrossa de providència,
ha vetllat l'espurna
de l'invicte domini.
Després he posat ritme a les ardències
i he domenyat la brida dels cavalls
amb el brutal esforç. Tota rialla
ha cabut en mi per instigar
la mort amb una fulguració
d'arravat explossiu. El demés
ja és cosa d'oportunitat
i norma calculada.

LA VÍCTIMA

L'ombra perdurable és la paràbola
i el meu joc de cartes. La ferida
no és sols de fang, també és d'amor,
d'amor com una albada en la muntanya
i un càntic gradual d'encesos somnis.
Vaig encontrar un poble al meu camí
on s'hi molia el blat amb innocència,
i els infants sols confegien clams nadius,
i les mares somreien sota els arbres.
Confiava en la votiva irrupció...

L'HEROI

Potser la raó de viure
fou en tu una impaciència massa verge.
Déu t'envoltava amb massa lluminàries
i evanescents dolceses. Jo, en canvi,
abans de la batalla solia untar-me el pit
amb greix de serpent.

LA VÍCTIMA

Jo només fiava
en la vivència de l'escreix messiànic.

L'HEROI

Lligam antic i inútil.

LA VÍCTIMA

La sang
ho diu tot ara: les fronteres,
el llos dels pactes grisos, la creixença
de les urpes ingènites i el grau
de convivència a base d'obtenir
miralls d'afalagadores estadístiques.
Malgrat tot no oblide
que, sota la preponderància de les xifres,
la criatura batega en l'angúnia
d'un no-res tirànic.

L'HEROI

No argumentes.
Beu el darrer got abans de que t'enterren.

LA VÍCTIMA

¿On són aquella alba, aquella rosa,
aquell zèfir que abrivava els bells inicis?

L'HEROI

Plega el somni. No bades. Aprofita
els minuts preciosos del vi immortal.

LA VÍCTIMA

Pot ésser que tu estigues
en el just, però la meua ferida
revela quelcom més
que sang i pàtria adversa.

L'HEROI

Bona nit tingues.

ANTOLOGIA DE POEMES PREMIATS

LLOANÇA A ALACANT

Jo vullc lloar un poble que ajunta el blanc i el blau
amb l'escuma, la brisa i l'ona de la pau.
Jo vullc que el vers li escaiga com una corba fina
en intent d'emular el vol de la gavina
i puga ser el tènue mormol d'un madrigal
que es xope de l'atzur que té la seua sal,
car Déu, amb dolça gràcia d'aurora matinera,
li ha ofrenat transparències d'eterna primavera
i en contrapunt xiroi de barca i de dofí
la divina cadència del seu mar de setí,
on la calma traspua en bleix de marejol
la rotunda harmonia benfactora del sol.

El gaudi que l'exulta no és esma d'oripell.
Aixeca sa bellesa en perfils de castell,
i l'augusta delícia que desclou a la llum
fa a la rosa dels vents barrejar-se en perfum.
Jo sent el tremp puríssim que l'idil.li assegura
perquè frueix l'encís de sa bona ventura.
Jo albire el seu missatge de guaridor consol
en la nit de llunada que nacra el caragol,
en el foc del cor jove, en el blat del bon feix,
en la joia argentada que belluga en el peix,
en la branca fruitosa que ha espletat son aroma
i envermelleix la gràcia pristina de la poma,
i coronant l'oratge del seu alé sublim
en la gaia verema que conté el seu raïm.

Hi ha cançons que ressonen amb eco triomfal
i adoleixen, gasives, del bon ressò pairal.
Hi ha dolceses astutes on l'anhel s'agavella
però resten absents del brunzir de l'abella,
la votiva semença que té orígens de cel
i promet al nadiu el tast pur de la mel.
Però el poble que lloe té una llum que no mor.
De tan clar que és ens mostra el batec del seu cor.
Viu al nu del seu clim, enemic de la neu,
girasol d'infinit per la gràcia de Déu,
s'emmiralla en la viva serenor estel.lar
amb el goig que li engega l'abraçada del mar,
i com llaura i navega amb coratge rodó,
sap llançar als dos blaus la nadiua cançó,
la que glossa la història esvelta i dreturera
que té símbol en l'àgil perfil de la palmera,
arbre de caire bíblic, plomall de verd feliç,
cobricel que li evoca dolçors de paradís.

Diga el fill que l'honora la devota paraula
d'amor. Que no li toquen ni el mite ni la faula
de l'íntima foguera que al seu pit glat i habita
per alacantitzar la mateixa Afrodita:
madona lucentina per sempre endiumenjada
i del sol i d'escuma ungida i amerada.

Diga el clam del qui viu al sopluig d'aquest blau
la roda de la feina, la vela de la nau,
el solc en aigua i terra que el fidel braç humà
ha traçat per al poble lluminós que donà
bellesa, companyia, conhort, calma i drecera
per amostrar al món sa eterna primavera,
la que és bàlsem de l'ànima i el cos en ventolí
que daura i apaivaga entre ors de sol marí,
la que és vital resum de serenor radiant
i fixà el seu estatge al bell punt d'Alacant.

TRÍPTIC DEL VERB NOSTRAT

La sang del verb

Ja el verb, sang de contesa i de frisança
vol l'idil.li en servei de germanor.
Ardit en sa vivència s'atansa
com diamant que sotja l'abagor.

Un goig encés ens fa l'ànima oberta
i la terra respon al fur del clam.
Cada mot té una gota de sang certa
i de vital brunzir forma un eixam.

Resseguint via de passades petges
l'amor d'avui ningú ens fa defallir,
car no hi ha roses mústigues ni lletges
si un deler amorós les fa florir.

¿Féu la dolcesa invicta el gran miracle
d'inspirar en rebrolls de joventut
la lliçó i la cançó vencent l'obstacle
amb la viva paraula per tribut?

¿Quin flam fonamental d'antiga essència
revifalla en brancatges convincents?
El verb abasta un feix de convivència
i contesta en verdancs reviviscents.

Si al còsmic poderiu de la natura
s'uneix la veu que expressa el propi rang,
no es pot enderrocar la fe més pura
hissada per les guardes de la sang.

I la raó, quan té glossa i missatge
i un alé que la història remou,
grava sobre l'escut del seu llinatge
el llorer que a l'ensems alegra i cou.

La farga, amb el seu zel de foc que ablama
el ferro més potent, ens diu al clar
que, quan hi ha voluntat, la més lleu flama
també ajuda les relles a forjar.

Entre el vincle i el jou hi ha una mesura
de subtilesa cauta que cal dir.
L'amor vol llibertat sense paüra
i el desig del clavell per a lluir.

L'unànime ressò en l'home que signa
solcs d'immortalitat en vast conreu,
dreça el coratge de la parla digna
i el cor s'alia al plint fidel del peu,

car el trepig en terra beneïda
ha robustit el ritme del parlar,
encara que tingam una ferida
d'absència i d'enyor per a plorar.

D'un pla que embadaleix aquell que ens mira
tenim la boniquesa i el delit.
Tenim festeig de foc i tenim fira,
però ens manquen monjoies d'esperit.

Aquest punt medular, batec de glòria
i sopluig ancestral del nostre amor,
ja redreça en l'entranya de la història
el fur vital de l'esdevenidor,

perquè el verb, que és llampec de la presència
divina, eco de Déu en nord i esclat,
ens ha dit que la parla de València
somou el cor d'un poble enamorat.

El do diví

Cante l'ordre visible de l'harmònic cabal,
la paraula que infon saba i sang en creixença.
Cante el vincle que, ingènit, resumeix triomfal
el ressò secular, la fruitosa semença
en la terra vernal.

Aquest verb ancorat en el fons infinit
obri espais a l'inici d'un rebrot que no atura.
Per açò cap enigma s'hi fa seny en la nit,
sinó blava clarícia de tenaç signatura
en el mot i en el crit.

Tenir motles estranys per a coses del cor
no es voler fidelment a la mare que alleta.
Si es bandeja el prodigi sols ens resta l'enyor
i la trista despulla de la rosa desfeta
per la vetla del plor.

El perquè d'aquest signe que s'afeixa en l'anhel
cal cercar-lo al fons verge, bategant, de la Gràcia,
i és donar privilegis a l'amarg de la fel
renegar la veu pròpia i exornar la fal.làcia
on no hi ha sal ni cel.

Contra l'àvid utòpic de ferment carrincló
que clamà per la lluita d'eixorquia espinosa,
oposem nostra joia fraternal de cançó,
car volem per a tots la sement generosa
i el pa en justa saó.

Posseïm la penyora que ens donà Déu i està
la dolçor de la bresca pel ressò perdurable.
Alfabet de la glòria, veu i mot que aixecà
el brunzir de la vida per la parla entranyable
que sona i sonarà.

¿Quin designi d'espiga fervorosa està a punt
d'encarnar-se en pregària? ¿Quina fe de promesa
s'esbandeix en l'empenta del bon seny que va amunt.
renovant de jovent la florida fermesa
d'un coratge fecund?

Quan el poble recobra la paraula vivent
és que Déu li ha inspirat el seu rumb en la història.
Un alé divinal ha menat el que sent
amb la flama votiva de la sacra memòria
que ja es fa sentiment.

Voluntat pel do viu que ens amera de sol.
persistència insigne de l'eterna harmonia.
Tot esclat terrenal té el desig d'ala i vol
el garbuix de la gràcia per lligar l'alegria
amb coral veu d'estol.

Cante l'ordre visible de la terra i el mar,
car València creix pel seu fur creador,
però cal posar foc quan, a part de cantar,
l'esperit del verb s'alça com un clam estelar
nodrint sang i axioma d'una ruta millor.

L'arrel humana

Guspira i misteri del verb ens han fet
peons de vigília, croats de merlet,
guaites que vigilen l'horitzó del camp
contra la malura del llop i del llamp.
Sabíem que a estones hi havia el perill
de rompre's la garba pel fluix del vencill,
però el tremp invicte del conreu ufà
menava l'esteva del fill veterà.
L'heretatge imposa la creu de la deixa
si cal endreçar-lo a curar la feixa.

¿Que seria, doncs, de la pluja viva
sense donar llustre de raïm i oliva?
El verm de la insídia —cobejança cega—
de vegades l'ànima furiós rosega,
mentre un vent barreja, farcit de maror,
el fang i l'or verge, el verí i l'amor.

Fa temps que salvàrem l'edat del rampell.
No caben les roses entre l'oripell,
i si el clar designi conté passió,
és perquè la mare curulla el gerró
de l'oli que a l'any curosa aprofita
fent ritu i mesura d'escassa collita.
Sense urc, però amb cura de vast determini,
cal fer del verb nostre lligam consanguini.

Dir home i dir pàtria és ja omplir el món
d'un sentit que vibra al fons més pregon,
d'una imperiosa veritat que trau,
d'un bell vaticini, l'alé de la pau.
Serenor diàfana de la ment i el cor,
deler evangèlic que en l'home no mor,
malgrat la tristesa que sospita fel
quan cau en l'abisme l'esperit rebel.

Llengua de la terra senyora i majora
arrelada al càntic de la fe que arbora
sota un cel puríssim. Pel teu so primari
és blana la roca i dolç el Calvari.
No seràs occida per ningú. S'augura
l'alta revifalla de ta branca pura,
perquè un brum de pàtria vibra amb nova ardència
i obri als quatre vents el cor de València.

POEMA DE LA ROSA INFINITA

I

Ara que sóc com un ocell en fuita
i la tardor ja és sentiment daurat,
he d'oferir en dolç sabor de fruita
la deixa invicta de l'amor i el fat.

Promissió del càntic aureola
aquesta pausa de domini excels,
i el vers junt a la rosa ja s'immola
en idil.li submís de nous anhels.

A la llinda del somni la puixança
sent l'àvida semença del combat.
La sang és el present que mai no es cansa
del pols indòmit i del vent irat,

i en la càlida summa que delira
per la febre axiomàtica del seny,
hi ha l'enigma de l'home que regira
el presagi amb prodigis de domeny.

Dir joventut perduda no és exacte
si guanya la tendresa al frenesí.
L'ofrena ha recobrat l'afany intacte
i el fervor el seu ram de gessamí.

La paraula ha représ el so benigne
que dringava en l'inici virginal,
quan era sols una remor, un signe
de prec a Déu o bri de madrigal.

Quan tenia la verge carnadura
de l'origen diví i era agombol
de tota primerenca criatura,
de tot verbal desini en joia o dol.

Cada acord de Natura a l'home esclata
en un eco alenat de passió
i amb porpra d'aurorals gaudis s'acata
l'antiga argila de vivent faisó.

L'esguard primer de l'home vers l'altura
descobrint el missatge d'un estel,
donà a conéixer la millor mesura
de l'alta humilitat que inspira el cel,

i delliurat del tedi que enganyava
la seua solitud sense esbarjor,
testimoni clement de llum donava
fent mestrívol el pacte de l'amor.

Concertada avinença i melodia
—somrís i lloa— per la fe vernal,
la paraula recobra vigoria
d'espiga esvelta i de solell coral,

car l'home, superat per la fulgència
i per la força insigne d'aquell flum,
va obtenir ala i vol en sapiència
a part de l'instintiu foc de costum.

Verema de la gràcia assolida,
la maduresa enlaira el seu conhort
amb una vehemència de vida
que eclipsa l'eixorquia de la mort,

car s'aprén la cançó de la collita
en renou de fruitosa eternitat,
com imatge que té veu infinita
i preny diví de perpetuïtat.

Assumides natura i benaurança,
paraula, amor, prodigi, salm i estil,
bonhomia del goig l'àngel atansa
a un pòrtic d'esponera en verd d'abril.

Volenterós de fe clara i desclosa
pel gest humilitzat que guaita en ell,
copsant l'anunci càlid de l'alosa,
ofrena l'home la infinita rosa
amb votiva esperança de donzell.

II

Cante la transparència
de l'ànima retuda al tremp fruïble
de la plena existència,
la que és broll d'harmonia,
la que esbrina en l'atzur el goig possible
en cenyiment joiós de fulla i branca.
L'esguard que a l'amor guia
amansirà el deler amb la tendresa
de l'escuma més blanca
i el mite sorgirà en viva certesa,
en centre que fulgura
quan s'hi troba l'escreix de l'amor pura.

Rejoveneix la vida
el lligam on la fe és clam i creixença
i enamorada mida
d'ofrena i aliança,
perquè si el seny i el cor són la partença

del batec immortal que Déu arbora,
siga la benaurança
del cos forma bledana del misteri.
Si encara l'home ignora
altres dolceses del seu vast imperi,
és per la trista imatge
que l'odi li ha engegat en fals miratge.

Un vent suau s'escola
emplenant el silenci confident,
perfumant de viola
l'esplai de llibertat
que ens inspira el joiós pressentiment.
Ritme de l'abellar en brisa fresca
romou la soledat
amb un brunzir inèdit d'alegria
per dolçor de la bresca
que al tast captivador ens concilia,
apaivagant el foc
en la dual delícia del joc.

Nadiua subtilesa
la de la voluptad sense follia
que conté la bellesa
per gràcia sagrada,
per rentar el desig de melangia.
El rou a l'alba duu el bell regalim
de la nit estrellada
i tot és claredat d'espai benigne.
Exprèmer el raïm
amb justa cobejança és premi digne,
perquè la set concerta
amb l'amor un sopluig de porta oberta.

Zel d'estel, mel secreta,
cambra d'intimitat sens gelosia
assumeix el poeta,

fent ritu terrenal
del verb que vibra en ritme d'ala pia.
¿I quin millor esplet que aquesta flama
d'encanteri carnal
on s'advera l'amor més perdurable
amb desfici que trama
l'avinença feliç amb fe immutable?
¡Ai plenitud perfecta
de l'ànima i la senda en línia recta!

Cante la transparència
de l'averany vingut per do diví
i còsmica ascendència.
La sang és fons insigne,
cançó de pervivència sens fi.
Acatem aquest pàlpit. La pregària
d'amor traçarà el signe
que eternitze en la nit rosa i estel
sobre la planetària
infinitud humana de l'anhel,
puix que del cel la crida
ens aferma a complir més en la vida.

III

Torna la il.lusió curant l'artiga
en l'oratge ufanós, mentre prodiga
l'estiu la seua almosta cereal.
La venustat del món al sol reposa
i hi ha en la delitança de la rosa
un èxtasi de pausa zenital.

Torna l'excelsitud aclaridora
que l'arbre esmalta i que la brisa odora
per al gaudi i la joia dels sentits.
i harmonitzat de pau i d'embranzida
resorgeix el tremp càlid de la vida
en la pauta dels vincles infinits.

A trenc alat es deixondeix i munta,
com un ocell escàpol, la pregunta
d'aquesta meravella radiant:
l'abraçada respon sens por ni obstacle
com un avenç de glòria i miracle,
com un màgic reflex de diamant.

Dona i amor susciten la dretura
d'aquest fruitós estímul que madura
amb la força amatent del seny votiu,
car el solc vol semença que li diga
l'esveltesa daurada de l'espiga
i la seguretat del regadiu.

La paraula ha evocat l'esment que duia,
amb intrèpida usança, l'al.leluia
de l'enyorat festeig ja evanescent.
Ara el diàleg creua i adjectiva
la música coral i substantiva
que, en duet sobirà, té el pensament.

Ara el silenci aviva la tendresa,
copsa la passió i la subtilesa
com una caramida ritual.
Tota sorpresa és bona i s'endevina
—profund desvetllament que ens il.lumina—
la unció de la vida tardoral.

I en nuditat d'unànime clarícia
el baf del camp llaurat és cant, delícia,
gatzarosa gerdor, ordre viril,
perquè contra l'estèril provatura
s'alça la mà que aferma i assegura
el pa gojós en el fogar tranquil.

S'emplena l'aire d'un somrís de glòria.
L'amor ha esdevengut petita història
i enfilall de diades anhelants,
però la petitesa en dues ànimes
fa de l'íntima pluja de les llàgrimes
un arc d'iris de joies triomfals.

Home d'amor fidel a l'esperança
no ha de témer dissorts de l'adverança
encara que s'emboire l'horitzó.
El crit tenaç rebutja la fatiga
i amb llei que sols vol llum, fruita i espiga
s'assoleix, a la fi, l'esplet rodó.

Cançó i ofrena d'home que amor brinda
no es marcirà en servei d'esclava llinda
perquè l'alé de Déu l'ha fet fidel.
Son guany de maduresa ara reposa
en el rebroll perfecte de la rosa
que és com un nuc flairós de terra i cel.

SOLILOQUI A TEMPS D'ENYOR
(*Tríptic a la Mare Déu*)

Represa de la fe inicial

Ara que el blat complit s'ha tornat feix propici
i el seny ha madurat menat pel sacrifici.
Ara que la tardor té llum diamantina
i la sang s'asserena de solitud divina,
i s'apaivaga el fàstic del cansament humà
quan la total absència delera una altra mà

o el vincle que ens esbrine amb cèlic magisteri
el que fins ara ha estat boirina del misteri,
un bell record s'arbora revivint la tendresa
d'aquells plaents desficis copsats en la infantesa.
El món ens era un joc de claredats germanes.
Les innocents vivències florien en les ganes
de veure amb ulls atònits —lluminós receptacle—
allò que un viu prodigi feia foc de miracle
i emplenava els sentits de lluenta mesura
en veure Déu company de tota criatura.
L'esperit a l'esguard guaitava virginal.
Tot semblava novell, tot era original:
l'arbre, el riu, la boscúria de fàulica llegenda,
el conte del pastor, la fada de la senda,
el cel, la mar, la serra en cimal o en abís,
l'ocell magestuós, el peix bellugadís
i sobre la blancor
del vori i de la neu
el somrís guaridor
de la Mare de Déu.

¡Oh el grat retorn de l'ànima en la joia primera
del solc que deixondia verdancs de primavera!
Llavors tot s'esmaltava d'una llampant puresa,
d'un dolç, daurat missatge sobtat per la sorpresa
que atorgava al cor dòcil, mancat de tot verí,
la llum i el pàlpit verge al marge del destí.
Si la mà obria el llibre llegíem en ses ratlles
històries rabents d'epopeiques batalles,
i prínceps a cavall que amb rampell lluitador
conquerien els regnes per la fe i per l'amor.
El seny no sospitava mai l'odi ni el profit.
L'ideal de l'heroi era el noble esperit,
car podia abolir tot arreu l'abandó
de l'esclau que pateix el ferreny esclavó.
Joc, cançó, llibre, vida, somni, joia, escomesa,
tot lluïa enfebrat per un toc de pureza.

¿Era un flam mitològic de fantasía infusa
o el dictat arcangèlic que en l'ànima s'acusa?
No ho sé, però semblava que una lenta harmonia
menava aquells desficis de quelcom que naixia
a l'oratge d'un món lluminós, ple d'ofrenes,
que del cel trametia meravelles serenes
i sobre la blancor
del vori i de la neu
el somris guaridor
de la Mare de Déu.

Ara aquell xic ja és home. Ha viscut, ha trescat
per senderes diverses. Conegué l'orfandat,
la vilesa, l'enveja, el menyspreu, l'estultícia,
el tràfec egolàtric guiat per la injustícia,
la guerra covant l'odi de reptes inhumans
i ha vist com s'enfrontaven germans contra germans.
La vida l'ha colpit amb dura malaurança.
Malgrat tot li ha restat un pòsit d'esperança,
un estel que essent mínim con petita lluerna
l'inspirà l'íntim lleure de la brúixola eterna
i a la fi, penetrant l'escorça de l'enyor,
ha tornat la infantesa al sopluig del seu cor.
Ha sentit als seus llavins la pregària en doll
de paraules que feien doblegar-li el genoll.
¿Quin influx li ha aixecat la dolcesa d'abans
quan la poma i l'ocell alegraven ses mans?
¿Quina força pregona de rectitud el crida
a la deu que el sadolla, a la font que el convida
amb la clara delícia que li dóna el somrís
en pura prometença de càndid paradís?
A la ciutat pairal l'absent aplega un dia.
Al temple sent la bella, l'eterna lletania.
Al paisatge s'aflaira la rosa d'un anhel.

S'hi percep una calma que angelitza el blau cel.
I sobre la blancor
del vori i de la neu
el somrís guaridor
de la Mare de Déu.

Lloança en l'humà col.loqui

Ets, Mare i Senyora, meravella ungida
per totes les gràcies que Déu t'ha donat.
Al teu si creix l'alba com un clam de vida
i el cor ens amostres —oh bella ferida!—
en tot pit sagrat.

Ets, Divina Verge, la nafra i la rosa
del cèlic estímul que ens torna millors.
Els fills que et veneren t'endrecen la glosa
dels solcs que són versos d'entranya desclosa
amb rella d'amors.

Demanes la sembra fidel i sencera,
la cura votiva, la llavor que cal,
puix que Tu ens nodrires de mel remeiera
per a que ens eleve, clara i dreturera,
la fe puntual.

El Teu Fill s'hi dóna fet blanca farina,
com sustent mirífic de joiós anhel,
i Tu ens aconselles el Pa que domina
verins i cobdícies, car té la divina
semença del cel.

Atreus els qui blasmen de l'arrel nadiua
oblidant que et deuen el raïm i el blat.
Atreus els qui tenen una ànima exigua
i una voluntat de cruïlla ambigua
i seny estancat.

¿On l'amor confia millor sa tendresa?
¿On el cor batega lliurat al delit,
al goig que desclou nostra ànima encesa
quan diu la pregària que canta i que resa
amb so d'infinit?

Sols en Tu que pots, per do i providència,
inspirar tremps fúlgids quan l'ànim decau;
tibar l'esperit si exigeix urgència
i enfeixar el vincle de la convivència
amb la humana pau.

Ets el bes llumínic de la benaurança,
el regal propici quan naix nostre fill,
consol de la mare si puny la recança
del risc que s'emplena de ferma esperança
quan ronda el perill.

I ets també vigília de lluna desperta
quan la boira assetja l'estel del teu nord.
Llavors l'afany llança el seu crit d'alerta
i el teu sacrifici té la sang oferta
per a tot conhort.

Tothom assoleix la llum que li manca
quan en prosternar-se com un sol romeu
pressenteix el pàlpit de la fe més franca
i el cèlic influx en l'ànima blanca
menada per Déu.

Ets, Mare i Senyora, la dolça companya,
la flama que inspira fidel punt d'honor.
Des de l'ampla vall fins a la muntanya
el teu nom ressona com un crit que entranya
la pau i l'amor.

L'íntim al.leluia

Columna d'aliança que atresora
disciplines d'amor sense flagell
i endreça oracions que l'home arbora
sota el fèrtil conhort del teu mantell.
Cap boira no eclipsà la reialesa
del cim divinitzat de ta Puresa.

Si la bresca dolceses conjumina
per feina pacient i enamorada,
Tu has apinyat la claredat divina
en la unitat més dolçament creada,
car l'estatge en què dictes llum i aroma
n'és signat per la rosa i la coloma.

Pietat, delectança, alé i guiatge
guarden la plenitud de ta presència
per unir la certesa del missatge
a la fe dels teus fills en reverència
que en tranç de sofriment o d'alegria
en tu abasten l'escreix de l'amor pia.

Confluents vers ta gràcia eviterna
canten llaors les veus que amb joia esmenes.
L'oreig ens duu un perfum de pau eterna
que anuncien les teues assutzenes.
Nivell de germanor en Tu es concerta
oferint sempre al just la porta oberta.

El tornaveu de Déu, l'aigua, l'escuma,
el conreu que ha vençut l'eixorca cendra,
la suor del treball que ens acostuma
a fruir de la fruita dolça i tendra,
s'enfeixen al teu vèrtex d'esponera
com un resum coral de pinya vera.

Perquè si ets el cabal que necessita
esbandir-se a l'humà en verb i fragància,
hem de veure en Tu un goig d'excelsa fita
per damunt de la còsmica substància.
Siga'ns el prec desig del jou que aduna
triomfs sobre la serp en clars de lluna.

Teologal designi on s'emponcella
la maternal espiga immaculada
siga també aixopluc per a l'ovella
que un vent advers la duu descarrerada.
El bel de l'abandó per la foscúria
humilitza de fe plany i cantúria.

Celatges aclarits de llum serena,
plor calmat per ta mà, pau renascuda,
batecs del cor diví que en pura ofrena
són el bell ritme de la dolça ajuda,
pauten la vida dels qui en ta bonança
assoleixen el guany de l'Esperança.

Ja un cim d'assolellada alegoria
emplena en gessamí la nova ruta.
S'angelitza el dolor que va fent via
a la fita de l'ull de Déu que escruta,
i naix l'home que copsa la puresa
perquè tingué en la boira la fe encesa.

Als teus peus torna i nu, com criatura
en segon naixement conciliada,
rep de Tu la fermesa, la blancura
i la invicta creença enamorada,
car la cendra es fa carn si l'home espera
el teu somrís d'eterna primavera.

BALADA DE TERESA BOU

I

Plena de seny, carn idealitzada
per un desfici ingràvid de cel blau,
dama d'esguard tranquil i fe acurada
dins la secreta cambra del palau.

Un patiment de boires l'acompanya
musicant-li el seu cor verge i clement,
i sent al fosc misteri de l'entranya
l'exacta primavera impacient.

Els llibres prou li han dit la saviesa
de la humana eixorquia i ella vol
saber per propi alé l'alta bellesa
de la terra, la mar, el cel i el sol.

I trencar el silenci de les coses
amb l'esperança d'encontrar la llum
que li diga, en esclat frissós de roses,
que en la vida no és tot miratge i fum.

La vida és també el doll de l'aigua clara
quan raja entre les penyes radiant,
i la set que ens abriva i aclapara
amb l'eixutor de l'ànsia tibant.

La vida és aquell cant tot harmonia
que llança a l'aire el fur del trobador,
i és també el fat greujós de melangia
que daura la certeza de l'amor.

Fe i enlluernament, tast de la bresca,
vincle del que ens arrela a l'infinit,
paraula a cau d'orella que encén l'esca
del cor sota l'imperi de la nit.

I, sobretot, la joia a la pupil.la,
el virginal besllum en ric anhel
que fa del caire inútil de l'argila
un foc intel.ligent, un gest rebel.

Consirosa a la cambra canta i resa
ella, la del pregon esguard gentil.
Dama de solitud, l'alta Teresa
somnia el cavaller del bon estil.

El qui li diga el mot que el cor instiga
al veritable foc abellidor,
i amb puresa de salm en ella siga
eco sublim d'eterna resplendor.

El qui vencent confús tràngol gregari
sap allunyar-se de l'espessa gent
per a parlar amb Déu tot solitari
i traure veritats del pensament.

El qui en bessó esperit, fidel tendresa
i mà d'empar benigne inspire al cor
l'idil.li resumit de la bellesa
que a l'univers batega i mai no mor.

Plena de seny, dama Teresa espera,
en somnis de desfici il.luminat,
que a cavall pot venir la primavera
per descloure el secret de bat a bat.

I el cavaller gentil fa cavalcada
lluny del palau on glat —summa dolçor—
l'ideal fet coloma alalligada
per l'invicte misteri de l'amor.

II

¿Quin nimbe t'encercla, oh dama Teresa,
que per tu l'angoixa és l'estrofa encesa
d'espectrals preguntes, de trist desconhort,
que fa que el poeta li cante a la mort?
¿Per què els mots s'eclipsen d'aparent follia?
¿Per què el vers té l'ombra de la melangia?
Tu sols ets l'estel que surt en la ment
de l'estre que et glossa consirosament.

Ell ha amat imatges que en sa jovenesa
tenien platxèries d'eixorca bellesa.
Ha amat els ulls clars de la dona franca
i els llavis desclosos entre la pell blanca.
Cobejà les còsmiques marors inserenes
sofrint l'esclavatge de verins i penes,
i sobre les tèrboles malures del món
l'amor veritable per tu el sent pregon.

En tu veu, Teresa, l'eterna donzella
que endolceix el càntic de la fontanella,
l'aigua abellidora que la ditxa beu
amb febre de l'ànima i amb pau de romeu.
Tu encarnes del numen la greu disciplina
—continent estàtic d'ànfora llatina—
i ets, entre el prodigi que et fa sobrehumana,
també rosa gerda per valenciana.

Ausiàs March pensa en la criatura
que ha d'alliberar-lo de la vida obscura,
la vida ferrenya que Déu li ha donat
amb nobles ferides de noble combat,
la fosca existència que a la fi l'atansa
deixant-li un solatge d'amarga recança,
a ell, cavaller de lliça campal,
lluitador estrenu, falconer reial.

El vers d'Ausiàs, cru, net i eixerit,
té besllums de llamp en la negra nit;
és un llos que talla, un glavi esmolat
en la pedra grisa del seu dur passat.
I deixa un ressò d'eterna vigència,
un eco en carn viva d'alta sapiència.
Només regalima sucs de gentilesa
si el travessa l'ombra cabdal de Teresa.

A part de la poma d'adàmic desig
i de l'abraçada que l'amor afig
quan la vida canta de fruits sobrancera
menant l'embranzida de la primavera;
a part de les noces que duu l'alegria
als trinats festívols de l'ocelleria,
Ausiàs March ama, nafrat de bell nou,
i'assenyat encís de Teresa Bou.

III

Al vers de greu cadència
dones, Teresa, passió escandida
d'amor i reverència.
Somnia ta figura
el geni que ha encarnat en tu la vida
com un foc immortal que després d'ella
ha de tenir ventura,
flaires d'eterna rosa en delectança,
deliqui i meravella
com un guany d'arcangèlica bonança,
deixant ací, a la terra,
el corporal residu, gris desferra.

Per tu Ausiàs oblida,
en cantar-te, les plètores grolleres
que brollen sense mida
com dansa falaguera
d'abellidores nimfes enciseres.
Ell mossegà la drupa cegament
punyit de primavera,
i quan la serenor entrà a l'artèria
amb bell penediment,
en tu encontrà quelcom més que matèria,
i fores com llacuna
que s'argenta d'amor al clar de lluna.

Tirania del món
s'ha deslliurat en íntim captiveri
Ressona el clam pregon
de l'estramp refulgent,
i la sang que abans fou rauxós temperi
es torna calma de la nit votiva.
Ja suggereix la ment
que tot ens dóna una lliçó de cendra,
fins la fera més viva
i fins la fruita més sucosa i tendra.
Només resta un anhel:
fruir l'amor que ens pot guanyar el cel.

Aquest deler que pesa
sobre la trista carn afeixugada
ets tu, dama Teresa,
joia plural d'amor,
fita de claredat immaculada,
sopluig de la mirada que aconhorta
la fel de tot dolor;
equilibri perfecte on el desfici
s'aixeca en flama absorta
i fa amb l'oblit del món un sacrifici,
una sagrada lluita
on s'allibera el cos en bella fuita.

¿A la fi que és el goig
de terrenal empresa, si, enganyosa,
la vida és un flam boig
de terbolí confús,
una dèria en carn tumultuosa?
Tu ets el nord d'aquell que al món cercava
el paradís il.lús
i només encontrà tenebra i brossa
en l'homenia esclava
que es redueix a un fàstic d'ombra i ossa.
L'elevat cant t'endreça
perquè tu li has donat fe en la fermesa.

La pensa amorosida
és destí de divina providència
i en Déu roman junyida,
plena de claredat,
reblida de lumínica vivència
i llei d'amor que canta i alça el vol
a un blau d'eternitat,
allí on sura la pau de l'estelada
en infinit estol
i en serenor de gràcia guanyada.
Car un cèlic auxili
de l'amor d'Ausiàs fa etern idil.li.

IV

Fores ala irisada del somni que perdura,
Teresa, en l'eviterna bonança d'una amor
que torna la carícia en brisa de ventura
i en miracle perpetu del signe que assegura
que ademés de la cendra hi ha una aurora millor.

Fores el ferm designi que encarna l'existència
com un pelegrinatge vers a la viva deu,
allí on beu la desgràcia el goig d'una Presència
que plau a qui s'ofrena en plants de penitència
i, prop del Màxim Vincle, la glòria entreveu.

Malgrat no haver història que conte el teu senderi
i una subtil boirina et mostra evanescent,
no fores, no, Teresa, l'espectre d'un misteri.
El cavaller amava amb afermat criteri
la viva idealitat del teu mereixement.

I en amar-te et sentia no banal ni lleugera,
ni objecte delitós de càndid madrigal.
Per a ell fores pòrtic de la virtut primera
que arrela a l'esperit amb força matinera
i escruta el món mirant-lo com l'àguila cabdal.

Fores dona polida en besllums d'auriola
i en fulgències pures d'una crida fidel.
En tu va aprendre aquell senyor d'única escola,
enmig de sa recança, la ditxa que consola
i té un resum de glòria i un infinit de cel.

Beneïda la gràcia de la teua harmonia
que amb un influx mirífic d'esguard inspirador
fou tutela amb bon seny —el seny que a tu t'omplia—
del gegantí poeta que en la gentil Gandia
obrí els ulls a València brindant-li veu d'honor.

Beneïda l'augusta prèsencia benigna
de que li feres do amb dilecte somrís.
En dolça prometença que l'ideal designa,
el poeta et veuria tan angèlica i digna,
que en tu pressentiria l'alé del Paradís.

Beneïda la noble nissaga sobrehumana
d'on va nàixer la rosa de l'alta formosor,
la dona que culmina en càntic que agermana,
perquè en ell, sublim, sona la fe valenciana
amb la nadiua parla d'Ausiàs ple d'amor.

CRIATURA EN LA BOIRA

Senyor, que m'has ofert la llum del dia
en nuditat oberta i vol feliç,
feta argentat prodigi que destria
un goig mortal en carn de paradís;
lleva'm ja la grisalla que es congria
al seny i al cor —vertigen de l'abís—
occint el goig vivent on s'hi confia
el tremp del meu present enyoradís.

Sols demane de Tu la claredat
que eixample en venturosa fulgurança
l'esvoranc que la lluita m'ha deixat
a la vora sagnant de l'esperança.
Creix l'íntima sofrença en aquest fat
tan dur de sinuosa retirança,
que el crit en les entranyes s'ha ofegat
per por a més foscor i més recança.

Sé que la terra es mostra enamorada,
mare sempre gelosa en solcs d'anhel,
i l'alé de la rosa immaculada
ens fa serfs fidelísims de l'arrel.
Sé el gaudi de la vida acompassada
amb el desig que abasta poma i mel,
però en mi hi ha un fons d'ombra interrogada
que brolla entre enyor viu i amor rebel.

Sé la invicta sabor del teu record
en l'enlluernament de la infantesa,
quan del blau ens aplega el bleix que besa
la creença sobtada al seny absort.
Si duc al cor la confiança encesa
en traspassar el reny de la dissort,
¿per què la vida llisca ma orfenesa
adherint-se al desfici de la mort?

Set de tastar la provident mesura
no em manca a la cadolla del meu cor.
Set on hi ha una dolcesa, una tortura
i un vincle cardinal que mai no mor.
Si augmenta aquest presagi de paüra,
obsessió que encega estel i flor,
¿no serà que la meua sembradura
fa del viure només un trist demor?

Si la nafra inguarible es torna llum,
resta encara un reducte solitari
que aspira a defugir pedra i costum.
Sempre el dubte posà el dol necessari,
dol i contacte amb l'ombra en què es consum
l'atzar que m'orienta a un rumb contrari
que l'home no ha resolt amb el besllum
del seu plor entre l'odi i el desvari.

¡Oh fretura de l'ànima aïllada
entre llosos irats, eixam difús!
A l'ombrívola pensa capficada
guaiten capvespres de gebrós embús.
L'home enfila el vial de sa jornada
sabent-se molla d'un combat confús,
i sols troba en la cendra ensulsiada
la sement del no-res gris i marfús.

Copsant el nord roent de ta claror
gaudir a bastament la llum voldria,
perquè ofrena és l'artiga de l'amor
quan ton braç pasta el pa de l'harmonia.
Si m'has ofert al cor el resplendor
i al verd afrau l'ocell tresca i no nia,
no em deixes, oh Senyor, sense el dolor
del qual ha de sortir ta faç un dia.

¡Ai deixa maleïda, boira i fúria
arrelades al món orb i insegur!
Al miratge nocturn hi és la foscúria
d'aquesta lliça sola en clam obscur.
De nen rajava el prec d'una cantúria
quan el somni era ver per massa pur.
Vole a Tu, entre l'estrall de la penúria,
ma frisança mortal, fe del futur.

BALADA DEL L'AVI MORT

Al cor em sona l'eco apacible
que conta anècdotes vara la llar
lentament dites amb to sensible
de pobletana arrel secular.

Refranys de punta reveladora
són saviesa de bon suport
que d'adult sagnen si el seny enyora
la dolça parla de l'avi mort.

Jo l'escoltava fruint tendreses
que s'escolaven joiosament
entre malures i entre dolceses,
amb un benigne discerniment.

Si proferia la greu paraula
per l'astruganca d'incerta sort,
que bella ens era, garlant sa faula,
la dolça parla de l'avi mort!

L'ull s'eixamplava sentint temença
del sanguinari llop —trist flagell—
que amb voraç urpa sotja i s'agença,
en rica cleda, poruc anyell.

Aquella bèstia m'esporuguia
pel relleu vívid i el caire fort
en què, evocant-la, la descrivia
la dolça parla de l'avi mort.

Trossos del viure que té en la serra
gris escenari de pluja i neu,
quan el silenci cobreix la terra
amb l'inconsútil mantell de Déu;

relats on canten lluita i desfici,
somni, vigília, prec i conhort.
Tot ho assumia, bastint judici,
la dolça parla de l'avi mort.

En mi tenien ses contarelles
besllums tan plenes de lluentor,
que maduraven de saons velles
el blau inici del meu candor.

I quan contava la grisa història
de sa infantesa d'obscur record,
m'era una treva consolatòria
la dolça parla de l'avi mort.

Tant en la pena com en la joia,
sempre engegant -me bleix d'infinit.
Jo no tenia millor monjoia,
millor missatge, millor delit,

sinó la pura, grata cadència
que em dreturava vers el bon nord,
aclarint boires en la innocència
la dolça parla de l'avi mort.

Fou, a la vila de sa naixença,
quan aixecava sols quatre pams,
vailet d'aladre, dalla i semença
entre la rústega sentor dels camps.

I coneixia dels vents l'auspici
quan sura el núvol de la dissort,
i tots els caires del seu ofici.
Oh dolça parla de l'avi mort!

Ocells i plantes, arrels i fulles,
les bestioles de riu i afrau,
la vella sínia sense remulles,
el talp ombrívol que dorm al cau.

D'un món arcàdic que m'encisava
la pensa ingènua i el seny absort,
el batec màgic a mi em donava
la dolça parla de l'avi mort.

Deia que l'home d'urc i riquesa
pel món transita sense capir
el do que ens lliura la senzillesa,
la digna fita d'un bon morir,

el pa que es guanya sense fal.làcia
suant la feina per bon acord.
Fidel fermesa, nadiua gràcia
la dolça parla de l'avi mort.

Sé que al blau regne fa la drecera
del just que petja daurats pradells,
i que agraïnt-li faula i preguera
l'immortalitzen àngels i ocells.

Per xò no oblide la companyia
que em fa el seu eco —sopluig i port—.
Per a la lluita de cada dia
al cor em canta valenciania
la dolça parla de l'avi mort.

TRÍPTIC D'AMOR Y ACATAMENT

La terra

Cante l'herència que en benaurança de llum divina
esclata en ritme de viva saba i eleva al cel
el do que enlaira la providència on s'hi culmina
la gràcia múltiple que a terra nostra té fons i arrel.

A clim de joia agombola l'aire flor matinera.
El blau curulla i eixampla vida fins l'infinit.
I en un contacte d'ala o de somni que el cor espera
la sang té un pàlpit de flama i rosa, de cançó i crit.

Si la paraula duu al llavi el súbit ressò cantaire
i la nissaga copsa el missatge arravatador,
diré que sura aromant la seda subtil de l'aire
la revolada on s'hi sospiten esplais d'amor.

No hi ha residu ni hi ha desferra. Tot és clarícia,
somrís i norma, dona agradosa i arbre nadiu,
mar on exulta l'escuma ivòria, sempre carícia
de sal eterna per a l'eurítmia del cos joliu.

I si el fill porta al deler intrèpid vents de singlada
per allunyar-se cercant les fites d'un somni d'or,
la vora que ara deixa, impassible, mig oblidada,
li serà grapa que el farà plànyer nafres d'enyor.

Si la delícia té un nom al mapa i per excel.lència
el món té un vèrtex de bledania i de fruit daurat,
a trenc de proa subratlla l'índex nostra València
que —excelsa núvia— inspira vigílies d'enamorat.

L'idil.li és fèrvid, té el goig festívol, la sang contenta.
Es com la vespra prometedora que tan bé escau
a aqueixes noces que conjuminen amb joia lenta
la mel més íntima, la fe més ferma i el bes en pau.

No trobe l'àmbit per esbrinar-hi rosa i ofrena
sinó al teu caire d'horta eixamplada i mar esplendent.
Forní ta gràcia un escreix de vida que ens encadena
i ens allibera sota un nou i ample retrobament.

La dona

Ja ungida de pregona transparència
—toia carnal, abellidora essència—,
m'enlluerna un prodigi refulgent.
L'amor eixampla al cel la seua fita
i en esclat d'or i atzur naix la infinita
formosor de la dona provident.

A temps d'alosa i alba vull cantar-te,
descobrir el mot just per exalçar-te
entre tanta harmonia virginal.
Tinc al meu pas un poble en ruta oberta
que m'ofereix la llum on s'hi concerta
el marbre viu en pàlpit corporal.

Tinc el manoll de la poncella fina
que assumeix la cadència llatina
al plint d'un vers antic d'etern ressò,
i al fons, on la fervor és força obaga,
un germinal origen de nissaga
que aireja l'orgull cast de ma cançó.

Tinc a l'abast un munt de bledanies:
fruites, arbres, llegendes, melodies
en vast apoteosi que no mor;
i vibrans d'entranyable ressonança
un verb d'arrel invicta en aliança
amb la fe més recòndita del cor.

Compte amb l'alé esbandit del teu llinatge
com un resum sagrat de paisanatge
que és l'avinença de ta fortitud.
Dona valenciana, àuria espiga
on el blat de l'amor farneix l'artiga
amb un tremp ablamat de joventut.

Octubre m'ha sobtat amb revifalles
de bellesa que vull glossar a ratlles
sotmeses al foc viu i al vers alat.
¡Ai cantarí besllum de la sorpresa
quan la rialla obri clavells i expressa
el somni del donzell enamorat!

¡Ai dolcesa sagnant de la ferida
que en vigília cruel ens dóna vida
per a l'inici màgic de l'amor!
Si l'ànima s'empelta en l'esperança,
la nit tindrà l'estel de la frisança
lluint com un somrís prometedor.

Absències nodrides de desfici
encimbellen en flama el sacrifici
per al fat d'un futur acatament.
Abasta l'ull l'emoció primera
quan grimpa un tremolor de primavera
en la gelosa vena impacient.

I l'idil.li té un clim de rosa oferta
per a fer de l'anhel collita certa
d'avinences que fruiten madrigals.
Jo t'albire polida, gerda i flonja,
entre el goig delitós de la taronja
i el blau de les tendreses immortals.

Dona valenciana, pinya vera
de múltiples delícies, l'encisera
fada del nostre poble renascut.
Sempre serás la fita immarcescible
de la pregona amor que fa possible
la fe del nostre cor i el nostre escut.

L'ànima

En el curs de la història que esbandeix el missatge
als quatre vents i traça furs de sang i llavor,
l'arada mil.lenària ordrenava el paisatge
amb infusa destreça d'assolellada amor.

N'era un clam que es fa torxa de conquestes sens fita
a l'empar de l'aurora, sota el fris del cel blau.
Si la falç abraçava el feix de la collita,
un àngel conferia el somni de la pau.

¡Oh joia aprimorada de la primer rosella,
confiança divina que promet vida i pa,
perfecció d'espiga en la pauta vermella
que ennobleix en la lluita l'horitzó del demà!

A l'ensems que la mola i la rella fornien
la diàfana empenta d'un domeny sense por,
la barraca i l'ermita eren nius que tenien
un sopluig d'avinença per als vincles del cor.

I creixia en la pedra de la vila abrivada
l'estela cristiana i el bleix de l'esperit.
Tot era una harmonia d'ofrena enamorada.
Tot glatia en fruitosa germanor d'infinit.

Al pèlag que perfila la fistonada arena
la gavina instigava nous esplais mariners.
L'agosarada nau salpà blanca i serena
a l'esguard d'altres àmbits i mites estrangers.

Entre aquell curumull de profuses llegendes
que en vastes lluyanies s'havien conegut,
no es va perdre la llinda de les nadiues sendes,
ni la verbal dolcesa de l'avi benvolgut.

I l'ànima comuna el tremp encoratjava
en un destí vers l'arbre i el tall de cada jorn.
La gràcia de l'obra que la terra engendrava
tenia el do de Déu com pa daurat al forn.

El camperol parlava de l'horta, de la dansa.
¡Oh noble embriaguesa de clavellet festiu,
quan en l'encesa cobla es canta la lloança
de la bella hortolana que a tothom fa captiu!

En vida casolana d'apacible harmonia
la creixença de l'home té un clim d'humanitat
tan noblement primària en saó i coratgia,
que sembla enarborar-se vers a l'eternitat.

Amor, solc i semença han travessat la història
i l'ànima nadiua va fer d'or el seu fang.
Si a bona providència segueix justa memòria,
raó és tindre la terra glatint en nostra sang.

I en cardinal designi on el crit s'allibera
per esbandir al món la veritat que cal,
direm que és la llaurança complida i matinera
el batec de València en son cor maternal.

GEÒRGICA AMB FIGURES

I

Impressió de la llar

Hi ha un baf de corferida senzillesa
a la cuina, a l'alcova, al menjador.
La història, un sofriment entre alens débils
de resignació.

Hi ha una penombra de silenci angèlic
i al rebost el precís pa d'aliment,
el pa que té la molla assaonada
del ben guanyat forment.

El pare sega arròs a la calitja
—cíclop de falç lleugera, ample breçat—
i sua entre l'or viu de les espigues
com un déu cereal.

La mare renta roba al safareig
i guisa la minestra al curat foc.
Canta cobles amb so de jovençana
per estroncar el plor,

un plor d'inconeguda correntia
que li batega amb melangia al pit,
perquè veu que el treball és poca cosa
per endreçar el fill.

No cridarà rancúnies tenebroses
si el prec torna esperança tot anhel.
Déu sembla que ha guaitat amb ull benèvol
des del tou del seu cel.

Ell ha albirat a taula el sagrat ritus
del nodriment que es guanya amb bulls de sang.
Segur que s'ha sentit més Pare encara
per tanta humilitat.

I sembla que a la llar hi ha una harmonia
que ha ofegat l'embranzida d'un clam trist,
i que una amor, vencent boires i pànics,
recobra, encetant pa, el primer somrís.

II

Glossa de l'home

Ell té l'assignatura de la terra
acumulada en sol sobre la pell.
Llarg de solc i de seny, jamai no erra
quan parla d'abundància o flagell.

Dut de xic a la feina camperola,
entre séquia, guaret, era i marjal,
sembla tenir només única escola
a l'aire del vent lliure i germinal.

Cada jorn ell desclou el vast paisatge
i d'antic patriarca el fur reviu,
sense temença de verí ni ultratge,
fidel al rònec llogaret nadiu,

car allí Déu li ha dat la feixa a lloure
per bregar tot arreu en el combat,
que no és sols l'aigua que del cel ve a ploure
el que madura el germen del sembrat.

Es també la curosa saviesa
de complir per damunt de tot condol,
i tenir de coratge la fe encesa
en l'esteva que llaura sota el sol.

Ell ha sentit els rous de matinada
com la unció crismal del seu destí:
silueta en el pla ben retallada,
figura de relleu sobre el camí.

Home d'anònim fat en l'esperança,
cursa amb gest de silenci la lliçó
d'allò que al món menysprea cobejança
sense la vanitat de cap guardó.

I emprenent tots els jorns les solellades
que el fan sofrit heroi, ferm i colrat,
sembla un ésser de mite que a abraçades
mesura el món segant arròs o blat.

De vegades gaudeix la benaurança
d'aflairar tarongina i gessamí,
i escolta el rossinyol en la bonança
del brancatge que espleta maragdí.

Entre tanta bonesa de Natura
i bledana saó, creix el voler
de la fidelitat que mai no atura
vers al fill, a la llar i a la muller.

I assoleix per collita la penyora
justa de càlcul cara al viure humil,
car la seua llaurança no és majora
ni sol prometre guanys abans d'abril.

Perquè és un feinejar frenant la gana
sotmesa al codi del que pot la mà,
la mà d'esforç que a tot vent s'agermana
lluitant contra les boires del demà.

I quan al vespre en or el sol s'emporta
un jorn més de callada mansuetud,
mai no menysprea aquella espiga morta
que del dacsa enterc ha caïgut.

Torna a la llar amb deix de bonhomia
l'home que brega al món sens crit ni fel,
i, assegut al pedrís de l'establia,
esguarda les ganyotes d'un estel.

III

Lloança de la dona

Dona d'esguard lluminós, mà que zela
tota semença amb un deix de primícies
i que relligues el vincle dels pares
en l'aliança d'antiga noblesa
malgrat el rònec profit de la terra.

Vaja a tu el càntic del vers en la rústega
plàcida bresca que a la llar congries:
llet de criança, nodriment de mare,
pa i amor jove vora el fur de l'home,
ordre sol.lícit en la sort escassa.

Vaja l'oratge benigne a tes galtes
com buf diví de balsàmica aroma
i que t'insufle de tendror ubèrrima
amb un fruitós i fecund vaticini
de cep pletòric al setembre amable.

Tens la mesura serena de l'àmfora
i la puixança de les roses vives.
Tens la bonesa que guareix la nafra
amb el designi del remei angèlic,
Com de la saba de la branca altívola
l'escreix d'amor per tu en el fill s'arbora
granant llinatge de conreu que daura
l'espiga en sacra i justa maduresa.

Fenyit el pa que aclara l'esperança,
manquen encara lleures per a l'home,
però tu, entre la llàgrima i l'aurora,
saps oposar la mel de la paraula,
la que dius amainant negres malures,
duent el tany del bes als dolços llavis.

Si l'obac horitzó fragua tempesta
i la gebrada el fruit traeix i sema;
si al rebost els queviures menudegen
i el bram anguniós ronda la porta,
tu amagaràs el plany cara a la cuina
i sabrás, piament i humilitzada,
vessar l'oli en la llesca del pa digne,
dal pa d'aquell dolor que fou emblema
dels millors i més nobles maridatges,

Lloe el teu gràcil posat de canèfora
entre l'artiga que exorna ta gràcia,
ferma de cos per als tremps que compleixen
en la llavor que governa el teu ritme
sempre inspirat per un hàlit d'ofrena.

Tota mesura, recat i constància,
tota coratge d'inspirada norma,
seny i vigília esberlant les maleses
en la difícil llaurança de l'home.

Perfecta imatge de la nostra pàtria:
jo bé voldria reflectir ta glòria
en el doll plàcid de la deu tranquila,
en l'olivera de fruit curullada
i sots l'alzina d'una pau durable.

IV

Alba del fill

Quan la vida s'obri com un fruit novell
i amostra la gràcia del tendre cadell,
i l'alba duu un zèfir de rosa encisera
que desclou les tanques de la primavera,

tu, plançó d'entranya que l'amor ha fet
instaurant a terra el fèrtil esplet,
véns a ser el vincle de l'arrel humana,
el lligam més pròvid que Déu ens demanda.

Has nascut al vívid rusc d'un antic poble
que en la senzillesa sempre serà noble,
perquè la creença que li dóna fur
venç la contingència del temps insegur.
Ell sap de la rauxa que abat la cabana
als udols més tètrics de la tramuntana,
quan l'hivern s'afua i els ramats fa prims
i van les congestes curullant els cims.

Ara que a l'abast tens coses amigues:
ocells, papallones, lluernes, formigues,
el parral ombrívol que et dóna frescor
i l'àuria bresca bocins de dolçor,
gaudeix el prodigi d'un món virginal
on tot és miratge d'alé celestial,
a l'esguard sensible que en tu ja endevina
l'eterna puixança de la Mà Divina.

I ta mare et canta voreta el bressol
dient-te en veu baixa el molt que ella et vol.
Als llavis li brolla una antiga cançó
que ol a muntanyenca flaire de timó:
parla d'un infant més blanc que els anyells
que en perill estava d'uns graputs ocells...
La cobla materna fa la son tranquila
i prop del bres càndid la mare vigila.

Beneït el sostre de la llar humil
on el fill reposa! Que no es trenque el fil
del niu on s'escalfen tremp i voluntat
a mercé de tanta i fosca veleitat.

Ara és la tendresa qui obri un nou camí
contra l'alba adusta d'un viure mesquí,
però sempre espera l'home confiat
en la joia pura del forment granat.

Adéu, pare, mare i fill! Per la terra
la gana de viure no us siga desferra.
Que tinguen els arbres farcits els plançons,
que el fruit no se us negue pels calabruixons,
que la pluja caiga sense mirar fita
i prometa almostes de bona collita,
i perquè el fill veja la viva gerdor
llaurada i florida per mà de l'amor.

EL PA VIU
(*Glossa de l'Eucaristia*)

S'ha tornat el misteri farina d'un missatge
i en ofrena d'amors Déu baixa del seu cim,
concertant en la clara volença d'un guiatge
la veritable gràcia del blat i del raïm.

Ja l'espiga es un goig en plenitud serena
d'aquell dolç sacrifici on Jesús és pradell
per al bon pasturatge, per al guany que ens esmena
i encarna la puresa nadiua de l'anyell.

Déu aplega lliurat en pa de multitud,
en fecunda collita de pròvida abundor.
Déu sotjant en les ànimes el doll inconegut
i donant-se en creixent rebroll germinador.

Hi ha un lluminós silenci de cèlica harmonia
en el vèrtex august de l'or i de la neu.
L'assutzena i la rosa són primavera pia
i ungeixen el Miracle com un avís de Déu.

Es senzil el misteri si el cor comprén i acata
la norma perdurable del Cos tornat pa viu.
Per ell la fe que a soles pateix de cendra innata
retroba sa fermesa i abriva el foc votiu.

Tots poden encontrar la divina sendera
que l'estrella designa amb sa llum convincent,
car l'Amor que pastura per celeste esponera
engega la certesa d'un bell acatament.

Senzilla és la puresa com cereal collita.
Déu reclama només el cor posat al clar,
l'amorosa vigília del Bé que necesita
la humilitat que espera son nord per a singlar.

L'ànima està en parèntesi d'evangèlica espiga
i en rodona puresa de blanc asveniment.
Trascendida d'amor s'accepta de l'artiga
la cernuda paràbola i el vincle fefaent.

Ací reposa Déu en dàdiva infinita.
Ací desgrana el salm son verb d'alta blancor
i en la bonança angèlica d'un zel que al prec invita
raïm i espiga munten la guarda de l'Amor.

¡Com es centra el bon Déu en l'ànima que oblida
aquest nuc imperant d'aliança fidel!
El misteri ha guarit malastruga ferida
que minvava el prodigi i amargava la mel.

¿Quina saba enforteix la humana vigoria
en la palingenèsia d'un redreçat destí?
¿Quin anhel rutilant d'innocència envia
a la sang l'alba rossa i el frescal serení?

Si l'infantilitzar-se sota el mateix estel
vol dir albors primeres de cor humil en blanc,
la llavor esbandida d'aquest fèrtil anhel
s'hi torna oferiment de pa i vi en carn i sang.

Per la pau compartida en vívida tangència
ens nodreix el designi de la Taula Divina,
i en zenital obsequi de zelosa clèmencia
Déu-Home ja bandeja la boira que enverina.

Car són molts els qui tenen l'ànima hipotecada
en el fang i les xifres d'una trista aritmètica,
i són molts els qui aixequen la veu adelerada
per pair cobejances sota l'astúcia hermètica.

Contra aquest signe espés d'obagor planetària
vinga el bel de l'anyell, la tendra companyia,
el gaudi persuassiu, l'almosta voluntària,
la pau veremadora del Bé que ens concilia.

Vinga la mansuetud del camp ben conreat
en forments d'infinit. Vinguen cors en estol
per a omplir de l'angoixa aqueix buit desolat
amb el remei ardent de la batuta al sol.

Vinga el cove curull de l'íntima collita
i la pluja que xopa el solc amorosit,
i que bese fruitosa la terra que ens invita
a segar en la gràcia del bancal preferit.

L'Eucaristia dóna sa llum impacient.
Ja sap el cor on hi és la deu mai no estroncada,
el fondal amorós on adolla fervent
l'aigua per a la set recòndita i callada.

Aquesta ofrena viva de Déu en blanc de fe
guanya la criatura amb lluïssor que inflama
i en apropar la mort al primitiu alé
tindrà l'eternitat com a votiva flama.

I l'espiga i l'anyell en Amor trashumant
junyirant en el goig l'assumida bonança,
i amb foc revelador s'aclarirà llampant
la solitud de l'home fruitosa d'Esperança.

ENYOR D'UNA PÀTRIA

Un jorn fou la pàtria l'esplet que el blat verge aixecava
un feix d'or invicte; penyora sencera i benigna
de fermes monjoies, de vida sens fats de temença.
Llavors el coratge fidel no era lluita febrosa
ni vent de malastre sorrut, ni suplici, ni anònim
dol trist de malures. La ruta cabdal d'aquells homes
obria a la cobla el ressò de nadiues paraules
i mai no es murava la fe del plural determini,
sinó que arborava's el clam com un prec sens frisança
a Déu demanant-li la pluja o el sol calipèdic.
Un jorn eren noves les roses per sacra harmonia,
daurada i esvelta puresa l'amor sense càlcul,
i en plàcid idil.li de vastes i nobles concòrdies
complia's el bleix del pit jove gravant-se en la gràcia.
Quin fat de prodigi! Fou somni o història perduda?
Fou dèria que enyora la sal d'una bella memòria
i exulta a les venes la joia de sa correntia?
Tu escoltes, poeta, el batec de les mares antigues,
el vers esbandit i l'origen dels mots més encesos,
aquells que exalçaren el mite ungit-lo de faula
i feren del pa i de la vinya la glòria més simple
i el guany més durable. Llavors fins la prístina argila
tenia el segell del respecte. Mai no s'oblidava

que al fons portem fang d'un inici i un sol Terrissaire
ens fa paradigma de l'àmfora que a tots dóna a beure
la limfa de bíblic versicle i ofrena fraterna.

Al clar del matí s'hi llaurava l'empriu que guarnia
les sitges tribals i comunes jamai exhaurides,
i el mar ens pautava un respir de blavosa tendresa
en blanques garlandes de vori i joioses esteles.
El culte al prodigi creava una pau sacratíssima.
Si tots eren fills d'una llum que inspirava clarícies,
calia que el salm pronunciàs la coloma i el pacte,
la sínia, la mel, la gavella i la branca alegroia
amb lletra de càntic submís i agraïda bonança.

Aquella potència o miracle de vincles formosos
brostava com un clar designi de fe i bonhomia,
i si el veïnatge d'un crit de follia sonava,
prou era per vencer'l la mà benfactora de l'avi
mostrant-hi l'almosta de Déu als cormulls de setembre.

Enyor d'una pàtria! Missatge que avui a tots ensenya
la justa fermança de l'home que manca a la terra
on van les urgències de l'odi minant criatures
privades d'aquella fulgència que irisa les ànimes
i sols abocats a l'estímul dels propis miratges:
plaers contitzats, cobejances, verins sumptuosos,
matèries de trista moneda i banderes gaudides
en falses victòries d'obscura i letal primacia.

Un somni de pàtria benigna pot esser l'empremta
que inspire al bon seny el retorn de les nobles collites.
El món és encara molt jove. L'infant torna a riure
i sota la cura del sol tots els jorns s'encimbellen
els homes i els arbres. No calen els límits. Mirem-nos la
(cara.
La terra demana el solc recte, la mà creadora
i el verb de l'herència divina per sempre invencible.

POEMA DE L'HIVERN HUMA

I

Gris oblit fora d'enganyosa faula
no aturar l'ull i el vers entre l'oratge
de l'hivern que humanitza una paraula:

Vellesa, camp d'enyor, daurada imatge
on l'amor ens esmerça pels camins
de l'assossec que espera el Bon Viatge,

aquell que fita en Déu i alça confins
de nuditat perfecta ja lliurada
a la mà creadora i als destins

de la Llum resurrecta. Resta, alada,
al garbuix entendrit de la memòria,
la innumerable espiga ben granada.

amor de cada jorn, collita, història
amb pautes de dolor i d'esponera
al solc de la divina trajectòria

que encara deixa uns brins de primavera
en l'assolida edat. Hi ha la mesura
del comiat comprès, hi ha la sancera

delícia solar i la ventura
de veure els nets en saltiró naixent
donant fe de la nova genitura.

Benhaja el cor joliu que aixeca i sent
l'heretada destresa del somrís,
joia de la inocència que encén

en tu, Vellesa, un salm enyoradís,
aquella lluentor en correntia
que era missatge de vital encís

i donà tan de tremp a l'alegria.
Aquella exacta plenitud que atansa
el pa i el vi a la taula, on s'hi refia

el domini pairal de l'esperança
quan en el fill s'afirma l'esguard digne,
zelat per la paterna confiança,

plançó i arboladura del benigne
alè incessant que en la bondat aflora
si en la Creu recerquem el millor signe.

Tot es daura d'amor. Aplega l'hora
fruitosa dels designis. La Vellesa
copsa el joiós capvespre en què s'enyora

la flor de foc resolta ja en tendresa.

II

Verema de la pensa solitària,
fecunda de records, dolça pel most
que es torna pensament d'una pregària

agombolant la brisa de l'agost
amb un do de consol i maduresa.
Bé cap l'anyell de l'ànima al congost

quan se sap esbandir verí i malesa
cara al garbell del cel. Per ço ell és blau,
car el matís que engendra la puresa

té de l'eternitat el fons suau,
l'aire de vol i el renovat fulgor
de la imatge més clara de la pau.

Ara, quan el passat té el doll sonor
d'un recompte més just, quan l'harmonia
posa tanys de capvespre aclaridor

a la tija febrosa del migdia,
surt l'àngel que apaivaga fuga i pany
desplegant un sopluig de companyia

amb les ales que anul.len tot engany.
Ja només compta la senzilla gana
d'assaborir els records malgrat el plany,

car la Vellesa és bona clariana
per al tast de la bresca sense enfit
que hi fa més pur el bull de la sardana,

encara que pausat, enfervorit.
¿Per què deixar la marginal resposta
en l'ombra recatada de la nit?

També hi ha sang a l'horabaixa en posta
dintre de l'immarcit i bell silenci
que tant al món auscultar li costa.

Mes tu ets ací, Vellesa. Recomenci
el teu salm sense esculls que t'acompassa
amb l'amor despullada, i que t'agenci

el mon de cada jorn la seva passa
vetlladora del llum que ens il.lumina,
car d'aquest oli mai no en tenim massa.

Tota petja és avenç que a Déu camina.
A l'extrem on relluu la maduresa
sentirem la cadència divina

d'un campaneig llunyà. La vida encesa
et copsarà amb un zel sense abandó,
perquè entre bonhomia, fe i tendresa

dones, Vellesa, la millor lliçó.

III

Siga a l'enyor o a la rabent dolència,
no et dolgui l'escomesa de l'arrua.
Tu saps, Vellesa, que és també presència

de dolçor el fruit gràvid que s'afua
en reposada mel d'or reverent,
sucre d'infinitud, voluntat nua

de desigs terrenals. Terra que sent
fidelitat d'arrels en fosc deliri,
de vegades mustiga la sement

i ignora el lleure de la pau del lliri.
Al boscam tota fusta és bledania:
la del tronc i la branca. Aquest captiri

d'aliança sublim i saba pia
del món remembra el delitós paisatge
amb un deix de conhort i melangia.

Però el broll de la vida té el viratge
d'aquell goig madurat de sol i lluna.
No cap al curs del riu el fals miratge,

car la deixalla és vàlida i aduna
el cor que ara val més perquè congria,
en l'Amor dels amors, verb i fortuna,

riquesa del qui ha vist, en l'harmonia
de la seva lleial i noble trama,
l'amorosit caliu, la companyia

d'aquell que es fa Pa Viu quan veu la flama.
Lliça d'ahir avui ja és fe i drecera.
Pecat d'oblit serà si no es proclama,

al davant d'una nova primavera,
l'ofrena mestra de maduritat
en l'abundosa artiga de l'espera.

¡Ai dolça fita de la llarga edat
que inspira el nodriment del món futur!
La provident paraula ja ha sembrat

l'heretatge d'amor que s'ha fet fur
a la llinda puríssima del Pare,
perquè a la fi s'ha enderrocat el mur

i una auroral justícia t'empara
agermanant el temps a la benigna
sacralitat de l'ànima, si encara

saó de maig la plenitud designa.
Alci's a prec humà la maduresa,
cure el diví aixopluc la testa digna

i al nuc de Déu tots li direm Vellesa.

ELEGIA DE LA VIDA INCERTA

Allí on senyala l'index del poeta
hi ha sempre un pensament d'amor o mort:
la nuditat de Déu vasta i perfeta.

Perspectiva del seny que vol conhort
cara al magnànim flam de la guspira,
quan creix en l'home capgirat en sort

i fa del seu deler una gran pira.
Tot s'esbandeix en rutilant relleu
i als ulls del cos la veritat delira,

la veritat que amostra tot arreu
el grau sobtós entre el no-res i el massa
com un abisme obert al camí seu.

Amarga llinda de claror escassa,
pobra en besllum d'aquell fulgor total
pel boiram que ho fa tot grisa carcassa

i anul.la la gaubança terrenal.
Som hereus d'una ruta indefinida
que ens porta a la pregunta terminal

de voler esbrinar natura i vida
en un anhel de gràcia impotent
que sols en la infantesa té sa mida.

¿On és l'arbre del fruit iridiscent
que a l'ull i al mos la plenitud concerta,
la plenitud sortosa en alçament?

Cadena filial, génesi oberta
al seguici que mena l'averany
vers el miratge de la vida incerta.

Aquesta és la reposta sense engany
que madura en la fe i al prec s'arbora
i en la nit solitària es fa plany

a deshora de Déu, tan a deshora,
que sembla aferrisar-se en fosc duel
allò que crema al cor quan l'home implora.

A l'esguard posa l'odi el seu trist vel
i mira el món fet càlida desferra,
insadollable d'una sang fidel

i propici a entaular sempre la guerra.
Resta al fang la paraula germanor
com un residu sobrancer. S'aferra

la mà a l'arrap per un manat clamor
sorgit del càlcul d'unes xifres lentes
en afirmar que un seny no és traidor

si pot tindre amb la mort fites contentes.
I la raó es fa llàgrima en pecat
per la por a les forces más valentes.

¡Ai de l'anyell que dorm assossegat
a la plàcida vora de l'artiga!
¡Ai del raïm idíl.lic i el bon blat

que ens donà aquella Amor de faç amiga,
com són blasmats per l'àlgebra d'un joc,
oblit d'herois i fel sempre enemiga!

Contra el blanc d'aquell prec sorgeix el foc,
enginy que aplega al cim de l'espectable
on la glòria és mort que, poc a poc,

hi fa de la tenebra fur i oracle
perquè puge el treball del vencedor,
xopat de sang veïna, al seu pinacle.

Torna a encendre's la torxa de l'honor
mastegat amb la cendra que fou vida,
i s'invoquen collites on l'amor

a l'abraçada fraternal convida,
a l'abraçada d'un melós Nadal
efímer de conciència esquifida.

I enllà endins, con la suma és un cabal
de mentides secretes que dominen,
la pregunta es remou: ¿L'home que val

si rostre al sol a voltes l'assassinen?
Ni el ventre de les mares és segur
si de verins i de feresa el minen.

I hi ha un cel, i hi ha un mar de vast atzur,
i cervatells d'esguard sense malícia
que s'abeuren d'estels al llac més pur,

imatges d'aquell do que fou delícia
i reblia amb paràboles l'espai
creant un verb encés de fe i justícia

que llavors no caïa en el desmai,
perquè els cors a qui anaven dolces flames
feien de la puresa un bell esplai

sota el sopluig arcádic de les rames,
confegint dintre el cor el salm infús,
verge d'aurores i mancat de brames.

L'home senzill no vol l'excés de l'ús
d'allò que és vil bocí i torba inserena
i deforma la petja de Jesús.

Ell sent l'enyor del nen que amb vida plena
i a ras d 'humanitat elemental
tasta l'eternitat que Déu li mena

com el viu heretatge natural
d'una fe transparent i aclaridora,
fruitosa de clemència immortal.

L'home sols posseix una penyora:
la seua voluntat en servitud
de treball fecundant. Ell té millora

cara al retrobament d'una virtut
que és sembrar gra de fèrvida homenia
en camp d'esponerosa fortitud.

La saviesa dels prohoms en via
de troballes futures no és el tot.
Cal l'esperança en carn i l'harmonia

de l'univers fruit en nou rebrot.
Cal la mà de la unànime resposta
contra el caos mental sorgit del llot

i en la fatalitat brunyida a posta,
parany de la supèrbia, seny viu
que més que a Déu a la serpent s'acosta.

Mai no podrá encertar l'home massiu
si només sa presència és un pacte
de greus negacions. Si inquissitiu

va cercant el misteri i el contacte
de Natura amb el centre essencial
de l'Esperit, no oblide que està intacte

el tros vivent de l'home original,
divina plenitud que encar perdura
i batega i no mor, com foc vernal

que sacraliza tota criatura.
Pense en blanc l'home just. El compte net
li enfortirà l'estudi en llum futura

per a escrutar el món sense secret.
Pense en llum d'auroral iridiscència,
quan el matí de Déu ens fa el retret

de què ens manquen més nucs de convivència.
En un albor de gràcia complida
comença el jorn amb fe. Lluu la innocència

dintre el bresol del fill que estrena vida.

NOMÉS AMOR I PROU

Llaurança que espera

Hem d'enfonsar la rella a terra eixuta
cara al designi de la vida humana.
No cal altre coratge ni altra ruta,
per a guarir el món, que l'alba ufana,

la que esborre en sa llum l'ombra de l'odi
amb la fúria que mou al tremp fratern,
car per damunt de tota xifra o codi
hi ha una mà que nivella l'home etern,

aquell que naix ungit per la nuesa,
brot genesíac, riu sense fronteres,
flama sorgida en calzes de puresa
amerada de roses primiceres;

aquell que sap el do de la paraula
dient flor, branca, ocell, espiga i lluna,
i capta la semença de la faula
preferint la bonesa a la fortuna;

aquell que mai no compta la riquesa
i albira el món com un desig complit,
agraint fins l'engruna i la malesa
i sabent-se oblidat en el convit.

Prevaleix, malgrat l'alça del domini,
encara el bleix d'un cel adelerat,
i al cor batega l'ordre consanguini
que concerta un somrís d'humilitat.

La raó i la creença van fent via
amb missió d'amor. Tot té l'alé
de crear, sobre un fang de melangia,
el magnànim prodigi de la fe.

Cada racó del món té el lloc guardat
per abrivar el foc de la natura
en un besllum cenyit d'eternitat
que surt als ulls de tota criatura.

I fins els morts, quallats de terra humida,
renaixen a un silenci d'infinit
en la clara celístia estremida
que enjoia la bonança de la nit.

Elemental i vast un tremp impera
en retorn enfebrit de passió,
En la sínia del temps la primavera
renova flor i sang a l'horitzó,

i a l'abast de la mà i de la mirada
la llibertad augmenta el sentiment
en la nadiua rosa regalada
a la justa represa que el cor sent.

Aquesta gràcia al seny sempre respira.
Benastruc d'esperança està vibrant
el guany de l'esperit, l'exacta engira
que sotmet la duresa al diamant.

I a broll de bonhomia i encanteri
pot véncer l'home tot obscur perquè,
suscitant en les boires del misteri
la constància ardida del seu fre:

nòdul, desvetllament, ànsia absorta
a la vora de Déu festejador.
A terra de conreu s'obre la porta
i és sagrat el remull de la suor.

D'amor i ferides

Ara enyore el paisatge de la meua naixença
tan sentit i plorat des d'aquella partença,
quan volia, amb la set d'un deliri pregon,
conquerir a manlleu les dolceses del món.
Llavors era l'anhel una aurèola bella
que esclatava en turgències com la fruita vermella,
i cada alba tenia l'escreix d'un clar destí
emponcellant la febre rosada del matí.
¡Ai fràgil primavera, la de les ales vives,
la que mou a l'artèria les fervors evasives,
la que irromp al braç ferm del coratge rabent
i delera la incerta giragonsa del vent!

En l'èxtasi del sommi tot s'albirava en blau:
el cel de benaurança, el joc de l'ona en pau,
l'arbre d'espessa fronda —renou d'ocelleria—
i fins la greu dolcesa de la malenconia.

Vaig estimar la vida com un esclat joiós,
com l'ofrena en el pàmpol del raïm saborós.
Vaig fruïr, abrivat per la bresca daurada,
de les belles delícies que ens ofrena la fada,
la múltiple deessa que hi ha a tots els confins
en doina falaguera de nacres i robins.
I al sopluig dels desitjos que no amaguen la pena
descobria el secret de la humana colmena.

¿Quina força em portava vers a un tremp combatiu
veient en cada rostre la fel del desafiu?
¿On l'anyell que belava entendrint la roureda
i el colom que amanyaga amb ses plomes de seda?
Un fàstic em minava de tenebra letal
la neu de la infantesa ja fosca en el cimal,
com un plany malastruc de rodamon precari
que veu l'erm de sa vida ressec i solitari.
Vaig sofrir a l'esquena la càrrega feixuga,
el flagell del menyspreu, el corc de la marfuga,
i sols en solitud sentí el migrat delit
de percebre un rebroll de tendresa en el pit.

Com un envaïment de llàgrima abscondida,
com un estrany miratge d'exacta caramida,
poc a poc s'emplenava de saó el grum eixut
instigant-me a la llàstima del rumb que s'ha perdut.
Una ampolla al naufragi, un alé en la cruïlla,
em menava al camí de la senda senzilla,
i aquella encesa aurora de sangonós combat
es convertia al cor en solc recent sembrat.
Del dubte amarg sorgia el blat d'una semença
insospitada. Obria's al dol la llum immensa
d'allò que al fons tel.lúric té sempre forta arrel
i de sobte enllumena l'homenia fidel.

Malgrat aquest enyor d'amor indefinida,
ja no m'enganya el món. He pres la justa mida
d'esguardar fit a fit aquest màgic estel
que em surt en l'esperança com un poruc anhel
tremolós de tenir la commoguda imatge
de la nova represa que irradia el missatge,
la veritable suma de saber-se salvat
a ran de maduresa i a llo d'íntim combat.
L'avenir serà incert, però el somni endevina
una vasta clarícia que m'aferma i esbrina
que dintre de tot home, malgrat fosca i neguit,
batega una infantesa dreçada d'infinit.

Només amor i prou

Només amor i prou. La meua argila
és sols el fruit migrat d'aquest camí.
L'esma justa m'aporta sang tranquila
acordant la feblesa al serení.

El temps i els seus paranys m'han fet més pobre,
però tinc la paraula a trenc tibat
per a dir que la porta que no s'obre
no és sempre per fruir seguretat,

sinó per aferrar-se a una defensa
que nega germanor i clou d'antull
l'alé que lliga fat i coneixença,
desig vençut per l'odi i per l'orgull.

Per això hi ha la molla placidesa
del benestar a terra, reduït
a ser moneda, la pitjor pobresa
en xifra que a la fi és un do esquifit,

perquè tot esdevé terra junyida
a l'ombra si no hi ha més pensament,
i la collita resta maleïda
i a ser, del fart, menyspreu i cansament.

L'arbre és de tots. Al bosc i a la muntanya
vibra un bleix amorós de llibertat.
Al silenci més pur la vida guanya
un foc volenterós d'eternitat,

i sorprés l'esperit per la serena
solitud sense fites ni ardiment,
s'hi pot sentir la gràcia que ens mena
quan hi ha amor de brancatge convergent.

No sé què m'ha mogut en l'existència
a ser còdol de riu a bri arraujat.
Si és Déu, li agraïré la penitència,
si es una obscura força, el bell combat.

Em lliuraré al viatge com un nauta
quan el perill l'assota en la dissort,
sabent que en l'ona està la seua pauta
i en la fosca abisal la seua mort.

Fruïré nuditats desconegudes
al marge de la rauxa que s'enduu
les primeres blancúries crescudes
en la verge enteresa del seu nu.

I al repós de la fi, cap de monjoia
aturará el meu somni d'infinit,
encoratjat per la submisa joia
del captaire atendible i agraït.

Car la font d'innocència m'inspira
el retorn a l'abans de tot pecat,
mogut per l'al.leluia que capgira
l'ombra de l'home en Déu ressuscitat.

Ja l'ànima sotmesa en la pregària
apunta vora mar el seu destí.
Enmig del blau hi ha l'illa solitària
i, voltant-la, un mormol d'eco diví.

Aquest resum de l'ésser llum reclama.
Vol la fe sens vertigen l'home nou,
i saber que el misteri que ens ablama
té una arrel ben senzilla: amor i prou.

ELEGIA A UN MANOBRE

Crosta d'humanitat has dut al món
pel sol, pel vent en les bastides altes,
assumint un misatge de duresa
cada jorn. Les creences en la vida
et són migrades i sols tenen l'eco
d'aquell nadiu paisatge de verd plàcid,
de blat estricte per a la mainada
i d'alzines maternes on la sesta
tenía pau solar, brum de cigales,
calma antiga i vellura d'establies.
Crosta d'humanitat que dura sempre
com un rústec relleu de fosc llinatge.
¿Quin atzar la gravà a foc en la brega
d'aquest treball anònim on el múscul
va aixecant gratacels que a la fi han d'ésser
llar i aixopluc per als amors dels altres?
Heroi de cada jorn en el silenci
pacífic del rajol i el ciment gris,

la ciutat es congrega als teus reductes
de finestra i de ràfec, com deessa
que vol el sacrifici a trenc d'albada,
cara a parets, a murs, a ferros múltiples,
a grues colossals. Ara deleres
el trinat fugisser que l'aire embasta
quan l'oreneta sol fer serpentines
amb tires de cel blau. La primavera
et fa cantar tonades mal apreses
al soroll congriat d'aquella joia
que copsa l'home per occir recances,
les que heretà, malgrat la bonhomia,
en la freda orfenesa ciutadana.
¡Ai cançó d'aquell poble mig perdut
entre roures i alzines, entre aromes
de parenostre antic amb fons de tènues
drings d'esquella i converses mig somortes!
¡Ai cançó ja oblidada entre boirines
que a la sang et va encendre un foc de pàtria!
Recordes hiverns plàcids, en aquella
patriarcal foguera de llar àuria,
xopat d'una sagrada melangia
i lluny d'ambicions en senda incerta.
I aplegà la pruïja. Somniaves
en vèncer l'horitzó d'aquell crepuscle
que encenia llangors al toc de l'àngelus
i ensopia tot tremp de rumbs i esteles.
Vas veure allí les resignacions
com un Calvari lent, com un auguri
d'humilitat prescrita en la pobresa.
¿On el mar i els seus ports oberts al vent,
naus i gavines, trens, cúpules altes,
campanars enlairats, hòmens prolífics,
màquines bruixes que ho fan tot? Vingueres
a ciutat. El teu seny capí ben prompte
com la pedra no es cansa d'esser pedra
i com el mar és l'ona que acompassa
el viure mesurat en xifres mortes.

Al capdavall, la casa que tu aixeques
—luxe a nivell exacte— no és la teua.
Tu tens l'espai vital a grau de rusc,
l'aixopluc enteulat i, dintre, el cànter,
taula i llit amb submisa companyia
de muller resignada. I quan la nit
aleteja d'estels, a la finestra
potser el bleix de Déu tinga paraules
per a la teua vida esmaperduda
entre el renec cansat i l'esperança.

ESTANCES DE L'AMOR DURABLE

I

Em tens igual que ahir, sang esbargida
pels camins de l'instint enamorat,
adelitada llum per tu assumida
en la mesura d'un esclat de vida:
cada jorn més ungit de claredat.

Retornen aquells ecos de distància
conjugats amb la rosa i amb l'estel,
i s'aguditza en blau la ressonància
d'aquell fervor novell de la nostra ànsia,
designi en joia d'acordada arrel.

El record de l'inici es transfigura
en la flama que ens centra d'infinit.
Mire lluny, però veig que ara fulgura
eixa dolcesa de l'amor madura
que és ja un brull de prodigi deixondit.

Als ulls portaves alfabets de gràcia.
¿D'on venia el vertigen d'aquell foc?
La crida entre el seny fràgil i l'audàcia
embellia amb poncelles d'eficàcia
el desig que deixava d'esser joc.

Terrissaire al dictat d'ánima i vena,
vaig donar a l'amor justa faisó.
La set era una força tan serena,
que tenia el gust plàcid de l'ofrena
i la saba novella del plançó.

Emul, posat a prova, del minaire,
cercava en tu el secret diamantí.
Al ressò i a l'esguard viu del rondaire
jo afegia l'estela del teu aire
orejada de nard i gessamí.

Com la nau d'arribada a mi venies
portant escumes d'horitzó salat,
tota flairosa d'avinences pies
pel somriure que en vives harmonies
mai no llinda a les fites del pecat.

No ha emmudit la cançó per cap recança
i hem trepitjat la ruta sense dol.
Si el plany ens ha sobtat la benaurança,
al camí sempre surt la confiança
que equilibra la pena amb el consol.

Per tal d'acompanyar-te amb el paisatge
et sent alba de maig, feix de forment,
bonança camperola d'un missatge
que es desclou en la calma de l'oratge
com una rosa d'assossegament.

Em tens igual que ahir. La maduresa
no s'ha inhibit en boira i malvestat.
Espai i temps susciten la dolcesa
i m'il.lumina la paraula encesa
quan el silenci ens juny la voluntat.

II

Joguineig de la paraula
pauta l'escreix que voldria
quallar fruits de poesia
més enllà de vers i faula.

Assoleix el do complit
vasta verema d'amor
que ens deixa joia, dolçor
i nuditats d'infinit.

¿Com diré el silenci al vent
i el tremolor de les ales
en la volença que exhales
misericordiosament?

¿Com la bonança en la mar
des del sorral de l'espera
quan un bleix de primavera
encara em sol trasbalsar?

No eixugues la mel de l'ànima
si ancorats al teu destí
tens a Déu i em tens a mi
fidel d'esguard fins la llàgrima.

El tany de la maduresa
també crea el seu delit
i el nauta, encar que envellit,
solca el blau sempre amb fermesa.

Gloriosa és la tardor
oberta a un fat de clarícia.
Al seny madur la delícia
té més pregona sabor.

I si guaita la tristesa
portant ferides d'enyor,
també a la vora del plor
sol gaudir-se la bellesa.

Ara un airecel irisa
el silenci que ens commou
l'aguda espina que cou
entre la brasa i la brisa.

Un mormol de correntia
renove l'antic anhel
d'aquell inici rebel
però noble en galania.

I s'acull aquest tresor
en què la vida descansa
al compàs de l'esperança
i en la voluptat del cor.

III

He lligat paraules a l'humil antull
meditant la joia, dreçant la volença.
El raïm dels anys m'ha aplegat al trull
curt de darreries però amb la fe immensa.

He vist el plantell sense ambició
de voler collites excedint la mida.
Pudicícia i somni em feren rodó
l'averany que esfulla la flor de la vida.

Per aquell que lluita passiu i al recer
del verí indomable que bull a la terra,
només hi ha una fita que assolir: refer
la nau missatgera que abans fou desferra.

Sempre he estat propici per al just anhel
capint de la carn la llei gegantina,
però el fre de l'anima m'abrivà l'estel
quan a la nit òrfena s'ou la veu divina.

El do de la gràcia té un batec submís
que al sí de les noces no sempre se'l guanya.
Per cada cruïlla d'amor indecís
hi ha un ocult miratge de boira que enganya.

Puc donar les gràcies al brancam curull
on la maduresa fa endolcir les coses.
De l'obaga gènesi puja al seny i a l'ull
aquella dolcesa que al món tu li poses.

Daurada foguera que eleva l'amor
sap de la fermança que a l'ombra aconhorta
i el deler reviva l'invicte fulgor
d'una primavera que creïem morta.

Ara que la vida tasta un bell retorn
i a l'aire arrecera perfums d'altres dies,
¡quin deix de prodigi té el pa cuit al forn
en la sencilleza d'altres bledanies!

La llar cobra un càlid clim inconegut
millorant la mida de la nostra història.
Tot creix en bonesa per la joventut
que envaí, abrivant-nos de goig, la memòria.

L'ahir reinfantat dreça el fur millor
i al braç mai no cessa el treball que hi prodiga.
Segueix l'ardent ritme que encén la tardor
lluint l'enyorança a l'or nou de l'espiga.

Si al futur silenci del pregon oblit
sobre nostra absència creix la gespa nova,
pensa que tot suma rebrots d'infinit
i que som les brases que Déu posa a prova.

A través de tu tot ho he interrogat.
No cal el misteri del món per resposta.
La nit que ens espera bull d'eternitat
i una pau d'estrelles vora a tu m'acosta.

ELS FILLS DE LA SEMPRE VIVA
(*Homenatge a Constantí Llombart*)

Alçaren la Senyera als cims altívols
aquells hòmens de fèrvides paraules,
cercant entre les cendres de la història
un ressò de nadiues apetències.
Alçaren la Senyera com un alba
de lesllums convincents, on reflectia's
la sang de la nissaga en bull insigne
i la saba fidel de l'antic roure.
A la llengua digueren morta viva,
perquè deixava d'ésser un cadàver
en marbre de pretèrit museístic.

perquè en lletra de carn sofrida alçava
el braç i el ferro de l'encés coratge.
Foren hòmens de flama ressurrecta,
pioners d'una fe tan arrelada
als solcs de l'esperit, que ens erigiren
llur alé encimbellat en l'embranzida
del crit i l'esperança. Escorcollaren
dins l'ànima esbandida de València
per donar-li el verb just d'un bull insigne
i la indeleble gràcia dels avis,
aquells que rebutjaren per vergonya
l'empelt d'altres vivències foranes.
Els motius entranyables de la terra
del bell nou descobriren: la barraca,
aqueix niu blanc de creadora força,
ple de perfum pairal i fills intensos.
I el pescador humil —cara colrada
d'assolellats garbins—, la bonhomia
de la gent hortolana que conserva
el mot lluent, la dansa, l'humor tendre
amb una enamorada lucidesa.
En tot posaren la unció aborigen
de les més aclarides pervivències.

Si la joia del vers càndid ressonava
la penyora de pàtria, promesa
d'un votiu compliment que en la fe sura,
no calia oblidar la set remota
que en la línia rítmica tenia
clam espigat de veritats sagrades.
No foren savis de pregona lletra
aquells hòmens vehements, però glatien
a l'unison d'un broll que refloria
en noces primiceres, en dolls càlids
de serenor pautada per les bones
ressonances del cor. I renovaren

amb el vers i amb el crit l'alfabet verge
que, com un pa recent cuit, s'ofrenava
a moltes taules on el verb volia
un vincle amorosit, una veu pròpia
i una collita curullada d'ànimes.
La saviesa d'aquells hòmens era
obra de torsimanys: creure el designi
d'una manament diví com inspirava
els senys de les conciències submises
per massa conformada bledania
en les felicitats que obliden sempre
la mare que s'arrua i no reclama
el seu dret d'infinita nodridora.
I recordaren les sublims herències
d'aquells que, entre un parèntesi de segles,
reviviren en llengua d'un gran poble,
retrobats en el foc de llur mesura.

Ara nosaltres, els qui formem rengle
i cor i clam i vot de persistència,
sigam hòmens d'enclusa, ploma o càlcul
—no importa l'etiqueta dels estatges—
hem de juramentar-nos en el símbol
del feix que ens juny en carn de viva història.
La nostra llengua es daurarà en prestigi,
enriquida d'aurores i mel tàcita.
Pronunciarem taronja, tarongina,
raïm, magrana, alborça, síndria, pruna,
sentint el suc fruital agermanant-nos
en un crismal auguri de creixença.
I direm déntol, lluç, congre, rajada,
llobarro, peix marraix, pagell, tonyina,
tastant la salabror d'una cultura
en blau bellugament mediterrani.
La paraula tindrà el seu batec d'ànima
perquè és codi de vida inextingible.

Malgrat les boires del renec contrari
i el verí perfumat de placidesa,
malgrat les falses formes dels qui es xopen
d'afectat mimetisme peremptori
i xuclen la melassa torbadora
per creure parlar fi, malgrat els signes
de l'obscura facècia que mina
l'ètic orgull legítim de València,
malgrat el trist farum de les malures
que no capeixen nostre verb invicte,
el verb que ha renovat la nostra saba
donant fruits contra tanta indiferència,
poble en tremp de madures confiances
som els fills ardits de la sempre viva.

HEREU DE SOLITUDS

¡O gent del món! Obriu los hulls per veure
com no és ver lo que veritat sembla.

Ausiàs March

HEREU DE SOLITUDS

Jo sóc un munt de curullat silenci
i una vida calenta de vigílies.
En mi bateguen llums d'albes pretèrites
que iluminen la febre del meu pacte.

Sóc vigia avesat a la tempesta
i a espiar el bell èxtasi dels lliris.
La desolació ja m'alliçona
i em fa fecund el solc de l'esperança.

Quants cabals reunits dins el meu cercle,
quanta càrrega en mi desorbitant-se,
fent-me centre nafrat d'altres exilis
i veu plural de càlides renúncies!

Qui m'ha elegit per aquest zel continu,
per aquest fosc treball de dura farga
on el seny propi descobreix el cúmul
d'una heretat de vivíssims contactes?

Quin vianant d'horitzons lliures crida
i es fa missatge d'àugur al meu cor,
i s'acull a aquest dèdal primigeni
on terra, cel i mar penetren l'home?

He vingut per donar a la tristesa
unes paraules més de plany o cendra,
tot reblit de records que resumeixen
els fats d'herència que em pertanyen viure?

Quin vent de lluita m'atansà a la vora
de l'amor i la mort, com un miracle?
¿Quina vida vermella em formigueja
i em disposa la sang per al crit màgic?

No cal queixar-se, cal dir les vivències
on s'acumulen fàstics i tendreses,
mentre a l'encís infinit de la rosa
i en el clam impertèrrit de Déu s'aixeca
l'eco fidel d'aquesta solitud
que per mi passa encenent un do lúcid:
l'única claredat que jo delere.

PREFERÈNCIA GRISA

La meua veu no podrà fer llarga afirmació
del temps que visc i poble d'edat i ombra nocturna,
ni d'aquestes presències confuses que volten
en espessa caterva el meu niu d'home atònit.

Per no viure en la bonança d'un cel que atorga a (l'ànima
la claredat d'un sol ja massa col·lectiu,
la meua veu d'obscura franja
cerca el recés ombrívol, la llunyania aguda.
Ulls i orelles prepare amb un esforç tibant
i amb matiner rostre de soldat novell
que ha de fer maniobra entre ruïnes,
i ha de vèncer la por,
encara que el fàstic de les armes pose
un estigma roent a la seua fermesa.

Per viure traspassat de llamps, raons i normes,
la criatura malgasta el seu cabal paradisíac,
la seua tendra flama cardinal,
la seua argila verge en principi.

Per quà anar sobre línies de designis a complir?

Per què sumarse al chor dels qui deleren
la delícia del gran guínyol que ens aporta l'espectacle
de les falses dolceses idolàtriques?

Potser aplegue el dia
en que les mans s'unifiquen en un vèrtex
d'encesa afirmació. Aleshores
veurem sortir fum dels cranis: un encens
de tenebrosa conformitat. Els peus, els caps, els braços
s'arrelaran a l'aparença del feliç auguri,
podrint-se en el xarop inexplicable
del no-res, substitut de l'esperança,
succedani innocent de la quera i l'ortiga.

Fórem posseïdors de vastes prades
on la terra s'hi fa rialla d'espigues i ocells càndids.
L'arbre, l'aigua i els fruits ens els donaren
per amar sota parres i estels.

L'amor fou signe
central de foc suau en la grandesa dels orígens.
A les veremes
la cançó primigènia arborà piament,
estrenant l'alegria
com si fos una llei de saba infusa,
una indesterrable consanguinitat.

Ens donaren la dona, tan plena de nua gràcia,
tan vasta de clares primícies,
i en ella xifràrem atzar, fites, cultes
i vincles que afermen la sang i la història
per la llet inicial consagrades.
Ens donaren la coloma i la serp
per identificar la fe i la sapiència,
i l'estímul dels símbols en animals tan gràfics
només fou lliçó de pueril delícia.

Quina amargor de lliris en derrota
a la llinda humaníssima de l'os i la cadència!
Persisteix el verí, la negra gosadia,
i en bells espais nocturns els estels ens destil.len
llur trist goterol de desgràcia.

Quin benaurat terrestre té lluïssor guanyada
i pot permutar l'esmolada cautela
per un somrís de gràcies despullat de presagis?

El crit seria poc,
car dormen els ínclits afanys per despertar-se
amb un grat desdejuni de mantega selecta
i de càlculs i carrils rectes. I açò és el que es diu vida.
No cap, doncs, altra cosa ni altra tendresa
que dormir-se sobre un núvol de baf dòcil.

Mireu el meu curt límit
i els meus punts corporals junyits a l'ánima
—ai feble papallona esmaperduda!—
que viu l'oblit gris, preferentment gris,
de l'escut maleable que corona
l'home i ses paraules heretades
a deshora de Déu i en un nevat silenci.

LA VIDA ENTRE PARENTESI

No vull per a mi el bé nutrici
ni l'anell sumptuós,
ni la túnica de color sociable,
ni el bitllet del permís intransferible
per assolir la victòria.
Consciència d'esclau? No. Summa forma
de trashumància on val somni i pregunta.
Potser la sang, la sang resolta,
continguda amb un do de fur prescrit
des d'abans de l'imperi de les xifres,
té també un camí obert a aquest auguri.

L'arrel misteriosa
ve d'allò que deiem reflex atàvic
o és disciplina ingènita de saba?
Jo no vaig rebre herències de renda i sal culta.
Només l'àngel sobtat em ferí amb sa llum densa
i en os i en carn comuna sembrà un fat de vigilia.
Només l'àngel nafrà d'ardències l'espera.
Després vingué el tumult fet ona de tentacles:
les molses necessàries, la mel civilitzada,
les fundes que cobreixen la urpada de la bèstia.
I el pensament sols era
una llàntia oblidada al fons de la caverna,
el devot estipendi que un bri de providència
em portava a l'abast per no sofrir sense ales.

Carregat del bagatge que oblida a la constància
per filtrar-se en el món entre mobles i vies,
veig amb franca delícia l'òrbita euclidiana
del bell número zero.

Darrera hi ha un vell clown
que ens fa tristes ganyotes cansat de l'espectacle
que una gran concurrència fa bisar insistent.
I el clown i l'àngel fosc que hi ha entre bastidors
trenen un conciliàbul on el tema és la llum
de la humana pupil.la
tan diversa,
tan missatgera
d'ànsies,
de crueltats,
d'angúnia.

La humana pupil.la,
far múltiple en la fosca,
en l'espessa fosca de les remors insadollables.
Així nasqué el vot de la desconfiança,
entre l'àngel i el vell clown
que mai no acaben l'espectacle.
Així en l'opulència dels cabals feliços
resta la imatge greixuda de la complaença
i un fem de consumpció malversa les pregàries.
Però en nosaltres està el blau etern,
la claror infinita del cel que ens inunda
fins les testes, fins els sostres,
sobre tot açò que es debat
amb norma de formigues per una senda unànime
que el proïsme recomana i jo mai no supere.

PRIMAVERA ÍNTIMA

El meu cor ja voltat de flama insubornable,
la meua jovenesa entre l'afany i el dubte,
i el màgic paradís d'intimitat verbal.
Tot fa que el goig decline en crepuscle i miratge
deixant-me un consol míser de cançó entre les runes.
Terra assumida, marge de virginal estela
és aquest sentiment de bellesa isolada.
¡quantes proves difícils en l'assaig de la vida
fent vol inscrit que es torna vernal aquiescència!
El centre de dolcesa que atrau la rauxa obscura
de l'home ja limita desvetllaments i nafres.
Vol conquerir-hi el bell misteri de la sang
junt a l'heroica punta del pecat fragilíssim.
Ja tots som convidats a l'àpat enigmàtic.
Una torxa perenne il.lumina l'estança.
S'ou tendra, inviolada, la música calenta.
Ulls avesats acusen l'avantatge del pacte.
El setge ens assedega la gorja maltractada,
inútil rebel.lia de flama insubornable.
Negra submissió de l'argila vençuda
invoca el seu dimoni, demana el vi propici.
(La dansarina surt com un àspid i ofrena,
entre ametista i poma, adorables matèries.)

CONEIXEMENT DE LA MORT

Hem d'encontrar l'aliança anfal.lible
a la fita puntual, al trànsit súbit.
Vers el termini exacte, on els parpres
guarden pòstums retrats d'adéus formosos,
el gest de sentinella en vetlla febrosa
s'hi tornarà gel gràvid
o escultura quallada sens pretextes de faula.

Mirem de fit a fit aquest mar d'ombra.
Ni paradís ni càstig inspiren sospites.
Mirem la gran promesa. Anell de maridatge
ofereix en safata i amb un somrís benèvol
de núvia que cancel.la materials orígens.
La mort és contingència de glòria precisa,
gravetat entranyable que domina la terra,
equilibri de pausa obrint pas de victòria
a la rodona gràcia d'un silenci justíssim.
Hem de saber que som sement contínua
i no errants exploradors de zones geogràfiques,
car viure és només guaitar amb passió enlluernada
el bosc ple de gatzara,
aquesta mena de parc zoològic
—estrucs, hipopòtams, girafes—
que entusiasma els infants.

De vegades hi ha dolor. Una mà traïdora
fa funcionar la rosca del turment i aleshores la sang
regalla com un vi al cup insaciable.
De vegades hi ha quelcom que es diu amor
i el seu dolç sacrifici té un sabor de maduixa,
i sura en l'aire un núvol d'encesa fesomia
per la seua potència de cràter i avidesa.
Tot açò de vegades.
La melodia fugitiva —digam-ne felicitat—
s'esmuny com un ocell entre mans anheloses
deixant l'amarg residu d'un Dimecres de Cendra.
Llei de boira que eclipsa amb dubtosos designis
fa que tot tinga un risc de feix provisional,
és a dir, una absència d'allò que es delerava
i sols fou l'espectre del somni
o d'una confusa innocència
que angelitzà falsament els perfils virginals de les coses.

La mort tot ho encerta. Té l'ull amorosit,
per això no amaga res que tinga llos de crudesa
i munta un vast idil.li de nocturnes seqüències,
i una lluna fraterna de serenors per sempre,
per sempre, sí, per sempre.
Oh, mare i núvia eterna:
l'alè de ta presència canta a les venes joves!
Com un dolmen s'aixeca ton poderiu que copsa
el bel d'aquesta ovella que amaguem tots els dies,
blasmant-te, intuin-te i a vegades desitjant-te,
però sempre amb temença de solituds ignotes
i amb un oblit ferèstec de ta bella aliança.

ENCANTAMENT DE L'ÀNIMA

A l'òrbita en blanc verge que constel.la
intuicions filles de la música,
Aplega en flama blava el bell contacte,
la cèlica bonança i el rou tàcit,
o el desig que inquieta antigues algues
on un bri de tendresa creix en l'home.
I tot empenta a càlides espigues
i a imatge iridiscent de primavera.
Si posem al cavall encés la brida
que li frene la fúria implacable,
i amb peus de criatura sense vincles
petgem la zona clara d'allò intacte
que hi té claror d'aurora primigènia
i escalament de somni entre les roses,
el raig amorosit d'un do clarissim
pot ésser vena i orde a terra trista
i creixement de màgiques seqüències.
Desclòs està l'anhel de la puresa
que sempre ha volgut nits de fat trasl.lúcid.

Les rèptils gosadies res no poden
contra aquest centre de claror exacta.
No a soles la destresa colpidora
d'allò que és fur humà de sapiència
pot assolir el ritme d'ala i èxtasi
per ésser doll i vèrtebra en la gràcia.
Misteri d'innocències perdudes
o causes estel.lars sense resposta?
En principi l'ofidi temptador
ens atansà la gemma a l'ulls festívol
i tot el que abastava l'instint jove
tenia objecte vast, lliure domini.
L'amor era una trama ombriva. L'home
un designi fet carn per diví impacte,
i Caim ja ordenava entre les botges
el setge inaugural, la fel invicta.
Després restà un taca sangonosa
i una angoixa de mans divorciades.
Història de l'home fou el pacte
amb un mandat que esclavonava el viure,
i un tast de cendra li triava erugues
en l'obscura bellesa de la terra.
Ara s'obre la claredat insigne.
Tremolor fugitiva fa la norma
al sentit de la mort tota clarícia,
i qualla en diamant l'illa crispada
que perdura al reducte del meu càntic.

TEMPS DE VERTIGEN

Em fa honor el vertigen
com un miracle que tremola a l'aire
i conjumina ocells i alevosies.
Sent dins mi raons primàries
com teies d'angèlica justícia.

Però el llimac,
fingint-se cèrvol àgil,
cigne de ploma lèdica
o melosa pitonisa,
m'arravata les insígnies i em venç en sa matràfola.

Les meues fadigoses esperances
han cedit a la cautela d'una alta traïció,
i sobre el meu cos
llefiscoses actínies segreguen llur fàstic
i fan que pel coll, per les cames i el ventre
senta el quall d'una angúnia verinosa,
car del somni a la vida diürna
creixen dols subrepticis i creixen
les paraules inflades d'un codi
engendrat per a dur nivell púdic
als qui obren tots els jorns el comerç de l'esclavatge
tal com s'inaugura una cafeteria de luxe.

Cadascú defensa amb sa cuirassa el seu llinatge
o la seua història d'hedonisme somàtic.
Cadascú compra el seu pa sense adonar-se'n
de què alimenta el cuc futur
i no l'illa orgànica, la presència digna,
ni el gest matinal del «bon dia» optimista,
ni l'empenta de l'ànima a punt d'humana norma.

La condemna del temps, la vida acompassada,
la sang corprenedora que demana més àmbits
són anónimes xifres de passiva estadística
i consumits reductes on va anul.lant-se l'home
tan unit, tan sumat, tan espés d'escasseses,
que l'esquelet li guaita anticipant-li molsa,
anticipant-li eclipsis, guayant-lo per al dubte.

Em fa honor el vertigen
amb un ritme fredós de calendaris
que és pitjor, de vegades,
que la situació d'un cec abandonat
a la vora d'un abisme,
puix que el cos en sa mísera estança
només cria tenebres,
només té fam d'obstacles
i somnia en una resurrecta estabilitat,
en una novella edició de preceptes
per tornar a ésser catúfol menat per l'aigua de Déu,
per l'aigua de Déu tan semblant als punts suspensius
que llur buit s'ha d'omplir d'esperança.
D'esperança com una formiga perseverant,
d'esperança com un bri d'herba tendra
que delera el degotís del rou verge a l'aurora.
D'esperança per tornar a l'empar d'aquesta placenta
(malsoferta
on s'hi belluga l'estat planetari de l'home,
el seu regne vertical – triomf de la llei gràvida—,
la seua petitesa inacabable.

INVITACIÓ A LA BOIRA

Apaguem les platxèries ran de terra, volutes
de foc follet i tèrboles blanures que captiven.
Ofeguem els contactes de les formes molsudes
i la música molla que el bon seny enverina.

La gràcia, proteica, es concentra a l'artèria
i possessionant-se d'una secreta norma.
Esvelta trapecista o deessa del somni.
Els focus del prodigi la il.luminen daurada.

Diria's que un oracle d'inèdita vivència
aguditza l'intacte d'aquest estat de pausa
i que en oneig i en ales de pèrdua benigna
va embolcallant-se l'ànima amb un pacte de roses.

Ni tan sols el desig funciona en l'espera.
La serenor pastura sobre un pit de vigília.
L'esvelta trapecista que s'ha fugat del circ
era l'àngel prpopici que blasmà de la flama.

Una volta apagada la música lluenta,
el silenci es condensa i es fa alumne del marbre.
Les columnes exactes eleven llur victòria
i el goig de la sang trenca les fites del misteri,

del misteri, raó de Déu entre boscatges,
entre inermes paraules que mosseguen tenebra,
que lluiten contra dures matèries visibles
per no voler que el cel siga sols fat de l'aire.

El desert va inventant ludibris, impotències
i ens enfonsa a l'origen de la pedra esmortida.
Encara que açò siga joc mortal sens fortuna,
amb fraternal respecte us invite a la boira.

L'OMBRA PERDURABLE

Com un captaire lunàtic cerca remei l'home,
remei per a ses nafres,
remei per guarir de la negra obsessió
que ha esdevingut en sa febrosa existència,
perquè el seu viure és com una cova
i fa un tast a palpentes i amb extenses preguntes,
car si l'estel el guia,

també l'ombra sopesa sa misèria
en l'entranyable nit humana,
en l'amarga nit del desconhort,
en la pèrdua immensa on no hi ha carícia de mans
(blanques
i sí bellugadissa d'insectes insistents.

L'ensorrat captaire
cerca la mà fraterna en la ciutat cendrosa
i només li ofereixen la dèbil fusta del nàufrag.
Les ferides alienes que li mostra el proïsme
li minven el coratge, augmenten sa vigència,
irrompen en pregàries que el mustiguen i el claven
en una gran cruïlla de pietat confusa.

Ell ve d'un llarg camí de set i d'esperança
on el cerç i la lluna regnen, manen, dominen.
Cerç i lluna que aviven basardosos miratges
i enumeren l'angoixa solitària
tan plena d'objectes residuals,
tan reblida de materials perjudicis:
ovelles descarrerades que belen pels cingles ferèstecs,
antics claustres en ruïnes i en molsa d'abandó,
munts de brossa podrida on el cadàver d'un gat
resumeix l'espectacle del que molesta al món.
I més coses i més angles
que quallen als crepuscles en una esgarrifança
de fàstic tan feixuc,
que en sentir-lo, les estrelles
semblen ulls d'infants
morts en una fixesa d'esguards acusadors.

El sempitern captaire
va conèixer la joia un matí d'estiu,
quan la innocència amerà el seu cor
i una flaire de pins i una remor d'ocells

l'aureolaren de gràcia i campanes.
Quan l'empenta angèlica de l'instint
posà als seus llavis una paraula encesa
que volia definir l'amor més verge.

Després vingueren anys de somnis insurrectes
i cants de bells propòsits:
el decissiu clavell, la mel efímera.
Vingueren les benignes fortaleses
justament al miracle de la sang,
quan guaita la passió feta bull i ala
o xifra d'amorosa fesomia.
Trens i núvols passaven eixerits
amb pressa de viatges i conquistes.
I ell restava sol,
febre en punta de llança desvetllada,
preguntant en la nit quin remei tindria
el seu isolament, la seua flama.

Es aquest el seu lloc, oh Déu, oh vast misteri?
Es aquest el seu vèrtex per concebre't?

Sagnen a la nit seua signes de mal oratge
que esborren cruelment l'alta resposta
que espera, espera sempre, voltat de masses denses:
la por, la solitud, la sang, la terra,
l'absència soferta sota el trespol anònim,
i aquesta trista història follament desvalguda
que és el ferment de l'ombra perdurable.

DANSA DE MEDUSA

Obre l'aire clivelles de quimera
en una clara pausa de sospita,
i cortines humides de silenci
formen forus submis al vell oracle.

La petja és sabuda. S'hi fa cautela
per un domini d'arguelagues. Crispa's
una set traïdora que envolupa
falsos rostres i febles lluminàries.
El destí fa la dansa de Medusa
flonja i aspra d'engany, d'espessa glòria,
car s'hi limita en selva i circumstància.

Quan el toc de la flauta asserenada
volia despertar justes dolceses,
heus ací que ens aplana saba i norma
l'espectre que ens assetja amb ungles fines
i amb primitius zafirs d'encesa màgia.

Però ella és una música esmolada
d'argentades cadències. Té el nu
d'un ambre iridiscent. Mena la rauxa
dels violins esvelts amb una flama
gairebé pensativa. La memòria
no pot mai capir iniqües llegendes
i la sentim lliscant, com un peix dòcil.
Ella ve amb una aroma irrevocable
i amb un encís termal d'àuria còpula.
Els déus antics de bèl.liques destreses
ens l'envien propícia, en un pacte
de mort o terbolesa maleïda.
I es vincla el salze i el ferm nervi es vincla
vençut per la delícia amagada.
I sabem que a la fi sa cabellera
serà un dogal de serp dolça i fatídica,
i en noces de promíscua victòria
serà a la carn i als ossos amb deliri.

LES ALES IMPOSSIBLES

Sóc un humil vençut que cada dia
amaga la ferida aclaridora
i el zel fallit, mancat de melodia,
tot nuvolós de sang somniadora.

Malgrat açò estic viu i mai no oblide
que en mi esclata l'espiga ben granada.
Sota el cel blau o gris al buit jo cride
amb clam de pietat desordenada.

El meu batec massiu d'home imperfecte
ressona a la nit densa del misteri.
No em tempta la gelor de l'angle recte.
M'abelleix l'infinit del vol eteri.

Però ja sé que em frenen arrels dures
en brut ofici d'esclavó i tenebra,
i encara que el temps porte aromes pures,
m'encercla la presó d'un fang en febra.

Em quedaria entre les lluminàries
del viure tendre i rera les cortines
de les llargues dolceses voluntàries
i les absències diamantines.

Veuria el blat tranquil, l'ocell en fuita
i l'abella xuclant la margarida,
i alliberat de llast i fosca lluita
culminaria en carn la meua vida.

Tot sumat a la viva xifra humana.
En tot complint la llei d'antiga pedra.
Vincle de llum vers la calor germana,
grimpadora carícia de l'hedra.

Sóc engruna del caos i perdure
per un deler que a Déu li és zenital.
Obscur i amarg entre la boira sure
més lleuger que la fulla tardoral.

Em quedaré voltat de terra humida
i al barranc on s'ou l'eco que el vent furta.
Lluïre en l'esperança esbalaïda
el cor senzill i la paraula curta.

I cregau: no és superba gosadia
el projecte que falla en l'escomesa,
car volar no és morir i jo voldria
quasi morir volant amb l'ala encesa.

Aquest anhel no vol dir altra cosa
que una unció que al somni li és sagrada.
Home sóc i del llot fins a la rosa
sé que hi ha un tret d'amor divinitzada.

Malgrat tot ací faig cançó d'espines
sota la nit indòcil que m'assetja.
Foll de cercar la crida entre boirines
i amb el silenci de ma cauta petja.

L'hora d'humilitat al cor s'endinsa.
Cal ofegar verins irreprimibles.
Sofrir l'estigma com la fera minsa
en el buit de les ales impossibles.

ATZAR O VERÍ LENT

Dòcilment disposat a un torn de víctima,
baralle els meus levíssims patrimonis: els mots justos,
les brases, les penyores
de combat, també els objectes externs
del món comú: les coses eixerides que necessiten cos i

volum apte
per animar el foc de les presències.
Els anys porten un càndid predomini
de conformació per la ferida,
i l'hivern és lliçó calculadora
d'exigéncies vastes. Els temps porta
un seguici de càlides despulles:
esvelts records del cor en primavera,
esguards d'ulls alegrats només pel sol
d'un matí diumenjal, batecs ingenus
on l'orba amor o el lluminós narcòtic
començava a sentir sal de desfici
i una sabor de molsa al trist capvespre.

No puc desprende'm d'aquest llast que cou
follament emotiu. No puc desprendre'm
per por a un buit que donaria peu
a enfeixugar els somnis de tenebra
i a propugnar la cendra com exemple.

En canvi hi ha una mà o un vent d'estigma
que ens duu a l'anonimat del plor submís
rera la porta o al racó de casa
més amagat. I una veu ens indica
el que hem de fer sense dilacions,
complint un mandat a termini fixe,
encara que el fàstic grimpe pel ventre
fins a la gorja anguniosament.
No cal fugir, no cal fer la rateta.
Sóc ací, com una illa entre la boira.
Dòcilment disposat a ésser objecte
de maniobres fosques en carn viva.

CLAM DEL MORIDOR

Per la vasta derrota que il.lumina
l'isolament abrivador,
deixa'm al menys pregar sense sordina
cara al teu eco de maror.

No hi ha temps d'alçar plints de subtilesa
en el darrer acatament.
El clam vers tu porta la torxa encesa
dintre la fosca més rabent.

Dintre la fosca que endenyà follies
manyagament primaverals:
llunes d'èxtasi, roses, fesomies
i passió d'ulls abismals.

Dintre la fosca que fa l'esclavatge
del cor eixut en la sofrença
i vora el rumb incògnit del viatge
que força el cos i el seny repensa.

L'antic somni de Tu entre l'estelada
glatia al buit de l'infinit
i era un joc missatger, una enfebrada
sobirania de la nit.

Com un esclat de càndida cadència
en soventieig d'amor eteri
fruïa's en estat d'adolescència
l'espionatge del misteri.

Expert en la certesa del desfici
sentia, oh Déu, l'espés contacte
amb la terra i la carn en sacrifici
de completar-me en el Teu pacte.

El món acumulava saba dolça
quan tot creixia en llum materna
i a l'òrbita de Tu no mai la molsa
clapava en gris Ta faç eterna.

L'edat de la delícia tenia
signes de vespra i de campana
i el deler virginal se resumia
com els robins de la magrana.

I era tot una càlida mesura
de certitud irreductible,
un goig d'omnipresència en la pura
fidelitat del cel possible.

La joia del cos nou duia el futur
com un regust de fruita tendra,
sens la creença de l'invicte atur
ni la sospita de la cendra.

Era un atzar farcit d'obscura història
en tremp fidel de gosadia,
delerós d'assolir entre l'escòria
l'exacta fe de l'homenia.

I en la remor del món confús de faules
vaig pressentir, escorça endins,
el ressò imperiós d'unes paraules
que desxifraven els destins.

Però, què pobra en mi la criatura
per a capir verges senyals!
L'ombra del dubte tota llum atura
i en mi aixecà grisors letals.

En mi tingué la presa consirosa
i el greu bocí esfereïdor,
home avesat al llamp i a la boirosa
incertitud del lluitador.

En mi clavà la grapa i la ferida
inspirà el prec a plena nit,
com una flama de dolor junyida
als vius estels de l'infinit,

car la isolada llum de ma tristesa
trasparentava rera el vel,
i quedà interrogada la bellesa
entre batecs de terra i cel.

Quina força m'empenta al gris oratge
d'aquesta immensa solitud
per atansar-me, oh Déu, al teu celatge
com un ocell esmaperdut?

Quin punt de serenor o de recança
en equilibri tardoral
m'orienta a l'eterna deslliurança
de la pregunta marginal?

Si he de morir en lluita i set prevista,
cega'm, oh Déu, de fe absoluta,
perquè tinc l'esperança massa trista
i sols l'enyor en marca ruta.

I si estime l'eclipsi i el misteri
del teu gran zero creador,
capiré el puntual fred deleteri
amb gest fidel de moridor.

GOLA DE LLOP

M'has donat la nit immensa,
oh, Déu, per a sentir-me
exacte i despullat al Teu albir.
M'has donat la nit immensa
contra el pobre silenci del meu somni.
Sent el Teu repte,
el Teu combat de fosca i de celístia
envestint al meu centre d'home atònit,
d'home que de vegades
vibra amb foc de missatge i de pregària.
Però els mots se me perden en la nit,
en la teua nit de vencedora infinitud,
car l'ombra és tan espessa
i el silenci tans dens,
que no encontre l'estat propici
per conciliar-me amb la teua òrbita,
per deslliurar-me d'aquest ferment hereditari
que hi fa que el nocturn ara em siga
negra gola de llop.

HOME D'AMOR

Sé del neguit obscur que a la sang deixa
una ardència de pacte enquimerat.
Sé que a la pell de les mans aflora
un nenúfar reviviscent,
i que una fúria lenta es congria
a les arrels més secretes.

L'espera és extensa, culmina en angoixa
i hi posa a la boca la drupa madura
d'un fruit consistent,
i la voluntad es bressa com un núvol,
i els ossos del crani pesen més i més.

Quan ve el pleniluni de l'àngel congènit,
la fera benigna de l'amor s'atansa
al so d'una antiga cançó de selva
que sembla cantada per un chor de donzelles nues.

Allí, a l'ombra del parc, sota l'arbre de consuetud,
ple d'unció assedegada,
hi és l'home d'amor,
la víctima voluntariosa,
qui ha de crear un petit paradís
amb curoses prometences de flama,
qui ha d'encadenar els principis del món
amb treball de paraules bellíssimes
sorgides d'un alè en què s'arbora
la més invicta,
la més lluminosa confiança.
L'home d'amor
espera la presència estimada
amb un designi gairebé ritual, com si el cor
li digués l'hostalatge més propici,
l'estat vital més just de dolça dependència.

L'amor és un misteri cardinal,
una orientació de predominis.
I quan la lluna eixampla
la seua claredat fruïciosa,
i el clim de l'artèria
s'aboca al ritme ancestral de les arborescències,
hi ha una resurrecció de victoriosa esperança
i glateix la foguera primitiva,
i el silenci on moren las paraules
ens diu que el llinatge de la rosa
harmonitza amb l'estel.

i la terra té un batec que s'acorda
amb el cor del tigre més ferèstec,
i cada brasa és un signe imperiós
on el deler de fondre's esclata en flam tel.lúric
per copsar, per fruir en exacta bledania
l'Eva al nostre costat predestinada.

SERVEI DE CUSTÒDIA

Fa temps que vaig fugir de la festa comuna,
d'aquell soroll espés de ramats voluntaris,
i ara munte la guàrdia amb el cor quasi indòcil,
front a tan melós setge i a tanta joia tèrbola.

Fa temps que —carn ombriva— m'encerclaven les
(normes
d'una obscura estadística de ciutat o rusc plàcid,
i el somrís em floria com un do irreprimible
de ventura nadiua, imbècilment sensata.

Qui era jo, una ombra cándida de set afirmativa
o una rosada bèstia que cercava tendreses?
El dèdal humà feia en ma bella concòrdia
un parany de submises causes abellidores.

El risc de la tristesa no punyia el meu cercle.
Era un favor de pètals a l'hora del crepuscle,
un èxtasi histriònic de daina embadalida
que oblidava el dur deure de les brases més pròximes.

Qui era jo? Un colp d'oracle entre parets benignes
o un nuc de vincle sota la teula de l'insomni?
L'esguard tot ho capia entre tanques domèstiques
i obediències que eren fòrmules heretades.

Ni boires ni destreses d'inquisitius missatges.
Tot fou un espectacle formós, un moll estigma.
Jo oïa el prec de sempre, la súplica molsosa
que aflebeix els bells cossos i les porugues ànimes.

I el catúfol ritmava les voltes de la sínia
en una calma grata d'ocells que hi revolaven.
I llavors la bellesa de les roses tranquil.les
em va crear un fàstic, una encesa dolència.

Era jo el groc cadàver. El mirall m'acusava
en sa nítida còpia. Era jo sang gregària.
Gest continu que cau en la blana tenebra,
paraula menudíssima, derrota ja en paràlisi.

Cauria fins al fons d'un llimbs sense cap clima,
voltat de siluetes amablement ja mortes,
mortes entre velluts, entre fustes brunyides
i entre dates de joia o dols reglamentaris?

Delere limitar-me en l'illa ja precisa.
Rebel designi o obra d'exclusiu centre invicte,
amor de gest que hi copsa la solitud intacta
per llei d'ésser la víctima sens por al sacrifici.

L'IL.LUMINAT ESTIGMA

Al desert, a la designada estepa
d'aquesta humana missió vital
ha crescut una càlida vidència d'ull pietós
i un ferment sensitiu que la mort
nodreix de fraternal bellesa creadora.

Si la mort és creació
i suau contingència que lliura
la sement del pretèrit,
creurem en les futures collites salvadores.

Només dol el silenci
de la terra sotmesa al conhort de les roses.
A la fi l'ànima es manifesta
—foguera o substància de vincles extensos—
en la nuvolosa fusió que allargassa
les preguntes vivíssimes
a Déu i sa potència revelada
en cada primavera.

Vull dir l'alta fortalesa
de l'home en solitud nua i perfecta,
fora del temps i de la sang tiànica
i al marge de les espigues fruïcioses.

Vull dir l'eterna sembra
de l'home ja present a la suprema fita
de la nit on s'arbora,
en misteri inefable,
l'origen pudorós de l'harmonia.
No la carn mil.lenària.
sinó el vast pensament de febre i ala
que estremeix la criatura
en incessants trasbalsos
d'angoixa, de dolor,
d'amor irreprimible,
de diamantina força en la tenebra,
de tot el que té pes, brasa i designi
i atmosfera propícia sens treva,
riu de celístia reflectida al somni.

Vull dir allò que en l'home
és grau imperiós
en desvetllaments que l'atansen al misteri,
car l'òrbita és petita
a terra on gairebé tots som clams sorpresos
pel risc que ens debilita l'esperança.

Malgrat la nit i el silenci,
malgrat l'angúnia en la bèstia,
malgrat la nafra de la vida eixorca,
la paraula segueix el seu designi,
encara que una pau cendrosa ens diga
adéu per sempre entre la flor i el mite.

ANIMAL D'ESPERANÇA

Prou de morositats i de nafres previstes.
Vet ací un broll de boira que en dol ha culminat,
per cercar límits fèrtils entre les pluges tristes

com un consol del seny que vol la claredat.
Vet ací l'homenia més enllà del coratge
i que amaga la fona evitant el combat.

Quin repte fosc comença a punyir-me l'ostatge
en què visc, aquest signe de presoner febrós,
desvetllat en la nit del ferreny esclavatge?

Quin oracle em diu ara l'obscura fam del gos?
Història espremuda per Déu, carn d'orfenesa,
flama intrèpida, grapa d'un deler ivarsós.

Fou precís que la marca de l'ombra i la feresa
tibàs l'ànima en pugna contra aquest pedernal
amb que aürta a palpentes la fèrvida contesa

que en la mort sols encontra l'embranzida final.
L'assumpte creix en fosca, mai no admet llum de faula.
Neguitós de designis n'és un nuc abismal

on no cap la misèria de la humana paraula,
car la vida no és sols pair lletres i fruites.
Hi ha un lligam que no pacta ni amb el llit ni amb la
(taula.

Hi ha un centre que és el vòrtex que atrau totes les
(fuites.
I el prec en la nit llarga impotentment delera,
i són dèbils de fe les isolades lluites

sota el silenci en èxtasi de l'angoixa que espera
un llamp en la vigília, un risc d'ànsia en l'acte,
que instigue el goig primari d'aquella primavera,

la que alçava en l'edat del virginal contacte
espesses evidències de foc que s'inaugura
tenint el cel per fita i la terra per pacte.

Però el record s'esquinça, car el present perdura
com un verí invencible, i és el mur que ara em clou
massís de tanta insídia i tanta podridura.

He aplegat a la zona on la fermesa cou,
al temps de la nuesa sens falsa gosadia
i a la viva cruïlla que a l'ànima es promou.

Manquen fites més clares. Només hi ha l'harmonia
de les formes invictes. Només veig solitud
i homes esclavonats en contínua sagnia.

El rumb que esperonava la set se m'ha perdut.
Oh dèdal d'eixorquia que anul.la l'enyorançal
L'eixutesa del viure a la fi m'ha vençut

i de mi surt un àvid animal d'esperança.

PROFECIA DE LA PURIFICACIÓ

Amb una joia vital d'inicis
he cercat els cossos jovençants, ferèstecs,
que sorgeixen de l'argila amb llur fúria ardent.

Criatures de Déu, sortides del seu si
fecundador de la infinitud total,
encara tiges tèrboles, jo entreveig
vostra abellidora formosor.

Però com les poncelles poden mustigar-se
sota la fètida saliva o la blasfèmia
o sota la insistència del verm,
així vosaltres
us arrauliu de temença al principi.

I malgrat açò, els cossos
donats a llum per un braç de celístia
en són summum de bellesa.

Els hi he encontrat on la llum
els harmonitza i els ompli de ritmes verges.
Els hi he encontrat en la nadiua senzillesa
de llur aurora pura,
com germans del prodigi primitiu, bategants
de passió boscana, sense gravidesa
de fosca terra, bellament inviolables.

Pense en el camperol de veu molsosa
i paraula ferma com la canya,
amb els seus punys avesat a l'esteva
i el seu cos envestint tramuntana,
i els seus nervis com xàrcies de nau,
i el seu gest empedreït de matinades,
com un fidel engendrador d'espigues
sobre el difícil terró que reclama sa cura.

Pense en el manobre damunt la bastida
on aixeca el rajol amb un ordre infal.lible.
El son penetra fins l'os i Déu sotja
el seu bell imperi de nivell i esquadra.

Pense en els jovents que tenen la sang abrivada
i a l'estiu són ablamants per donzelles seminues
als parcs, a voramar, als carrers diàfans,
mentre senten que en llur pell s'escola
un cálfred d'alada golafreria.

Però molts han perdut la càndida bandera
i s'envermelleixen si a l'aire despullen sa carn nova i
(daurada.
L'oracle de la maledicció els vincla al dolor,
car l'àngel digué el tempestuós missatge
i el glavi de foc foragità l'home
de la bella aquiescència de la terra
que fou el seu edènic estatge,
i llavors la vergonya del fang
gravà en la primera parella un estigma mai no ben
(estés.

No ho oblidem, però hem d'esser fidels a aquesta
(carnal melodia

que ens exalça, nus com els fruits,
car la dona ens espera l'amor de força baronívola.
Contemplem-se lluir sota la pluja,
o al voltant del foc patriarcal,
o en la pira tremolosa d'altre cos amorós.

Ja és hora de què escoltem el batec
poderós de la carn,
la seua innocència sagrada,
receptacle puríssim de l'ànima.

El Verb es va fer cos
i el Crist morí nu i en la creu és carn
encesa entranya oberta, alleugeridora
del dolor d'ésser home.

Pero mai no ho entendrem amb plena clarícia
fins que a la terra guaite l'alba delerada
i ens netege d'ombres mil.lenàries.

Un jorn, quan la balança s'ajuste definitivament,
quina deu de llum seran els cossos,
brollant de la pols com limfa diamantina,
en joiós deixondiment de llur anònima vigília!
El mar portarà a ses costes
criaturas insignes ja en nàixer.
Entre els marbres antics
s'aixecaran vessant dolça saba els homens nous
i llurs testes d'humida cabellera
suscitaran la fe, l'amor, la música.
Contra el blau cel nítid,
contra els capitells derrotats per l'ortiga i la molsa,
sota un ressò d'invisibles campanes
hi aniran pel camí reial vers a l'alba.

Allí estarà la mare eterna
que donà a llum roses i punxes.
Allí estarà la gran mare
amb el blanc lliri acotxat a la sina,
junt amb l'home,
amb l'home que centra l'harmonia.

I homes i dones, abrivats per l'alè
d'una clara bellesa victoriosa,
en seran cossos vers l'Amor,
vers Crist que sempre espera
amb el seu cos com l'alba,
nafra roent i foguera purificadora.

Allí aniran, portant als seus pits
la més lluminosa evidència de la terra,
amb la cançó de la terra a les gorges,
il.luminats pel ritme d'una sang coral, fraterna,
(resplendent,
mentre verdegen les valls i els blats es vinclen
i les muntanyes guaiten amb meravellós besllum
de daurades boirines,
i la terra s'obre de gràcia, guanyada
per la madura esperança dels seus fills.

II

CINC SALMS ÍNTIMS

I

Submergit en nebulosa, en fred i adversa astrugança,
fet carn d'un lent naufragi mundial,
jo, el darrer,
el de la voluntat en va,
el del rellotge aturat,
el de la pell atrafegada
i astorada de passions nocturnals.
Jo, el que aixeca la copa de Sant Telm
en el pal del vaixell més petit,
i anomene i numere ma vida
amb el nomenclàtor de la fúria nadiua
a les fràgils conviccions terrestres.
Jo sóc aquest, sí: cançó i vent tibat,
humil i orgullosa ballesta,
ciutadà de somrís sense sospita,
sense crits ni espines. I ara ocupe la butaca
per al bé col.lectiu,
i he assolit aplacar per domini
la tenebra del traït social i la paternitat possible.

Però no sabeu
el que és la submissió de la set en rebel.lia.
Obriu els ulls, doncs,
escorcolleu el verí que habita les esplugues bancàries
i analitzeu el sofriment d'un cec sensible
quan la carícia del salobre el fa somniar amb la sang
(lluminosa de l'ocàs.
O vegeu aqueix tropell d'infants malferits per cent
(estels de llauna,

o aquell captaire que riu amb la seua barba d'estopa
(altiva,
sense importar-li en absolut
la cotització borsària o l'estadística dels complexos
(adulteris.

Obriu els ulls i els aferrissats cancells,
i l'ànima arxivada a les fredes carteres,
i els cors ofegats en almívar,
i la desolació de l'amor quan l'escarabat serveix
(d'idíl.lic símbol.
Car sentir el bull elemental dels àcids congènits
que segreguen aquests destins esmaperduts,
val tant com lloar el revol prodigiós
en la rosada túnica de la inexhaurible Divinitat.

II

En l'instant enderrocador del dubte.
En aquest minut cal impedir els precs inútils.
No sols el plany harpat és pentagrama de David.
Ni les guitarres gemeguen als estels per fer parany al
(sentit de Déu.

Cerquem en nosaltres l'infant ofegat en fum,
l'embrió humà desfet en espirals físico-químiques de
(civilització.
Cerquem l'àngel perdut en l'enriolada filantropia.
El veurem pensatiu i solitari,
en un gest consirós que va congriant
les maledicciones que fan crèixer sa cabellera de foc,
i mastegar desitjos de mel, desitjos de jardí clos,
ocells que un jorn foren levíssimes quimeres
i s'hi tornaren deliris obscurs i alitrencats.
Després, la història d'aquell nen s'hi redueix a petges
(acompassades,

a un impuls que les dones forcen a ésser lava adormida,
i per això se li mor el llos de la nadiua espasa,
i el goig vertebral que centrà la seua vigoria
com un rei de bosc,
com un Narcís invicte entre la lluna i l'estany.
Perquè l'instint no és mai paradisíac.
Igual que l'orbetat és endenyament absolut de la llum.

L'infant primigeni segueix soterrat als núvols.
L'arc iris sol recordar-lo en bocet al.legòric,
en caprici vessat des de la Gràcia,
per a que el sinistre, l'obscur, el bípede atàvic
veja com podria ésser la seua original estructura
tan allunyada del quitrà diürn i les malaurades cruïlles.

Ens dolen els sabors i les ànsies.
Ens maltracten les ombres visionàries,
les cadires, la roba, el marbre pulcre
i fins la densa idiosincràsia de la sang.
Fruïm aurores útils
i llargues preguntes d'orfenesa al mar,
a la frenética maternitat del mar
que ens crida sempre amb sa manyaga lletania.

Per tot açò, oh Déu, volem l'exactitud del llampec,
per a que ens il.lumine el nafrat destí
i llambregue de bell nou,
benaurada i fèrtil,
la recobrada puresa de l'ansiosa criatura sens missió,
car només s'estableix a la cofurna de la mort
un cor ja sense espectres que confia alliberar-se
en les teues platges inconegudes.

III

Ningú no espera el final de les pupil.les mortes,
ni el terme dels miralls en la imatge benvolguda.
Ningú no gestiona la transfusió exacta del fervor
fins el filtre del màxim nirvana,
o d'aquell poder silenciós que forma les estalactites
o surt als mil.lenaris dels cràters.

Segurament, a l'hora dels parts
sempre s'apaga un estel
assassinat pel buf del diable.

Escoltem, doncs, la fèrvida maror humana,
l'ordenada congestió del món
articulada de vèrtebres inquietes
i de gests sorneguers que res no poden contra la basarda
de les constel.lacions dominants.

Tots cerquem, al vertigen,
la instal.lació dels destins accelerats,
siga en l'amenosa llar
o en l'amor tramat en pacte
que ha de conquerir, còmodament,
el moblatge, el frigorífic, la televisió
i el fill domenyat amb un menyspreu dogmàtic
per la segura intempèrie, pel vent de les rauxes volubles,
car podem morir a les més desconegudes cruïlles,
també sota les tempestes i els homicidis.
I aquestes premisses fan pensar en el rumb dels ocells
(que emigren,
i en la candidesa de les líriques lluernes,
sentint una dolor somorta,
un tremolor persistent que constitueix l'estigma
d'ésser trista matèria entre creus i cement
i percebre's una absència de vol als desheretats
(omoplats.

Vivim de finestres, adéus i benvingudes,
de sucre, de carn, de llegums i assossegats rajols.
Vivim instintivament
del que el bé o el mal impulsen en la sang.
I tenim ulls i pell
per considerar l'hivern i l'estiu,
el solstici i l'equinocci,
els bons dies i les bones nits,
per a després naufragar irremisiblement, sense saber
(no res o gairebé no res
del número del nostre estel que el diable puntual
clausurarà de ràbia al primer gemec de la recent
(nascuda criatura.

I ningú no espera el final de les pupil·les mortes.

IV

Sí.
Diré adéu al núvol que no vaig caçar amb ma ballesta
(infantil.
Diré adéu a la primavera
que erigí un castell de gebre al meu somni sorprés.
I en espiar la ventura de la rosa solitària,
tindré el pressentiment de l'eternitat
com una sínia de catúfols d'ombra i llum,
meitat i meitat.

Les cinc finestres vives dels sentits
tenen la perfecció d'una divina ofrena
i la unció de l'isolament,
car a les cèl·lules no hi és el perquè,
car el diamant també és llum en l'ombra
i hi ha cruelesa als germilers
quan punxen amb sa flaire els equilibris casts.

Sí.
Abandonaré aquest caos de joia terrenal
i em lliuraré al naufragi invertit del bon habitant,
fugiré dels senyals del semàfor mundial
que espeseeix la criatura en ramat obeient
i en el pietós captiveri de les creences fixes.
Tota una cosmogonia de dits índexs assenyala
les bones accions en moneda o paraules,
les llunes inassolibles de la felicitat,
el petroli, els metalls, les matèries transferibles,
el plany, el dolor, l'embafament
i un munt d'accessoris concrets i dominants.
I tot sona
com una harpa de dos mil anys
al palau d'un príncep enfollit
per l'opi secular d'una maniàtica dinastia.

V

Ara vull desxifrar el misteri de la febre nevada
quan la retina s'aïlla persistint
en la madura candidesa de l'estiu experimentat.
Ara vull descenyir túniques immòbils
per a que cresca el turment de la definitiva bellesa.

Quan el dolor pose astres cruels
sobre la carn radical del desig
i la pregunta infinita s'eixample
com la rosa cardinal del silenci,
jo assumiré aquesta intel.ligència que he inventat
amb la certesa absoluta del colom providencial.

Per què cercar-te si Ta proximitat sagna?
Anhel ferit pels quatre punts cardinals del dubte,
penell fixe que ordena fins l'angúnia
i deté al seu epicentre el goig de la innocència.

Per què cercar-te si has alliberat
criatures i déus nascuts a les teus mans,
i has derrotat tot allò que es dilueix
en aigua de plor retornada al mar?

Ja sé que aquesta inquietud il.luminada
és més llarga que la fe que desespera.
Ho saben els estels i els cervatells
que encarnen el ritus de l'etern retorn,
perquè sang viva,
plany viu,
mort viva
en són ombres que esbandeixen llibertat
quan en pregona possessió de l'home
donen amor que es llaura com l'artiga
i és terrenal fins Tu pel seu lligam d'espera.

Dóna'ns la impaciència com ofrena difícil.
Dóna'ns la llum definitiva als ulls,
car la mort és un pacte quan la gràcia
eleva sa creixença entre les roses.

BREVIARI D'UN EREMITA URBÀ

Als pocs entesos
perquè s'hi miren,
vegen on tiren
en lo llur viure...

Jaume Roig

I

Fou el fang en principi,
l'argila en joguineig
de pactes convinguts
al paradís cofat
on n'és la fruita,
la fruita tendra
de la tendra amor.
Fòu al fang. No ho oblides.
Palpa't el pit. Oiràs
el batec sord que anima
el ritme universal
o el rellotge burleta
de les tristes discòrdies.
Aqueix fang ara és un
cement pretibat per la tècnica
de les edificacions a tall de rusc.
Potser jo siga
—amb l'alé quotidià que m'encoratja—
poblador ritual d'aquesta mida civilitzada
o moltó negre
del ramat obeient que ens marca ruta
per cantar les establertes benaurances
o els brolls de malvestat que ens entrecreuen.

II

Qui et veuria, Ausiàs March,
ai, qui et veuria,
plantant el canyamel
a terres de Gandia!
Cansat d'amors sagnants,
entre ànec i gallina,
domenyant els falcons
i els alevins d'anguila.
Tot un senyor de l'horta
que el seu passat oblida.
El Magnànim, a Nàpols,
fent la cartografia
i tu plantant la canya,
la canya dolça i pia
d'aquell sucre africà
que vas dur a Gandia.
Però malgrat dolceses
i la Sagrada Bíblia,
un séver envaeix
el vers del qual ets víctima.

III

Animeta adormida
sobre el llit de sempre,
aquest llit que té màrfega
de pallocs de dacsa.
L'ègloga a ciutat s'ha convertit
en un renec diari.
Clous la porta.

Passes pel que els veïns et creguen boig,
i et beus la llet pasteuritzada,
i et menges el panet del desdejuni
untat amb margarina. Açò significa
el principi honorabilíssim
de l'economia política
a nivell bàsic.
Però allargassant meditacions,
aplegues a la fita superlògica
i te'n rius d'aquests graus geopolítics
per antiga convicció de patriarca
sense prole, sense prole, tot sancer
i ple de futurista experiència.

IV

Mare: em sent hostil entre les matemàtiques.
Ai, mare, per què la fira boja
de les infinites matemàtiques?
Per què els càlculs han de sortir
infal.libles, impecables,
sense les màgiques teranyines
de la biologia que intueix el viure?
Jo sent fàstic per les imperioses, fatídiques, invictes
matemàtiques, creació d'aquell grec
que comptava fins els filets entrecreuats de la seua túnica.
Saps qui fou? No t'importa.
Tu, quan vas al mercat,
també et maregen les matemàtiques:
les cebes, les creïlles i taronges
llueixen sota el codi de les grises matemàtiques,
i cal acceptar el món
prenyat, farcit, podrit
per les imprescindibles i punyeteres matemàtiques.

V

A vora-mar tots sentim
la sang germana que pul.lula al cos.
La sang germana que ens empresona
amb la força amarguíssima del pacte
que mou cada persona.

A vora-mar tots sentim
la pesta individual i l'hostalatge
de la lenta luxúria, quan hi ha dones
de carn impenetrable i ostentosa
per a inspirar el càntic,
el càntic que no ha escrit cap versaire
per por a que el motegen
de líric extemporani
en fosca comunió
amb els últims gripaus d'aquest segle.

VI

Ausiàs March, hipercinètic,
erotòman, quasi herètic.

De vegades un xic místic
amb molla de casuístic.

Si el columbrem a l'encàustic,
mig penitent i mig fàustic.

Cants morals, de mort i amor
regalimen el millor,

el millor ressò antilíric
que tot ho abrusa per píric.

Dies irae al calaix
i la joia, de biaix.

VII

Avui, cara al paisatge del meu poble,
guaitant cada racó de les muntanyes,
m'he sentit la sang més fidel al ritme
universal del tot.
Una harmonia
de contínua fluència ha testificat
que el meu cos no és del tot menyspreable
i que als llavis poden sortir mots vius
de pau i de bonança, com els lliris
de l'alzinar proper,
on la llum solar s'hi filtra gratament
percutida d'escolàstiques cigales.

Avui, cara al paisatge del meu poble
—diumenge obert per extirpar verins—
m'he sentit criatura d'un imperi
que sols en la solitud s'integra clarament,
perquè la mala bava general i progressiva
no dóna res de si, només empenta
als oficis callats o als espectacles
on l'home creix en lepra latent, en obscurs somnis
que mai no desentranyarà, ni amb esperança,
ni amb clams il.luminats per sobreviure.
I així passa la vida
o la pia existència a nivell de fàstic.

VIII

Ausiàs March també aniria
—insomne i atrafegat—
a la farmàcia de guàrdia
per un calmant.

Terres, càrrecs, desafius,
muller, concubines, ai!,
i els negocis de la guerra
que no s'han d'abandonar.

Ausiàs descansa en prosa
dels seus versos acerats
i amb Teresa Bou somnia
ben lliure de mals-de-cap.

A la farmàcia de guàrdia
—analgèsics precintats—
no hi ha, contra els somnis fúlgids,
cap pal.liatiu eficaç.

IX

La colla de manobres va bastint l'edifici
a la ciutat que creix. Donen exemple
de llavoriositat i disciplina, d'acuradora
norma de construcció. El cap de colla
els assenyala un angle del bastiment
que s'ha de corregir. Ells ho compleixen
amb provada diligència, car la nòmina
s'infla també de mèrits volenterosos

i cal servar el lloc professional
en evitació de que no es trenque
la cadena sublim de la pàtria,
de la pàtria o la màtria que ens dona el pa i el vi
per a la subsistència i les grifoldes
assenyalades en vermell,
en vermell possitiu de tradicions
al joiós calendari valencià.

X

Darrere de les paraules
sempre hi ha una granota que panteixa
amb l'eco asmàtic,
automàtic,
problemàtic,
axiomàtic,
dramàtic,
dogmàtic,
emfàtic,
diplomàtic,
enigmàtic,
esquemàtic
i oclocràtic
d'aquest món malfemat
en què ens ha pertocat viure.

XI

Del calaix de les sorpreses
surten els pecats anònims
de les xiques desateses.

L'amor té incògnites grises,
grapes d'esquerpa ardentia
que poc a poc t'esclavitzen.

No cal defugir petons.
Mana la suprema força
de la sang i dels tendons.

Cuina, taula, plat i llit
fan justa tetralogia
d'on parteix l'home infinit.

I tu, que ja no ets donzella,
poses tanys de sacrifici
al lligam que et meravella.

Curarem que a la guardiola
les monedes de l'estalvi
ens salven de rabiola.

I el pecat que diu la gent
tindrà, al piset dels afores,
un prudent capteniment.

XII

A la palestra de lluita
les mentides idolàtriques
com a normes de conducta.

Ignorem filosofies
on la vida s'esllavissa
en eixutesa de xifres.

Qui dirà la veritat:
el victoriós, la víctima
o el jutge documentat?

Mor la paraula que mena
el seny d'aquest eremita
mancat de gràcia plena.

Ell eleva oracions
pels vius que només païxen
metafísics rosegons.

Molts d'ells s'han culturitzat
i a la vaga de protesta
llancen el crit obligat.

Pel que heu fet i el que fareu
la vostra flama amagada
duu un poc del somrís de Déu.

XIII

Hi ha qui s'alia encara al fet palingenèsic
de les antigues lleis dels patriarques,
per fruir un gust de podridura,
un copiós muntó de despulles mortes
a l'espluga més remota
dels amables convencionalismes conciliadors.
Però el cresol els falla per manca d'oli
i allí, a la tètrica espluga malolent,
tot són tenebres, gastades tenebres tedioses
d'un món que ja ha escopit els béns inoperants.
Resta encara, sí, l'enyor malalt que va podrint-nos de
(vellúria.

XIV

Des d'aquest racó de ciutat,
on el treball promou un col.lectiu soroll,
lloem Déu tots els jorns
per a què ens done
una mica de pa esperançat,
una molla escassament nutritiva,
un tros de raó justificada
contra la injustícia.
Un raig de sol ens gratifica l'ànima
al marge de les oscures cobejances.
I el cor s'estaciona
en una solitud de pau que ens fraternitza
amb el proïsme incomunicat
per tantes boires reglamentàries.
Malgrat tot hem de lloar,
fidelment i humilment,
el sol d'aquest bon Déu que s'arrecera
a les escrutadores vivències
de moltes ínfimes, desangelades criatures,
perquè hi ha una curiosa clarividència
que ens aconhorta:
les formigues, per exemple,
també tenen la fameta
de l'alliberadora —i definitiva— eternitat.

XV

El mite a la plaça pública,
la realitat als cellers.
Les prometences glaçades
a les caselles de llei.

Caçador furtiu s'arrisca
a les albes de calfred,
mentre li compta les pases
la policia del Rei.

El camperol de masia
calla, resa i no diu res.
Per la collita tan rònega
no cal l'afany que ha bestret,
ni la suor primigènia,
antiga deixa de Déu.

El mite a la plaça pública,
la realitat als cellers.
I la mort, espectre d'ègloga,
segant amb dalla d'argent.

XVI

Això de collir estels
amb la il.lusió per bandera,
no és el joc que m'allibera.
Renegue de flocs i vels.

Sé del dolor i el perill,
sé de l'oli i de la mola,
i de la inútil escola
en què el versaire es fa grill.

Amb la veu que dol traspua
el dardell farà forat.
El vers just, lliure o rimat,
però la paraula, nua.

XVII

Després que he fet la troca del llarg torn laboral,
m'he llavat mans i cara. La brutor sol estendre
una pàtina fosca de gregari habitant
per a l'òptima summa d'importants estadístiques.
Vaig al meu domicili del carrer d'Argandins,
que dóna a una placeta on hi hà, entre gespa i olms,
un bust de ferro vell dedicat a Azorín.
Bese la meua esposa. Parlem de coses vives
que van passant, que couen, que omplen el curs serè
de la nostra existència: els germans, els nebots,
els amics que prosperen. De fills, res. No en tenim.
Aquest eclipsi entronca un acord voluntari,
compliment d'un temps rònec de trista economia,
daltabaix desganat, positura benigna.
Els avis deien que cada fill que ve al món
duu un pa sota l'aixella. La innocent confiança
no ens inpira seguir tan clàssic optimisme.
Muller, mare política, canari i avant sempre.
Quan ve la nit descanse vulgarment. Tinc la pau
que, en cloure'm les parpelles, nivella excelsament
el meu somni de pària benigne, ací aturat,
donant senyals de vida sota un trespol anònim.
No em negarà ningú que açò és civilitat
i obediència pura als dictats establerts
de l'orde social que adopten moltes víctimes.

XVIII

No hi ha res com somniar. No hi ha res
com el sopluig nocturn dintre la fosca
i anul.lat pel silenci de la nit.

Temporal mort petita, abstracció
sense cap testimoni ni cap centre
de lligams llefiscosos. Algú diu
que la tendència onírica té un punt
de covardía càndida i és caure
en una espessa marginació.
Jo em justifique com un nen ingenu.
M'abelleix ofegar sobre el coixí
les diürnes represes amb la gràcia
de les imatges súbites, aquelles
que retornen de vegades els misteris
de les coses viscudes. Ting bons somnis.
Potser un bé de Déu siguen els somnis
contra tanta tèrbola maniobra
que la llum ens engega a tall directe.
La mesura del somni esboça el viure.
Diran absurd a l'hom que açò assevera
o el tacaran de seny i tremp raquítics.
I és que, per ja madur, em resta encara
un bleix o virus crònic de romàntic.

XIX

El fart s'infarta.
Roda la sínia,
fila l'aranya.

Es ven carn fresca
i els bitllets corren
de festa en festa.

Es el comerç
fi de balança
per al convers.

I a l'ara santa
fa el parenostre
rúmia llarga.

El còdex trempa
ordre i custòdia,
paranys de trepa.

Signa la culpa
tot el solvent
que abona multa.

I amb un somrís
rubrica pactes
de paradís.

Ull de miloca
l'ardit del murri
al seny col.loca.

Ausiàs March
també escorcolla
el cul del sac.

XX

Moltes penes cantades, moltes nafres descrites,
moltes morts violentes plorades per costum.
I una fel rebentada contaminant els lliris,
i el canó de pistola engegant bala i fum.

Moltes fams sense molla, moltes sets no calmades,
sobre els dols mostes nènies lamentant home i fi.
I els diaris omplint-se cada vint-i-quatre hores
de paraules insignes amb borbolls de verí.

XXI

Difícil és donar un nom a cada cosa
mentre els camins resulten pedregosos i infausts.
Mire el paisatge august dels conreus profitosos
i sols recullc un poc de mots elementals:
poma, pruna, taronja, tomaca i albergínia
i un etcètera patri d'altres fruits naturals.
Del blau mediterrani: lluç, tonyina, llobarro
clòtxina, déntol, sípia, sardina i calamar.
L'ampla geografia del país és nutrícia,
com l'antiga deessa de malucs i pits grans.
Versaires que la canten cauen al dèdal pànic
pel polícrom barroc que els atorrolla el cant.
De bell nou tornarem al clam admiratiu
amb un intent feréstec d'ésser originals.

XXII

La verema és a punt. Beurem el vi novell
i ens asserenarà tanta foscor anímica.
Tindrem llum a l'instant al cervell i a la sang
i una calentoreta de caliu casolà.
La verema és a punt. El vers brolla entusiàstic.
Les síl.labes remenen antigues lluïssors
i ressona a l'afrau la melosa cantúria
del rossinyol placívol.
Açò fins ara ha estat
poesia pairal sense cap pedregada,
sense cap infortuni al País Valencià.
(La suor en parèntesi perleja el cos del «llauro»
i el sol sembla a l'ocàs un codony ja pansit).

XXIII

De rovellada fèrula, de signes sempre adversos,
de musaranyes fèrvides i altres contraclarors
es pauten moltes tristes humitats insidioses
que fingeixen ser regles d'arrelaments vitals.
Boques insadollables han begut
als cànters de la joia amb set sagramental.
Altres llepen només l'argila que traspua
la frescor que estimula als silencis de sal.
Aquestes bosques cremen d'amor i bonhomia
i encenen amb besades el seguiment del món,
car són les boques clares que a voltes canten, blasmen
mesurant la tendresa, la llibertat i l'aire
i respirant a l'alba es conformen del tot.

XXIV

Tens propietats d'anhels
que encara no has complit.
Com més les encoratges
més perden el sentit,
la sòlida fermesa
del pes apreciatiu.
Tens enyors per l'edat
i madur el raïm.
La pena posa al mot
la bena del somrís
i derrere de l'àngel
un gos mort va pudint.
Podrè encontrar la mida
si s'albira al confí,

el miratge que mostra
els ocells invertits?
O Déu no m'acompanya
o jo he perdut el fil.
Del fur de la bonança
orfe em quede a la fi:
pedra civilitzada,
cementeri tranquil,
grisalla de boirines
i creus amb querubins.
Com a botó de mostra
només em resta dir
el silenci que crema,
l'onada cor endins,
l'atzavara que punxa
el parrac estantís
i una trista esperança
a l'aguait de la nit.

XXV

No faré la partença
aquest mes de vacances,
ni als silencis de serra,
ni al soroll de les platges.
Exhaurit l'estipendi
del migrat sou que em guanye,
muntaré guarda sòbria
i vetlaré les armes
com un quixot risible
al domicili estable.

També va bé el silenci
quan resta aquest solatge
de menyspreu que elucubra
el seu dol mig salvatge.
De sol a sol el llibre
o el pensament viable,
cenyit a la tenebra
de les íntimes causes.
I a la nit el parèntesi
del repós inefable
en circuït tancat,
sens testimoniatge.

XXVI

Assajaré la mínima presència
a l'assemblea dels marginats i
posaré la indocta signatura
del meu nom i cognoms, com una forma
d'aliança fraternal que a ningú causa
perjudici, ni embrolla ni sotrac.
No sóc un cas de cerril rebel.lia,
sinó una presa justa de contacte.
Potser un dia puga la paraula
remoure estancaments de fullaraca,
d'inútils pactes grisos
i de corrompudes conveniències.
Per ara l'avenir no abunda en llums,
sinó en estupefaccions admiratives:
civilització on creix l'estigma
de les grans troballes físico-químiques
que embadaleixen les noves ones
tan masivament sofisticades.
Si al viure resta un poc d'antiga senyoria,
hem de lloar a taula el pa diari
i el got de vi que encara ens encoratja.

XXVII

El Sant Pobret diria: germà llop, germà peix
i germana libè.lula, viscau ben lliures;
Déu us ha conferit un bell itinerari.
I jo dic: germà minaire, germà manobre
i germana operària, no espereu
sinó el sou que us minve
la llarga i mansueta resignació.

XXVIII

I direm el salm amb tot zel,
articulant bé les paraules
que ens ixquen de la gorja sense
retòrica elaboració,
perquè el salm cal dir-lo amb mesura
d'encesa espontaneïtat.
Un foc creixent a l'idioma
va eixamplant-se just i terral
pels llargs camins de la constància
que alena un fur que brolla en sang.
Del vell solatge estabornit
traurem les veus de polleguera.
Vibrarà el salm a cor massiu,
tot fent comprendre el ritu clar
de les més noves aliances.
Sol sagnar sempre l'esperança
sota un tendal de fosca nit.
Estels sagnants afermen l'obra
i el cavaller Ausiàs March
segueix parlant-me a cau d'orella.

XXIX

D'Occident a Orient
la renyida paràbola:
Nova York megacràtic,
retrospectiva Esparta.

Tant Einstein com Plató
són molins de la historia,
molins que molen gra
i que l'oblit devora.
La paraula al text viu
perd sentit primicer
i la virtut, pansida,
plou a l'illa del grec.

Se salven a balquena
morts dempeus sense dol
per la intrèpida tècnica
dels equips de futbol.
A l'estadi assemblees
de fúries en clam.

Ramat multigregari
acata el gol marcat.
Tedi d'entre setmana
s'adoba al gran estadi.

La cultura a les aules,
els llibres als estants.
Del cement progressiu
gratacels enlairats.

No dóna més el món
i ací estem aturats,
en la insípida espera
dels remeis generals.

D'Occident a Orient
la virolada estampa:
Nova York vast d'estigmes
i, exemple mut, Esparta.

XXX

A temps de cor i fust, l'aprenentatge
del vers s'acreix en fortitud.
L'eremita descansa en sa cofurna
i el fàstic li promou clarividències
que mai no havia sospitat. L'ull viu
ell té per maniobra inquisitiva,
però li manca el tremp a l'hora justa
per dir allò que crema quan la vida
s'abilla en pau de roses i en lirisme,
però aquesta garlanda d'entusiasme
avui esdevé en mots vius sense resposta.
Ja tot s'ha cancel.lat al tant per cent
que s'aplica al comerç. I resta el càntic
a l'ombra de la nit, com un estigma
llargament continuat, com una tèrbola
comunió de pactes incomplits.
A temps de cor i fust li dic adéu
a l'estrenu cavaller Ausiàs.
El canyamel que va plantar s'hi torna
porga passiva en fosques circumstàncies.

ÍNDEX

Pàgina

PROLEG VII

LA CANÇÓ DE MARIOLA

Crida 3

Paisatges de serra i vall

Així dalt, on tot és llum 4
Obertura del silenci 4
Somni que embauma l'espígol 5
Pels cingles de Mariola 5
No sé quins colors de glòria 6
L'aigua, la serra i el cel 6
La immensa llum del cimal 7
Al barranc misteriós 7
Les estrelles llueixen 7

Cançons i sentirs

Maseres de Mariola 9
Amb aqueixa llum pensívola 10
Fervor 10
Batuda 11
Amb els núvols viatgers 12
Melangia del capvespre 12
Madrigal a Pepa 13
Breu idil·li 14
Baladeta 14
Boira al cim 15
Trinitat 16
Romanç del primer anhel 16

Els mormols sentimentals

Oració a la muntanya 18
Record 19

Pàgina

L'ànima vola pels cims 19
Sembla que la serra tinga 20
En l'Alberri 20
He escoltat en llunyania 21
Alta humilitat 22
Alba d'amor 22
Riuet verd-i-blau 23
Oreneta 23
En un racó bíblic 24
Aquell pi de dolç record 24
Balada de tardor 26
Cançoneta enamorada 27
Repte del pastor 28
Vella cobla 29
Esbandida 30
Goig del camperol 30
Corranda final 31

L'HOME POT ÉSSER ANGEL

Motius al vol

Vot i veu 35
Oració per la paraula verge 35
Vençut per la gràcia 36
El nu de l'aimia 37
Madrigal porta endins 38
Tres paisatges natals 39

Els oficis

El terrissaire 42
El fuster 42
El manobre 43
El camperol 44
El ferrer 44
El minaire 45

Elegies

La pensa grisa 46
Dolor blau 47
Elegia a una enamorada 48
La selva insospitada 50
L'infant tísic 51
Aigua amarga 53
Elegia de l'àngel 54

Pàgina

PRESONER DE L'OMBRA

Els dubtes

Dubte sobre l'amor 59
Dubte sobre la sang 61
Dubte en la nit asserenada 63
Dubte davant l'ombra íntima 64
Dubte sobre la mort 65
Dubte sobre la llibertat 67
Dubte davant de Crist 69
Dubte en fons de tardor 71
Dubte de l'abandonat 72
Dubte sobre una verge davant l'espill 74

Les àries

Aria blava 76
Aria d'amor sofrida 77
Aria del deler diví 77
Aria de l'agraciat moment 78
Aria de primavera 78
Aria quasi prec 79

Les solituds

Les ales 80
Càrrega del solitari 81
Elegia als morts dempeus 82
L'alba inquisitiva 84
Matí de la fe 85
Temps fa que les serres mire 87
Salm dels trenta anys 88

GRUMET A SOLES

Blava plenitud 95

Ritmes d'ona

Ritmes d'ona que pareixen 96
Illa en blau de pur deliri 96
El vaixell que jo somnie 97
¿Per què la lluna traspunta? 97
A tren d'albada la platja 98
Vers al cap de Sant Antoni 98
La quimera es fa deliri 99
Ma ànima nauxera canta 99
A vora mar quins desitjos 100
La mar, el cel i el misteri 100
Hi ha un moment d'oberta gràcia 101
Cap de colla en un vaixell 101
Ha d'inflar la vela un vent 102

Pàgina

Soledat de cala oculta 102
Puig Campana és un cimer 103
Al cíclop d'aquest contorn 103

Cançons de l'assossec
El viatger 104
Marina en gris argent 106
Arieta del grumet 107
Baladeta de l'absent 108
Oració a la Verge Marinera 109
Prec d'amor 110
Les roques humiliades 110
Calada de sardina 111
Madrigal a la lluna 112
Sol.liloqui del pescador de canya 112
L'arrel nadiua 113
Col.loqui amb l'ombra amiga 113
Flama secreta 114
Nocturn a la badia 115

5 elogis fruiters
Elogi a la bacora 117
Elogi al dàtil d'Elx 117
Elogi al raïm moscatell 118
Elogi a la poma camosina 118
Elogi a la magrana 118

Blau d'eternitat
Oda a Alacant 119
Oda al fons del mar 120
Oda al mariner mundial 122
Relat d'un llop marí 124
Faula de la lluna i el vent 127
A un pescador ofegat 129
L'illa solitària 130

L'ÍNTIM MIRATGE
Inici 135
Invocació a l'amor 135
Més viu que la vida 137
Rebel en solitud 139
Signifique remor solitària 141
Cendra que anticipe 142
Criatura en la nit 144

Pàgina

Bellesa inhabitable 146
El saurí 148
Joia secreta 149
Primavera elemental 151
Paraules en la boira 152
Captiu de molts presagis 153
Trencaclosques 155
Sol.liloqui del pària benigne 157
Illa de sempre 158
El bufó 159
Elegia diurna 161
Vagabund per principi 163
Fill d'un desig 165

TOIA D'OFRENA (Poemes guardonats)
Trític de la Festa alcoiana 169
Glosses a València 174
Cant indígena 181
Càntic dels tres dons 191
Rims a Sagunt 197
Cant a Gandia 202
Idil.li de la rosa 205
Poema a l'home que llaura 208
Oda a Joaquim Sorolla 211
Poema de la núvia hortolana 218
Lloança a la Verge dels Lliris 223
A la Senyera 225

TAST D'ETERNITAT
De vida i somni
Regrés a la passió 229
Com una gasela 230
Sacrifici 231
Núvol de capvespre 232
Missatge a un pintor jove 234
Invocació en la nit íntima 235
Ritual de tardor 236
El clam 237
Elegia a una donzella boja 239
Oda a l'home que treballa 241
La sang 242

Cim de solituds
Vinc a estrenar la fe 244
Viure és tenir per fita 244

Pàgina

Afuat per la pressa ... 245
L'assutzena o la gràcia ... 246
Sota aquest blau tan vast ... 246
Delere hostatge ... 247

Crida del cel
Cel pur ... 248
L'àngel pressentit ... 249
Déu entre les coses ... 250
Càntic espiritual ... 252

PARADIS EN BLANC
Llum inicial ... 261
El plor i l'estrella ... 262
Tast de la paraula ... 263
Prop del foc ... 264
Com un ca als peus de Déu ... 265
Do de l'aigua ... 267
Motiu de papallones ... 268
El món donava gràcies als vius ... 269
Germanors ... 271
Regne del prodigi ... 272
Criatura al parc ... 275
Primera vigília ... 276
Fase de melangia ... 278
Sorpreses ... 279
Infant: tendra matèria invicta ... 280
Segon naixement ... 282
Inici de primavera ... 283
A trenc d'alba en la sang ... 284
Elegia a un altre infant ... 285
Prec pel fill ... 286

LES ROSES MARGINALS
Al marge ... 291
Maig mortal ... 291
Averany de la nit ... 292
El dubte ... 293
Cada jorn ... 293
Illa de Déu ... 294
Sol.liloqui de tardor ... 294
Lletra morta ... 295
El batec infinit ... 296
Vera cosa ... 296
Paisatge amb figura ... 297

Página

El jou votiu 297
Dansa de la rosa 298
Les ombres perennals 298
Impressió estival 299
La flama 300
Perdut diumenge 300
El lliri 301
Foc central 301
L'estigma 302
Desig i oblit 302
Vida endins 303
L'etern clarobscur 304
El vers fraternal 304
Providència tardoral 305
La vida i el cant 305
Temps poètic 306
Aquell món de joguina 306
Ocells d'eternitat 307
La justa fita 308
Solitud de l'home 308
Amén 309
Ampolla amb missatge 309
Pregunta al buit 310
L'últim prec 310

VERSOS A SARA

I

Foc nostre 315
Vaig venir del sorral on meditava 315
Erem al camp. Fou un matí irisat 316
Sara, la dolça, la melodiosa 316
Ara que Abril el cor ens esperona 317
He vist, Sara, que tot en tu té ritme 317
L'estel a la finestra fa votiva 318
M'acullc al teu recer. Es indubtable 318
Oh, Sara, mon missatge, em dius les noves 319
Mira, Sara, el barranc que al fons del poble 319
Avui he estat de tu absent. M'he dit: Quin tedi 320
Segurament tenia ja traçada 320
Sara, ma alta cançó de vida anònima 320
En la faula del vers no caps tan plena 321
Joan, home sens norma en sa existència 321
Per les estances de la casa escolte 322

Pàgina

T'assetja l'aire del paisatge núbil 322
De vegades pense si nostra amor 322
Ets el resum gemat on va la gràcia 323
Amb tu des de fa temps vaig compartint 323
Sara et dic i el teu nom de dues síl.labes 324
Es delitós cantar-te, suggerir-te 324
Presència de tu en les hores àuries 325
Ets sempre en to major 325
Vine a les vuit. T'espere. No et retardes 326
Quan aplegue el dolor i el fat s'emboire 326
L'escalf vital del tacte arriba a l'èxtasi 327
Has vist, Sara, en la mar la lluna plena 327
Hem inventat un món on l'amor obra 327
Al començ fou el verb en clara tàctica 328
Entre amor i dolor la fe il.lumina 328
La pluja d'abril canta amb remor tendra 329
Ja no podria, Sara, contemplar 329
De vegades anem, Sara, pel fang 330
Només demane al cel que aquesta ruta 330
Li ha de doldre a la mort que aquesta glòria 330

II

He d'insistir en altra melodia 331
Recorde aquell neguit que la sang d'ànsia 332
Vingué un somrís de Déu 334
Avida primavera ja reclama 335
Oh, vida incendiada que corona 336
Hem ancorat ací, al lúcid estatge 338
Com aliatge de besllums i essències 339
I cercava la veu que em fes fruitosa 341
El record ve a enriquir l'aclaridora 342
Jo sé que anem gastant-se de clarícies 344
Prec en la nit íntima 345

POSICIONS TERRENALS

Preludi 349
Escena teologal 350
L'òrbita de l'ànima 352
El miracle 353
La feliç frontera 354
Aquella bonhomia franciscana 355
Vent de profecia 356
Disecció nocturna 358

Pàgina

Destí de la poesia 358
La cèlica almoina 359
Llei de gravetat 361
El centurió 362
Teatre gratuït 363
Càlcul de convivència 365
La gràcia clou els ulls 366
El reu futur 367
Cardiograma de tardor 369
Rossinyol del no-res 371
Repòs del soldat 372
La nit de l'home 374
Senyals de vida 375
La veritat castigada 377
Conhort definitiu 378
Assaig d'ombra 379
Col.loqui de l'heroi i la víctima 383

ANTOLOGIA DE POEMES PREMIATS

Lloança a Alacant 387
Tríptic del verb nostrat 389
Poema de la rosa infinta 394
Sol.liloqui a temps d'enyor 400
Balada de Teresa Bou 407
Criatura en la boira 414
Balada de l'avi mort 416
Tríptic d'amor i acatament 419
Geòrgica amb figures 424
El pa viu 431
Enyor d'una pàtria 434
Poema de l'hivern humà 436
Elegia de la vida incerta 440
Només amor i prou 445
Elegia a un manobre 451
Estances de l'amor durable 453
Els fills de la sempre viva 458

HEREU DE SOLITUDS

I

Hereu de solituds 465
Preferència grisa 466
La vida entre parèntesi 469
Primavera íntima 471
Coneixement de la mort 471

Pàgina

Encantament de l'ànima 473
Temps de vertigen 474
Invitació a la boira 476
L'ombra perdurable 477
Dansa de Medusa 479
Les ales impossibles 481
Atzar o verí lent 482
Clam del moridor 484
Gola de llop 487
Home d'amor 487
Servei de custòdia 489
L'il.luminat estigma 490
Animal d'esperança 492
Profecia de la purificació 494

II

Cinc salms íntims
Submergit en nebulosa 498
En l'instant enderrocador del dubte 499
Ningú no espera el final 501
Si. Diré adéu al núvol 502
Ara vull desxifrar el misteri 503

BREVIARI D'UN EREMITA URBA
Fou el fang en principi 507
Qui et veuria, Ausiàs March 508
Animeta adormida 508
Mare: em sent hostil entre les matemàtiques 509
A vora mar 510
Ausiàs March, hipercinètic 510
Avui, cara al paisatge del meu poble 511
Ausiàs March també aniria 512
La colla de manobres 512
Darrere de les paraules 513
Del calaix de les sorpreses 513
A la palestra de lluita 514
Hi ha qui s'alia encara al fet palingenèsic 515
Des d'aquest racó de ciutat 516
El mite a la plaça pública 516
Això de collir estels 517
Després que he fet la troca 518
No hi ha res com somniar 518
El fart s'infarta 519
Moltes penes cantades 520

Pàgina

Difícil és donar un nom 521
La verema és a punt 521
De rovellada fèrula 522
Tens propietats d'anhels 522
No faré la partença 523
Assajaré la mínima presència 524
El Sant Pobret diria 525
I direm el salm amb tot zel 525
D'Occident a Orient 526
A temps de cor i fust 527

Este libro se acabó de imprimir en los
Talleres de Sucesor de Such, Serra y
Compañía, Avda. de Orihuela, 51,
Alicante, en el mes de mayo de
1981, al cuidado de la Sección
de Publicaciones del Institu-
to de Estudios Alicantinos

sets i Atlanta i amb diversos poemes representatius hi figura en antologies editades a Buenos Aires, Barcelona, València i Alacant.

Joan Valls Jordà viu a Alcoi, la seua ciutat natal, on treballa i escriu la seua poesia, que, malgrat no tenir una gran expansió editorial, ha trascendit i ha estat reconeguda favorablement pels lectors i la crítica especialitzada. En 1956 i 1978 li fou atorgat el títol de «Mestre en Gai Saber» per València i Catalunya, respectivament.

La present edició significa una ampla mostra de la seua creació poètica, en la que s'hi fa patent la línia evolutiva del seu quefer literari i la gran riquesa de lèxic, tan singulars en el poeta d'Alcoi.